پټې توطئې
بربنډې څېرې

د روسانو
له وتو
د ائتلافي حکومت
تر نسکوریدو

Ketabton.com

حکمتیار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کتاب له متن څخه

لدې نه په مخکې مراحلو کې هم د دوست او دښمن جبهه څرګنده وه او هم د جګړې لاملونه، آرمانونه او شعارونه. د دوست او دښمن په پېژندلو کې ډېر کم کسان په مغالطې او اشتباه کې پرېوتل، خو پدې پړاو کې چې بهرنی فوځونه زمونږ له هیواد نه ستانه شوی وو او په جګړو کې د دښمن فعال خو نامرئی او له نظره پټ حضور هرچا ته څرګند نه وو، پدې پړاو کې د جګړې دوام ډېرو ته د توجیه وړ نه بریښېدو، پدې نه پوهیدل چې دښمن له دروازې وتلی خوله کړکۍ بیرته راننوتلی، څیره ئې بدله کړې، په جګړې کې ئې د سابق په شان ونډه ده خو په بدلې څیرې کې، که څه هم کمونست نجیب له پرېړو بریتو سره ګوښه شوی، خو د ده د سیاستونو وارث له پکول، عبا او قبا سره د ده لوبه کوي او د ده د بادارانو په خدمت کې دی.

هغه کسان چې د پیښو په ماهیت او په پیښو کې د پردې شاته د اصلي لوبغاړو په ونډې دقیقاً نه پوهیدل او د دښمن د تبلیغاتی سرچینو له درواغجنو او زهرجنو تبلیغاتو نه متأثره شوی وو، ټولي خواوی ئې د استثناء او تفکیك نه پرته محکومول، د جګړې د داخلی او خارجی عواملو له پیژندو نه عاجز وو، نه پوهیدل چې د نجیب له نسکوریدو نه وروسته د ټولو جګړو اصلی عاملین د ببرك طرفداران وو چې غوښتل ئې نجیب په ببرك کارمل تعویض کړی، د شهنواز تنی له کودتا نه وروسته چې خلقیان تصفیه شول، ځینی بندیان او ځینی له هیواد نه وتښتیدل، د چارو واګې د جنرال نبی عظیمی او جنرال آصف دلاور په شان د ببرك د پلویانو لاس ته ورغلی، دوی لا د مخه د کودتا منصوبه جوړه کړی وه، ببرك ئې د همدې لپاره له مسکونه راوغوښت، د کې جی بی موافقه ئې ترلاسه کړه، امریکا او په منطقی کې ځینو نورو مؤثرو هیوادونو دوی ته اطمئنان ورکړ چې د دوی تر مشرۍ لاندې له ځینو جهادی ډلو سره د یوه ائتلافی حکومت ملاتړ کوي.

لدی حقایقو نه بې خبره کسان داسې ګمان کوي چې د جبل السراج ننګینه معاهده، له خپلو ټولو خونړیو عواقبو سره، یوه تصادفي پیښه وه چې د ځینو جاه طلبه او قدرت غوښتونکو څیرو له فرصت طلبی نه راولاړه شوی. نه دا چې د دې خطرناکی او خونړی توطئې اصلی طراحان د کې جی بی او سی آی ای په شان بین المللی جاسوسی شبکی دی چې غوښتل ئې پدې سره د یوه اسلامی حکومت د جوړیدو مخنیوی وکړی، کې جی بي د همدې مقصد لپاره یو ځل بیا د ببرك ډله استخدام کړه، خو دا ځل د روسی فوځونو د رابللو په ځای باید د یوی داسې ائتلافی جبهی تر پردې شا ته خپل نقش ترسره کړی چې له ځینو غولیدلو قدرت غوښتونکو سره به ئې جوړوی !!

دغو حلقو ته پدې مطلب پوهیدل ګران دی چې ولی مسکو او واشنګټن ځنګ په ځنګ او په یوه وخت د جبل السراج له معاهدی او د دې معاهدی په بنسټ د جوړی شوی ائتلافی جبهی ملاتړ کولو؟ نه پوهیږي چې واشنګټن ته پدې پړاو کې ترټولو مهمه مسئله دا وه چې څنګه د مجاهدینو په لاس د یوه اسلامی حکومت د جوړیدو مخنیوی وکړی، امریکا د جهاد د دې تاریخي تجربی بریا او په یوه اسلامی حکومت د هغه منتج کیدل، ټوله اسلامی نړۍ کې دخپلو استعماری ګټو لپاره جدی تهدید ګڼلو، ګمان ئې دا وو چې که دا تاریخي تجربه ناکامه نکړی او د مجاهدینو په لاس د اسلامی حکومت د جوړیدو مخنیوی ونکړی، دا تجربه به په نورو ملکونو کې هم هرو مرو تکراریږي، نور ملتونه مخصوصاً هغه چې په خپلو هیوادونو کې د پردیو له سیاسی، اقتصادی او فرهنګی تسلط نه ستومانه شوی، د دوی له سلطی نه د ژغورنی او د استقلال او خپلواکی په لټه کې دی، د افغان مجاهدینو لار به غوره کوي، پدوی پسې به اقتدا کوي او پدې سره به امریکا ته په خپلو مستعمراتوکی هماغه مشکلات راولاړوی چې افغان مجاهدینو شوروی اتحاد ته راولاړ کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست

د ناشر مقدمه .... أ
سریزه .... ج
مسکو وتلو ته اړ شو ۱۱
با عزته وتل ۱۲
د مسکو او واشنګټن موافقه ۱۹
د پاکستان دریځ ۲۰
په وتونکو فوځونو حملې ۲۳
د مسکو پیغامونه ۲۵
وتل ۲۷
دنجیب د حکومت په نسکورېدو کې ځنډ ۳۰
د بینظیر او عرفات په غونډې کې ۳۵
د مؤقت حکومت د خارجه وزیر په توګه ۳۷
د رباني او مجددی عکس العمل ۳۹
د جلا ل آباد جګړه ۴۲
روسانو ولې مسعود انتخاب کړ؟! ۴۷
د مسعود او ۴۰ نمبر فرقې ترمنځ تړون ۵۸
د تړون مسوده ۵۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نجیب پیغامونه............ ۶۲
رکود او د کودتا هڅه............ ۶۹
د ځینو حزبیانو مخالفت............ ۷۵
نجیب څه وکړل............ ۷۷
د اسلامي شئونو وزارت............ ۷۸
د خوست فتحه............ ۸۰
کابل ته د کارمل راستنېدل............ ۸۰
د بینن سیوان هڅې............ ۸۴
د نجیب استعفی............ ۸۸
د حزب اسلامي طرحه............ ۹۱
پېښې............ ۹۴
د شمال پېښې او د ببرك د پلویانو لوبه............ ۹۴
د جبل السراج معاهده............ ۹۵
په کابل د حملې ګوابنې............ ۹۸
د فتحې زیری............ ۱۰۳
د امریکا عکس العمل............ ۱۰۹
د ګاونډیو دریځ............ ۱۱۲
له کابل نه تر وتلو وروسته............ ۱۱۲
د جنرال دوستم د جلبولو هڅې............ ۱۱۷
د رباني واکمني............ ۱۲۱
د استاد فرید صدارت............ ۱۲۴
لویه ګډه حمله............ ۱۲۷
د دې حملې نتائج............ ۱۲۹
د خنجان عملیات............ ۱۳۰
ائتلاف او د سولې هڅې............ ۱۳۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ، ائتلاف او پاکستان ۱۳۵
د ائتلافیونو ژمني ۱۴۰
د ائتلاف په مقابل کي د نورو ډلو دریځ ۱۴۴
حرکت انقلاب اسلامي ۱۴۴
اتحاد اسلامي ۱۴۶
په غرب پوري تړلې کړۍ ۱۴۹
مائوویستان ۱۴۹
د شینډنډ سقوط ۱۵۳
د اسلام آباد مذاکرات ۱۵۷
د اسلام آباد د معاهدې بشپړ متن ۱۵۹
وظایف او صلاحیتونه ۱۶۲
جمهور رئیس: ۱۶۲
د جمهور رئیس صلاحیتونه: ۱۶۲
د صدراعظم صلاحیتونه: ۱۶۴
کابینه او ائتلاف ۱۶۸
د جنرال دوستم کفالت ۱۷۱
د شوری هم آهنگي تأسیس ۱۷۳
د جنرال مؤمن مرگ ۱۷۹
د مسعود واکمني ۱۸۱
زما په کور بمباري ۱۸۷
د سولي د هڅو بل دور ۱۹۴
دطالبانو حرکت ۱۹۷
د حزب اسلامي په ضد ۲۱۱
د طالبانو جنگ ۲۱۱
د غزني سقوط ۲۱۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چهارآسیاب مجدد سقوط ۲۲۴
له رباني او مسعود سره مذاکرات.. ۲۳۰
د معاهدې متن ۲۳۲
د جمهور رئیس صلاحیتونه.. ۲۳۴
د صدراعظم او کابینې صلاحیتونه.. ۲۳۵
په حکومت کې د هرې ډلې موقعیت.. ۲۳۵
کابل ته تګ ۲۳۹
د تګلارې بشپړ متن ۲۴۲
د امنیت د تأمین په برخه کې ۲۴۸
د دفاعی چارو په برخه کې ۲۴۸
په اداري برخه کې... ۲۴۹
په اجتماعي برخه کې.. ۲۵۰
د ښوونې او روزنې په برخه کې ۲۵۲
د روغتیا په برخه کې ۲۵۳
د کرهنې په برخې کې ۲۵۳
د اقتصاد او تجارت په برخه کې ۲۵۳
د بهرنې سیاست په برخه کې.. ۲۵۵
د مات وزرو خېل کې ۲۲۵
بې رحمه ګاونډي ۲۷۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

د ناشر مقدمه

د ميثاق ايثار اداره وياړي چې د ورور حكمتيار دا له تاريخي اسنادو نه غني اثر، چې لدې نه مخكې په پښتو، دري، اردو او عربي کې د بېلو بېلو نشراتي مؤسسو له خوا چاپ شوی، يو ځل بيا په نوې قطع او صحافت کې د افغانستان د لرغوني تاريخ مينه والو ته وړاندې کوي. چا چې دا کتاب څو کاله د مخه او زموږ په ګران هېواد افغانستان باندې د امريکائي ځواکونو له يرغل نه مخکې لوستلی، ډېرې برخې به ئې په هغه وخت کې ورته داسې وړاندوينې برېښېدلې وي چې نن ئې د خپلو سترګو وړاندې د څرګندو حقايقو په بڼه کې ګوري. څو بېلګې ئې ستاسو مخې ته ږدو:

- د طالبانو حکومت د اوږدې مودې لپاره دوام نشي کولی، د دوی ناکام سياستونه، د هېواد اجتماعي جوړښت، د دې سيمې وضعيت او د اسلام په ضد د امريکا او روسيې ګډ سازشونه دوی ته په قدرت کې د پاتې کېدو مجال

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ورکوي.

- د شمال جبهه د مسکو او واشنګټن د ګډ سازش په نتيجه کې جوړه شوې، هدف ئې دا وو چې له دغې ډلې نه د جګړې د دوام او پدې هېواد کې د اسلامي حکومت د جوړېدو د مخنيوي په کار کې استفاده وکړي.
- امريکا به ظاهر خان راولي، خو د راوستو يوازنۍ لار ئې د دې هېواد نظامي اشغال دی.
- شمالي ټلواله به د روسانو په وينا لدې امريکائي منصوبې سره توافق کوي.
- امريکا د روسانو په څېر افغانستان نيولی شي او خپل کارمل پدې هېواد د لنډې مودې لپاره تپلی شي، خو د دې هېواد دائمي اشغال ورته ممکن ندی.

د دې کتاب ډېرې نورې خبرې به دې ته ورته او داسې وموميء چې نن ئې عملاً تحقق موندلی.

موږ نه يوازې د قطع او صحافت له اړخه د دې ارزښتناک کتاب په نوي چاپ کې څه نوښتونه راوستي او مخکني اشتباهات مو تر ډېره حده راکم کړي، بلکې د کتاب په پای کې مو د ورور حکمتيار هغه دوه جالبې ادبي ټوټې هم اضافه کړې چې د هېواد د دغې مرحلې پېښې پکې انځور شوې.

هدف مو دا دی چې خپل ولس له حقايقو خبر کړو، د دښمن توطئو ته ئې متوجه کړو، د دښمنانو د سپکو او ذليلو ملګرو کرغېړنې څېرې افشاء کړو او د افغان ولس راتلونکي نسل ته د مجاهدينو هغه ارزښتناکې تجربې انتقال کړو چې هره يوه ئې په ډېر ګران قيمت او د زرهاوو سرتېرو مجاهدينو د وينو په بيه ترلاسه شوې. پدې اميد چې ارحم الراحمين خدای مو د خپلې لارې د مجاهدينو په ډله کې قبول کړي.

اللهم وفقنا لما تحب و ترضی

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحيم

سريزه

د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته پړاو، مخصوصاً د نجيب حکومت له نسکورېدو راديخوا، د اسلامي جهاد ترټولو سخت، غامض او کړکېچن پړاو وو چې له مخکنيو مراحلو سره ئې پوره تفاوت درلود. لدې نه په مخکې مراحلو کې هم د دوست او دښمن جبهه څرګنده وه او هم د جګړې لاملونه، آرمانونه او شعارونه. د دوست او دښمن په پېژندلو کې ډېر کم کسان په مغالطې او اشتباه کې پرېوتل، خو پدې پړاو کې چې بهرني فوځونه زموږ له هېواده ستانه شوي وو او په جګړو کې د دښمن فعال خو نامرئي او له نظره پټ حضور هرچا ته څرګند نه وو، پدې پړاو کې د جګړې دوام ډېرو ته د توجيه وړ نه برېښېدو، پدې نه پوهېدل چې دښمن له دروازې وتلی خوله کړکۍ بېرته راننوتلی، څېره ئې بدله کړې، په جګړې کې ئې د سابق په شان ونډه ده خو په بدلي څېرې کې، که څه هم کمونست نجيب له پرېږو بريتو سره ګوښه شوی، خو د ده د سياستونو وارث له پکول، عبا او قبا سره د ده لوبه کوي او د ده د بادارانو په خدمت کې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه کسان چي د پېښو په ماهيت او په پېښو کي د پردې شاته د اصلي لوبغاړو په ونډې دقيقاً نه پوهېدل او د دښمن د تبليغاتي سرچينو له دروغجنو او زهرجنو تبليغاتو نه متأثره شوي وو، ټولي خواوي ئې د استثناء او تفکيك نه پرته محکومولې، د جګړې د داخلي او خارجي عواملو له پېژندو نه عاجز وو، نه پوهېدل چي د نجيب له نسکورېدو نه وروسته د ټولو جګړو اصلي عاملين د ببرك طرفداران وو چي غوښتل ئې نجيب په ببرك کارمل تعويض کړي، د شهنواز تني له کودتا نه وروسته چي خلقيان تصفيه شول، ځيني بنديان او ځيني له هېواد نه وتښتېدل، د چارو واګې د جنرال نبي عظيمي او جنرال آصف دلاور په شان د ببرك د پلويانو لاس ته ورغلې، دوی لا د مخه د کودتا منصوبه جوړه کړې وه، ببرك ئې د همدې لپاره له مسکونه راوغوښت، د کي جي بي موافقه ئې ترلاسه کړه، امريکا او په منطقې کي ځينو نورو مؤثرو هېوادونو دوی ته اطمئنان ورکړ چي د دوی تر مشرۍ لاندي له ځينو جهادي ډلو سره د يوه ائتلافي حکومت ملاتړکوي.

له دې حقايقو نه بې خبره کسان داسي ګمان کوي چي د جبل السراج تنګينه معاهده، له خپلو ټولو خونړيو عواقبو سره، يوه تصادفي پېښه وه چي د ځينو جاه طلبه او قدرت غوښتونکو څېرو له فرصت طلبۍ نه راولاړه شوې. نه دا چي د دې خطرناکي او خونړۍ توطئې اصلي طراحان د کي جی بی او سي آی ای په شان بين المللي جاسوسي شبکې دي چي غوښتل ئې پدې سره د يوه اسلامي حکومت د جوړېدو مخنيوی وکړي، کي جی بی د همدې مقصد لپاره يو ځل بيا د ببرك ډله استخدام کړه، خو دا ځل د روسي فوځونو د رابللو په ځای بايد د يوې داسي ائتلافي جبهې تر پردې شا ته خپل مأموريت ترسره کړي چي له ځينو غولېدلو قدرت غوښتونکو سره به ئې جوړوي !!

دغو حلقو ته پدې مطلب پوهېدل ګران دی چي ولې مسکو او واشنګټن څنګ په څنګ او په يوه وخت د جبل السراج له معاهدې او د دې معاهدې په بنسټ د جوړې شوې ائتلافي جبهې ملاتړ کولو؟ نه پوهېږي چي واشنګټن ته پدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پړاو کې ترټولو مهمه مسئله دا وه چې څنګه د مجاهدینو په لاس د یوه اسلامي حکومت د جوړېدو مخنیوی وکړي، امریکا د جهاد د دې تاریخي تجربې بریا او په یوه اسلامي حکومت د هغه منتج کېدل، ټوله اسلامي نړۍ کې د خپلو استعماري ګټو لپاره جدي تهدید ګڼلو، ګمان ئې دا وو چې که دا تاریخي تجربه ناکامه نکړي او د مجاهدینو په لاس د اسلامي حکومت د جوړېدو مخنیوی ونکړي، دا تجربه به په نورو ملکونو کې هم هرو مرو تکرارېږي، نور ملتونه مخصوصاً هغه چې په خپلو هېوادونوکې د پردیو له سیاسي، اقتصادي او فرهنګي تسلط نه ستومانه شوي، د دوی له سلطې نه د ژغورني او د استقلال او خپلواکې په لټه کې دي، د افغان مجاهدینو لار به غوره کوي، پدوی پسې به اقتدا کوي او پدې سره به امریکا ته په خپلو مستعمراتوکې هماغه مشکلات راولاړوي چې افغان مجاهدینو شوروي اتحاد ته راولاړ کړل.

دوی دې ته نه دي متوجه چې د دې مرحلې جګړې په اصل کې د تېرو جګړو تسلسل او د سابق په شان له بهرنه تپل شوې جګړې دي، منطقوي رقابتونه د دې جګړو د ادامې لامل دي، واشنګټن او مسکو او پدوی پوري تړلي محلي ځواکونه پدې جګړو پانګه اچوی او په جګړو لګیا ډلې حمایه کوي.

له هیچا باید دا حقیقت پټ نه وي چې زموږ هېواد، مخصوصاً د ۱۹ او ۲۰ پیړۍ په بهیرکې د یوه داسې معبر او پله حیثیت درلود چې ښکیلاکګرو ځواکونو غوښتل له هغه نه آخوا تېر شي خپل هغه پراختیا غوښتونکې اهداف ترلاسه کړي چې د دې هېواد دواړو خواوو ته پراته وو، مخکې شوروي اتحاد غوښتل له افغانستان نه تېر شي، تودو اوبو او د خلیج د تیلو زېرمو ته ورسېږي، د کرملین واکدارانو د تزار له زمانې نه بیا د کمونستانو تر واکمنې پورې تل ویلې چې روسي سرتېري به هرومرو خپلې پښې د هند په سمندرکې وینځی! د همدې لپاره مسکو دا جګړه زموږ په هېواد تحمیل کړه، لومړی د کمونستانو په ذریعه او د عسکري کودتاګانو له لارې، چې د کمونستانو له ماتو نه وروسته په خپله د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړې ډګر ته راوړاندې شول او لس کاله په افغانستان کې وجنګېدل، د مسکو له نظره د افغانستان د نیولو او پدې هېواد کې د یوه خپلواك اسلامي حکومت د جوړېدو د مخنیوي په اهمیت هلته ښه پوهېدی شو چې دې خبرې ته دقیقاً ځیر شو چې مسکو د لسو کلونو جګړې په دوران کې یو ملیون سرتېرې په مختلفو ټولګیو کې افغانستان ته ولېږل، هومره ئې پدې جګړې پانګه واچوله چې ملا ئې ورماته کړه او د شوروي اتحاد د وېروونکې امپراطورۍ په نسکورېدو منتج شوه، خو اوس او د شوروي اتحاد له زواله وروسته پداسې حال کې چې مسکو له ملا ماتوونکو اقتصادي ستونزو او سختو داخلي مشکلاتو سره مخامخ دی، د رباني له دولت سره دجګړې د دوام لپاره بې دریغه مالي اونظامي مرستې کوي.

غرب نشوکولی چې د تودو اوبو او د خلیج د تیلو د ځاګانو په لوري د شوروي ځواکونو مخکې تګ وزغمي ، دا ځاګاني عمدتاً د امریکائي کمپنیو په واك کې وې، دوی له شوروي اتحاد سره د ډغرو وهلو توان په خپلو متوکې نه لیدلو ، د زړه ورو افغانانو نه ماتېدونکې مقاومت ئې داسې وموندو چې له هغه نه د حمایت په صورت کې کولی شي د دې مخکې تګ مانع شي او د خپلو پخوانیو ماتو غچ واخلي او په خلیج او د هند سمندر شا او خواکې خپلې ګټې خوندي وساتي.

خو د شوروي اتحاد له زواله وروسته، اوس امریکا غواړي چې له افغانستان نه د یوه معبر په حیث استفاده وکړي او د مرکزي آسیا د تیلو زېرمې ترلاسه کړي، د دې سیمې هېوادونه له مسکو نه رابېل کړي او په روسیې د اتکاء او اعتماد په ځای ئې د افغانستان له لاري له ځان سره وصل کړي، پدې سیمې د مسکو د بیا واکمنۍ مخه ونیسي، پرې نږدي چې د دې هېوادونو ترځمکې لاندې پراخې زېرمې او ګټور تجارتي بازارونه د مسکو په ګټه وړیا له لاسه ورکړي. ټولو ته معلومه ده چې د شوروي اتحاد په جنوبي سرحداتو کې پراته هېوادونه، د خپلو زېرمو له پلوه هومره غني دی چې د غربي هېوادونو د کمپنیو پاملرنه ئې ځانته

(c) ketabton.com: The Digital Library

جلب کړي، له سياسي او اجتماعي اړخه له مسکو نه د آزادۍ په لټه کې دي، پدې سيمې کې د نفوذ پراخ او مناسب شرائط شته، امريکا غواړي په کابل کې يو مزدور او لاس پوڅی حکومت ولري ترڅو د دوی لاره د مرکزي آسيا په لوري پرانېزي.

حقيقت دا دی چې د افغانستان رواني جګړې په اصل کې د تيلو د کمپنيو جګړې دي، پدې خبرې يوازې هغه کسان نشي پوهېدی چې ډېر بې عقله او بې خبره وي، نه د محلي رقابتونو په ماهيت خبر وي او نه د بين المللي توطئو له څرنګوالی نه اطلاع لري، پدې نه پوهېږي چې مسکو د څه لپاره د نجيب او ببرک په ځای رباني او مسعود انتخاب کړل، کله ئې انتخاب کړل؟ کومو لاملونو مسکو دې کار ته اړ کړ؟ څنګه او ولې د نظار شوری له ۱۹۸۲ نه وروسته د يوې پټې معاهدې په ترڅ کې له روسانو سره ملګرې شوه او له هماغه نېټې راهيسې له مسکو څخه پيسې او وسلې ترلاسه کوي؟ دا يوه تصادفي پېښه نه وه، بلکې مسکو تل او د خپل استعماري تاريخ په اوږدو کې، په خپلو ټولو مستعمراتو کې وړوکې، التقاطي، دوه مخي او سازشي ډلې د ځواکمنو، انقلابي او سازش نه منونکو ډلو په خلاف انتخاب کړې، هغوی ته ئې وده ورکړې، د مقاومت د ټکولو او په خپلو مستعمراتو د سلطې لپاره ئې له هغوی نه استفاده کړې. دا حقيقت خو اوس د ډېرو سطحی نظر خاوندانو نه هم پټ ندی چې پدې سيمې کې د مسکو ستراتيژيکې ګټې، د افغانستان د جګړې له دوام سره غوټه شوې، د همدې لپاره مسکو داسې يو محور انتخاب کړ او داسې يوه ډلګۍ ئې استخدام کړه چې يوازې د جګړې د دوام باعث شي او په افغانستان کې د سولې او ثبات راتلو مخنيوی وکړي.

متأسفانه ځينې کسان لا تر اوسه له هغو حقايقو ندي خبر چې په افغانستان کې د مېشت روسي قواوو قومندانانو او د کې جی بی لوړ رتبه مأمورينو، د خپلو خاطراتو په کتابونو کې افشاء کړي، دوی په خپلو ضخيمو کتابونو کې د دې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مرحلې ټول انکشافات څېړلي او ټول پټ اسرار ئې افشاء کړي، دا ئې څرګند کړي چې روسانو څنګه د بد ضمیره او جهاد خرڅوونکو قومندانانو د اخستو، د مقاومت په لیکوکي د داخلي جګړو اور بلولو او د دې جګړو او مخصوصاً د حزب اسلامي په خلاف د ګډو عملیاتو لپاره د مسعود په شان د پروتوکولي قومندانانو استخدام په برخه کي څومره پانګه اچولې او څومره پراخي او پرله پسې هڅي ئې کړې؟!

دوی د دښمنانو د اعتراف سره سره او د دغو پټو اسرارو له څرګندېدو نه وروسته هم پدې ندي پوه شوي چې حزب اسلامي د اسلامي مقاومت د ملاتیر او د اسلامي تحریك د باني او مؤسس په حیث د اسلام د دښمنانو له ګډې ستري توطئې سره مخامخ شو، د کمونستانو او غولېدلو څېرو ائتلاف ئې د همدې لپاره جوړ کړ، د طالبانو حرکت ئې د همدې لپاره جوړ او د حزب اسلامي په خلاف د جګړې ډګر ته راوړاندي کړ، د همدې ځواکونو په ایما او اشاره او د دوی په وساطت، طالبانو د پیدایښت په لومړیو مرحلو کي ائتلاف ته د ملګرتیا لاس ورکړ او په ګډه د حزب اسلامي په خلاف وجنګېدل. دا حلقې نه پوهېږي چې اسلام آباد له یوې خوا د امریکا تر سخت فشار لاندي وو او پدې نشو توانېدی چې د امریکا له اغېز نه آزاد، د خپلو ملي مصالحو په رڼا کي خپلواك سیاست غوره کړي او د افغانستان د راتلونکې په اړه د واشنګټن شرائطو ته تسلیم نشي، مجبور وو هماغه څه وکړي چې امریکا ئې ورته خوښوي، له بلې خوا د امریکائیانو او په امریکا پوري د تړلو حلقو د دې تبلیغاتو تر اغېز لاندي تللي وو چې که په کابل کي داسي یو حکومت جوړ شي چې په سرکي ئې کوم پښتون مشر وي او حزب اسلامي په هغه کي فعاله او مؤثره ونډه ولري، دا کار اسلام آباد ته د پښتونستان کشاله راولاړوي او په پاکستان کي د دوی د مخالفو اسلامي ډلو د تقویې او مزید ځواکمن کېدو اسباب برابروي، دهمدې لپاره د ISI د هغه وخت مشر، جاوید ناصر، د حزب اسلامي د مجاهدینو په لاس د کابل د فتح کېدو په ورځ، په پېښور کي له افغاني مشرانو سره د خپلي غونډې په ترڅ کي وویل:

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان به هیڅکله اجازه ورنکړي چې حزب اسلامي په کابل حکومت وکړي، حتی له قوې نه د استفادې په بیه !!

مګر دا هسې یو تصادف وو چې پاکستان دوه ځله رباني د جمهور رئیس او مسعود د دفاع وزیر په توګه په نورو تحمیل کړل؟! لدې کار نه د اسلام آباد مقصد څه وو، د دوی په انتخاب کې ئې کومې ګټې مضمرې وې؟!

دا کسان ګمان کوي چې د نجیب له نسکورېدو نه وروسته ټولې جګړې، د اقتدار د لاس ته راوړو جګړې وې چې د جهادي ډلو ترمنځ راولاړې شوې، پداسې حال کې چې دا جګړې، د سابقه جګړو تسلسل او ادامه ده، د دې جګړو واګې او قومنده د همغو افسرانو په لاس کې وه چې مخکې له ټولو مجاهدینو سره جنګېدل، خو اوس یوازې له حزب سره، مخکې له کمونست رژیم نه د دفاع لپاره او اوس له اسلامي دولت نه د دفاع تر غولوونکې پلمې لاندې. د نجیب د حکومت لوی درستیز، د کابل د ګارنیزیون قومندان، له کمونست رژیم نه د پاتې قطعاتو قومندانان، د روسانو په لاس جوړې شوې او روزل شوې ملېشې، دا هغه ځواکونه وو چې د دغو جګړو مهار ئې سل په سلو کې په لاس کې وو، د شورای نظار په شان د منحطو ټولګیو نه هغوی فقط د یوې غولوونکې پردې په حیث استفاده کوله.

ځیني بې خبره کسان داسې ګمان کوي چې ګواکې د نجیب له نسکورېدو وروسته، قدرت مجاهدینوته انتقال شوی، اسلامي حکومت جوړ شوی او جګړه تر یوې مودې متوقف شوې خو وروسته د قدرت د وېش په سر د مجاهدینو ترمنځ نزاع راولاړه شوې او په جګړې منتج شوې !! پداسې حال کې چې نه مخکنۍ جګړه د یوې شېبې لپاره متوقف شوې، نه قدرت مجاهدینوته انتقال شوی او نه په کابل کې د چارو واګې مجاهدینو ته سپارل شوې، جګړه د سابق په شان، د کمونستو افسرانو تر قومندې لاندې روانه وه، په کابل کې د چارو واګې په کامله توګه د کمونستانو په واک کې وې، ارګ، د دفاع وزارت، د دولتي امنیت (خاد) وزارت،

(c) ketabton.com: The Digital Library

راډیو ، تلویزیون، هوایي میدان، د ښار امنیت، د کابل امنیتي کمربند ، په ښار او د ښار شا او خوا حاکم نقاط ټول د کمونستانو او ملیشو په اختیارکې وو. کوم مجاهدین چې کابل ته تللي وو په حقیقت کې مېلمانه وو چې د تصفیې لپاره کابل ته بلل شوي وو ، د کابل په شا او خوا کې د حزب شته والی کمونستانو ته موقع ورنکړه چې دوی تصفیه کړي.

پدې کتاب کې د روسي فوځونو له وتو نه د ائتلافي حکوت تر پرېوتو پورې جریانات څېړل شوي، امید دی لدې نه مخکې او وروسته مراحل هم په بېلابېلو کتابونو کې وڅیړو.

د دې جریاناتو له څېړلو نه مو مقصد دا دی چې زموږ هوشیار او با ایمانه ولس، د دې خونړیو پېښو اصلي لوبغاړي او د پردې شا ته د دښمنانو نامرئي لاسونه درک کړي، هغه ډلې وپېژني چې په پردیو پورې تړلې او د بهرنیو ځواکونو د ګټو لپاره جنګېږي، د جګړو د عواملو، لاملونو او موخو په پېژندګلوی کې اشتباه ونکړي، د هېواد او منطقې د وضعیت او د دې سیمې په جریاناتو کې د ذیدخله مؤثرو اړخونو په هکله ژور معلومات ترلاسه او د دې په رڼاکې وتوانېږي چې د روان دردوونکي حالت نه د وتو لار تشخیص او مناسب تصمیم ونیسي.

موږ د دې توري شپې په ختمېدو باور لرو ، روښانه راتلونکې ته په طمع یو ، ډاډه یو چې دا پړاو به هم حتماً او ژر پای ته رسېږي، پټې او څرګندي توطئې به یوه په بل پسې شنډېږي، پټ او څرګند دښمنان به زموږ د مؤمن او صبور ولس د عزم او ایمان په وړاندې ماتې خوري او زموږ د شهیدانو آرمان به هرو مرو او په نږدې راتلونکې کې تحقق مومي .

و ما ذلك على الله بعزيز

حکمتیار

۱۳۷۸/۲/۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسکو وتلو ته اړ شو

برژنف چې په کومې هيلې افغانستان ته د فوځونو د لېږلو فيصله کړې وه، لدې تصور سره چې د دريو مياشتو په ترڅ کې به روسي قطعات په کامله توګه د افغانستان د پېښنو بهير مهار کړي، په اوضاع به مسلط شي، مقاومت به وټکوي او "انقلابي!" رژيم به د "ارتجاعي!" ځواکونو په خلاف هومره مضبوط کړي چې د سقوط وېره به ئې د تل لپاره ختمه شي، خو دا هيله نه يوازې ترسره نه شوه او د ده دا تصور نه يوازې غلط ثابت شو، بلکې برعکس د ده دا اقدام د يوې سترې وېرونکې امپراطورۍ په زوال منتج شو.

برژنف دا فيصله پداسې وخت کې کړې وه چې:

۱ - د دنيا هيڅ نظامي ځواك له مسکو سره د ټکر او تصادم جرأت نشو کولی او د هغه مخې ته د ودرېدو توان ئې په ځان کې نه ليدو، امريکا د دنيا بل دوهم طاقت په ويتنام کې د روسانو په وړاندې داسې شرمناکه او عبرتناکه ماتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوړلې وه چې د دوهم ځل لپاره، د دنیا په بل ځای کې، مخصوصاً په آسیا او روسیې ته نږدې ملکونو کې د روسانو سره د تصادم تصور ئې نشو کولی.

په بین المللي پېښو کې امریکا ورځ په ورځ او په ډېر سریع توگه په شا تمبېده، یو په بل پسې ئې نظامي اډې، د وسلو د خرڅلاو بازارونه او ملگري رژیمونه د مسکو په گټه له لاسه ورکول، په آسیا، اروپا، افریقا او د لاتیني امریکا په ملکونوکې انقلابي بدلونونه،کودتاگاني اومسلح قیامونه د امریکا پلوه ارتجاعي رژیمونو په خلاف تر سره کېدل او له کمونستي افکارو نه متأثر ځواکونه قدرت ته رسېدل او د مسکو پلوه رژیمونو شمېر ورځ په ورځ په زیاتېدو وو. د دنیا په هر گوټ کې چې به د کوم انقلاب، عسکري کودتا، مسلحانه قیام، بغاوتونو، مظاهرو، د یوه رژیم د سقوط او د بل د مسلط کېدو خبر خپرېدو نو ډېر ژر به ټولو ته څرگنده شوه چې پدې پېښو کې اصلي لوبغاړي روس پلوه کمونستان دي.

۳ - د کمونستانو په لاس کې پرېوتی ملك او د سرو فوځونو له خوا اشغال شوی کوم هېواد، بیا ندی توانېدلی چې د دوی له منگولو خپله آزادي او استقلال تر لاسه کړي، په نړۍ کې حاکم ذهنیت همدا وو چې د داسي هېواد بیا آزادي امکان نلري.

۴ - په امریکا کې قدرت د دیموکراتانو په لاس کې وو، د امریکا ولس دوی ته پدې خاطر د جمهوري غوښتونکو په خلاف رأیه ورکړې وه چې دوی له مسکو سره د تصادم او جگړې مخالف وو او غوښتل ئې د بهرنیو مسائلو په ځای کورنۍ وضعې ته توجه وکړي او د ویتنام د پېښو په شان د حوادثو د راولاړېدو مخالف وو.

زه د امریکا د هغه وخت، د سیاسي وضعیت او د امریکائي واکمنانو د ذهني کیفیت د توضیح لپاره، د یوه خاص جریان رانقلول دلته ضروري گڼم:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امین رژیم ته د آخري ګوزار ورکولو لپاره موږ د یوه عسکري اقدام ترتیبات نیولي وو، زموږ وفادارو افسرانو احوال راولېږو چې د اقدام لپاره تیار یو، خو معلومات مو دا دی چې روسان حتماً فوځي مداخله کوي، تاسو د ګاونډیو هېوادو، مخصوصاً له امریکائیانو نه معلومه کړئ چې د روسانو د فوځي مداخلې په صورت کې به د دوی عکس العمل څه وي؟

تر دې نه د مخه، موږ له امریکائیانو سره هیڅ ډول بالواسطه یا بلا واسطه تماس نه درلود، ما نه غوښتل چې له امریکائیانو سره او هغه هم د داسې یوې مهمې مسئلې په ارتباط خبره وکړو، خو وروسته مو دا مناسبه وګڼله چې د دوی رأیه د روسانو د عسکري مداخلې د احتمال په هکله او بیا د وقوع په صورت کې د دوی د عکس العمل په اړه ځانته معلومه کړو.

ما استاد امین الله ته وظیفه ورکړه چې په پېښور کې د امریکا له کنسل سره پدې هکله خبره وکړي چې آیا دوی د روسانو د عسکري مداخلې او د فوځونو لېږلو راپورونه دقیق ګڼي که نه؟ او څومره دا کار محتمل ګڼي؟ او که فرضاً روسانو زموږ په هېواد تېرې وکړ د دوی عکس العمل به څه وي؟ د امریکا کنسل هغه ته وویل چې زه د ځواب ورکولو نه عاجز یم، واشنګټن سره تماس نیسم، ډېر ژر به د واشنګټن رسمي ځواب درکړم!

په هماغه هفته کې کنسل، استاد امین الله ته وویل چې د واشنګټن رسمي ځواب دا دی: " واشنګټن ګمان نکوي چې روسان به په افغانستان تېری وکړي او دې هېواد ته به خپل فوځونه ولېږي که فرضاً داسې وشول نو واشنګټن به دوه کاره کوي:

الف: له روسانو سره به د (سالټ ټو) مذاکرات متوقف کوي.

ب: او روسانو ته د غنمو مرستې به بندوي".

د دې ځواب معنا څرګنده وه او د روس په وړاندې، د امریکا وضعیت او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناتواني له احساس نه د راولاړ شوي پسيف سياست ښه څرګندونه ئې کوله ! څو ورځي وروسته روسي فوځونه د هوا او ځمکي له لاري د کابل په لوري وخوځېدل، امين ئې په قتل ورسولو او ببرك ئې د اقتدار په کرسۍ کښېنولو.

د واشنګټن رسمي عکس العمل د کارتر په ژبه دا وو:

"امريکا، د افغانستان په آزاد هېواد د شوروي اتحاد فوځي تېری په کلکه غندي،... او دا خبره په ډاګه کوي چي د جنوب په لوري د دوی مزيد مخکي تګ نشي زغملی..." د دې رسمي دريځ، مفهوم هم ډېر څرګند وو، يعنی: افغانستان لا د مخه د شوروي اتحاد تر اغېز لاندي کړۍ کي منل شوی، پدې هېواد د مسکو د فوځي تېري په مقابل کي امريکا کوم خاص عکس العمل نه ښيي! خو که د جنوب په لوري مزيد مخکي ولاړ شي بيا به امريکا عکس العمل ښيي !!

بريژنف ته د واشنګټن نبض ښه معلوم وو، د همدې لپاره هغه په ډېر ډاډ او جرأت سره، په ډهلي کي د يوه مطبوعاتي کنفرانس په ترڅ کي وويل:

د افغانستان په سرحداتو کي چي کومي پېښي راولاړې شوې، د دريو راتلونکو مياشتو په منځ منځ کي به کاملاً پای ته ورسېږي او پدې هېواد کي به کامل امنيت تأمين شي. خو داسي و نشول، روسي فوځونو د ۱۳۵۸ کال د جدي له ۶ نه د ۱۳۶۷ کال د دلوی تر ۲۵ نېټې خپل ټول ممکن توان طاقت په کار واچولو، له هيڅ جنايت نه ئې ډډه ونکړه، ټول وسايل ئې وآزمويل، خو نه يوازي دا چي د مقاومت په ختمولو قادر نشو بلکي د هغه د ورځ په ورځ مزيد ځواکمن کېدو مخنيوی ئې ونشو کړی او په پای کي له دې هېواد نه وتلو ته اړ شو.

د روسانو د ناکامي او له افغانستان نه د فوځونو د ايستلو د پرېکړې لاندي اساسي عوامل وو:

۱. په جګړې کي د روسي فوځيانو د مرګ ژوبلي شمېر ورځ په ورځ زياتېدو، دې کار په طبيعي توګه په روسي فوځيانو، د دوی په خپلوانو او ملګرو کي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جگړې په خلاف کړکه او نفرت راولاړولو او هغه ئې یوه ناکامه او بې حاصله هڅه شمېرله او همدې احساس د دوی رزمي روحیه ورځ په ورځ کمزورې کوله.

۲. د جگړې مالي مصارف هغه حد ته رسېدلي وو چې نور د شوروي اتحاد، مات گوډ اقتصاد ته د زغملو نه وو.

۳. پدې ونتوانېدل چې د خلق او پرچم د مختلفو ډلو ترمنځ شدید اختلافات حل کړي او یو قوي افغاني حزب او د هغه له لارې یو ډاډمن افغاني فوځ جوړکړي، د جگړې ټول بار په خپله د روسانو په غاړه وو، د داسې جگړې، نه گټل ورته ممکن وو او نه ئې د تلفاتو زغمل.

۴. د مسکو سخت دریځه، زاړه واکداران مخصوصاً هغه چې افغانستان ته ئې د فوځ د لېږلو پرېکړه کړې وه یو په بل پسې یا په طبیعي مرگ مړه شول یا په یوه، بل دلیل له صحنې لېرې شول او واك داسې کسانو ته په لاس ورغی چې غوښتل ئې د دې بې نتیجې او بې فایدې جگړې له نه زغمېدونکي مالي او ځاني تاوان نه شوروي اتحاد ډېر ژر وژغوري او د ولس د اقتصادي ستونزو د حل کولو فرصت اوکریدت ترلاسه کړي.

۵. روسانو د افغانستان د اشغال په جریان کې تقریباً یو ملیو ن فوځیان یو په بل پسې دې هېواد ته لېږلی چې پس له څه مودې پاتې کېدو ئې تعویض کړي، دې فوځیانو له ځان سره د دې جگړې ټول منفي تأثرات شوروي ته انتقال کړل او په ولس کې ئې د جگړې په خلاف حساسیتونه تشدید کړل.

۶. په روسانو باندې، په افغانستان کې د زیاتې پاتې کېدو او په جگړې کې د عدم موفقیت په وجه بین المللي فشار ورځ په ورځ زیات شوي وو.

۷. د جگړې په میدان کې عملاً د دوی ناکامي او د مقاومت په ختمولو او حتی تضعیف کې د دوی پاتې راتلل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

با عزته وتل

مسکو له افغانستان نه د فوځونو د ایستلو فیصله وکړه، خو غوښتل ئې:

- وتل ئې باعزته وي.
- د وتلو په وخت کې پدوی حملې و نشي.
- دا پېغور ئې په برخه نشي چې خپل ملگري ئې د مرگ په پوله یوازې او بې اسرې پرېښودل.
- د ماتې له طبیعي منفي اثراتو نه د خوندي پاتې کېدو تضمین ترلاسه کړي.
- وتل ئې له امریکا سره د یوه توافق په اساس وي او لږ تر لږه د دوی وتل داسې توجیه شي چې د یوې معاهدې په اساس او له سولې سره د مسکو د علاقمندۍ په وجه ترسره شوي نه د یوه نظامي ماتې په وجه.

روسانو پدې ټینگارکولو چې د نجیب د حکومت د بقا ضمانت دې وشي، استدلال ئې دا وو چې که د نجیب حکومت ابقا نشي، یا کمونستان په حکومت کې شریك نه وي، په بل صورت کې د دوی ژوند نشي تضمینېدی او ټول به دې ته مجبورېږي چې هېواد پرېږدي او مسکو د دې توان نلري چې څو لکه کمونستانو او د دوی پلویانو ته په خپل هېواد کې پناه ورکړي، دوی دا هم ویل چې اوس خو د خلق د دیموکراتیك گوند هم نوم بدل شوی او هم تگلاره، هغه اوس د وطن د گوند په نامه یادېږي، اسلام ته ئې مخه کړې او په اساسي قانون کې ئې په واضح الفاظو لیکلي چې د هېواد رسمي دین اسلام دی، ملي مصالحه ئې اعلان کړې، د حکومت واگې ئې د حسن شرق په شان بې طرفه کسانو ته سپارلې، له مجاهدینو سره ائتلافي حکومت ته چمتو دی، مجاهدین باید له خپل سخت دریځ نه راکوز شي او د وطن له گوند سره د ائتلافي حکومت جوړولو ته تیارشي. واشنگټن په لاندي دلائلو د مسکو له دریځ سره اتفاق کولو:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱. دوی ته تر ټولو مهمه موضوع د روسي فوځونو ماتې، له افغانستان نه وتل او پدې ترتیب د ویتنام د ماتې غچ اخستل وو.

۲. د امریکا جمهوري غوښتونکي ګوند غوښتل چې د دوی د اقتدار په موده کې روسي فوځونه له افغانستان څخه ووځي او پدې ترتیب د خپل کامیاب خارجي سیاست یو نه هیرېدونکی ریکارد قائم کړي او په راتلونکو نږدې انتخاباتو کې یو ځل بیا بری ترلاسه کړي.

۳. امریکایانو غوښتل چې ګورباچوف ته چې د شوروي اتحاد په دړی وړی کولو کې ترې ښه استفاده کېدلی شوی دا امتیاز ورکړي چې د روسي فوځونو وتل په عزت سره ترسره شوي او د مسکو پلوي حکومت په کابل کې په خپل حال پاتې شوي.

۴. امریکا پدې خاطر هم دا نه غوښتل چې د روسي فوځونو له وتلو سره سم دي د نجیب حکومت نسکور او په ځای دې د مجاهدینو اسلامي حکومت جوړ شي چې:

- د نجیب لپاره ئې داسي بدیل نه درلود چې د امریکا د خوښې حکومت په کابل کې جوړ کړي.

- د مجاهدینو په لاس دیوه اسلامي حکومت جوړېدل ورته په څو دلیله خطرناك برېښېدو:

- د ایران د تجربې له تکرار نه ئې وېره درلوده او دا تشویش ورسره وو چې که د ایران تر څنګ یو بل انقلابي رژیم په منطقه کې رامنځته شي، په منطقې او مخصوصاً خلیج کې د امریکا ګټې له جدي ګواښ سره مخامخ کېږي.

- د افغانانو اسلامي پاڅون او جهادي شعارونو او د اسلامي جهاد له لاري د یوه استعماري مجهز ځواك مقابلې او پدې نابرابري جګړې کې د دوی بریالیتوبونو په اسلامي امت کې هغه جهادي ولوله راوېښه کړه چې په اسلامي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملکونو او د دوی په اقتصادي زېرمو مسلط استعماري ځواکونو تل له هغې نه ترهه درلوده او د هغې د ټکولو او له منځه وړلو لپاره ئې ډېري هڅې او ډېر مصارف کړي وو. اسلامي ملکونه چي د دوی د وسلو د خرڅلاو په بازارونو، د مصنوعاتوپه مارکیټونو او د خامو موادو د لاس ته راوړلو په ذخایرو بدل شوي او په سیاسي او اقتصادي لحاظ په مستقیم او غیرمستقیم توګه په هغوی حکومت کوي، د افغان جهاد له ادامې او برې نه د دې ملکونو په اسلام غوښتونکو او آزادي غوښتونکو کي په طبیعي توګه دا احساس او دا هیله قوت مومي چي کولی شي د افغانانو په شان د جهاد له لارې د خپلو هېوادونو آزادي ترلاسه کړي.

د امریکا استخباراتي شبکو او سیاسي مبصرینو په فلسطین کي نوی جهادي خوځښت، د کشمېر مسلحانه جهاد، د الجزائر پېښې، د مصر جریانات، په سودان او یمن کي د مسلمانو ځواکونو تحرکات او د دنیا په ګوټ ګوټ کي د اسلام او جهاد تر نامه لاندې راولاړ شوي نهضتونه د افغان جهاد طبیعي اثرات ګڼل او په مسلسله توګه ئې سپیني ماڼۍ او د سنا جرګې مربوطه کمیسونونو ته دا راپورونه وړاندي کول چي د افغان جهاد د ادامې له خطرناکو اثراتو نه په اسلامي ملکونوکي د امریکا ګټو ته شدید خطر متوجه دی،که دا جهاد خپل هدف ته ورسېږي او د یوه مستقل اسلامي حکومت په جوړولو وتوانېږي او دا جهادي تجربه ناکامه نکړی شي، د خطرناکو عواقبو مخنیوی به ئې ډېر ګران وي، دغو استخباراتي شبکو په خپلو راپوررونو کي دې ټکي ته هم اشاره کوله چي د ایران له انقلاب نه پداسي حال کي چي د اسلامي امت د یوه وړوکې مذهبي فرقې نمایندګي کوي د امریکا ګټو ته کومه صدمه رسېدلې او دوی ته ئې کوم جنجالونه راولاړ کړي، که افغان مجاهدین د ایران تر څنګ، د دنیا د سني مذهبه مسلمانانو لپاره په یوه محور بدل شي او په کابل کي د مجاهدینو په لاس اسلامي حکومت رامنځته شي، امریکا ته به بیا د دې بهیرمقابله ګرانه وي. دوی په خپلو راپورونو کي په درواغو دا هم لیکل چي د افغان مجاهدینو څخه حزب اسلامي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

ایران د سپاه پاسدارانو سره ژوري اړیکي لري، د نړۍ په سطح ئې د تروریستي فعالیتونو لپاره ګڼ تربیتي او عملیاتي مراکز جوړکړي او په پاکستان کي د حزب اسلامي ترڅنګ د ایران د سپاه پاسدارانو سابقه رئیس او په اسلام آباد کي د ایران زوړ سفیر جناب ابو شریف په او سېدو ئې استناد کولو او هغه ئې د خپلي درواغجني ادعا د ثبوت لپاره د دلیل په حیث وړاندي کولو، حال دا چي ابوشریف په پاکستان کي د یوه مهاجر په حیث ژوند کولو، د ایران له حکومت سره ئې مناسبات ښه نه وو او ایران ته نشو تلی.

د مسکو او واشنګټن موافقه

واشنګټن او مسکو د افغانستان د کشالې په اړه د خپلو اختلافاتو د کمولو لپاره په لاندي خبرو توافق وکړ:

- روسي فوځونه به د ۱۳۶۷ کال د دلوي تر ۲۵ (د ۱۹۸۹ کال د فبروری تر ۱۵) پوري له افغانستان نه وځي.
- د نجیب حکومت به په خپل حال پاتې وي او د روسانو مالي او نظامي مرستي به لدې حکومت سره ادامه لري.
- له مجاهدینو سره به مرستي متوقف کېږي او دې ته به اړ کېږي چي د وطن له ګوند سره د تفاهم له لاري مشکل حل کړي.
- په ژنیو کي به د داسي مذاکراتو په ترڅ کي د روسي فوځونو د وتلو په مهال وېش او مربوطه معاهدې امضاء کېږي چي د پاکستان او افغانستان د حکومتونو استاځي به هم پکي برخه لري او د معاهدې اصلي طرفونه او امضاء کوونکي به د پاکستان او افغانستان د حکومتونو استاځي وي نه د واشنګټن او مسکو استاځي !!
- امریکائیان به د دې هڅه کوي چي د مجاهدینو استاځي د ناظر په حیث پدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مذاکراتو کې برخه واخلي، ترڅو د نوموړې معاهدې په مراعات ملزم کړی شي او لږ تر لږه دنيا ته داسي وښودل شي چي د مجاهدينو په سر امريکائيانو له مسکو سره سودا نده کړې، بلکي د دوی په موجوديت کي ئې د دوی د خوښې معاهده امضاء کړې.

د پاکستان دريځ

پدې وقت کي د پاکستان د حکومت واگې د جونيجو په شان د يوه بې انتهاء نرم مزاج او ضعيف شخص په لاس کي وې، غوښتل ئې له يوې خوا د روسي فوځونو وتل د ده د حکومت په دوران کي ترسره شي او پدې ترتيب شخصاً دی او د ده حزب" مسلم ليگ" په ولس کي خاص اعتبار او حيثيت ترلاسه کړي او له بلي خوا د امريکا غوښتنو ته په مثبت ځواب ويلو سره د خپل ضعيف حکومت لپاره قوي بهرنی تائيد او ملاتړ پيدا کړي. د همدې لپاره ئې د ژنيو د مذاکراتو او د مسکو او واشنگټن ترمنځ د شوو موافقو په کلکه ملاتړ کولو او ويل يې: د روسي فوځونو په وتلو بايد اکتفاء وشي، د نجيب حکومت دي په رسميت وپېژندلی شي او له مجاهدينو سره دي نظامي مرستي متوقف شي. ده د امريکائيانو له غوښتني سره سم له مجاهدينو نه په کلکه غوښتنه کوله چي حتماً د ژنيو په مذاکراتو کي شرکت وکړي او د ژنيو د مذاکراتو او معاهدې له هر راز مخالفت نه ډډه وکړي !!

خو موږ په کلکه، صراحت او مکرره توگه د دې مذاکراتو او په هغه کي د گډون مخالفت وکړ او دا خبره مو د گڼ شمېر مطبوعاتي کنفرانسونو او اجتماعاتو په ترڅ کي اعلان کړه چي:

- د ژنيو په مذاکراتو کي هيڅوك د مجاهدينو او افغان ولس نمايندگي او ترجماني نشي کولی.
- موږ د دې مذاکراتو د نتائجو په اړه هيڅ التزام نه لرو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ترڅو چې قدرت د مسکو د لاس پوڅي حکومت څخه یوه مؤقت حکومت ته نه وي انتقال شوی، د افغانستان بحران نشي حل کېدی.
- د افغانستان د بحران په ارتباط د پاکستان او د نجیب د استاځو تر منځ د یوې معاهدې د امضاء معنا دا وه چې د نوموړې کشالې اصلي طرفونه دوی دي، ګواکې دا د پاکستان او افغانستان ترمنځ یوه سرحدي منازعه وه چې د دواړو د استاځو ترمنځ د ژنیو د نوموړې معاهدې د امضاء په نتیجه کې حل شوه.

زموږ او د پاکستان د خارجه وزارت د دریځونو ترمنځ د شدید او څرګند اختلاف د رفع کولو لپاره، د جهادي تنظیمونو د مشرانو او د پاکستان د هغه وخت د خارجه چارو د وزیر ترمنځ د یوې ګډې جلسې ترتیبات ونیول شول، پدې جلسې کې صاحب زاده یعقوب خان، د ژنیو له مذاکراتو نه د دفاع په خاطر څه مات ګوډ استدلالونه وکړل او په پای کې ئې وویل: "پاکستان د خپلو مجبوریتونو په وجه پدې مذاکراتو کې شرکت کوي او له تاسو نه هم دا توقع کوو چې زموږ مجبوریتونه درك کړئ او له نوموړو مذاکراتو سره توافق وکړئ".

ما په ځواب کې ورته وویل: روسي فوځونه حتماً او په هر صورت کې له افغانستان نه وځي که د ژنیو معاهده وشي او که ونشي، مسکو په خپله دا خبره مکرر اعلان کړې چې خپل فوځونه په هر صورت کې له افغانستان نه باسي. پداسې مذاکراتوکې چې د نجیب استاځې برخه ولري نه ستاسو شرکت مناسب دی او نه دافغان مجاهدینو د هیئت ګډون. تاسو له نجیب نه یوه بې طرفه مؤقت حکومت ته د قدرت په انتقال ټینګار وکړې او استدلال وکړې چې د نجیب د پاتې کېدو په صورت کې پدې هېواد کې امنیت نشي راتلای او جګړه پای ته نشي رسېدي. موږ هم خاص مجبوریتونه لرو او د هغه په وجه موږ لدې مذاکراتو سره له توافق نه معذور وګڼې. زما د دې ځواب په مقابل کې صاحب زاده یعقوب خان د ډیپلوماتیکې آدابو نه ډېر ډېر لېرې په عصباني لهجې وویل: "پاکستان یو آزاد

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملك دی، هره پاليسي ئې چې زړه وغواړي غوره کوي به ئې، موږ د خپل هېواد ګټې په خطر کې نشو اچولی او د چا د اقتدار لپاره ئې نشو قرباني کولی...)

ما ورته وويل: بيشکه چې پاکستان يو آزاد ملك دی او کولی شي د خپلې خوښې پاليسي غوره کړي خو د پاکستان په ارتباط نه د افغانستان په اړه. موږ هم دا حق لرو چې د خپل هېواد په هکله د خپلې خوښې سياست غوره کړو او پرې نږدو چې زموږ برخليك دې نور وټاکي او زموږ د ولس قرباني دې هدر لاړه شي.

د ISI مشر مداخله وکړه، د مشاجرې د مزيد تريخوالي مخه ئې ونيوله، صاحب زاده يعقوب خان ئې په کومه پلمه له جلسې نه د څو شيبو لپاره له ځان سره بهر وايستلو او د بېرته راستنېدو نه وروسته ده او خارجه وزير غوښتل چې مخکې تريخوالی جبران شي او جلسه په آرامه فضاء کې پای ته ورسېږي.

د پاکستان د هغه وخت جمهور رئيس جنرال ضياءالحق هم د جونيجو د حکومت د دريځ په هکله انديښمن وو، جونيجو ته ئې ويل چې روسان حتماً وتونکي دي، بايد په خپل پخواني دريځ، "يوه موقت حکومت ته د قدرت په انتقال" ټينګار وکړو او د نجيب حکومت د پاتې کېدو په هکله د مسکو شرط ته تسليم نشو. ښايي هغه پدې پوهېدو چې د نجيب د پاتې کېدو عواقب به افغانستان او پاکستان ته څومره خطرناك وي. خو جونيجو د ضياءالحق مشورو ته خاصه توجه ونکړه، هيچا د دې تصور نشو کولی چې جونيجو به د ضياءالحق مشورو ته نه يوازې دا چې توجه ونکړي بلکې د هغه په خلاف به په ځرګنده ګام اوچت کړي، خو همداسې وشول.

ده د ژنيو د معاهدې په هکله د خپل دريځ په ګټه د سياسي ګوندونو د ملاتړ ترلاسه کولو لپاره، د ټولو ګوندونو ګډ"دګردې ميز" کنفرانس دائر کړ، د ولسي تائيد ترلاسه کولو لپاره ئې د ټول پاکستان د مهمو ښارونو دوره وکړه او په عامو جلسو کې ئې د دغو مذاکراتو په ګټه پوره تبليغات وکړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي د جونيجو د حکومت د انحلال څه نور عوامل هم وي خو زه گمان کوم چې تر ټولو ستر عامل ئې د ژنيو د معاهدې په سر له جنرال ضياءالحق سره د ده اختلاف وو.

د دغو مذاکراتو په دوران کې موږ له جنرال ضياءالحق سره گڼ شمېر اوږدې جلسې درلودې، يو ځل خو زموږ جلسه چې ماښام شروع شوې وه د سحار له لمانځه نه لږ د مخه پای ته ورسېده. د دغو جلساتو د بحث اصلي موضوع دا وه چې د مسکو او واشنگټن ترمنځ د توافق او د ژنيو له معاهدې نه د راولاړ شوي وضعيت له احتمالي ستونزو سره څنگه مقابله کولی شو او د پاکستان او مجاهدينو تر منځ څنگه د سوء تفاهم او اختلاف مخنيوی کولی شو.

د همدغو غونډو په نتيجه کې مرحوم ضياءالحق له ځان سره دا پرېکړه وکړه چې د امريکا فشارونو ته تسليم نشي او پرې نږدې چې پاکستان د داسې فشارونو لاندې د افغانستان د کشالې په اړه داسې کوم گام اوچت کړي چې د مجاهدينو د قربانۍ او ارمان سره د جفا معنا ورکړي.

دا تصميم څه آسان کار نه وو، د مرحوم ضياءالحق دا پرېکړه د ده د ژوند په بيه تمامه شوه، زه په ټول ډاډ او اطمئنان سره دا ويلی شم چې د مرحوم ضياءالحق ترور او د طيارې انفجار د همدې پرېکړې نتيجه وه.

په وتونکو فوځونو حملې

د روسي فوځونو د مصئون انسحاب په هکله چې په ژنيو کې کومه موافقه شوې وه، موږ د دې موافقې په خلاف اعلان وکړ چې په روسي فوځونو به ترهغه زموږ د مجاهدينو حملې رواني وې چې آخري فوځې ئې له سرحد نه آخوا تېرېږي. هدف مو دا وو چې له يوې خوا نړيوالو ته ثابته کړو چې شوروي فوځونه د ماتې په نتيجه کې وځي نه په افغان ولس د پيرزوينې په وجه او يا د ژنيو د موافقې په وجه، له بلې خوا موغوښتل چې مسکو ته عملاً تفهيم کړو چې د افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسئله له امریکا یا د دې هېواد له ګاونډیو سره د تفاهم او توافق له لارې نه، بلکې په خپله له افغانانو سره د تفاهم له لارې او د افغانستان استقلال او آزادې ته داحترام له لارې حل کېدی شي، همدا راز د ژنیو په مذاکراتو سره چې د مجاهدینو کوم سپکاوی شوی وو، داسې حملې د هغه طبیعي نتیجه وه، موږ باید دا حقیقت ټولو ته څرګند کړو چې افغانان د هیچا وصایت او قیمومیت نه مني، هیچا ته د دې حق نه ورکوي چې د دوی په سرله نورو سره سودا وکړي. د روسي فوځونو د وتلو په ارتباط د یوې خاصې پېښې څرګندول مفیدګڼم: ماته د پاکستاني مأمورینو له لارې په پاکستان کې د افغانستان په اړه د یوه موظف عالیرتبه او با صلاحیته امریکایي مأمور سره د تفصیلي خبرو او د سوء تفاهم د رفع کولو وړاندیز وشو چې ما موافقه وکړه، دا هغه وخت وو چې واشنګټن د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته د افغانستان د راتلونکې په هکله دا اندېښنه درلوده چې مبادا د نجیب حکومت مقاومت ونشي کړی، د وضعې له سنبالولو عاجز شي او مجاهدین د کوم غیرمترقبه اقدام په نتیجه کې قدرت ترلاسه نکړي او د ایران ترڅنګ یو بل اسلامي حکومت په منطقې کې رامنځته نشي. د همدې لپاره ئې زما د ترور ګڼ شمېر هڅې وکړې، لدې امریکایي استاځي سره د خبرو په ترڅ کې ما له هغه نه پوښتنه وکړه چې د CIA مأمورینو د څه لپاره دا سروی پیل کړې او له افغانانو نه تپوسونه کوي چې که حکمتیار نه وي نو په مقاومت به د ده د نشتوالی اثرات څه وي؟ لدې سروی نه او د ډېرو نورو دلائلو نه ما ته داسې معلومېږي چېCIA زما د ترور منصوبه لري، ما ته ووایاست چې ولې دا کار کوي؟ هغه په وار خطا لهجه وویل: زه قسم خورم چې موږ دا اراده نلرو برعکس موږ تاسوته احترام لرو او پدې اعتراف کوو چې تاسو شخصاً او حزب اسلامي د روسانو په خلاف مقاومت کې محوری او ستره ونډه درلوده ...

د خبرو په پای کې هغه ما ته وویل: اجازه راکړې تاسو ته د جمهور رئیس خصوصي پیغام ورسوم چې هغه ستاسو لدې موقف سره شخصاً موافق دی چې په روسي فوځونو دې د وتلو په جریان کې حملې جاري وي !!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښايي دې امريکايي مأمور، داسي ګمان کړی وي چي د امريکا د جمهور رئيس د دې خصوصي او مهم پيغام !! په نتيجه کي به د واشنګټن په هکله زما ټول تشويشونه او بدګماني، په ډاډ او د منني په احساس بدل شوي وي، ځکه هغه به حتماً د آسيايي ملکونو ډېر داسي ستر ستر شخصيتونه ليدلی وي چي د امريکا د سفارت د يوه عادي مأمور په تلفوني (هلو)، تر ډېره وخته له خوشحالی او فخر نه په جامو کي نه ځائېږي !! خو ما چي هغه ورځ او د همدې خبري له اورېدو نه وروسته په خپل زړه کي د امريکائيانو د دوه مخي او منافقانه سياست په هکله کومه ژوره کرکه احساس کړې، سابقه ئې نه درلوده. امريکائيان په ژنيو کي له روسانو سره د باعزته او مصئون وتلو معاهده امضاءکوي، خو په معاهدې د امضاء رنګ لا نه دئ وچ شوی چي د دې معاهدې جدي مخالف او په روسي قطعاتو د وتلو په وخت کي د حملو طرفدارو ته، د جمهور رئيس لخوا خصوصي پيغام لېږي چي د ده له دريځ سره موافق دی !!

د مسکو پيغامونه

مسکو د خپلو هيئتونو په ذريعه او له ډېرو نورو لارو نه موږ ته پدې مرحله کي ګڼ شمېر پيغامونه ولېږل، يو ځل ګرباچوف خپل ډېر اعتمادی مشاور، د خبرو آترو لپاره د مسکو د رسمي پيغام د انتقال لپاره پاکستان ته راولېږو، په اسلام آباد کي د حزب د نمايندګي په دفتر کي مي لده سره ليدنه کتنه وشوه. د هغه دخبرو لنډيز داسي وو:

١ – ګرباچوف په کلکه تصميم نيولی چي شوروي فوځونه حتماً له افغانستان څخه و باسي، پدې کي هيڅ شك مه کوي.

٢ – روسي جنګي اسيران موږ ته وسپاري، دا کار به دګرباچوف دريځ د هغو ځواکونو په خلاف پياوړی کړي چي په افغانستان کي د شوروي فوځونو د پاتې کېدو پلويان دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳ – باید د وطن له گوند سره چې کافي بدلونونه پکې راغلي او سابقه کمونستې تگلاره ئې پرېښې، گډ حکومت جوړ کړي، موږ پدې هکله ستاسو ترمنځ وساطت کولی شو.

۴ – که د وطن گوند په اقتدارکې شریك نه وي څنگه به د دې گوند د غړو ژوند تضمینوو؟

۵ - موږ نشو کولی د وطن گوند ټولو غړو او د نجیب د حکومت دومره لوی شمېر پلویانو ته پناه ورکړو، دوی باید په خپل هېواد کې په ډاډ او اطمئنان سره پاتې شي.

۶ – آیا مسکو د شوروي فوځیانو د وتلو نه وروسته له افغانستان سره د خپلې عنعنوي دوستۍ په دوام حساب کولی شي؟

۷ – آیا په افغانستان کې خو به د شوروي اتحاد په خلاف د دښمنۍ او مخالفت اډه نه جوړېږي؟

۸ – لدې سره ئې زیاته مینه وه چې پوه شي آیا د مسکو ـ کابل ترمنځ دوستانه تعلقات مخصوصاً د وسلو پلورلو په ارتباط به په خپل سابقه حال پاتې وي که نه؟

چې کله ما په خبرو پیل وکړ، پدې پلمه زما خوا ته رانږدې شو چې گواکې په کومې جگړې کې ئې د غوږ پردې صدمه لیدلی او له لېرې نه خبره نه اوري! زما د ځوابونو خلاصه دا وه:

۱ - دفوځونو وتل تر هرڅه د مخه ستاسو په گټه ده.

۲ – د فوځونو د وتلو په مهال وېش او د افغانستان د بحران د حل لټولو لپاره باید تاسو له مجاهدینو سره خبرو ته ناست وی نه له هغه چا سره چې د مجاهدینو ترجماني او نمایندگي نشي کولی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳ – د وطن له ګوند سره ائتلافي حکومت جوړول نه عملي او ممکن کار دی او نه د بحران د حل لار، چا چې تاسو ته د داسې ائتلاف د امکان په هکله اطمئنان درکړي وي، د افغانستان د حاکم ذهني او عيني وضعيت په هکله ئې بې بنياده او غلط راپور درکړي.

۴ – موږ عمومي عفوه اعلان کړي، د وطن ګوند دي له همدې عفوی نه استفاده وکړي، د دوی لپاره همدا امتياز کفايت کوي، پدې اړه تفاهم کېدی شي.

۵ - د دې خبري سل په سلو کي اطمئنان درکوو چي افغانستان به ستاسو په خلاف د امريکا په نظامي اډې نه بدلېږي.

۶ - د افغانستان او شوروي اتحاد ترمنځ د راتلونکو اړيکو څرنګوالی د مسکو په چلند او دريغ پوري اړه لري، که مسکو په خپل سياست کي تجديد نظر وکړي، تېر اشتباهات جبران کړي، ديوه خاص ټولګي په ځای د ټول افغان ولس سره دوستي وغواړي، پدې صورت کي مسکو د افغانستان په دوستي حساب کولی شي.

۷ – جنګ ځپلي، خوار افغانستان ته د خپلو ټولو زړو وسلو په نوو وسلو بدلول، هغه هم په لنډه موده کي ناشونی کار دی.

۸ – د جنګي اسراوو په هکله به موږ له مشوری نه وروسته تاسو ته د خپل تصميم اطلاع درکړو.

۹ – د افغانستان د بحران د حل يوازنۍ عملي لار دا ده چي قدرت يوه داسي مؤقت غيرائتلافي حکومت ته انتقال شي چي کابينه ئې له غيرمتنازع فيها دريمګړو شخصيتونو نه جوړه شوې وي او بيا انتخابات تر سره شي.

وتل

بالآخره د روسي فوځونو و تل پيل شول، کابل او نورو مراکزو ته د خورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورو قطعاتو د راغونډولو او بیا په لویو لویو قطارونو کې د شمال او سرحد په لوري د هغوی د لېږدولو په دوران کې، دلارو په دواړو خواوو کې د مجاهدینو په مراکزو مسلسلې او درنې بمبارۍ کېدې، خو لدې سره سره مجاهدینو هغوی آرام نه پرېښودل او پرله پسې حملې ئې وربانديې کولې، دې حالت هرستنېدونکي روسي فوځي ته د جګړې د پای د څرنګوالی، د روسي فوځونو د وتلو د لاملونو او د دوی په نسبت د افغان ولس د احساس جامع تصور ورکولو او پدې ئې پوهول چې د روس ملت او واکدارانو ته د افغان ولس پیغام، د ګلونو په هغو آمیلونو کې چې په کابل کې د روسي افسرانو په غاړه کې ولیدل او یا د ګلانو په هغو ګیډیو کې چې افغاني کمونستانو د دوی په ټانکونو اینښودل تمثیل کېده او که د ګولیو په هغه باران کې چې د وتلو په وخت او د لارو په اوږدو کې د مجاهدینو له خوا پدوی ورېدې؟ ښایي د مجاهدینو د دغه واقعي استقبال په وجه وو چې کله د ۱۹۸۸ کال د فبرورۍ په ۱۵ آخري روسي فوځي د افغانستان له پولې نه د شوروي اتحاد په لوري تېرېدو نو شا ته ئې د کتلو شوق نه درلود او د فوځونو قومندان اعلان وکړ چې روسان به بیا افغانستان یا بل پردي هېواد ته د فوځونو د لېږلو غلطې تکرار نکړي!! که د وتلو په وخت کې یوازې د ګلونو په شیندلو او د ګلونو په ګیډیو او آمیلونو استقبال شوي وی او د لارې په اوږدوکې ئې پرله پسې ګولی د غوړونو څنګ ته نه وی تېرې شوې، ممکن د دې خبرې د کولو ضرورت ئې نه وی احساس کړی...

په هغه ورځ چې کله دا خبره د دنیا د ټولو راډیوګانو په څپو کې اعلان شوه چې دا دی د روسي فوځونو آخري فرد، د افغانستان له پولې نه واوښت په ما عجیب حالت راغې، د شکرسجده مې په ځای کړه، څو رکعته لمونځ مې وکړ، مسلسل او ټوله ورځ مې له سترګو نه بې اختیاره اوښکې بهېدې، دا نه د خوشحالۍ اوښکې وې نه د خپل شهید پلار، ورونو او همسنګرو شهیدانو د رایادولو اوښکې او نه هم د دې آرمان اوښکې چې کاش زموږ شهیدان ژوندي وی او د برۍ دا صحنه ئې په خپلو سترګو لیدلې وی، بلکې دا د رحمان رب د وسیع

(c) ketabton.com: The Digital Library

او بې انتهاء پيرزوينې له احساس نه راخوټېدونکې د شکر اوښکې وې، ما په خپل ټول وجود سره او د زړه په سلول سلول سره د هغه لوی آرمان د ترسره کېدو ننداره کوله چې هر چا ته ناشونی معلومېدو، خو زما زړه تل ګواهی راکوله چې دا آرمان به تر سره کېږي، د زړه دا ډاډمن شهادت به مې تل په غوږونو، ويناګانو، ليکونو کې په وار وار څرګندېدو او ويل به مې چې روسي فوځونه به حتماً زموږ له هېواد نه په وتلو مجبورېږي، نن هماغه خبره رښتونې شوې وه.

زه ډېر ماشوم وم، خوکله چې پوه شوم د روم او فارس په شان دوه سترې امپراطورۍ د پيغمبر عليه السلام په لاس نسکورې شوې، ما الله ته دا دعا پيل کړه او تل به مې د هر لمانځه نه وروسته تکراروله چې (خدايه په ما د روس او امريکا زوال وګورې او په زوال کې ئې ما ته لويه ونډه راپه برخه کړې) نن د خپلې هغې زړې مکررې دعا د يوې برخې د تحقق او اجابت شاهد وم. پدې خاطر مې له سترګونه د شکر اوښکې بهېدې، اميد مې دا دی چې، د دعا ګانو منونکی رب، زما د دعا هغه دوهمه برخه هم ترسره کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نجیب د حکومت په نسکورېدو کې ځنډ

د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته، د هر چا انتظار دا وو چې د نجیب حکومت به ډېر ژر رانسکور شي، خو د دې انتظار په خلاف، د نجیب حکومت د څه مودې لپاره دوام وکړ، راشي وګورو چې آیا د دې خلاف انتظار مقاومت وجه هماغه وه چې جنرال ګروموف" په افغانستان کې د روسي فوځ عمومي قومندان" ئې دعوی کوي، که بل څه؟ جنرال ګروموف په خپل کتاب (سرې لښکرې په افغانستان کې) لیکي: د خوست دفاع او د جلال آباد ساتنې، چې یوکال اوږده شوه، د لمر غوندې روښانه کړه چې د ځلوېښتم لښکر له جزو تامونو سره اوږه په اوږه جنګېدلې حکومتي فوځ رښتینې قوت دی" آیا په رښتیا د نجیب د فوځ پیاوړتیا او د شوروي اتحاد پراخو مرستو د دې حکومت د فوري سقوط مخنیوی وکړ که عوامل ئې نور څه وو؟

د روسي فوځونو د وتلو نه وروسته د نجیب د حکومت په فوري سقوط کې د ځنډ، خاص کورني او بهرني عوامل وو چې ځینې ئې دا دي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱ – جهادي تنظيمونه په هماغو حساسو شپو ورځو کې چې کابل رژيم ته د وروستۍ او پرېکنده ګوزار ورکولو تر ټولو مناسب وخت وو، د حکومت د جوړولو په لوبه کې مصروف کړي شول او هغه هم پدې شکل چې د ټولو تنظيمونو ۲۰، ۲۰ تنه مؤثر قومندانان او مهم شخصيتونه بايد په راولپنډۍ کې راغونډ شي او د حکومت د جوړولو په سر د اوږدو مرکو، بحثونو او مشاجرو نه وروسته توافق وکړي.

۲ – امريکائيانو پدې ټينګار کولو چې بايد د مجاهدينو د حکومت له څرنګوالی نه پدې شکل مطمئن شي چې پدې حکومت کې بايد ملي ګرايان محوری رول ترلاسه کړي. پاکستانيانو د بنسټ پالو له مسلط کېدو نه د واشنګټن د وېرې د ختمولو لپاره د داسې يوې شورى د جوړېدو فيصله له افغاني تنظيمونو نه واخستله چې ستر او واړه تنظيمونه به په هغې کې برابره برخه لري. دې ۴۲۰ کسيزې مشورتي غونډې ته به هر تنظيم ۲۰ غړي معرفي کوي او همدا غونډه به د راتلونکي حکومت د مهمو ادارو د وېش په اړه پدې شکل فيصله کوي چې هر غړی به د دوو رايو ورکولو حق لري. د دې غونډې دوې حتمي او خطرناکې نتيجې وې:

الف: مجاهدين د اساسي عسکري کار په ځای په يوه سياسي جنجال کې مصروف کړي شول.

ب: د وړو تنظيمونو ترمنځ د ائتلاف په نتيجه کې حساسې ادارې تر ټولو ضعيفو تنظيمونو ته وسپارل شوې، دې کار د مؤثرو او قوي تنظيمونو د مجاهدينو په روحيې منفي اثر وکړ او په اکثرو ځايونوکې د جګړې په سوړوالی منتج شو.

۳ – د کابل رژيم لا د روسي فوځونو د وتلو نه د مخه له اطراف نه خپل ځواکونه مهمو ښارونو او هغو حساسو ځايونو ته راغونډ کړل چې په کوم کې دفاع کول ورته آسان وو، په لويو ښارونو د عملياتو لاندې ضروري او لازمي

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوښتني وې:

الف: د مجاهدينو ترمنځ جدي او ژور يووالی او تنسيق او په يوه وخت ګډ عمليات.

ب: کافي درنې وسلې.

ج: د هوايي بريدونو د مدافعی مؤثر نظام.

د: د داسي عملياتو کافي تجارب.

هـ: په ډېرو قوي مراکزو د عملياتو په ځای په ځو نسبتا ضعيفه مراکزو پرله پسې کامياب عمليات.

مجاهدينو ته له يوې خوا د راولپنډی جوړ شوي مؤقت حکومت صدمه ورسوله، له بلې خوا د جلال آباد په شان په يوې ناکامي نښتي کي پداسي حال کي مصروف شول چي د لويو ښارونو د نيولو جنګي تجارب ئې نه درلودل، له بلې خوا ځينو هغو قومندانانو د دې جګړو د مخالفت غږ اوچت کړ چي د کابل له رژيم او روسانو سره ئې اوربندونه او پروتوکولونه درلودل، غربي آژانسونو د دوی مخالفتونه په پراخه پيمانه خورول او د عملياتو په خلاف ئی خلك راپارول.

۴ – امريکا او پلويانو ئې نه غوښتل چي د روسي فوځونو د وتلو سره سم دي د نجيب حکومت نسکور شي، ځکه د دې په نتيجه کي به په کابل کي د هغو ځواکونو حکومت جوړېدو چي امريکا خطرناك بنستې پالان ګڼل. دوی د نجيب د حکومت د فوری سقوط او په کابل کي د مجاهدينو په لاس د اسلامي حکومت د جوړېدو د مخنيوی لپاره لاندي کارونه وکړل:

الف: د غربي خبري آژانسونو، اخبارونو، مجلو او راډيو ګانو مخصوصاً بي،بي،سي او امريکا غږ تبليغاتي لهجه په ناڅاپي ډول بدله شوه، د مجاهدينو په خلاف او د نجيب په ګټه تبليغات پيل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب: په امریکا پوري تړلې ډلي او قومندانان مکلف شول چي د نظامي عملیاتو مخالفت او مخنیوی وکړي او لږ تر لږه پداسي عملیاتو کي له ګډون نه ډډه وکړي.

د دې مرحلې د نظامي عملیاتو په خلاف به د مسعود او د مسعود په شان د ځینو قومندانانو دریغ او تبلیغات د ټولو په یاد وي.

ج: له مجاهدینو سره هر راز مرستي باید په ټپه ودرېږي، د مجاهدینو په خلاف باید تبلیغات هومره تشدید شي چي په اسلامي نړۍ کي د مجاهدینو سره انفرادی مرستي هم متوقف شي.

د – د راولپنډۍ د اوجړی کمپ او ورپسې د نوښار د وسلو لوی سلاح کوټونه ئې په لنډه موده کي یو په بل پسې منفجر کړل، غوښتل ئې له یوې خوا مجاهدینو ته د مهماتو د رسېدو ټول امکانات ختم کړي او له بلي خوا په پاکستاني ولس کي د جنګ په خلاف احساسات راوپاروي.

هـ: خو چي د فشارونو، تهدیدونو او اخطارونو سره سره، د پاکستان په دریغ کي تبدیلی رانغله، نو مرحوم ضیاءالحق ئې له خپلو ګڼ شمېرمهمو ملګرو سره د بهاولپور په فضاء کي د ده د سورلی د طیارې په انفجار کي له منځه یووړ او افغان ولس ئې له یوه رښتوني دوست نه محروم کړ.

ډېر ناپوه او له حالاتو نه بې خبره خلك به دا ګمان کوي چي د نومړو سلاح کوټونو او بیا د طیارې انفجار به تصادفي پېښې وي، پدې کي هیڅ شك نشته چي دا کارونه د امریکا د هغه پلان برخي وې چي په کابل کي د مجاهدینو په لاس د اسلامي حکومت د جوړېدو د مخنیوی لپاره وضع شوی وو. دغو پېښو وښودله چي امریکا ډېر بې اعتباره، خود غرضه، بې مروته او نامرده دوست او د اسلام او مسلمانانو نه پخلاکېدونکی دښمن دی، یا به ډېر احمق انسان په امریکا باورکوي او یا ډېر بې ایمانه، امریکا مزدور خوښوی نه ملګري، داسي مزدور چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د امریکا د ګټو لپاره هره شېبه د ځان او د خپل هېواد او ولس قرباني کولو ته چمتو وي.

۵. د ضیاءالحق له ترور نه وروسته، غلام اسحق خان د جمهور رئیس په حیث وټاکل شو، د ده په وخت کې د افغانستان په اړه د پاکستان پالیسي پدې دلیل د سابق په څېر پاتې شوه چې د فوځ لوی درستیز، جنرال اسلم بیګ او د ISI مسئول جنرال حمیدګل وو او د فوځ او نورو حساسو او مهمو ادارو واګې د داسې کسانو په لاس کې وې چې د ضیاءالحق نږدې همفکره او هم مزاجه خلك ګڼل کېدل. د جنرال ضیاءالحق یو د یادونو وړ امتیاز دا وو چې اکثراً ئې هغه افسران راوړاندې کړې وو چې د اسلامي شخصیت په درلودو او په پاکوالی او وطن پالنې مشهور وو.

غلام اسحق خان مجبور وو په دریو میاشتوکې د انتخاباتو تر سره کېدل اعلان کړي، په انتخاباتوکې پیپلزپارتې هومره رایې ترلاسه کړې چې د یوه ائتلافي حکومت په جوړولو قادر شي.

له امریکا سره د دې ګوند د نږدې دوستانه اړیکو په وجه، امریکائیانو دا انتظار درلودو چې د افغانستان په ارتباط به د پاکستان په دریځ کې د دوی د خوښې تبدیلی راشي، خو د جنرال اسلم بیګ، جنرال حمیدګل او ګڼ شمېر نورو مؤثرو شخصیتونو د شته والی په وجه د امریکا دا انتظار تر سره نشو، همدا وجه وه چې د پاکستان د فوځ او ISI په هکله په غربي ورځپاڼو او راډیوګانو کې دا تبلیغات کېدل چې په حساسو ادارو کې لاتراوسه هغه افسران پاتې دي چې بنسټ پاله دي او د افغان مجاهدینو ملاتړ کوي، امریکا د پاکستان په واکمنانو شدید فشار اچولی وو چې دا افسران باید ژر تر ژره تعویض شي.

په همدې اړه د یوه خاص جریان لیکل راته پدې خاطر ضروري برېښي چې ډېر پټ اسرار او حقایق په ګوته کوي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جنرال اسلم بیگ د تقاعد دمودې رانږدې کېدو او د ده په عوض د بل لوی درستیز د ټاکلو په شپو ورځو کې، ما د وقت له جمهور رئیس غلام اسحاق خان سره یوه تفصیلي لیدنه کتنه درلوده، د نورو خبرو په ترڅ کې ما هغه ته د نوي لوی درستیز ټاکلو په ارتباط وویل: زه گمان کوم چې د پاکستان او د پاکستان د شا او خوا حالات دا تقاضا کوي چې تاسو جنرال حمیدگل د دې دندې لپاره وټاکې ... کاش پاکستان او افغانستان د ده په څېر ډېرشمېر لایق او با احساسه افسران درلودي...

هغه مسکی شو او ما ته ئې وویل: ستاسو خبره صحیح ده، خو پدې کار سره به امریکائیان ډېر حساس او خفه شي!! هغوی وایي چې جنرال حمیدگل بنیادپرست دی!!

د بینظیر او عرفات په غونډې کې

د افغانستان په اړه د بینظیربوتو دگوند دریځ د هغې غونډې له خبرو آترو نه معلومولی شي چې د یاسرعرفات په افتخار د جوړې شوې مېلمستیا په پای کې ما لدوی سره درلوده. په غونډې کې د بې نظیر په شمول نصرت بوتو، د بهرنیو چارو وزیر، جنرال بابر د کورنیو چارو وزیر او د آی اس آی مسئول او یاسرعرفات او د ده د هیئت غړو برخه درلوده، د یاسر عرفات د غوښتنې په اساس ما ته پدې مېلمستیا او غونډې کې بلنه راکړل شوې وه، بې نظیربوتو غوښتل چې د دواړو طرفونو گډه خبره د یاسرعرفات په ذریعه وشي، هغه ماته مخ کړ او وئی ویل: "ته ځوان ئې او روښانه راتلونکې لرې...په خپلو د غو بچیانو (کمونستانو) رحم وکړه، دوی مؤقتا په خپلې غېږ کې ونیسه، په یوه گډ ائتلافي حکومت توافق وکړې او پدې ترتیب روانه جگړه پای ته ورسوي، بیا انتخابات وکړې، په انتخاباتو کې طبعاً او له شکه پرته، ملت تا ته رأی درکوي..."

ما ورته وویل: زموږ د هېواد وضعیت داسې دی چې د مجاهدینو او نجیب

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمنځ د ائتلافي حکومت د جوړېدو هيڅ امکان نشته، بايد په يوې داسې طرحې فکر وکړو چې عملي وي او واقعاً او د تل لپاره د جګړې عوامل او امکانات پای ته ورسوي. هغه وويل: نو تاسو دواړه ظاهرشاه د مؤقتې مودې لپاره د سمبول په حيث ومنئ، اصل قدرت به ستاسو په لاس کې وي.

ما وويل: "د ظاهرشاه د راتلو هيڅ چانس نشته، نه ئې مجاهدين مني او نه هغه د افغانستان په شان د کړکېچنوحالاتو د سمبالولو استعداد او توان لري، په کوم چاچې هيڅ توافق نشي راتلای هغه ظاهرشاه دی. د حل عملي او آسانه لار دا ده چې يوه داسې مؤقت حکومت ته قدرت انتقال شي چې ټولو طرفونو ته د منلو وړ وي او له منل شوو صالح افغاني شخصيتونو نه جوړ شوی وي. د پاکستان په شان موږ هم يوه مصطفی جتويي ته ضرورت لرو، ټولو وخندل (جتوئی په پاکستان کې د مؤقت حکومت صدر اعظم ټاکل شوی وو): ما علاوه کړه: بيا دې انتخابات تر سره شي. هغه کسان چې ګمان کوي په افغانستان کې انتخابات يا عملي ندي يا سابقه نلري اشتباه کوي، په افغانستان کې د انتخاباتو سلسله د ظاهرشاه په دور کې پيل شوې او څو ځله انتخابات تر سره شوي،که افغانستان ته ورته، د نړۍ د نورو هېوادونو اوږدې داخلي جګړې، لکه د جنوبي افريقا او کمبوديا په څېر منازعات، د انتخاباتو له لارې حل کېدی شي او هلته ائتلافي حکومتونه غيرعملي ګڼل کېږي، ولې د افغانستان بحران په همدې ترتيب حل نشي"؟!

د هغې غونډې په پای کې ياسرعرفات له بينظيربوتو نه وغوښتل چې د ده (ياسرعرفات) او امريکا ترمنځ منځګړيتوب وکړي! داسې معلومېده چې ياسرعرفات په هماغو شپو ورځو کې د خپلې پخوانۍ تګلارې له نتائجو نه مأيوسه شوی وو، د حماس د انقلابي خوځښت وسيع تحرکات او ورځ په ورځ زياتېدونکی نفوذ ئې د الفتح سازمان لپاره جدي خطر ګڼلو او غوښتل ئې د امريکا له لارې له اسرائيلو سره کوم توافق ته ورسېږي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مؤقت حکومت د خارجه وزیر په توګه

ما په مؤقت حکومت کې د خارجه وزیر په توګه خپل کار په جدي توګه پیل کړ، په هغې مرحلې کې زموږ په وړاندې دوه مهم هدفونه پراته وو: په اسلامي کنفرانس کې د افغانستان خالي څوکۍ تر لاسه کول او د اسلامي نړۍ د یو شمېر ملکونو له خوا د مؤقت حکومت په رسمیت پېژندل.

د دې لپاره ما شخصاً د یوه ګډ هیئت په سرکې د ایران، سعودي، لیبیا، عراق، مالیزیا، سنګاپور، بروناي، بنګله دیش، اندونیزیا، آسترالیا او چین دوره وکړه او ډېرو نورو ته مو هیئتونه ولېږل.

ما غوښتل چې تر ټولو د مخه ایران زموږ مؤقت حکومت په رسمیت وپېژني، د همدې لپاره مې لومړی سفر ایران ته وو، ایراني مسئولینو ته مو وویل چې راشئ دا تاریخي ګام تاسو اوچت کړئ او دا افتخار تاسو تر لاسه کړئ چې د مجاهدینو حکومت مو تر ټولو د مخه په رسمیت وپېژندلو، پدې سره به هم په

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسلامي نړۍ کې ستاسو اعتبار ته ګټه ورسېږي او هم به په افغان ولس کي ستاسو په نسبت د ميني او احترام جذبه تقويه شي، هغوی ته مي وويل چي د نجيب حکومت حتماً او ډېر ژر نسکورېږي، د مجاهدينو حکومت به په نږدې راتلونکې کي د هغه ځای نيسي، ښه به دا وي چي په کابل کي تر استقرار نه د مخه هغه په رسميت وپېژني، پدې سره به مجاهدين د تل لپاره ستاسو مرهون وي. خو ايران پدې ارتباط دوه مشکله درلودل:

الف: په مؤقت حکومت کي، په ايران کي د مستقر شيعه تنظيمونو عدم شموليت.

ب: له مسکو سره د تهران د نږدې روابطو له خرې پرې کېدو نه د دوی تشويش.

ما له يوې خوا هڅه وکړه چي دا تنظيمونه حتماً په يوه څه راضی کړو او په مؤقت حکومت کي ئې شرکت ته تيار کړو او له بلي خوا د تهران مسئولين پدې قانع کړو چي د مؤقت حکومت په ارتباط خپل دريځ د شيعه تنظيمونو په شموليت او عدم شموليت پوري ونه تړی، خو متأسفانه پدې موفق نشوم.

د اسلامي کنفرانس په غونډې کي، مجاهدينو ته د افغانستان د خالی څوکۍ د سپارلو په ارتباط د هغو هېوادونو او هيئتونو د مخالفت د مخنيوی لپاره چي له مسکو سره ئې نږدې روابط درلودل، موږ د ليبيا او عراق د موافقې ترلاسه کول ضروري وګڼل، د همدې لپاره ما شخصاً د دې دواړو ملکونو دوره وکړه، له معمرالقذافی او صدام حسين سره مي تفصيلي ليدني کتني وشوې له دواړو څخه مي قطعی اطمئنان ترلاسه کړ، ما د دواړو استقبال او تائيد د خپل انتظار نه ډېر ډېر اوچت وموندو.

يوازنی طرف چي د مخالفت وېره مي ترې درلوده د الفتحی هيئت وو، د همدې لپاره مي له ياسرعرفات سره تلفوني خبرې وکړې او له هغه نه مي وغوښتل چي که تائيد او ملاتړ نشي کولی لږ تر لږه بايد مخالفت ونکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دغو هلو ځلو په نتیجه کې موږ له یوې خوا په اسلامي کنفرانس کې د افغانستان څوکۍ تر لاسه کړه چې ډېر زیات اهمیت ئې درلودو او له بلې خوا څلورو ملکونو زموږ مؤقت حکومت په رسمیت وپېژندو.

متأسفانه د بې نظیر بوتو حکومت، پدې خاطر چې واشنګټن ناراضه نشي زموږ په مؤقت حکومت له اعتراف نه ډډه وکړه، د ډېرو نورو هېوادونو د عدم اعتراف وجه یا د پاکستان عدم اعتراف وو او یا د امریکا مخالفت.

بینظیربوتو ویل چې که مجاهدین ځیني لوی ښارونه ترلاسه کړي او یا د دوی حکومت داخل ته انتقال شي پاکستان به ئې په رسمیت وپېژني، پداسې حال کې چې مجاهدینو د کنر، خوست، تخار او پکتیکا په شان مهم ولایتونه نیولی وو.

د رباني او مجددی عکس العمل

استاد رباني له مؤقت حکومت نه د جوړېدو له لومړۍ ورځې څخه ښه خاطره نه درلوده، ځکه ده او ګیلاني ته تر ټولو کمه رأیه او تر ټولو غیر مهم پستونه په لاس ورغلی وو. په همدې خاطر هره شېبه د دې حکومت د ړنګېدو په انتظار کې وو.

مجددی ته د وزارت خارجه زیات فعالېدل او یو په بل پسې مهم موفقیتونه په لاس ورتلل د زغملو وړ نه وو.

دواړو، د امریکا اوسعودی سفارتونو او ISI ته شکایتونه کول، د مجددی حوصله هومره تنګه شوه چې خبره ئې تر اخبارونو ورسوله. مسعود په شمال کې د حزب له ګڼ شمېر جبهاتو سره په جګړو بوخت شو، که څه هم د ده جګړې لا د مخه او له روسانو سره په ۱۹۸۲ کال کې د اوربند د علني او له یوه بل سره د مرستو د مخفی معاهدې له امضاء کولو نه وروسته پیل شوې وې چې په دغو کې د اشکمش، اندراب، لرخاب، کشم، تخار، فرخار، ګلبهار، بولغین او کوهستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

جګړې د یادولو وړ دي. د حزب اسلامي ستر ستر قومندانان، لکه انجنیر سلیم، انجنیر عبدالوهاب، قاضی جاوید، عبدالحی شیدا، ابراهیم بت شکن، سید ناصر، مولوی عبدالوهاب، محمد عبدالله، ملاحسن ...پداسي حالت کې د شورای نظار په ذریعه په شهادت رسېدلی چې یا ئې مذاکراتو ته دعوت کړي او د تلو راتلو په جریان کې ئې وژلي، یا ئې د معاهدو نه وروسته د نامردانه کمینونو په ترڅ کې په شهادت رسولي. د همدغو جګړو په ترڅ کې د مؤقت حکومت په دوران کې، په تخارکې د حزب اسلامي د قومندان سیدجمال شهید سره د یوه تکړ په نتیجه کې د جمعیت څو تنه داسې قومندانان په قتل ورسېدل چې ټولو له مسعود سره سخت مخالفت درلودو، موږ ته اطلاع ورسېده چې نوموړی قومندانان په اسارت نیولی شوي، فوراً مو سیدجمال او نورو قومندانانو ته د مخابرې له لارې هدایت ورکړ چې نوموړی کسان باید د هر ژر خوشې کړې شي، خو وروسته معلومه شوه چې دوی په قتل رسېدلي، موږ د دې پېښې په اړه خپل خفګان، د شهداوو له خپلوانو او جمعیت سره غم شریکي او د حادثې غندنه رسماً د یوې اعلامیې په ترڅ کې اعلان کړه، خو رباني او مجددی د نوموړی پېښې په ارتباط زما په خلاف شدید تبلیغات وکړل او داسې ئې وښودله چې ګواکې دا کار زما په هدایت ترسره شوی. له بلې خوا جمعیت په شمال کې د مختلفو ولایتونو څخه خپل قوتونه راغونډ کړل او په تخار کې ئې د سید جمال او د حزب اسلامي د نورو جبهاتو په خلاف وسیع عملیات پیل کړل، سید جمال د خپلې کورنۍ او جبهې له ګڼ شمېر کسانو سره ونیولی شو او وروسته ټول اعدام شول. د اعدام صحنه ئې د بی بی سي او امریکا غږ له لارې پداسې پارونکې انداز کې منعکس شوه چې د حزب اسلامي ټول غړې ئې غچ اخستلو ته وهڅول. د جمعیت ټولې اکمالاتې لارې چې د حزب له منطقو نه تېرېدې، بندې شوې... موږ هڅه وکړه چې د تشنج له تشدید نه مخنیوی وکړو او پرې نږدو چې دښمن له هغه نه استفاده وکړي... دغو پېښو په ګډه حکومت کې د یوځای کار کولو امکانات ختم کړل او موږ ئې دې ته مجبور کړو چې د مؤقت حکومت په کابینې کې خپل عضویت د

(c) ketabton.com: The Digital Library

تعلیق په حالت کې اعلان کړو. هسې هم نوموړی حکومت خپل افادیت له لاسه ورکړی وو، د ګټې په ځای ئې جهاد ته صدمه رسوله، تنظیمونو خپل کارونه ځانته په مستقله توګه پر مخ بیول، نه ئې د افغانانو مشکلات حل کولی شوی او نه ئې د دوی توقعات پوره کولی شوي. امریکائیانو له یوې خوا د حکومت په خلاف شدید تبلیغات کول او غوښتل ئې افغانانو ته دا ثابته کړي چې مجاهدین د حکومت کولو اهلیت نلري، له بلې خوا ئې په داخل کې د قومندانانو شوراګانې جوړولی او د خپلې خوښې قومندانانو سره ئې مخامخ مرستې کولی او هغوی ئې د مؤقت حکومت په خلاف هڅول او د هغوی په خوله ئې د حکومت په خلاف تبلیغات کول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جلا ل آباد جگړه

د جلال آباد ناکامي جگړې د کابل رژیم ته له څو پلوه گټه ورسوله:

۱ – د رژیم د فوځي قطعاتو او پلویانو مړاوی روحیه ئې راژوندۍ کړه او د فوري نسکورېدو تصور ئې د بقا او مقاومت په یوه کاذب ډاډ او اطمئنان بدل کړ.

۲ – د مجاهدینو روحیه ئې تضعیف کړه او په رژیم د عاجل برلاسي په هکله ئې شکمن کړل.

۳ – له نوموړې جگړې سره د مسعود په شان د ځینو قومندانانو مخالفت او د بی بی سي له لاري د دې عملیاتو په خلاف د دوی د څرگندونو په ملاتړ کي پراخ تبلیغات، مجاهدینو ته د جگړې د افادیت او راتلونکې په هکله تشویشونه راولاړ ول.

۴ – پدې دوران کي مسعود په سالنگ او نورو ځایونو کي په څرگنده توگه د عملیاتو مخالفت کولو، د دې لپاره چي د نوموړی مخالفت وجه څرگنده شي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټولو ته معلومه شي چي دا له روسانو او د کابل له رژیم سره د مسعود د پروتوکولونو په نتیجه کي وه، زه دلته په افغانستان کي د روسي قطعاتو د عمومي قومندان جنرال ګروموف له خوا د لیکل شوي کتاب د ځینو برخو رااخستل ضروري ګڼم:

هغه دخپل کتاب په ۲۲۵ مخ کي لیکي: "له همدې امله د محدودو قطعاتو قومندانې سخته علاقه درلوده چي مسعود د همکارۍ لپاره ځانته رامات کړي او پدې توګه په پنجشیر او د افغانستان شمال ختیځ په نورو ولایتونو کي د خونړیو جګړو د پېښېدو مخنیوی وکړي. د څلویښتم لښکر د استخباراتي مرکز هڅو، په پای کي ټاکلې نتیجې ورکړې، په ۱۹۸۲ کال کي موږ خپل لوی مقصد ته ورسېدو، له احمد شاه سره مو داسي ټینګي اړیکي پیدا کړې چي ان له افغانستان څخه د شوروي فوځونو د وتلو تر وخته په خپل حال پاتې شوې. په افغانستان کي زموږ د فوځي حضور په ټولوکلونو کي له مسعود سره زموږ اړیکو بریالی وده وموندله، خو لدې سره سره د محدودو فوځي ټولګیو قومندانې د ده د وسله والو باندونو فعالیت له نظره نه غورزاوو. په ۱۹۸۲ کال کي د څلویښتم لښکر د استاځو او شخصاً د مسعود له خوا یو تړون لاس لیك شو چي د هغه له مخي مسعود ژمنه کړې وه چي په جنوبي سالنګ کي به چي د ده د بې رقیبه باداری سیمه وه، پر شوروي فوځي قطارونو یرغل ته اجازه نه ورکوي. احمد شاه دخپلو ډلو د وسلو او مهماتو د کمبود له امله مجبور شو چي دغه تړون ته غاړه کښېږدي، د پنجشیر درې د کلابندۍ او دغه راز په کاپیسا کي چي پنجشیریانو ته د وسلو د رسولو کاروانې لارې پرې تېرې شوې وې د جمعیت خلاف د حزب اسلامي د باندونو شدید فعالیت د دې سبب شو چي احمدشاه ته د وسلو او مهماتو په رسولو کي کمی راشي. له بلي خوا دسیمه ایزو خلکو ناخوښی چي د احمدشاه د باندونو د فعالیت له امله ورته زیان رسېدلی وو، هم نوموړی د دغسي یوې سولي کولو ته اړ کړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لاس ليك شوي تړون له مخي مسعود خپلو وسله والو باندونو ته امر وکړ چي د حکومتي عسکرو خلاف دي له جګړي نه لاس واخلي او خپل ټول ځواك دي د مخالفی ډلي اسلامي حزب د باندونو خلاف جګړي ته متوجه کړي.

مسعود په بدل کي له موږ نه غوښتل چي شوروي عسکر دي له پنجشير څخه ووځي او له دغي ولسوالی نه دي د افغانستان اردو ته د سرتېرو له جلب نه ډډه وشي."

هغه وروسته په ۲۲۸ صفحی کي داسي ليکي: " د ۱۹۸۲ کال په دسمبر کي چي احمدشاه کومه سوله د شوروي ځواکونو له خوا دهغه د باندونو د بشپړی تباهی له وېرى کړې وه، د ۱۹۸۴ تر اپريله اوږده شوه"

بيا ليکي: "روغه جوړه څو مياشتي نوره هم اوږده شوه. د يادولو وړ بولم چي مسعود له ځينو کوچنيو مواردو پرته خپلي ژمني بشپړي سرته رسولې."

ګروموف د (کي،جی،بی) د هغو راپورونو په هکله چي د احمدشاه په هکله به ئې مسکو ته لېږل په ۲۲۹ صفحی کي داسي ليکي: "احمدشاه دي د افغانستان له ديموکراتيك جمهوري دولت سره رسمي تماس ټينګولو ته رامات کړي شي، د لومړی ګام په توګه دي احمدشاه ته وويل شي چي په زندان کي دخپلو نږدې پلويانو د خوشي کولو په هکله دي د افغانستان ديموکراتيك جمهوريت مشرتابه ته نيغ په نيغه مراجعه وکړي، له احمدشاه سره په اړيکو کي دي زيات زور د هغه له خوا په افغانستان کي د موجوده رژيم د مشروعيت په مستقيمي يا غيرمستقيمي پېژندني واچولی شي"

هغه وروسته په ۲۷۳ مخ کي ليکي: احمدشاه په خپله هم خپل موقعيت ښه پېژاندو او همدې حالت د هغه پرسياست او له شوروي فوځيانو سره د هغه په اړيکو اغېزه شيندله، هغه ښه پوهېدو چي د څه شي د کولو اجازه لري او د کوم شي د کولو له امله به ئې غوږونه تاوېږي"

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهمدې کتاب ژباړونکی، پردیس مسافر، د کتاب په پیل کې د "ماشکوفسکي کمسمولیچ" په نامه د مسکو د یوې ډېرې معتبرې ورځپاڼې هغه مرکه رااخلي چې له ایګور باریسوویچ د روسیې د فوځي استخباراتو له مأمور سره ئې کړې او د همدې ورځپاڼې د ۱۹۹۴ کال د اپریل د ۱۳ نېټې په ګڼې کې خپره شوې داسې رااخلي:

خبریال: ایګور بارسوویچ ! په هغو ټولو پېښو کې څه شي ته د فوځي استخباراتو د ادارې د بریا نوم ورکولی شي؟

ځواب: هره ورځ مو زیار ایستو چې د سر د زیان اندازه تر ډېره حده راکمه کړو. دا نه یوازې ستونزمن کار وو بلکې له ځاني خطره ډک کار وو او ځکه پدې لړ کې د "کوم ستر بري" په ګوته کول آسان نه برېښي... ښه به وي که بری یا ماته په هره ځانګړې پېښه کې په جلا جلا توګه ولټولی شي.

خبریال: خوله دې ټولو سره سره.

ځواب: زموږ د ادارې کارکونکي کله ناکله پدې بریالی کېدل چې له احمدشاه مسعود سره مخامخ تماس ونیسي.

خبریال: لږ صبر وکړې، لږ صبر وکړې! آیا ستا مقصد دا دی چې ګني احمدشاه مسعود د شوروي فوځي استخباراتو جاسوس وو؟

ځواب: نه، خوکه ټیك خبره رانه غواړې نو هغه زیاته موده په موږ پوري تړلی او زموږ د نفوذ عامل وو، نږدې یو کال زموږ مأمورینو لده سره لیده کاته کول، بېلې بېلې موضوع ګاني ئې ورسره څېړلې او ګډې پرېکړې مو سره کولی او هغه به زیات وخت هغه څه کول چې موږ ورته ویل".

دغه حقایق او دې ته ورته ډېر نور اسرار چې د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته ګڼ شمېر روسي افسرانو او د (کې،جی، بی) غړو او روسي لیکوالانو لیکلي او خپاره شوي او له روسانو سره ئې د مسعود روابط افشاکړي، له حزب

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره د ده د جګړو او د کابل رژیم په خلاف د مجاهدینو له عملیاتو سره د ده د مخالفت لاملونه په ښه توګه څرګندوي.

حقیقت دا دی چې د مسکو له پلوه چې تر نن پورې له مسعود سره د پیسو او وسلو کومې مرستې کېږي د دې سلسله د ۱۹۸۲ کال د اوربند له هماغه معاهدې سره سم پیل شوې او تر اوسه ادامه لري.

نجیب په واضح الفاظو دا خبره اعلان کړه چې موږ د دفاع وزارت څوکۍ مسعود ته خالی پرېښې !!

حسن شرق، د وخت صدراعظم دخپل کتاب " کرباس پوشان برهنه پا ۲۵۲ مخ کې لیکي چې له گرباچوف سره د لیدنې په وخت کې د مسکو واکمن ده ته وویل: تاسو له مسعود سره په شمال کې د یوې خپلواکې سیمې د جوړولو موافقه وکړې او پدې هکله د ده مرسته وکړې، پدې ترتیب به دی له جګړې نه لاس واخلي، د ده ځینو ملګرو پدې هلکه تمایل ښودلی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسانو ولې مسعود انتخاب کړ؟!

له ډېرو کسانو سره دا سوال دی چې کې جی بی ولې مسعود انتخاب کړ؟ پداسې حال کې چې هغه د فرانسویانو له خوا مطرح شو او سي آی ای په هغه کارکولو، د یوه منظم فوځ جوړولو لپاره ئې ده ته ځوکاله کافي مالي مرستې ورکولی، پاکستان ئې تل تر فشار لاندې نیولو چې ده ته زیات امتیازات، ډېر وسایل او امکانات ورکړي، اسلام آباد ئې دې ته اړ کړ چې د مجاهدینو په حکومت کې رباني د جمهور رئیس او مسعود د دفاع وزیر په توګه وټاکي او ټول جهادي احزاب د دې خبرې منلو ته اړ کړي !!

هغه کسان چې د غربي آژانسونو، مخصوصاً بی بی سي او امریکا غږ د پراخو تبلیغاتو تر تأثیر لاندې تللي او مسعود د دغو تبلیغاتو په هنداره کې د جهاد د اتلانو په څېره کې ګوري، پدې خبرې پوهېدل ورته ګران برېښي چې څنګه د فرانسې او امریکا د حمایت ترڅنګ، له کې جی بی سره ټینګ روابط جوړوي او د مسکو مرستې ترلاسه کوي. ځیني خو حتی نن هم چې د کې جی بی ګڼ شمېر

(c) ketabton.com: The Digital Library

مأمورینو او په افغانستان کې مستقر، د روسي قطعاتو ګڼ شمېر قومندانانو د خپلو خاطراتو په کتابونو کې دا اسرار افشا کړي او له روسانو سره ئې د مسعود له معاهدو او پټو ارتباطاتو نه پرده اوچته کړې د دې معما له پوهېدو نه عاجز دي.

موږ هم د ۱۹۸۰ـ ۱۹۸۲ کلونو ترمنځ دا راپورونه ترلاسه کول چې مسعود له روسانو نه مالي او نظامي مرستې ترلاسه کوي او د حزب اسلامي په خلاف له روسانو سره ګډ عملیات تر سره کوي، د پنجشیر د شا او خوا جبهاتو قومندانانو له اندراب، ورسج، فرخار، اشکمش، کوهستان، کاپیسا، جبل السراج او غوربند نه موږ ته لیکل چې مسعود په ډېر مقدار کې هغه افغاني خوروی چې روسان ئې نجیب ته ورکوي، په ورته بنډلونو کې او د ورته نمبرونو بانك نوټونه او زموږ په جبهاتو باندې د برید په وخت کې روسي قطعات په هوایي حملو او د توپچی په ډزو سره د ده مرسته کوي او زموږ په ضد ګډ عملیات لري ! ګمان موکولو چې ښایي دا راپورونه د محلي رقابتونو زیږنده وي، نباید جدي وګڼلی شي، خو کله چې موږ ته مؤثق اطلاعات راورسېدل، له روسانو سره د مسعود دتړون کاپی مو ترلاسه کړه، د ده او روسانو د اوربند معاهده د راډیوګانو له لارې اعلان شوه نو د جریان په حقیقت پوه شوو.

روسانو د ضعیف النفسه قومندانانو په اخستلو، د مجاهدینو ترمنځ د شخړو او جګړو راولاړولو، په پوستو او اکمالاتي قطارونو د مجاهدینو د بریدونو په مخنیوی او د پایپ لاین له لاري د تیلو په خوندي انتقال ډېر مصارف کړي، د دې لپاره ئې د مجاهدینو په لیکو کې استخدام شوو ټولګیو ته ضرورت درلود، له ډېرو قومندانانو سره ئې تماسونه نیولي، هغوی ته ئې زړه رابښکونکې وړاندیزونه کړي خو له لږو کسانو نه ئې مثبت ځواب اورېدلی، اکثرو منفي ځواب ورکړي. د روسانو سره روغه جوړه او اوربند ئې ملي خیانت ګڼلی او لدې نه ئې په کلکه ډډه کړې، یوازنی معروف قومندان چې له روسانو سره لومړی په پټه او بیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څرګنده خبرو آترو ته کښېنستی او د اوربند ننګینه معاهده ئې امضاء کړې مسعود وو. روسانو له مسعود سره د پروتوکول د امضاء او د ده د استخدام لپاره څو محرکات درلودل:

۱ـ ښکیلاکګر غواکونه تل د ملي مقاومتونو د ټکولو لپاره ورې ډلې د لویو په خلاف او اقلیتونه د اکثریتونو په خلاف استعمالوی او د مقاومت په لیکو کې د خپل منځی جګړو لپاره په ورو ډلو پانګه اچوی.

۲ـ له روسانو سره د مسعود څرګند اوربند او له جګړو لاس اخستل، له ټولو هغو پراخو تبلیغاتو سره سره چي غربي آژانسونو د ده لپاره کول د کې جی بی لویه بریا ګڼل کېده چې لږ تر لږه ئې لدې سازش نه پراخه تبلیغاتي استفاده کولی شوی.

۳ ـ په جنوبي سالنګ کې د تونل له خولی نه تر جبل السراج پوري د روسي قطارونو امنیت تأمین کېدو.

۴ـ د حزب اسلامي په خلاف ئې لده نه پراخه استفاده کولی شوی.

۵ـ د پنجشیر جبهه له څلورو خواوو د حزب اسلامي جبهاتو احاطه کړې وه، مسعود له پنجشیر نه د وتلو او په نورو منطقو کې د نفوذ او د پښو ځای موندلو لپاره دې ته ځان اړ ګڼلو چې له حزب سره د جګړې لار غوره کړي، روسانو د ده دا د ضعف نقطه ښه درك کړې وه هیله من وو چې د اوربند، له یوه بل سره د نظامي مرستو او ګډو عملیاتو په اړه به د روسانو وړاندیز ته حتماً مثبت ځواب وایي.

۶ـ حاکم کمونست حزب لا ډېر د مخه خپل مؤثریت له لاسه ورکړې وو، روسان د بدیل په لټه کې وو، د کمونستانو هیڅ ډله د مسکو لپاره بدیل نشوه جوړېدی، غوښتل ئې د مسعود نه د یوه محتمل بدیل په څېر کار واخلي. پدې مطلب هلته ښه پوهېدی شو چې د هغه روسي هیئت د رئیس وینا ته ځیر شو چې په کولاب کې ئې له رباني او ملګري هیئت سره لیده کاته درلودو او هغه ته ئې په خپل خطاب کې وویل: "ښاغلې استاده ! مسکو په خپلو مخکنیو اشتباهاتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتراف کوي چي کمونست حزب ئې انتخاب کړ او له نجیب نه ئې ملاتړ وکړ، تاسو تر نجیب نه مسکو ته ډېر غوره او مفید وئ!!"

د دې لپاره چي له روسانو سره د مسعود په ژورو اړیکو او پدې کار د کي جی بی ترکیز او پانګي اچولو له اهدافو نه ښه خبر شو، د یوه امریکایي آزاد او مستقل لیکوال، بروس ریچاردسن له هغه کتاب نه څه اقتباسات کوو چي د افغانستان په هکله ئې لیکلی، د افغان ولس په نامه ئې اهداء کړی، نوم ئې (افغانستان د شوروي وېرونکي تسلط پای ته رسوونکی) دی، دا کتاب په انګلیسي لیکل شوی او په دري ترجمه شوی، د کتاب لیکونکی د کي جی بی او په افغانستان کي د روسي قطعاتو د لوړ رتبه افسرانو په ډېرو لیکنو استناد کوي او ډېر په زړه پوري اسرار ئې افشا کړي. بروس ریچاردسن د خپل کتاب په هکله لیکي: ما د دې کتاب په لیکني کي د بوریس بی ګروموف (د روسي فوځونو د ۴۰ نمبر قول اردو قومندان) او د لیوند شیبارشین (د کي جی بی د لومړۍ شبکې رئیس) د خاطراتو له کتابونو نه استفاده کړې او د مسعود او په افغانستان کي د مېشت روسي افسرانو ترمنځ د تړون تفصیلات مي ترلاسه کړي. د دوی په کتابونو کي د روسي فوځونو د عملیاتو تفصیلي معلومات موندلی شو، دا معلومات چي د افغان شوروي ټول جنګ احتواء کوي، که د مخابرو راپورونه دي، که پټ اوراق او اسناد او زما د دې کتاب د لیکني نه څه موده د مخه د اسرارو له دوسیونه راوتلی او منتشر شوی. ما له لاندنیو آثارو نه استفاده کړې:

- "دسپاهیانو کیسه"او "روسي فوځیانو د جګړو خاطرې په یاد دي" د هانیاما، لیپانن او ویور چنګو آثار.
- "په افغانسان کي عام سیاسي قتل" د روزان کلاس اثر.
- "افغان ځواکونه او روسي سپتناتز" د محمد حسن کاکړ، بروس آمستوتز، الکساندربنګسن او ایلی کراکراسکي آثار.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- او د خاطراتو هغه کتابونه چي د روسي قطعاتو مهمو افسرانو ليکلي لکه د الکساندر فوتودوف او پروفيسور اناتولی سودوپلاتوف خاطرات چي د جګړو په هکله لومړني معلوماتونه ورکوي. خو کوم کتابونه چي "د اسنادو د ساتني مرکز" له خوا په مسکو کي نشر شوی، د پېښو د تفصيلاتو او په هغو کي د بېلابېلو څېرو ونډه او د رسمي ملاقاتونو راپورونه نشر شوي ډېر ارزښتناک دي.

هغه ليکي: پداسي ټولنو کي چي ګڼ مليته دي، پدوی د حکومت کولو لپاره روسانو تل د بېلابېلو قومي، اجتماعي او مذهبي ټولنو ترمنځ اختلافات راولاړ کړي، د ځواکمن په خلاف ئې د ضعيف ټولګي مرسته کړي، لکه چي د ققفاز په جګړو کي د تزاری دولت مشرانو د "کباردی" او "کوميك" له قومونوسره د "آوار" او "چيچين" د ولس پرضد مرسته وکړه او د مسيحي" اوستانيانو" په مقابل کي د "ديګور" د قبايلو او د آذربايجاني مسلمانانو په خلاف ئې د ارمني مسيحيانو ملاتړ وکړ. د تزاری دولت له تجربو نه کمونستو بلشويکيانو استفاده وکړه، په ۱۹۱۸ ميلادی کال کي د "بشکريانو" نه ئې د خپلو ځواکونو او جنګياليو رقيبانو (تاتاريانو) په وړاندي حمايت وکړ، په ۱۹۲۰ کي ئې د ققفاز په شمال کي د"دآلين" په مقابل کي له "آواريانو" او د چيچينيانو" په خلاف له "انګوشيانو" نه دفاع وکړه، د قزاقستان په کورنيو جګړو کي ئې يوه ډله کوچيان اغوا کړل او له هغوی نه ئې د نورو په ضد کاروا خيست "وګورئ: بنګسن ۳ مخ"، همدا کار دوی په خوارزم او فرغانه کي وکړ، "اوزبك" او "قره کالپيتك" ئې د ترکمنانو په خلاف استعمال کړل او له تاجيکانو" نه ئې د باسمچی خوځښت د ټکولو لپاره استفاده وکړه، باسمچيان هغه چريکي مبارزين وو چي د خوقند له سقوط نه وروسته دبلشويکيانو په خلاف د مبارزی ډګر ته راووتل.

شورويانو داسي انګېرله چي په افغانستان کي د مختلفو قومي او مذهبي ډلو ترمنځ د شخړو د راولاړولو کافي امکانات شته، کولی شي د پښتنو مختلفی

(c) ketabton.com: The Digital Library

قبیلې، یوه د بلې په خلاف، شیعه د سني په ضد، اسماعیلي فرقه د شیعه او سني په خلاف او ښاریان د کلیوالو او بزګرانو په ضد راوپاروي، خو روسان پداسي محیط کي راګیر شوي وو چي د ټولني له فکری او اجتماعي جوړښت سره نابلده وو او د یوې داسي موفقې ستراتیژۍ په جوړولو ونه توانېدل چي وکولی شي خپل دښمنان تجزیه کړي او د یوه بل په خلاف ئې وجنګوي.

بروس لیکي: خو یوه ډېره جالبه استخباراتي هڅه هغه وه چي په افغانستان کي د شوروي استخباراتي ډلو، د پنجشیر له قومندان، احمد شاه مسعود سره د یوې پټي معاهدې په اړه درلوده او پدې هڅي کي ډېر ژر بریالی شول. مسعود د / ۳۵۰۰۰۰ ډالرو غوښتنه وکړه، چي د ۱۹۸۳ کال د فروری په میاشت کي، په معاهدې د امضاء په مقابل کي ئې ترلاسه کړل "وګورئ د فوتودوف کتاب".

دا دوهم تړون وو چي په یوه بل د عدم تعرض په اړه مسعود له روسي افسرانو سره امضاء کړي وو. لومړی تړون د ۱۹۸۲ کال د جون په میاشت کي ترسره شوی وو، چي د پیسو د ترلاسه کولو نه علاوه د ده درې نوري غوښتني هم منل شوې وې:

- له روسي چارواکو سره مخامخ او مسلسل تماس "د ببرك کارمل د حکومت په ځای".
- له خپلو دښمنانو سره د مقابلې لپاره له روسانو نه مالي او نظامي مرستې ترلاسه کول.
- په پنجشیر د ده سلطه. "وګورئ: امستوتز: ۲۹۲ مخ".

کله چي استخباراتي مأمور، فرانز کلنسوویچ، خپل مافوق نظامي افسر، ډګروال واستروتین ته اطلاع ورکړه چي مسعود د شوروي له فوځ سره د فعال او منظم ارتباط غوښتونکی دی، ده ته وویل شوو: دا یوه مهمه استخباراتي کودتا ده، خاص استراتیژیك اهمیت لري، تا ته ئې د دې کودتا په خاطر د "شجاعت او

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتلوالی نشان" سپارښتنه کړي!!

کلنسوویچ له مسعود سره د خپلي لیدني په هکله لیکي: خپل منځی اختلافات تل موږ ته ګټور وو، ما هم دې لوري ته پاملرنه وکړه، موږ (ما او مسعود) په یوې بې طرفی منطقې کي، په یوې داسي لوړې له یوه بل سره ولیدل چي له هغه ځایه موږ دواړو، ټوله هغه ساحه لیدلی شوه کوم چي مسعود غوښتل د ده تر ولګې لاندي وې. بیا هغه د شپې په تیاره کي زما ځای ته راغی او تړون مو امضاءکړ. د دې تړون له مخي به هغه په خپلي منطقې کي د روسانو او د کابل حکومت پر فوځونو له حملو نه ډډه کوي، له هر هغه پیلوت سره به مرسته کوي چي طیاره ئې د ده په منطقې کي راپرېوزی او موږ به په پنجشیر کي د ده په چارو کي مداخله نه کوو او له ده سره به د پیسو، وسلو، مهماتو، خوراکي موادو او طبی وسائلو مرسته کوو. دې ته ورته معاهدې د رسمي هدایاتو له مخي له هغو مخالفینو سره تړل کېدی چي له روسي فوځونو سره تړون او ملګرتیا ته چمتو کېدل. هدف ئې دا وو چي د لویو نظامي عملیاتو او بې ځایه تلفاتو مخنیوی وشي. وګورئ: د "شوفیلد کتاب ـ غوره شورویان ۱۱۳ـ۱۱۴ مخ".

واستروتین وایي: د شوروي ځواکونو ۳۴۵ فرقې له مسعود سره د اوږدې مودې لپاره ټینګې اړیکي درلودی او د یوه بل مرسته ئې کوله، د ده په ملګرتیا مو ډېري هغه جهادي ډلي وټکولې چي په نورو تنظیمونو پوري تړلې وې او د ده لومړی درجه دښمنان ول. "وګورئ: شوفیلد: غوره شورویان: ۱۱۳ ـ ۱۱۴ مخ".

دګروال واستروتین، هغي استخباراتي ټولګي ته چي د فرانز کلینسوویچ تر اشراف لاندي ئې کارکولو د " شاملون" نوم ورکړی وو، دا ټولګی چي له څه مودې کارنه وروسته، د ۳۴۵ فرقې په یوه فعال او قوي مټ بدل شوی وو، په اصل کي د شوروي اتحاد له پوهنتونونو او انسټیټونو نه فارغ شوي افراد وو چي عمر ئې اکثراً له ۲۰ کلونو نه زیات او اکثراً تاجیك او اوزبك وو خو په پښتو، دري او هندي ژبو هم بلد وو، د افغانانو له دود دستور سره آشنا وو او پدې هکله تر نورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسي افسرانو ډېر مخکې وو.

له افغاني ډلو سره دا راز معاهدو پدې خاطر روسانو ته اهمیت درلود چې پدې سره مو لږ تر لږه دا هدف ترلاسه کولی شو چې نظامي اکمالاتي قطارونه، د کابل ـ حیرتان د لویې لارې له ځینو برخونه په پوره ډاډ او اطمینان تېرکړو، دغې لویې لارې مونږ ته حیاتي اهمیت درلود.

کلنسوویچ چې افغانانو د کپتان فرانز په نامه پېژندو له مسعود سره د خپل لومړني تماس په اړه لیکي: ما ته ډېره گرانه وه چې داسي څوك پیدا کړو چې مسعود ته زما د پیغام رسولو ته تیار شي، قاصدانو د ده له غبرگون نه او د نورو ډلو له عکس العمل نه تشویش درلودو." وگورئ: شوفیلد ۱۱۲ مخ".

مسعود پداسي موقعیت کې وو چې که دی داسي یوه تړون او معاملې ته تیار شي، نورو ډلو ته لار پرانستل کېږي او د هغوی دې کار ته تشویقول آسان کېږي. واستروتین استدلال کولو چې له مسعود سره داسي یو تړون په حقیقت کې یوه ارزښتناکه او استراتیژیکه سیاسي کودتا ده، پکار ده چې د سپټسپروف استخباراتي ټولگې ته پوره صلاحیت او کافي امکانات ورکړی شي ترڅو له مسعود سره د لازیاتو تعهداتو او مزید منظمو اړیکو شرایط برابر کړي "وگورئ د سودو پلاتوف خاطرات".

کلنسوویچ د خپل هغه پیغام تفصیلات چې مسعود ته ئې لېږلی وو داسي لیکي: غواړم پدې خبره دي خبرکړم چې زه حاضریم هرځای او هرکله چې ته وغواړې له وسلې نه پرته ستا لیدو ته درشم!!

هغه چا ته چې زما دا پیغام ئې مسعود ته ورسولو، شپږ کامازه اوړه، غنم، وریځې او کالی مو ورکړل، جواب ته سترگې په لاري وم، چې ناڅاپي راورسېدو او په هغه کې ده له ملاقات او د یوې معاهدې له عقد سره موافقه کړې وه "وگورئ: شوفیلد: غوره شورویان: ۱۱۳مخ".

(c) ketabton.com: The Digital Library

"شاملون" د مواصلاتي لارو د امنیت په تأمین او کابل ته د کاروانونو په روغ رمټ رسولو کي ډېر مؤفق وو، له ګڼ شمېر پروتوکولی قومندانانو مخصوصاً مسعود سره د نه تعرض له معاهداتونه ډېر راضی برېښېدو، په حقیقت کي دا یوه لویه او ستراتیژیکه سوبه وه چي په آساني او ارزان قیمت روسانو ته په لاس ورغلی وه او پدې توانېدلی وو چي د پروتوکولی قومندانانو اعتماد او صادقانه ملګرتیا ترلاسه کړي. "وګورئ: شیبارشین: ۱۸۰ مخ".

هغه لیکي: د "ایوان شاملوف" هغه روسي سپاهی چي د جګړې لپاره افغانستان ته لېږل شوی وو، شفاهی شهادت دا حقیقت افشاء کوي چي څنګه د مقاومت په لیکو کي ځینو کسانو، شورویانو ته دا شرایط برابر کړل چي له شمال نه تر کابل پوري د هغي لویې مواصلاتي لاري امنیت تأمین کړي چي نه یوازي اوږده او طولاني وه بلکي له غرنیو سیمو نه تېره شوې وه." شاملوف وایي: زما نوم ایوان شاملوف دی، زه په ۱۹۸۷ کال کي افغانستان ته ولاړم او په ۱۹۸۹ کال کي له وروستۍ قطعی سره بېرته خپل هېواد ته ستون شوم، زه له لنډې نظامي روزني نه وروسته افغانستان ته ولېږلی شوم، زموږ د روزني موده دوه میاشتي وه، ما ته د ماشینګنې د استعمال روزنه راکړې شوه، له دوو میاشتو نه وروسته زموږ د قطعی مربوط ټولګی د افغانستان په لوري وخوځېدل، لومړی ټولګی بیا دوهم او بیا دریم، ۲۰ نفره پاتې وو، موږ ته وویل شول چي له پاتې کسانو نه یوه نمونه قطعه جوړېږي ترڅو د فوځ جنرالانو ته وښیو چي لېږل شوو فوځیانو ته څنګه روزنه ورکړې شوې. خو ډېر ژر معلومه شوه چي یو بل بلوك هم باید ولېږلی شي، له پاتو دېرشو کسانو څخه لس کسیز ګروپ انتخاب شو، زه هم پدې ډلګې کي وم، د کاماز په ذریعه مو د ترمز له لاري د افغانستان په لوري سفر پیل کړ، موږ ته ویل شوي نه وو چي چیرته لېږل کېږي، دګمرك په دفتر کي راته معلومه شوه چي کندز ته درومو، خو په پای کي تاشقرغان ته ورسېدو! دا زما د کار لومړۍ ساحه وه، وروسته څو نورو سیمو ته د کار لپاره ولېږلی شوم... د شوروي

(c) ketabton.com: The Digital Library

فوځونو له وتلو نه د مخه زموږ قطعه د ۲۰۱ فرقې په ساحه کې چې بغلان او سمنګان ته څېرمه واقع وه په عملیاتو لګیا وه، مسعود دلته ځینې چریکې ګروپونه درلودل، لدې ټولګیو سره زموږ اړیکو په زړه پوري بڼه غوره کړې وه، دوی به زموږ مرکز ته راتلل، زغره والو موټرو په سربه د یوه بل خواته کښېنستلو او په ګډه به مو سګرټ دودول، حقیقت دا دی چې د مسعود ګوریلایانو روسي فوځیانوته هیڅ نه ویل، موږ ئې خپل کارته آرام پرېښودلو خو د کابل حکومت فوځیان به ئې ځورول. "وګورئ د حسیني کتاب"

پدی منطقې کې، دلویې لارې په امتداد کې دوه پایپ لاینونه غزول شوي وو، چې ډیزل او تیل خاك پکې انتقالېدل، موږ د مسعود د ټولګیو سره دا تړون درلودو چې په ښارونو او سړکونو به موږ د پایپ لاین امنیت ساتو او غرنۍ سیموکې به دوی دا کارکوي، د دې کار په مقابل کې به موږ هره میاشت څو ټنه اوړه او یو ټانکر تیل دوی ته ورکول.

تر هغه ځایه چې زما په یاد دي زموږ له خوا زموږ د فرقې قومندان او د مجاهدینو له خوا د دوی قومندان "مسعود" دا تړون امضاءکړي وو، زموږ اړیکې د مسعود له ګوریلایانو سره هومره ښې او خوندوري وې چې د دوی آمران به ډله ډله زموږ د قطعی قومنداني ته راتلل، موږ به مجللي مېلمستیاوی ورته برابرولی، مسعود او زموږ د قطعی قومندان په خپلو منځونوکي تعهد کړي وو چې یوه بل ته به تاوان نه رسوی، لدې تړون نه وروسته زموږ ژوند ډېر سوکاله، له جګړو لېرې تېرېدو "وګورئ: هاینااما، لیپاتین او یورچنګو: له ۱۱۵ تر ۱۳۳ مخ پوري."

د مقاومت په ټکولوکي د روسانو تکتیك دا وو چې له یوې خوا به ئې ستر فوځي عملیات تر سره کول، یوه لویه سیمه به ئې محاصره کړه، کوتلونه، لوړې او د تلو راتلو لارې به ئې ونیولی او د مجاهدینو حامي کلی به ئې محاصره او تر شدید اور لاندې ونیول، کلیوال به ئې هومره وځپل چې بیا څوك له مجاهدینو سره

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مرستې او ملګرتیا جرأت ونکړي. له بلې خوا به ئې د رشوت له لارې د مجاهدینو ځینې ټولګې له نورو سره جنګول، د کابل حکومت هم ډېر کسان واخستل او له دوی نه ئې "پلاروطنه جبهه" جوړه کړه، د مجاهدینو ترمنځ به ئې ډېرې خونړې جګړې (چې په اصل کې د روسانو د استخباراتي شبکو کار وو) په درواغو ځان ته منسوب کړې... له نورو مجاهدینو سره د مسعود خونړۍ او ستره جګړه پدې منتج شوه چې نوموړی له روسي چارواکو سره سازش ته ملا وتړي او لدوی سره داسې یوه معاهده امضاء کړي چې د هغې له مخې به نورو تنظیمونو ته اجازه نه ورکوي چې په روسي فوځونو او د کابل حکومت په قطعاتو او پوستو حمله وکړي. " وګورئ: شیبارشین: ۱۷۷ـ ۲۱۴ مخ"

شیبارشین د خپل کتاب په همدې برخې کې لیکي: په همدې وخت کې مسعود، د شوروي قواوو د قومندان په غوښتنه د یوه داسې تړون امضاء ته تیار شو چې د ۱۹۸۴ کال د اپریل تر ۲۱ ئې دوام درلود، د دې تړون له مخې مسعود ژمنه کړې وه چې د روسانو په خلاف به له هر راز مخاصمانه تبلیغاتو نه ډډه کوي، د روسي فوځونو او د کابل حکومت د قطعاتو په ضد به خپل عملیات متوقف کوي، نورو جهادي ډلو ته به اجازه نه ورکوي چې د ده په سیمې کې داسې عملیات ترسره کړي، ده دا خبره هم ومنله چې د پنجشیر مهاجرین کولی شي بېرته خپل کورکلی ته راستانه شي او یا د پنجشیر نه کابل او د دولت تر تسلط لاندې نورو ولایاتو ته ولاړ او هلته مېشت شي، ده ژمنه کړې وه چې د پنجشیر په درې کې مستقر د روسانو او کابل حکومت په قطعاتو به هیڅکله حمله نه کوي، خو مسعود د تړون پدې موده کې د کابل له حکومت سره د مخاخ خبرو نه ډډه کوله او دې ته ئې ترجیح ورکوله چې خبرې او اړیکې ئې مخامخ له روسي چارواکو سره وي !! د ده لدې دریځ نه په څرګنده معلومېده چې دی او د جمعیت مشرتابه له روسي چارواکو سره د یوه ځانګړې سیاست پلوي کوي او غواړي چې له نورو ډلو نه بېل په مستقل طور تفاهم وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جمعیت چارواکو له روسي فوځونو سره له جګړي او له نظامي مقابلې نه د ځان ساتلو سیاست ته دوام ورکړ او د دې هڅه ئې کوله چي د روسي فوځونو له وتلو نه وروسته مرحلې ته ځان چمتو کړي، د دوی په خلاف د روسي فوځونو عملیات هم متوقف شول، خو کله ناکله به ئې داسي حرکات کول چي دوی ته دا وښیي چي شوروي به د توافقاتو له روحیې نه هیڅ ډول تخطی او انحراف ونه زغمي.

د مسعود او ۴۰ نمبر فرقې ترمنځ تړون

د شوروي اتحاد استاځو هڅه وکړه چي له مسعود سره اړیکي ټینګیکړي او د شوروي له حکومت سره د ده ملګرتیا ترلاسه کړي، د شوروي فوځ اعلی قومندان، د نجیب له موافقې نه وروسته د اعتدال خوښوونکو له لاري له مسعود سره تماس قایم کړ او د مذاکری لپاره ئې لاندي آجندا چي په کابل کي د شوروي د سفارت مهر ورباندي وهل شوی وو، تیاره کړه:

سند: له مسعود سره د مذاکری آجندا:

۱ـ د تاجك مېشته داسي سیمو تأسیس چي د متحده افغانسان په چوکات کي به نسبی خپلواکي لري، په بدخشان، تخار، کندز او د پروان په ځینو سیمو کي به خپلواکه حکومتونه جوړېږي.

۲ ـ ده ته د تاجك قوم د تمثیل حق ورکول او په دولتي اداراتو او د جمهوري ریاست، پارلمان او کابینې په تشکیلاتو کي دوی ته مناسبه برخه سپارل.

۳ ـ د رباني اسلامي جمعیت د یوه مستقل سیاسي ګوند په حیث په رسمیت پېژندل او هغه ته مساوی حقوق منل.

۴ ـ د تاجك قوم لپاره د جمعیت اسلامي تر اشراف لاندي منظم فوځي ځواك جوړول او په دولتي ادارو کي د هغه شاملول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې نظامي ځواك د جوړېدو اهداف او مقاصد به د ملي ګټو په اړه او د حکومتي اهدافو په ارتباط، د کابل حيرتان لويې لارې د حفاظت په شمول د مذاکراتو په ترڅ کې تعريف کېږي.

۵. د تاجك قوم د خپلواکو سيمو په داخل کې د سولې تأمين او د دې سيمو ولس ته د عادي ژوند د اعادې شرايط برابرول.

۲. په شمال ختيځ افغانستان کې اقتصادي انکشاف، پدې هکله د دولت له لورې مرستې، همدا راز څو اړخيزه مرستې په مالي، نظامي او نورو برخوکې او همداراز د سرحدي تجارت د انکشاف په اړه.

هغه ټکي چې ما پدې سند کې ځای کړي، د شوروي اتحاد لوی سفير دا ټکي د افغانستان د جمهوري رياست له نظره تېر کړي او د هغوی موافقه ئې ترلاسه کړي.

مسعود ما ته په ځواب کې دا پيغام راولېږو چې پدغو موضوعاتو د خبرو لپاره تيار دی او لده سره هم د مذاکراتو لپاره ځيني نور وړانديزونه شته. د شوروي اړخ استاځي له وسلې او محافظ نه پرته هغه ځای ته لاړل چې د مذاکراتو لپاره ټاکل شوی وو. ورنتسوف او جنرال وی. ای وانيکوف پدې هيئت کې شامل وو، د مذاکراتو په ترڅ کې مسعود ته وويل شو چې يا دې له حکومت سره کوم تړون امضاء کړي او په ګډه دې د کابل ـ حيرتان لويې لارې امنيت وساتي او يا دې يوازې د خپلو قطعاتو په ذريعه د دې لارې امنيت تأمين کړي او تحريری تضمين دې ورکړي چې د اردو قطعاتو او قطارونو ته به پدې ساحه کې هيڅ راز مزاحمت نه راولاړېږي" وګورئ: شيبارشين: **۱۷۷ ـ ۲۱۴** مخونه."

د تړون مسوده

د هغې معاهدې د مسودی متن چې د شوروي ځواکونو د قومندانې او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پنجشیر د مسلح ډلي ترمنځ ورباندي بحث شوی دا وو:

د افغانستان له سولي او ثبات سره د رغبت په وجه او پدې هېواد کي د سولي د تأمین لپاره د ترون دواړه خواوی دا پروتوکول امضاء کوي او د هغې له مخي لاندي مکلفیتونه په غاړه اخلي:

۱ـ په جنوبي سالنگ او د حیرتان ـ کابل لویې لاري ته څېرمه سیمو کي د نظامي عملیاتو کامل توقف او د جمعیت اسلامي په لوري پوري مربوطو سیمو او د شوروي اردو، د کابل حکومت ځواکونو، سرحدي محافظینو او په څارندوی پوري مربوطو کلو، پوستو او قطعاتو باندي له هري وسلې نه د هر راز ډزو قطع.

۲ـ د پنجشیر مسلح قطعات به د لویې لاري د هغي برخي امنیت ساتي چي له تاجکانو (د جبل السراج یوکلی) نه تر چوگنی (د سالنگ تونل ته نږدې کلی) پوري غزېدلی، پدې ساحی که به د شوروي فوځونو او کابل حکومت په خلاف د ډزو، برید، غلا، شوکو او هر راز خصمانه عملیاتو د مخنیوی تضمین کوي.

۳ـ د شورویانو اړخ تعهد کوي چي د دې ترون له مخي به لازم مقدار وسائل او تجهیزات او د اړتیا وړ مواد د همدې ترون د مودې په جریان کي سپاری ترڅو د پنجشیر او د سالنگ مشخص شوو سیمو اړتیاوي رفع کړي.

۴ـ د نورو تنظیمونو مجاهدینو ته به اجازه نه ورکول کېږي چي پدې ترون کي ټاکل شوو سیمو ته ننوځي او د شوروي ځواکونو او کابل حکومت په خلاف عملیات وکړي او یا پایپ لاین تخریب کړي، که د نورو ډلو له خوا د داسي عملیاتو هڅه وشي د شوروي ځواکونه به دې ته تیاروی چي د پنجشیر د مسلح قطعاتو له غوښتني سره سم په توپچی او هوایي بریدونو د دوی مرسته وکړي.

۵ـ د هغو روسي اتباعو د موندلو لپاره گډې هڅي او د معلوماتو تبادله کوم چي پدې ترون کي ټاکل شوو سیمو کي ورك شوي.

۶ـ د دې ترون ساحه له تاجکانو نه تر چوگنی پوري د لویې لاري دواړو خوا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو تر ۳۰ کیلومترې پورې اعتبار لري. لدې ساحې نه آخوا ، روسي ځواکونه او د پنجشیر مسلح ډله دا حق لري چې د هغو قطعاتو او وسله والو ډلو د ختمولو لپاره نظامي عملیات تر سره کړي چې د روسي فوځونو او د پنجشیرې قطعاتو په خلاف ئې خپل نظامي عملیات ندي متوقف کړي.

۸ـدا تړون له امضاء نه وروسته فوراً عملي کېږي.

د اطلاعاتو منبع: په افغانستان کي دشوروي قواوو د نظامي عملیاتو گروپ. د ۱۹۸۸ کال د دسمبر میاشت.

دا سند جنرال وی بی گروموف، د شوروي اتحاد د دفاع وزیر، شهنواز تنی او احمد شاه مسعود- امضاء کړي. شیبارشین: ۱۷۷ـ۲۱۴ مخ.

د وروستي تحلیل له مخی، شاملون (د ۴۰ نمبر قول اردو استخباراتي مرکز) لدې توافقاتو نه ځیني خاص نتایج ترلاسه کړل، په ۱۹۸۲ کال کي موږ پدې بریالی شوو چي له مسعود سره تماس ونیسو او یوه توافق ته ورسېږو ، دا توافق د شوروي فوځونو تر وتلو پورې په خپل حال پاتې شو. وگورئ: گروموف:محدود قطعات: ۱۸۸ ـ ۱۹۷ مخ

هغه لیکي: بیا هم د توجه وړ بریاوی د روسانو په برخه شوې، د شوروي تهاجم د لس کلن جنگ په بهیرکي، د اوربند تر ټولو مهمه موافقه هغه وه چي د ۱۹۸۲ کال د فبروری په میاشت کي له مسعود سره تر سره شوه. د دې موافقې له مخي د پنجشیر مجاهدینو د مسعود تر قوماندې لاندي دا ژمنه کړې وه چي په روسي او د کابل حکومت په قطارونو به ډزی او حمله نه کوي او د نورو جهادي ډلو د حملو مخه به نیسي. له روسانو سره د مسعود همدې معاهدې، د حکمتیار له حزب اسلامي سره د مسعود اختلاف راوپاراوو چي تر نن پورې دوام لري، مسعود د ۴۰ نمبر قول اردو د وسائلو په حمایت او مرسته په مسلسله توگه د حزب اسلامي په سپاهیانو بریدونه کړي او مرگ ژوبله ئې وراړولی. "وگورئ: د

(c) ketabton.com: The Digital Library

حسيني کتاب "

دا معاهده دواړو خواوو ته ګټوره وه، شوروي قواوو ته د سالنګ لويه او حياتي لار، چې ډېر ژر او په آساني تاوان منونکې وه، د دې معاهدې له مخې خوندي شوه او مسعود ته ئې د دې امکان ميسر کړ چې خپل ځواکونه اکمال او منظم کړي او له هغو وسلو او پيسو نه په استفادی سره چې روسانو ده ته ورکولی د خپل نظامي قدرت بنسټ مزيد ټينګ کړي، ... روسانو دا ژمنه کړې وه چې د هغه تجارتي اموالو د ټولي بيې د پنځمي برخي برابر پيسې به ده ته ورکوي پدې شرط چې دا اموال د سالنګ له لاري کابل ته خوندي ورسېږي. "وګورئ: روبين: ۱۵۹ مخ".

د دولت هڅې د قومندانانو او سرحدي قبايلو د اخستلو په لارکي تل بريالی نه وې، د مثال په توګه په ۱۹۸۰ کال کې د سرحداتو وزير فيض محمد د دې لپاره چې د ځدراڼو قبېله له دولت سره ملګرتيا ته چمتو کړي اته ويشت زره ډالر ئې د دې قبيلی مشرانو ته د رشوت ورکولو لپاره له ځان سره يوورړل، پدې هکله له نوموړو مشرانو سره مخکنۍ موافقه شوې وه، خو د دې قبيلی سرتېرو نوموړی وزير او د ده دوه ملګري ووژل او پيسې دوی ته په لاس ورغلی.

د سياف د ډلي يوه قومندان له کابل نه رشوت ترلاسه کړ او له رژيم سره ملګری شو خو د ده د جبهې اکثر مجاهدين لده نه بېل او له بلې ډلي سره ملګري شول.

پروفيسور روبين (د امريکا او سېدونکی) د ۱۹۸۸ کال د فبروری په مياشت کي د ننګرهار ديوه قومندان له خولی ليکي چې د خاد مأمورينو ده ته د ډېرو پيسو وړانديز وکړ ترڅو د روسانو ملګرتيا وکړي خو هغه وايي چې ما د دوی په مخ تو کړل، دوی ګمان کوي چې جهاد يو تجارت دی !! " وګورئ: روبين: ۳۳۲ مخ

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګروموف پدې هکله چې د دوی استخباراتي اداره څنګه وتوانېده چې د رشوت له لاري ضعيف النفسه قومندانان استخدام کړي او په ځينو سيمو کې مقاومت تضعيف او د مجاهدينو عمليات په ټپه و دروی ليکي: د دې تکتيك د برياوو خاصي بېلګې په دوو ستراتيژيکو سيمو، بغلان او پروان کي ليدلی شو، له کومو نه چې د کابل او شوروي اتحاد تر منځ غزېدلی حياتي لار تېرېده، په پروان کې د تعجيز او اغوا (د ځپلو او په پيسو اخستلو) سياست هومره برياوی درلودی چې يوه غربي خبريال په ۱۹۸۳ کې د دې ولايت په هکله راپور ورکړ چې دلته مقاومت کاملاً فلج شوی. وګورئ: ګروموف: ۱۱۸ـ۱۹۷ مخ"

پروفيسور الکزاندر فيدوتوف له راډيو پيام آزادي سره په خپلي مرکې کې وايي: روسان لا تر اوسه په افغانسان کي خپلو مخفی عواملو نه ګټې اخستو ته دوام ورکوي ترڅو په خپلي بربنډی لاس وهني پرده واچوی.

بروس ريچارډسن ليکي: له جګړې نه د مخه، پښتانه د افغاني ټولني، ۴۰ـ ۵۰ په سلوکي وو، دوی توريالي، جنګيالي او آزادي غوښتونکي دي، له تاريخي لحاظه هيڅکله د پرديو سلطې ته ندي تسليم شوی، د بل چا سلطه ئې نده منلی، دوی پدې هېواد حکومت کولو، د سکندر له زمانې نه ترنن پوري دوی پدې هېواد خپل خاص هويت او سليقه تحميل کړې. "وګورئ: کارو ۱۳۴ ـ ۱۳۵ مخ"

پښتانه د آمو دريا شمال ته مېشت قومونو سره قومي او ژبني اړيکي نه درلودی، د همدې لپاره روسانو ته غير قابل هضم پاته شوي. روسانو د افغانستان د نيولو لپاره د پښتنو مهاجر کول او لدې هېواده ايستل ضروري ګڼل، همداراز پاکستان ته د دغو پښتنو هجرت په هغه هېواد کې د عدم استقرار باعث کېدو، ځکه هلته د پښتنو يوه لويه برخه، له کلونو کلونو راديخوا، د بېلېدو او استقلال هڅه کوي، روسان ئې تشويقوي او د کابل حکومت ورسره مرسته کوي: "وګورئ: کلاس: ۱۳۰ ـ ۱۳۱ مخ"

که څه هم د افغانستان د ټولو سيمو اوسېدونکي د روسانو له لاسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ځورېدلی خو د روسانو معامله له پښتنو او غیر پښتنو سره ډېر توپیر درلودو، که څه هم د وېرې اچوني نظامي عملیات د ځینو نورو سیمود تخلیې لپاره هم تر سره شوي خو د روسانو عمومي ستراتیژی دا وه چي پښتون مېشته سیمي تخلیه کړي او لدې لاري د افغانستان اجتماعي جوړښت تبدیل کړي، چي پدې سره ئې په آساني کولی شوی دا مهمه او ستراتیژیکه سیمه د مرکزي آسیا له اشغال شوو جمهوریتونو سره یو ځای کړي، دا ځکه چه افغاني تاجکان، ازبکان او ترکمنان د پولی آخوا خلکو سره قومي او ژبني اړیکي لري او په آساني له هغوی سره یو ځای کېدی شي، دا کار د مسعود په لاس چي له یوې خوا تاجك وو او له بلې خوا د روسانو یو پروتوکولی قومندان، په آساني تر سره کېدی شو. "وگورئ: فودوتوف خاطرات"

د هغې احصایې له مخې چي پاکستاني او ایراني حکومتونو ترسره کړي د افغاني مهاجرینو شمېر شپږ ملیونو ته رسېدو چه مطلق اکثریت ئې پښتانه وو. وگورئ: د کلاس اثر: ۱۳۰-۱۳۳ مخ

د دوی د مهاجر کولو لپاره له مختلفو لارو چارو نه استفاده کېده، په کلو ئې بمونه ورول، د تیښتي په حال کي کلیوال به ئې د هلیکوپترو په ذریعه تعقیبول او وژل، فصلونو ته ئې د ریبلو په وخت کي اور اچولو، باغونه ئې له بیخه ایستل، رمې ئې ورته وژلې او د دې لپاره چي خواره شوي کلیوال بېرته خپلو کلیو ته راستانه نشي نهرونه، څاګاني او کاریزونه به ئې ورانول، دا د دوی پرېکړه وه، پدې پوهېدل چي د کلیوالو ژوند په زراعت متکي دی د اوبو نه پرته پدغو سیمو کي ژوند نشي کولی. وگورئ: کلاس: ۱۳۰-۱۳۳ مخ

د ۱۹۹۰ کال تر نیمایي پوري د افغاني مهاجرینو شمېر هومره وو چي د دنیا د ټولو مهاجرینو نیمایي دوی وو. افغانستان تقریباً له نیمایي نفوس نه محروم شوی وو خو د روسانو حملې لاهماغسي رواني وې ترڅو د یو شمېر پاتې کلیو اوسېدونکي هم وتلو ته اړ کړي. په جنوب کي د پښتنو تقریباً ټولي سیمي تخیله

(c) ketabton.com: The Digital Library

يا تخريب شوې وې. د مثال په توګه د کندهار نفوس چې د هېواد دوهم ستر ښار وو او اکثريت اوسېدونکي ئې پښتانه دي، له ۲۵۰۰۰۰ نه ۳۵۰۰۰۰ کسانو ته راکوز شو، اکثره سيمې ئې تخليه شوې. همدا راز هغه غربي سياحان چې د لوګر دره ئې په **۱۹۸۵** کې ليدلې وه، په **۱۹۸۲** کې ئې همدا دره له اوسېدونکو خالي وموندله.

ننۍ روسيه د پروني شوروي اتحاد وارث، لاتر اوسه د مسعود مرسته کوي چې د سره جنګ په دوران کې د دوی له خوا استخدام شوی وو، دوی غواړي د افغانانو ملي يووالی ختم کړي، قومي تعصبات راوپاروی او افغانان په خپلو منځونو کې وجنګوي، دا هماغه کار دی چې بلشويکيانو مخکې کولو، د دوی هڅه دا ده چې له يوې خوا د مرکزي آسيا هېوادونه د دوی په ولګيکي پاتې شي، د افغانستان له لارې له نورې نړۍ سره وصل نشي او د هغې تجارتي لارې د پرانستلو پروژه ويجاره کړي چې له کندهار، لشکرګاه، هرات او تورغنډۍ نه تېرېږي او کويټه له ترکمنستان سره وصل کوي، ترڅو د دې هېوادونو بازارونو باندې د روسيې سلطه خوندي پاتې شي. پدې سربيره په افغانستان کې د جګړو دوام، له روسيې نه د تحميل شوې جګړې د تاوان موضوع شا ته غورزوی او افغانانو ته د دې مجال نه ورکوي چې پدې هکله مؤثر ګام اوچت کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نجيب پيغامونه

پدی موده کې له مختلفو لارو، له مونږ سره پدې هکله تماسونه ونیول شول چې له نجيب سره په یوه ائتلافي حکومت توافق وکړو.

د پاکستان، سعودي، ايران، عراق، ليبيا او د الفتحی تنظيم له ګڼ شمېر هيئتونو سره د ليدنو کتنو په جريان کې دا جوته کېده چې مسکو او کابل دواړه د افغانستان د بحران د حل لپاره د مذاکراتو او ائتلافي حکومت غوښتونکي دي. د مختلفو چينلو په ذريعه د نجيب شخصی پيغامونه راورسېدل. ولې خان د نشنل پارټي مشر په همدې سلسله کې زما د ليدلو لپاره کورته راغی او پدې ئې ټينګار کولو چې له نجيب سره د ده په وساطت مذاکرات پيل کړو. د ځينو قاصدانو او منځګړو په لاس لېږل شوي پيغامونه داسي وو چې ګواکې نجيب پدې راضی دی چې د يوه مؤقت حکومت لپاره له قدرت نه لاس واخلي، خو دا کار به هله کوي چې مخامخ له ماسره وګوري، يو ځل ئې پيغام داسي وو چې: حکمتيار د مشر ورور په حيث منو، د کابينې لس مهم وزارتونه دي دی انتخاب کړي. له خپلي استعفی

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه پنځه ورځې د مخه ئې دا احوال راولېږو چې که تاسو له ائتلافي حکومت سره توافق و نکړ نو وبه ګورئ چې موږ قدرت چا ته سپارو!! دا ئې هم ویلي وو چې که له ائتلافي حکومت سره د مخالفت په نتیجه کې ظاهرشاه راغی مسئولیت به ئې د حکمتیار په غاړه وي. د نجیب له هیئتونو سره په بغداد او لیبیا کې لیدني کتني وشوې، زموږ له خوا کریاب او داکتر بهیر او د دوی له خوا د بغداد په مذاکراتو کې، یعقوبي، سلیمان لایق، وطن جار او کاویاني نمایندګي کوله او د ترابلس په مذاکراتو کې سلیمان لایق او کاویاني.

پدی ټولو لیدنو کتنو او د پیغامونو وړلو راوړلو کې د دوی صرف یوه خبره وه او هغه، د حزب اسلامي او دوی ترمنځ ائتلافي حکومت او طبعاً زموږ هم یوازې یو ځواب وو او هغه دا چې: قدرت دې یوه مؤقت غیر ائتلافي حکومت ته انتقال شي، بیا دې انتخابات ترسره شي او د وطن ګوند ټول غړي دې فقط د عمومي عفوی په امتیاز اکتفاء وکړي. پداسي حال کې چې نجیب له نورو ډلو سره هم تماسونه درلودل خو موږ ته ئې مسلسل ویل چې مسئله یوازې د حزب اسلامي او وطن ګوند د روغې جوړې له لارې حل کېدی شي، که حزب توافق وکړي د نورو ډلو مخالفت هیڅ اهمیت نلري. خو موږ له یوې خوا د اسلامي اصولو په حکم لدوی سره په ائتلافي حکومت توافق نشو کولی او له بلې خوا پدې هم ښه پوهېدو چې د ائتلافي حکومت نتائج به دا وي:

- د نورو ډلو د تصفیې لپاره به د هغوی په خلاف د جګړې لار غوره کوو، یعنی له کمونست سره ائتلاف او له مجاهد سره جګړه.
- پداسي حال کې چې د سیاسي احزابو ائتلافي حکومتونه ناکام وي او دوام نشي کولي، د دوو داسي مسلح ډلو ائتلافي حکومت به څنګه ادامه وکړي چې کلونه کلونه د یوه بل په خلاف جنګېدلی دي، یو په اسلام باور لري او بل کمونست وي، یو د خپل هېواد کامل استقلال غواړي او بل سل په سلو کې د پردیو ګوډاګی وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په حقیقت کې پداسي یوه ائتلافي حکومت کې شاملېدل د کابل واکمنانو ته د تسلمېدو په معنا وه چې فوځ، خاد، د کابل او لویو ښارونو امنیتي کمربندونه او د لویو لارو امنیت د دوی په لاس کې وي، طبعاً به ائتلاف سل په سلو کې د دوی په ګټه وي.
- که خلقیان او پرچمیان پداسي حال کې چې عقیده ئې یوه او حامي او پالونکی ئې یو دی، دواړه له مسکو نه توجیه کېږي، نشي کولی په ګډې ادارې کې د قدرت په وېش توافق وکړي، د قدرت په سر ئې د یوه بل له وژلو ، بندي کولو او له هېواد نه شړلو نه ډډه ونکړه او روسان تر پایه ونشو توانېدی چې دوی په ډاډمنه توګه خپلو منځونو کې متحد وساتي، نو د مجاهدینو او د دوی ائتلاف به څنګه عملي وي. پدې هم ښه پوهېدو چې د کمونستانو له شر نه د هېواد د ژغورني تر ټولو ډاډمنه او آسانه لار دا ده چې قدرت یوه غیر ائتلافي مؤقت حکومت ته انتقال شي او بیا انتخابات ترسره شي. دا ځکه چې:

الف: پدې سره د وطن ګوند متلاشي کېږي.

ب: کابل ته د مسلح ننوتلو او د قدرت په سر د مجاهدینو تر منځ د جګړو مخنیوی کېږي.

ج: د سازشونو او کودتاګانو له لارې او د پردیو په مرسته قدرت ته د رسېدو سلسله به د تل لپاره پای ته رسېږي او انتخابات به د حکومت د جوړولو د یوازنۍ اصولی لارې په حیث منل کېږي.

د: د ملي اردو د وسائلو او د ملي شتمنیو د ضایع کېدو مخنیوی به کېږي.

نو موږ مذاکرات پدې دلیل بې نتیجې پاتې شول چې موږ ائتلافي حکومت نشو منلی او دوی له غیر ائتلافي مؤقت حکومت سره توافق نه کولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رکود او د کودتا هڅه

د جلال آباد د عملیاتو ناکامي، د نجیب د حکومت دوام او له هغه سره د ځینو ډلو ټپلو اوربندونه، له خاد سره د ځینو تش په نامه نفوذی قومندانانو یوځای کېدل، د رژیم له خوا د کابل ګردیز لویه لار پرانستل، تر لوګر او میدانشهر پوري د کابل د امنیتي کمربند پراخېدل، د سالنګ په لوی لاري د رژیم د اکمالاتي کاروانونو مصئون تګ راتګ، د مجاهدینو د مؤقت حکومت انحلال، په شمال کي د حزب اسلامي په خلاف د مسعود جګړي چي ورو ورو نورو سیمو ته خورېدي، د کابل رژیم په ګټه او د مجاهدینو په خلاف د غربي آژانسونو شدید تبلیغات، د پاکستان له خوا د مجاهدینو په مؤقت حکومت عدم اعتراف او... په یوه داسي خطرناك حالت او وروسته پداسي رکود منتج شو چي د ماتولو لپاره ئې یوه جدي ابتکار ته ضرورت وو. دا ابتکار باید د تل په شان حزب اسلامي کړي وي، په بلي ډلي کي د دې توان او استعداد نه وو.

په فوځ کي د کارکولو، د ناراضی افسرانو له لاري رژیم ته له داخل نه د یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

سخت ګوزار ورکولو فیصله مو وکړه، چې پدې سره یا رژیم رانسکور شي او یا لږ تر لږه موجود رکود ختم شي.

له جنرال آصف شور سره چې په حربی ښوونځی کې زما همصنفی وو او د کمونستانو د اقتدار په دوران کې یوه موده په ننګرهار کې او څه موده په ګردیز کې د دولت د قطعاتو قومندان وو، تماس ونیولی شو، که څه هم پدې وخت کې دی په کورس (آ) کې استاد وو، خو د یوه با اعتباره افسر په حیث ئې په فوځ کې د کار کولو ښه چانس درلودو، هغه دې ته چمتو شو چې له خپل اعتبار نه په استفادی سره هغه افسران تنظیم کړي چې د روان وضعیت له دوام سره موافق نه وو او له بحران نه د هېواد د ایستلو په لټه کې وو.

دلته باید دا خبره توضیح کړم چې ما له شپږم نه تر نهم پورې په حربی ښوونځی کې سبق ویلې، په شپږم اوم او اتم صنفونو کې زه اول نمره وم او آصف شور به کله دریم او کله دوهم نمره شو، خو له اتم نه نهم ته هغه اول نمره او زه دوهم نمره کامیاب شوم، ما ته د دې ناڅاپې تبدیلی وجه، حربی ښوونځی ته د آصف شور د تره راتګ برېښېدو او دا ګمان مې وکړو چې په استادانو د هغه نفوذ باعث شو چې زما په هکله بې انصافی وشې، په همدې خاطر ما د حربی ښوونځی د پرېښودو فیصله وکړه، خو په حربی ښوونځی کې د درې کاله پاتې کېدو نتیجه دا وه چې اوس ګڼ شمېر زما هم دوره افسران په فوځ کې د جنرالی رتبی ته رسېدلی وو او ما ته ئې د دې امکان راپه برخه کولو چې د دوی ترمنځ کار وکړي شم.

جنرال آصف شور له لنډې مودې نه وروسته ما ته د یوه تفصیلي لیك په ذریعه اطلاع راکړه چې تر ډېره حده په خپل کار کې موفق شوي یو او زیات شمېر افسران مو لیدلي، اکثرو راسره موافقه کړې، په نورو کار روان دی. وروسته له څه مودې د ده کار داسې پړاو ته ورسېدو چې له مانه ئې د راډیویې او تلویزیوني وینا متن او کستېی وغوښتې، ما لیکلی متن ورولېږو، د وینا اساسي ټکې دا وو:

- ملت ته د پخواني کړغېرن رژیم د نسکورېدو مبارکي وایو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د جګړې له شرنه د هېواد د ژغورنې لپاره د افسرانو د دې عسکري اقدام نه پرته بله لار نه وه، موږ د اقتدار لاس ته راوړو لپاره نه بلکي د جګړې د پای ته رسولو لپاره دا اقدام کړی.
- موږ هغه افسران یو چې د خپل هېواد په استقلال او اسلامي هویت باور لرو او غواړو چې د ملت د خوښې منتخب اسلامي حکومت ته اقتدار انتقال شي.
- د ټولو جهادي تنظیمونو مشرانو ته بلنه ورکوو چې په یوه مؤقت بې طرفه حکومت او بیا د همدې حکومت تر نظارت لاندې په انتخاباتو توافق وکړي.

ځینو افسرانو دا نظر وړاندې کولو چې په کار ده د اقدام نه د مخه د ټولو یا ځینو مؤثرو تنظیمونو توافق تر لاسه شي. که څه هم موږ ته معلومه وه چې تنظیمونه لدې کار سره په څو دلائلو توافق نکوي:

الف: ځیني له عبوری حکومت او انتخاباتو سره پدې خاطر مخالفت کوي چې نه یوازې لدې لارې قدرت ته د رسېدو کوم چانس نلري بلکي پدې کار سره له صحنې نه وځي.

ب: ځیني په بهرنیو قوتونو مخصوصاً غرب پورې هومره تړلي دي چې د هر هغه پلان او اقدام به حتماً مخالفت کوي چې د دغو ځواکونو له مداخلې او موافقې نه پرته تر سره کېږي.

له دې سره سره ما د تنظیمونو د مشرانو په یوې غونډې کې دا خبره په مجمل انداز کې وکړه چې ځیني عسکري صاحب منصبان پدې نظر دي او موږ ته ئې احوالونه لیږلی چې که ټول مشران له یوه مؤقت حکومت او انتخاباتو سره موافقه وکړي، دوی د نجیب راپرزولو ته تیار دي. عکس العمل هماغه وو چې موږ ئې اټکل کولو، پدغو مشرانو کې دوو کسانو د کابل رژیم ته اطلاع ورکړه چې پام کوي، حزب اسلامي د کومې کودتا پلان لري او موږ ته ئې په یوې غونډې کې دا او دا ویلي !! موږ فیصله وکړه چې دا کار باید په هر صورت کې تر سره شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پدغه وخت کې، د نجیب او د ده د دفاع وزیر، شهنواز تنی ترمنځ اختلافات هومره تشدید شوي وو چې د روسانو سفیر او ګڼ شمېر لوړ رتبه هیئتونه د دوی په روغې جوړې موفق نشول.

شیوارډناډزي، د شوروي اتحاد د خارجه چارو وزیر او ورنتسوف، په کابل کې د دوی ځواکمن سفیر د نجیب ملاتړ کولو او په همدې خاطر مسکو پدې اختلافاتو کې د نجیب مرسته کوله، په خلقیانو مخصوصاً د امین په پلویانو شکمن وو، چې ګواکې دوی د روسانو له ګټو سره خاصه علاقه نلري او نشنلستي روحیه وراندې غالبه ده ! تاسو ته به حتماً معلومه وي چې د کابل رژیم اصلي ځواك له خلقیانو نه جوړ شو ی وو، د خلق د ګوند غړي اکثراً د پښتنو له غریبو او نیستمنو کورنیو څخه او د پرچم غړي اکثراً د تاجکو له شتمنو کورنیو څخه راولاړ شوي وو. په جګړې کې اصلي ونډه د خلقیانو وه. خوپه واکمنې کې د دوی برخه په جګړې کې د دوی د برخې په انډول نه وه.

آصف شور وتوانېدو چې لدې وضعیت نه پوره ګټه اوچته کړي، د اوږدې جګړې نه د فوځ ستومانه کېدل، د جګړې د مستقبل په هکله بې باوري، د افغاني فوځ له افسرانو سره د روسي مشاورینو له غروره ډك او سپکونکی چلند، دا هغه عوامل وو چې اکثر افسران مخصوصاً هغه افسران چې یا کمونستان نه وو یا له کمونیزم نه بیزاره شوي او غوښتل ئې د ملت غېږې ته راوګرځي، دې ته هڅول چې د دغسې یوه عسکري بدلون بلنې ته مثبت ځواب ووایي.

جنرال آصف شور په خپلو وروستیو لیکونو کې ماته اطلاع راکړه چې "د دفاع وزارت په قرارګاه او د شهنواز تنی په ما حول کې مو کار ډېر مخکې تللی دی، قرارګاه او د ده دفتر، ټول زموږ په کنټرول کې دی، خو دی مو له جریان څخه ندی خبر کړی، د اقدام په وخت کې به د قوتونو د سوق او ادارې کار کاملاً زموږ په لاس کې وي"

دوی غوښتل چې خپل اقدام پداسې وخت کې پیل کړي چې د نجیب او تنی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ترمنځ شخړه په مخامخ تصادم بدله شي، خو دا تصمیم د دې باعث شو چې اقدام وځنډېږي او نجیب ته له خطر سره د مقابلې لپاره د تیاری کولو فرصت په لاس ورشي.

له نجیب سره د وزارت دفاع په مقابل کي د خاد مسلح ځواکونه او د هوايي قواوو په مقابل کي د مزار هوايي ځواکونه ملګري وو، نجیب خپل اقدام مخکي کړ، د خاد د پنځم ریاست ځواکونو په واسطه ئې د وزارت دفاع قرارګاه محاصره کړه، عملي تصادم پیل شو، جنرال آصف شور، د قوتونو د سوق او اداري مهار په لاس کي واخیست، شهنواز تنی د دې په ځای چې په خپلي قرارګاه کي پاتې شي، د یوه جیپ په سورلی، ځان د بګرام هوايي میدان ته ورسولو، د بګرام میدان د نجیب له پلویانو نه تصفیه شوی او عملاً د مخالفو ځواکونو په لاس کي وو، په ارګ ئې مسلسل بمباري پیل کړه، خو د بګرام هوايي ډګر له مزار شریف نه په پرله پسې توګه تر بمباری لاندي ونیولی شو، پدې بمباری کي د جنرال مصطفی لویه ونډه وه، د بګرام هوايي ډګر فلج شو، د جنرال تنی ارتباطات له خپلي قرارګاه سره قطع شول، غوښتل ئې د جنرال قادر اکا، د هوايي قواوو قومندان او ځینو نورو ملګرو سره د کوم هلیکوپټر په ذریعه د مجاهدینو کومي جبهې ته پناه یوسي، خو وروسته، دی او ملګري ئې په یوه هلیکوپټر او یوه ان-۱۲ کي سواره شول او د پاکستان په لوري ئې حرکت وکړ چې هلیکوپټر په جمرود کي او ان ۱۲ د پاره چنار په هوايي ډګر کي راکوز شوه.

جنرال آصف شور، جنرال کبیرکارواني او جنرال جعفر سرتېر چې د اقدام لارښوونه ئې کوله، یو په ریشخور کي او نور د وزارت دفاع په قرارګاه کي د جګړې په جریان کي ووژلی شول او پدې ترتیب نجیب د خاد په مرسته په هغه اقدام کي بریالی شو.

موږ د تصادم له پیل سره سم، خپل ملاتړ اعلان کړ او له ټولو مجاهدینو نه مو وغوښتل چې د نجیب د حکومت د پرزولو لپاره لدې فرصت نه اعظمي

(c) ketabton.com: The Digital Library

استفاده وکړي او د هغوځواکونو مرسته وکړي چې د نجيب په خلاف راپورته شوي..

د تنظيمونو يو مشر له بی بی سي سره په خپلې يوې مرکې کې نه يوازې د دې اقدام مخالفت وکړ بلکې وئې ويل: ان شاء الله د نجيب ځواکونه د برلاسي په حالت کې دي !!

که څه هم نجيب لدې خطرناکې پېښې نه روغ رمټ ووتو او په ظاهر کې ئې بريا په برخه شوه، خو په حقيقت کې د ده د زوال ستر عامل همدا اقدام وو. د فوځ زيات شمېر افسران وتښتېدل، په سلګونو بنديان شول، ډېر ووژلی شول، په فوځ او وطن ګوند کې بې باوری انتهاء ته ورسېده، د رژيم اعتبار په داخل او خارج کې سخته جټکه وخوړله، رکود مات شو، د مجاهدينو ضعيفه روحيه لوړه او مړاوی هيلې ئې راژوندۍ شوې. خو د پاکستان ISI نه غوښتل دا اقدام کامياب شي، ښايي د نوموړې ادارې د مخالفت دوه اساسي وجهې په ګوته کړي شو:

- د اقدام په هکله مخکنی راپور نه درلودل او په ناڅاپي ډول له يوې ستري پېښې سره مخامخ کېدل، دې کار د پاکستان د لوړو مقاماتو په وړاندې، د دې ادارې د هغه وخت د مسئولينو بې کفايتي په ګوته کوله، نو ځکه ئې له موږ نه د غچ اخستلو په خاطر د دې اقدام د ناکامولو هڅه وکړه.
- دوی او امريکائيان په ګډه دې نتيجې ته رسېدلی وو چې پدې ترتيب او د دې اقدام په نتيجه کې د کابل د رژيم نسکورېدل دوی ته ګټور کار ندي.

زه بايد دا ټکي واضح کړم چې موږ د دې اقدام په وخت کې د قوي نشراتو لپاره د ۵۰ کيلو واته MW ترانسميتر په بهرکې اخيستی وو او د پاکستان له لارې مو داخل ته انتقالولو، خو آی اس آی د هغه له سپارلونه ډډه وکړه او نږدې يوکال ئې له ځان سره وساتو او له اقدام نه ډېر وروسته ئې موږ ته تسليم کړ. د اقدام د شنډولو لپاره، ISI شهنواز تنی د خپلو ملګرو سره، په هماغه حساسو

(c) ketabton.com: The Digital Library

شيبو کي چي جګړه روانه وه، په اسلام آباد کي، په مخفی ځای کي، تر نظارت لاندي وساتو او د ده رابطه ئې له موږ سره قطع کړه، چي کله اقدام کاملاً شنډ شو، جګړه پای ته ورسېده او نجيب په اوضاع مسلط شو، هغه ته ئې اجازه ورکړه چي له ما سره وګوري!!

د ځينو حزبيانو مخالفت

په فوځ کي د کار کولو په اړه، د حزب اسلامي اجرائيه شورى ته وقت په وقت، لازم معلومات ورکړی شوي او پدې ارتباط ګڼ شمېر تفصيلي غونډې او بحثونه شوي وو، د اقدام په جريان کي د اجرائيه شورى مسلسلی غونډې رواني وي، ټول بلااستثناء خوشحاله او له اقدام سره موافق وو او په اتفاق سره يې، پدې اصرار کولو چي حزب بايد له خپلو ټولو امکاناتو نه په استفادی سره د دې اقدام د کاميابولو هڅه وکړي، يو هم داسي نه وو چي له اقدام نه د مخه يا د اقدام په جريان کي ئې څه مخالفت کړي وي، يائی کومه ملاحظه وړاندي کړي وي. خو وروسته مخصوصاً د اقدام د شنډېدو نه پس، ځينو کسانو په ابتدا کي پټ پټ او په خصوصي غونډوکي او وروسته لږ په څرګنده توګه، دلته، هلته پدې هکله تبليغات پيل کړل، موږ ګمان کولو چي دا به يو عادي او طبيعي بهير وي او د هر اقدام له ناکامي نه وروسته د هغه د عدم افاديت په هکله د راولاړېدونکی ذهنيت په شان به يو طبيعي او د معمول مطابق عکس العمل وي، خو وروسته وروسته متوجه شوو چي خاصي حلقې په جدي توګه لګيا دي او د دې هڅه کوي چي لدې فرصت نه په استفادی سره، په حزب کي اختلافات راولاړ کړي، خو د ګوتو په شمېر کسانو نه پرته، هيڅوك د دغو حلقو د هلو ځلو او تبليغاتو تر تأثير لاندي رانغلل.

په حزب اسلامي کي دوه ځله داسي حالات راپيدا شوي چي د سياسي دريځونو په اړه، د رأيي اختلاف، د دې په ځای چي د اکثريت رأی ته د احترام له

(c) ketabton.com: The Digital Library

لاري حل شوي وي، د غیر اصولی اختلاف رنګ ئې غوره کړي، یو ځل د همدې اقدام په اړه او بیا د خلیج په جګړي کي د غربي ځواکونو د تېری غندنه او د عراق د ولس په نسبت د خوا خوږی څرګندونه. پدې مورد کي هم خاصو بهرنیو حلقو د اختلاف راولاړولو هڅه کړي او دا وظیفه ئې هغو مؤسسوته سپارلی چي له افغاني شخصیتونو سره ئې په بېلوبېلو نومونو مالي مرستي کولي. خو هر ځل د مرکزي شوری غونډه دایره شوې او په قاطع اکثریت سره ئې د اصولی موقف ملاتړ کړي او نوي مناسب تصمیمونه ئې نیولي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

نجيب څه وکړل

د نوموړي عسکري اقدام د ناکامۍ په نتيجه کې اکثر غير پرچمي پښتانه غړي، په ګوند او دولت کې، مخصوصاً له فوځ نه تجريد شول او ځای ئې پرچميانو يا پرچميانو ته وفادارو افرادو ته تخليه شو.

نجيب دې ته اړ کړې شو چې د قومي او ژبنيو اړيکو پر بنسټ په ولس کې پراخ کار پيل او پرهمدې بنياد مسلح قطعات جوړکړي، د دې پرېکړې لاندې لاملونه وو:

- فوځ عملاً ختم شوی وو، د مکلفيت د دورې پر اساس د فوځ جوړول نه ممکن وو او نه مؤثر، د دې په پرتله پر قومي بنياد او د امتيازاتو په مقابل کې د مسلح ټولګيو جوړول مفيد اومؤثر وو.
- دوی پدې مرحلې کې د دعوت لپاره بل مضمون نه درلود، کمونيزم نور په مسکو کې د ختمېدو په حال کې وو، په افغانستان کې خو دوی لا د مخه له

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونیزم نه خپل برائت اعلان کړي وو او نجیب خو به ویل چي یوازي ربړه ئې نده پرېښې نور نو په مسلمانۍ کي تر ملایانو هم مخکي دئ، دا دی د اسلامي شئونو وزارت ئې جوړکړی او درویشت زره امامانو ته معاش ورکوي...!!

- دوی د مختلفو قومونو د جنګولو او لدې لاري په قدرت کي د پاتې کېدو او یا لږ ترلږه د قوم تر حمايې او سیوری لاندي د ژوندي پاتې کېدو هیله درلوده.

نوموړی قومي قطعات په اوزبکو، پښتنو، هزاره وو او تاجکو کي جوړ شول، پدوی کي تر ټولو مؤثر قوت چي په جګړو کي ئې زیاته ونډه وه د جوزجانیانو او ګلم جمانو په نامه د اوزبکو قطعات وو.

په پښتنو کي جوړ شوي قطعات د شمېر له پلوه کم ا وپه جګړو کي د برخي له پلوه ډېر ضعیف او غیر مؤثر وو. چي وجه ئې یا د امکاناتو کموالی او یا پدوی د رژیم بې باوری او یا په جهادکي د پښتنو زیاته ونډه وه.

په ملي مصالحی زور اچول، یو اړخیز اوربندونه اعلانول، بې طرفانو ته په قدرت کي د فعالی او په زړه پوري برخي ورکولو ډنډوری غږول، د روسي فوځونو په ایستلوکي د نجیب جدي او صمیمانه ونډې ته د خلکو پام رااړول، اسلام ته د وطن د ګوند د وفاداری لپاره تبلیغات کول، مجاهدین په نه پخلاکېدونکو او معتدل ډلو وېشل او له پخلاکېدونکو معتدلو ډلو سره تماسونو او حتی توافقاتو ته مسلسل ګوته نیول، د نجیب د دې مرحلې د تکراری وینا ګانو اساسي ټکي وو.

د اسلامي شئونو وزارت

تاریخ دا خبره ثابته کړي چي د دین او مذهب په خلاف د دین د دښمنانو جګړه په پای کي د دین او مذهب تر نامه لاندي ترسره شوې او د هر مذهبي انقلابي پاڅون د مقابلې لپاره، دین خرڅوونکي ملایان او مکار پیران د الله د لاري د مجاهدینو او واقعی علماوو په خلاف استخدام شوي. فرعون د خلکو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دين په حامي او له تباهی نه د ټولني په ژغورونکي بدل شوی او موسی د ولس د مذهب دښمن او د فساد عامل ګڼل شوي. د موسی مقابلې ته جادو ګران راغونډ کړی شوي او فرعون ويلي:

وقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونی أَقْتُلْ مُوسی وَ لْيَدْعُ رَبَّهُ إِنی أَخَاف أن يُبَدِّلَ دِينَكمْ أَوْ أن يُظهِرَ فی الأَرْضِ الْفَسادَ*

غافر: ۲۲

او فرعون وويل: ما پرېږدی چي موسی ووژنم، هغه دي خپل رب مرستي ته راوبلی، وېرېږم چي ستاسو دين بدل نکړي او يا په ځمکه کي فساد خور نشي.

د شئون اسلامي په وزارت کي د مولوی عبدالولی او مولوی عبدالعزيز په څېر په سلها وو ملايان استخدامول او (۲۳۰۰۰) امامانو ته معاش ورکول هماغه کار وو چي فرعون د موسی عليه السلام په مقابل کي وکړ او نجيب د واقعی مجاهدينو او مجاهدو علماوو په خلاف. په شئون اسلامي کي تنظيم شوي دين خرڅوونکي ملايان هماغه وو چي د ظاهرشاه په وخت کي به ئې ويل: خدايه ! د ده ملك او سلطنت دائمي کړي ... د داؤد په وخت کي به ئې د هغه جمهوريت سل په سلو کي اسلامي نظام ګڼلو، د تره کي په هکله به ئې ويل چي عمری عدالت ئې راووست، د نجيب دسر دعا ئې کوله، استاد رباني ئې د اسلامي دولت هغه رئيس شمېرلو چي د اهل حل او عقد له خوا غوره شوی او اوس د طالبانو مشر ملامحمدعمر، اميرالمؤمنين ګڼی اود مجاهدينو په خلاف د جګړي فتواګاني ورکوي.

د اسلامي انقلاب ځپانده او مواج بهير هومره قوي او جرړی ئې په ملت کي هومره ژوري وې او ولس ئې د آرمانونو او شعارونو په حقانيت او د شخصيتونو په ايمان او تقوی هومره پوه شوی وو چي د شئون اسلامي په وزارت کي د څو

(c) ketabton.com: The Digital Library

استخدام شوو مزدورانو او بې شخصیته دین خرڅوونکو په تبلیغاتو د هغه مخه نیول او ملت ترې بېلول ممکن نه وو.

د خوست فتحه

د مجاهدینو په لاس د خوست فتحه، د رژیم لپاره دوهم سخت ګوزار وو، خوست په څو لحاظه اهمیت درلود:

الف: یو داسې سرحدي ښار وو چې د مجاهدینو لاس ته د هغه په ورتلو سره د جنوب ډېره پراخه ساحه د دولت له کنټرول نه ووته.

ب: د خوست جګړه له رواني لحاظه په یوې داسې جګړې بدله شوې وه چې د کابل رژیم او ټولو پلویانو ئې خپل برخلیك په هغې پورې تړلی ګڼلو.

ج: د کمونست رژیم زیات شمېر مهم افسران او د ګوند غړي په همدې ساحې پورې مربوط وو. په خپله نجیب، د ده د دفاع مخکنی او وروستنی وزیر او... د همدې ولایت اوسېدونکي وو.

د خوست په سقوط سره د رژیم د ملا تیر مات شو. که مجاهدینو د جلال آباد په ځای د روسانو له وتلو سره سم د خوست د نیولو هڅه کړې وی او همداسې د دوی په لاس فتحه شوی وي، نو د کابل رژیم به هیڅکله دومره دوام نه ووکړی.

کابل ته د کارمل راستنېدل

د ۱۳۷۰ کال د سرطان په میاشتې کې په ناڅاپي ډول، له مسکو نه افغانستان ته د ببرك کارمل د ستنېدو خبر خپور شو، ځینو دا ګمان کولو چې ښایي مسکو پدې توانېدلی وی چې د نجیب او کارمل ترمنځ اختلاف ختم کړي او له حالاتو سره د مقابلې لپاره د دوی پلویان په یوه صف کې سره ودروي. ځینو نورو ګمان کولو چې د سرطان د بیماری په وجه، هغه له خپل ژوند نه مأیوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی او د همدې لپاره هېواد ته راستون شوی. خو په حقیقت کې د ده د راستنېدو اصلي وجه دا وه چې:

- د نجيب په خلاف په گوند کې مخالفت خپل اعظمي حد ته رسېدلی وو.

- روسانو چې د ۱۹۸۶ کال د مي په میاشتې کې د کومي کودتا یا انقلاب نه پرته، فقط له مسکو نه په کابل کې د روسي قواوو عمومي قومندان ته د یوه سری هدايت په نتيجه کې، کارمل له ارگ نه د تورو شیشو په موټر کې وایست او تر ډېرو ورځو، هیڅوك، حتی د مرکزي کمیټی غړي نه وو خبر چې ببرك چیرته دی!! او د ده په ځای ئې نجیب د واکمنۍ په تخت کښېنولو او ارگ ته له داخلېدو نه وروسته ئې د مرکزي کمیټی غړي پدې خبرکړل چې لدې وروسته، نجیب جمهور رئیس او د حزب منشي دی، وجه ئې دا وه چې مسکو گمان کولو ببرك کارمل پدې خاطر ناکام او د مقاومت له مقابلې نه عاجز دی چې د گوند او فوځ پښتانه غړي لده سره مرسته نکوي او د افغانستان ټولنيز جوړښت د دې اجازه نه ورکوي چې د ده په شان کوم کس د هېواد جمهور رئیس وي، په کار ده نجیب راوړاندې کړو او پدې ترتیب د افغاني ټولني اکثریت قانع کړو، خو اوس ټول هغه گوندي غړي او د فوځ افسران، یا شړل شوي او یا بندیان شوي چې د دوی په خاطرکارمل په نجیب بدل شوی وو.

- د دولت، گوند او فوځ ټول حساس پستونه، په مرکز او ولایاتو کې د ببرك د پلویانو په لاس کې وو، دوی غوښتل چې په مناسب وخت کې نجیب له صحنې لرې او د گوند اصلي مشر راوړاندې کړي. دا د دوی ډېره مخکنۍ پرېکړه وه.

نبي عظیمي د خپل کتاب په ۱۵۸ مخ کې هغې ته داسې اشاره کوي: "ده (عبدالوکیل) وویل: زه غواړم چې د اردو د مسلحانه قیام په اړه ستاسو او د ۱۴ فرقې د ملگرو لخوا، ملگري ببرك کارمل ته اطلاع ورکړم. څه فکرکوې؟ آیا کولی شې هلته د خپلې فرقې استقلال اعلان کړې او زموږ له غوښتني سره سم د کابل په لور وخوځېږې؟ څو شېبې مې له ځان سره فکر وکړ دا ځکه چې د لومړی ځل لپاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

مي په حزب کي د انشعاب او له خلقيانو سره د عدم روغي جوړي سندره اوربېده، د هغي شېبې احساسات هيڅکله نشم هيرولی، خو چاره نه وه، يو تريخ حقيقت وو چي بايد قبول کړي مو وی... زموږ ترمنځ رمز او شفر وټاکل شو او پرېکړه مو وکړه چي د تلفون او يا قاصد په لاس بايد دا شفر ماته ورسېږي ترڅو خپل کار پيل کړم."

د دوی پلان دا وو چي له اقدام نه د مخه بايد د ځينو ډلو او قومندانانو سره داسي خبري وکړي چي ګواکي د دوی اقدام به د دغو ډلو په نفع وي او راتلونکی حکومت به د دوی په مشوره جوړوي، ترڅو د اقدام په وخت کي د دغو ډلو له خوا، نه يوازي مخالفت ونشي بلکي نتائجو ته ئې هيلمند وي.

خو د هېواد سياسي او نظامي وضعيت او يو په بل پسې خاصي پېښې د دې باعث شوې چي د نجيب تر استعفی پوري، د مؤثر اقدام موقع ترلاسه نکړي، جنرال نبي عظيمي د خپل کتاب "اردو و سياست" په **۵۲۵** مخ کي ليکي: "عبدالوکيل د خارجه چارو وزير د مخکنيو تماسونو نه وروسته په **۱۳۷۱/۱/۲۷** د داکتر نجيب "چی تر دې نېټې لا جمهور رئيس وو" په مشوره او اجازه پروان ته ولاړ او له مسعود سره ئې وليدل مسعود د ده دروند استقبال وکړ. پدې وخت کي د وکيل او د اجرائيه بيورو طرحه ورته او د رأيو په اتفاق داسي وه:

له مجاهدينو خاصتاً مسعود سره د ائتلافي حکومت تشکيلول. که نور له ائتلافي حکومت سره موافق نه وو د ګلبدين حکمتيار په خلاف ګډه جبهه جوړول او د کابل ښار له شا او خوا نه د هغه ايستل او د قدرت مساويانه وېش"

هغه په **۵۲۲** مخ کي ليکي: "عبدالوکيل له تلويزيون سره د خپلي مرکې له لاري وويل: ټول تنظيمونه حاضر دي چي د کابل له دولت سره ائتلاف وکړي او يو پراخ بنسټه ائتلافي دولت جوړ کړي، لدې کبله د ده په ګمان د ملل متحد د پلان د تطبيق ضرورت نشته. هغه وويل: يوازي حکمتيار لاتراوسه له دولت سره د ائتلاف مخالف دی" هغه وروسته په همدې مخ کي ليکي: "مزدك، کاوياني او

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکيل راتلونکې ته په اميدوارۍ سره کتل او مسعود ئې قهرمان ګڼلو، ما پوښتنه وکړه: څومره په مسعود اعتماد کولی شو؟ کاوياني او مزدك جواب راکړ: مسعود خپل رقيب حکمتيار ته د ماتې ورکولو لپاره هر راز سازش او روغې جوړې ته تيار دی!! او پدې هکله هيڅ تشويش ندی پکار!!"

په ۲۳۰ مخ کې ليکي: پدې وخت کې يوازې لوی درستيز آصف دلاور وو چې د جګړو سوق او اداره ئې په لاس کې وه، نور د رباني او مسعود په شمول په کاريز مير او خيرخانې کې اوسېدل، ويل کېږي چې رباني په شپو ورځو د دکو په يوه تاکوې کې اوسېدو. شورای نظار بې روحيې وه، يوازې د جنرال دوستم افرادو او سابقه نظامي قطعاتو اوچته روحيه درلوده او مقاومت ئې کولو. دلاور وايي: له حکمتيار سره د يوې پرېکندې جګړې لپاره عمليات پيل شول، حکمتيار مقاومت کولو او زموږ د قطعاتو مخکې تګ کم وو خو بلآخره د ده مقاومت مات شو او موږ بری ته نږدې شوو، د ده افرادو د لومړی خط مورچلی پرېښودی، حکمتيار خپله ماته احساس کړه او بيا ئې د اوربند وړانديز وکړ، دلاور وويل: مجبور شوم له رباني سره وګورم او هغه ته ووايم چې عمليات بايد ادامه وکړي ترڅو حکمتيار تسليم شي خو رباني وويل: لوی درستيز صاحب! زه اختيار نلرم، د بهرنيو دوستانو تر فشار لاندې يم! او پدې ترتيب يو ځل بيا حکمتيار روغ رمټ خلاص شو. دلاور وويل: که يوه ورځ نور هم عملياتو ادامه کړې وی زموږ ځواکونو چهارآسياب نيولو او د کابل په شا او خوا کې جګړه د تل لپاره پای ته رسېدله"

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بینن سیوان هڅي

له یوې خوا د ملل متحد د سرمنشي د خاص استازي بینن سیوان په ذریعه، د غیرمستقیمو خبروآترو له لارې د مجاهدینو او کابل رژیم ترمنځ د توافق لپاره هڅه کېده، هغه په لومړی سرکي په ائتلافي حکومت ټینګار کولو، خو زموږ د عدم توافق په نتیجه کې، هغه نجیب پدې قانع کړو چي مجاهدین ائتلافي حکومت نه مني باید په غیرائتلافي مؤقت حکومت توافق وشي، زموږ طرحه دا وه:

- د مخامخ خبروآترو نه پرته دې نجیب د خپلې استعفی له اعلان سره توافق وکړي.

۲ – د غیر متنازع فیها شخصیتونو څخه دې یومؤقت حکومت جوړ شي.

۳ – له فوځ او پولیس نه پرته دې ټول مسلح قطعات منحل شي.

۴ – د مؤقت حکومت په دوران کې دې د یوه مستقل انتخاباتي کمیسیون په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ذریعه په شپږو میاشتو کې انتخابات ترسره شي.

له دې طرحې څخه زموږ اهداف دا وو:

الف: د نجیب له استعفی سره سم کمونستي نظام او د وطن ګوند متلاشي کېږي او کمونستانو ته د یوه منظم قوت په توګه پاتې کېدل ګرانېږي.

ب: د کمونست رژیم اصلي جنګي ځواك، ملېشې او د خاد قطعات وو، فوځ عملاً ختم شوی وو، د دغو قطعاتو د انحلال په نتیجه کې د کمونستانو وروستی منظم جنګي قوت ختمېږي.

ج – عبوری حکومت ته د قدرت د انتقال په وجه هم د مجاهدینو تر منځ د جګړې احتمال پای ته رسېږي او هم د سازشونو مخنیوی کېږي.

د: په انتخاباتو سره به قوي مرکزي حکومت جوړېږي او په قومونو، مذهبي فرقو او سیاسي ډلو د قدرت د وېش نزاع به پای ته رسېږي.

غربي ځواکونو او په دوی پورې تړلو حلقو په ظاهر کې لدې طرحې سره توافق ښودو، خو په پټه ئې له مسکو سره د یوه ائتلافي حکومت د جوړولو هڅه کوله، داسې ائتلافي حکومت چې د ببرك پلویان به ئې د دوی د خوښې ډلو سره جوړوي، مسکو او واشنګټن، ایران، پاکستان، سعودی اوهند به د دې حکومت ملاتړ کوي او کومه افغاني ډله چې لدې حکومت سره مخالفت وکړي باید تر شدید فشار لاندې ونیولی شي، د هېواد د ننه او بهر، د داسې ائتلافي جبهې د جوړولو او د سیاسي ډلو او ګاونډیو هېوادونو د اقناع لپاره، جدي لیدني کتنې رواني وې، ځینو ډلو په آګاهانه توګه او د بهرنیو هېوادونو د فشار په وجه او ځینو په بې خبرې کې لدې بهیر سره مرسته او ملګرتیا وکړه.

رباني ناڅاپه سعودی ته د سفر په نامه بهرته ولاړ او په همدې سفر کې ئې له روسانو سره ولیدل او د مسعود معاهدې ئې توثیق کړې، پاکستان ته له راستنېدو وروسته، په یوې ګډې جلسې کې یوه پاکستاني مسئول ترې پوښتنه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکړه چي " استاده مور خبر کړه چي چيرته تللی وې؟" هغه وارخطا شو ، شونډې ئې ورپېدی او فقط دومره ئې وويل چي په مور شك مه کوئ !"

له روسانو سره د رباني او مسعود توافقات په لاندي خبرو وو :

- د وطن گوند ټول موجود غړي به په خپلو خپلو رسمي دندو کي پاتې کېږي.
- د افغان فوځ د افسرانو روزنه به د پخوا په څېر په روسيه کي ترسره کېږي او د فوځ وسله به روسي وي.
- د افغاني بانك نوټونو د چاپ کار به د مخکنی معاهدې سره سم د تل لپاره په مسکو کي ترسره کېږي.
- د اتحاد جماهير شوروي سرحدات به محترم گڼل کېږي.
- پدی سيمي کي به د مسکو له دوستانو سره د دوستي او له مخالفينو سره د مخالفت سياست اعمالېږي "يعنی له هند سره دوستي او له پاکستان سره مخالفت "

داسي معلومېږي چي خوارکی بينن سيوان پدې نه وو پوه چي اصلي خبره څه ده او څنگه دی د مجاهدينو د اغفال لپاره استعمالېږي. بينن سيوان ته د امريکا او روسيې لخوا دا وظيفه ورکړې شوې وه چي که مجاهدينو له ائتلافي حکومت سره موافقه ونکړه نو د مؤقت حکومت تر څنگ بايد په پټه داسي نظامي شوری جوړه شي چي رئيس به ئې د نجيب د ځواکونو قومندان جنرال نبي عظيمي وي. د جمعيت په شمول ځينو ډلو دا طرحه منلی وه، نجيب هم لدې طرحی سره موافقه کړې وه. جنرال نبي عظيمي په خپل کتاب (اردو و سياست) کي دا خبره په ډاگه کړې.

د مؤقت حکومت په سر اکثرو افغاني ډلو موافقه وکړه او د کابينې د غړو لست ئې جوړ او بينن سيوان ته ئې وسپارو. دوو ډلو چي يا له اصل توطئې نه بې خبره وو او يا وظيفه ورکړې شوې وه، لدې طرحی سره مخالفت اعلان کړ، خو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی مخالفت ته خاص اهميت ورنکړې شو.

رباني چې له پټ جريان نه واقف وو په ظاهر کې ئې لدې طرحی او د مؤقت حکومت د کابينې د غړو له لست سره خپله موافقه اعلان کړه. د کابينې غړو ته بلنه ورکړې شوه چې له بينن سيوان سره يو ځای کابل ته د تلو لپاره ځانونه اسلام آباد ته راورسوي. که څه هم نجيب د خپلو ځينو ملګرو په شمول لدې سره موافقه کړې وه چې قدرت دغه مؤقت حکومت ته انتقال کړي، خو د وطن ګوند د مرکزي کميټې، په هغې وروستۍ غونډې کې چې د بينن سيوان په موجوديت کې دائره شوه، پدې هکله جدي مشاجره راولاړه شوه. محمود بريالي، نبي عظيمي، وکيل، آصف دلاور، کاوياني، مزدك او د ببرك نورو پلويانو د بينن سيوان له طرحی سره مخالفت وکړ، جنرال نبي عظيمي په ډېرې تندې لهجې، نجيب تهديدکړ او وئی ويل: غير ائتلافي حکومت ته د قدرت انتقال، د وطن له ګوند سره خيانت دی، زموږ موجوديت او ژوند به څوك تضمينوي؟ که موږ په قدرت کې شريك نه وو هيڅ څوك، د ملل متحد په شمول د وطن د ګوند د غړو ژوند نشي تضمينولی، د مزار تجربې وښوده چې ائتلاف هم ممکن دی او هم زموږ په ګټه.

د غونډې وضعه هومره متشنجه شوه چې بينن سيوان له نجيب نه وغوښتل چې لده سره يوځای مجلس ترك کړي، نجيب له غونډې نه ووت، په وضعيت پوه شوی وو، په کابل کې پاتې کېدل ئې ځانته خطرناك ګڼل، غوښتل ئې له بينن سيوان سره د ملل متحد په طيارې کې له هېواد نه ووځي، خو د کابل له هوايي ډګر نه راستون کړې شو، چانس ورسره ياری وکړه او پدې وتوانېدو چې د ملل متحد دفتر ته پناه يوسي. د ببرك پلويانو عملاً د قدرت واګې په لاس کې ونيولې، يعقوبی د خاد وزير، د نجيب له محدود شمېر نورو پلويانو سره په قتل ورسېدو، د کابل د ادارې لپاره داسې څلور کسيز هيئت اعلان شو چې‌جنرال نبي عظمي، جنرال آصف دلاور، د خاد د وزارت معين يارمحمد او د کورنيو چارو د وزارت معين عظيم زرمتي ئې غړي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په همدې وخت کې په اسلام آباد کې د تنظیمونو د مشرانو او نمایندګانو غونډه وه، زه لا دمخه د کابل په لوري خوځېدلی وم، زما په ځای هلال صاحب، پدې غونډې کې برخه اخیستې وه، د غونډې په منځ کې رباني ته د خط په ذریعه اطلاع ورکړې شوه چې په کابل کې داسي بدلون راغلي، هغه له غونډې نه ووت، څو شیبې وروسته بېرته غونډې ته راستون شو او وئې ویل: نور نو جلسې ته ضرورت نشته، په کابل کې قدرت مجاهدینو ته په لاس ورغلی او نجیب بندي شوی، په همدې وینا ئې غونډه پرېښوده او د غونډې له ځای نه په منډه ووت، خو یو ساعت وروسته پداسي حال کې بېرته راستون شو چې په څېرې کې ئې د خفګان او شدید تشویش نښې له ورایه څرګندي وې، وجه ئې داوه چې ده ته ویل شوي وو چې د ده ائتلافي ملګري به قدرت تر لاسه کوي او مخامخ او له کوم ځنډ نه پرته به ئې‌ده ته سپاری خو د کابل د ادارې لپاره د څلورکسیز هیئت اعلان مشوش کړي وو.

د نجیب استعفی

د نجیب د اقتدار په وروستیو شپو ورځو کې د هېواد حالات داسي وو:

کابل د مجاهدینو تر محاصری لاندي وو، د روسانو مالي مرستې متوقف او نظامي مرستې ئې محدودې شوې وې، د خوراکي او سوند موادو بیه خپلې لوړی پوري ته اوچته شوې وه، رژیم حتی د نظامي پرسونل د معاش له ورکړې نه عاجز وو، د نظامي وسائطو لپاره ئې‌کافي تیل نلرل، اردو عملاً متلاشي شوی وو او ځای ئې د ملیشو هغو ځواکونو ته تخلیه شوی وو چې اجیر جګړه ماران وو او د غارت او تالان لپاره جنګېدل او د جګړو له لاري اکمالېدل، کارئی دا وو چې په مفتوحه سیموکې تالان ګډ کړي او له همدې لاري تغذیه او اکمال شي. د دولت د جنګي پرسونل روحیه ډېره مړاوی او د وطن ګوند د ملکي او نظامي غړو په لیکوکې شدید اختلافات راولاړ شوي وو، د حاکم حزب یوې ډلي غوښتل چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

قدرت يوه داسې مؤقت حکومت ته انتقال شي چې د ملل متحد له لارې له مجاهدينو سره د تفاهم په نتيجه کې جوړېږي، بلې ډلې له ځينو جهادي تنظيمونو سره د ائتلافي حکومت په جوړولو ټينګار کولو.

نجيب هم په لومړی سرکې په ائتلافي حکومت اصرارکولو خو کله چې د ائتلافي حکومت په اړه ټولې هڅې ناکامې شوې نو ناچار شو چې مؤقت حکومت ته د قدرت د انتقال له طرحې سره موافقه وکړي. هغه په ۲۸/ ۱۲ / ۱۳۷۰ د چهارشنبې په ورځ دا موافقه اعلان کړه، خو د ببرک پلويانو لکه عبدالوکيل، جنرال نبي عظيمي، محمود بريالی، جنرال آصف دلاور او نورو لدې مفکورې سره مخالفت وکړ او د يوه داسې ائتلافي حکومت په جوړولو ئې ټينګار وکړ چې له جمعيت اسلامي او نورو منځ لارو ډلو سره به ئې جوړوي. په نظامي او ملکي اداراتو کې د چارو واګې عملاً د همدې دوهمې ډلې په واک کې وې، ملېشې هم لدوی سره ملګرې وې.

نجيب چې د خپلو مخالفينو په ټکولو او له صحنې نه په لېرې کولو کې ناکام شو، د جنرال دوستم د ترور منصوبه ئې هم شنډه شوه، نو مجبور شو چې د سه شنبې په ورځ ۲۵ / ۱ / ۱۳۷۱ خپله استعفی اعلان کړي.

د نجيب په استعفی سره د دولت ټول واک د ببرک د پلويانو په لاس کې پرېووت. دوی د احتمالي پېښو سره د مقابلې په خاطر او د دې لپاره چې د دولت تر تسلط لاندې منطقو مخصوصاً په کابل باندې د دوی سلطه قايم پاتې شي او د نظام د کامل متلاشي کېدو مخنيوی وکړي، د هغو ډلو سرتېرې ئې کابل ته راانتقال کړل چې په يوې ائتلافي جبهې کې لدوی سره ملګرې شوې وو. کابل ته د دغو سرتېرو د انتقال کار په ۱۳۷۰/۱۲/۲۵ عملاً پيل شوی وو او اکثره ئې د کابل د جنوبي کمربند په هغو پوستو کې ځای په ځای شوې وو چې د حزب اسلامي د ځواکونو د مخنيوی لپاره احداث شوې وې. په ولاياتوکې ټولو ملکي او نظامي مسئولينو ته ويل شوې وو چې د ائتلافي جبهې ملاتړ وکړي، که په

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوازي سر د ښارونو له ساتنې نه عاجز شول نو له خپلو ائتلافي انډیوالانو نه دې مرسته وغواړي. د حزب اسلامي له جبهاتو نه پرته د هرې ډلې افراد له ځان سره ملګري کولی شي. پدې ائتلافي جبهې کې د ببرك له پلویانو سره د دوستم، سید منصور نادري د اسماعلیانو مشر، د وحدت حزب او شورای نظار ملګري وو، په ائتلاف کې د جنګي قوت له لحاظ د شورای نظار ونډه ترټولو کمه وه.

د کمونستانو پلان دا وو چې نظامي ځواك او د ښارونو امنیت او اداره د دوی د ځواکونو په لاس کې پاتې شي او ائتلافي انډیوالان یوازي په ځینو سیاسي او اداري دندو کې مصروف کړي. د ائتلاف د دې خطرناکې توطئې اصلي لوبغاړو د ایران اسلامي جمهوریت ته دا ډاډینه ورکړې وه چې دوی د پاکستان د جدي مخالفت او له ایران سره د کلکې دوستي او ملګرتیا اراده لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حزب اسلامي طرحه

حزب اسلامي غوښتل چې په یوه داسي مؤقت حکومت توافق وشي چې ټولو جهادي ډلو ته د منلو وړ وي او دې حکومت ته په سوله ایز شکل قدرت انتقال او بیا په شپږو میاشتو کي انتخابات ترسره شي او دا هڅه ئې کوله چې ټولي ډلي پدې قانع کړي چې اقتدار ته د رسېدو لپاره د کودتاګانو، سازشونو او له کمونستانو سره د ائتلاف لار غوره نکړي او د کمونستانو ترخی تجربې ونه آزمویي او په مؤقت حکومت کي دې د خاصي برخي لاس ته راوړو هڅه ونکړي بلکي دا دې ومني چې مؤقت حکومت دې لداسي شخصیتونو نه جوړ شي چې ټولو ډلو ته د منلو وړ وي او دا خبره دې د یوه اصل په حیث قبول کړي چې د تنظیمونو برخه او د شخصیتونو وزن او حیثیت دې د انتخاباتو له لاري او د ولس لخوا وټاکل شي، مشران دې تر انتخاباتو انتظار وکړي او د انتخاباتو له لاري دې په حکومت کي داخل شي. موږ پدې باور وو چې یوازې پدې ترتیب د خپل منځی جګړو، کودتاګانو، سازشونو او د بهرنیو په مرسته قدرت ته د رسېدو د ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ناروا هڅو مخنیوی کولی شو. خو هغه کورني او بهرني ځواکونه چې د مجاهدینو په لاس د یوه اسلامي حکومت له جوړېدو نه وېرېدل، پدې هلوځلو بوخت وو چې لومړی دي له کمونستانو سره یوه ائتلافي اداره جوړه شي، داسي چې واګي به د کمونستانو په لاس کي وي که دا کار میسر نشو نو په یوه داسي حکومت دي توافق وشي چې له غرب پلوه بې طرفانو او منځ لارو نه جوړ شوی وي، حزب اسلامي د دې توطئې د شنډولو لپاره دا طرحه وړاندي کړه:

- نجیب دي استعفی وکړي.
- جهادي ډلي دي په یوه داسي مؤقت حکومت توافق وکړي چې له غیر متنازع فیها شخصیتونو نه جوړ شوی وي او ټولو ته د منلو وړ وي، دا شخصیتونه کولی شي احزابو ته منسوب وي خو مشروط پدې چې د نورو په خلاف تعصب ونلري، د دوی د سوابقو، اسلام ته د تعهد او له کمونستانو سره د عدم ملګرتیا په اړه هیڅ ډله پدوی اعتراض ونلري.
- ملېشې چې د کمونست رژیم اصلي جنګي ځواک دی باید منحل شي او د دوی وسلې دي اردو ته انتقال شي.
- د کابل ښار امنیت دي د پولیسو ځواک ته وسپارلی شي.
- قدرت دي په سوله ایز ډول دې حکومت ته انتقال شي.
- په شپږو میاشتوکي دي عمومي انتخابات تر سره شي.

له مولوی خالص او استاد سیاف نه پرته ټولو ډلو لدې طرحی سره توافق وکړ، د کابینې د غړو لست جوړ شو، کاپی ئې بینن سیوان د ملل متحد د سرمنشي خاص استاځي ته وسپارلی شوه، نجیب له خپلي استعفی او مؤقت حکومت ته د قدرت له انتقال سره توافق وکړ، د کابینې غړي په اسلام آباد کي راغونډ شول، ترڅو له بینن سیوان سره یو ځای کابل ته ولاړ شي، خو دا پروسه د ببرك پلویانو د کي جی بی په اشاره مختل کړه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

رباني په لومړی سر کې دا طرحه ومنله او د کابینې د غړو لست ئې په ۱۳۷۱/۱/۲۷نېټې امضاء کړ، خو څو ورځې وروسته او پس له هغه چې د ببرک پلویانو ډاډه کړ چې دوی د نجیب په خلاف د اقدام اراده لري، له خپلې ژمنې په شا شو او پدې ئې اصرار پیل کړ چې په مؤقت حکومت کې باید مشران برخه واخلي، مقصد ئې دا وو چې په کابل کې د ائتلافي جبهې له خوا کودتا کېږي، دوی ته په حکومت کې په زړه پورې برخه ورکول کېږي، پکار ده دا برخه د جهادي تنظیمونو د ګډې پرېکړې په نامه ترلاسه کړي نه د ائتلافي جبهې لخوا د کودتا تر نامه لاندې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پېښې

د شمال پېښې او د ببرك د پلويانو لوبه

په شمال کې د نجيب او د ده د گوندي مخالفينو ترمنځ اختلاف، ورځ په ورځ زياتېدو، نجيب غوښتل جمعه اڅك د دوستم په مقابل کې تقويه کړي، د ببرك پلويانو دا هڅه کوله چې جمعه اڅك او د نجيب نور پلويان له مزار نه لېرې کړي او د ټول شمال واگې د دوی په لاس کې پرېوځي، د مزار ستراتيژيك اهميت هومره وو چې په ټول هېواد د تسلط لپاره بايد مزار د دوی په واك کې وي، د دوستم تهديدونو، له مجاهدينو سره د ده ارتباطاتو اوپه کابل کې د ببرك د پلويانو ټينگار، نجيب دې ته اړ کړ چې جمعه اڅك او د ده ټيم، له مزار نه کابل ته راوغواړي او مزار جنرال دوستم ته پرېږدي. جنرال دوستم پدې قانع شو او له مجاهدينو سره د ده ارتباطات ساړه شول.

د مخالفت په وخت کې هغه تر ټولو د مخه د حزب وحدت له مشر عبدالعلی مزاری سره تماس ونيولو، بيا ئې مورِ ته هيئتونه راولېږل او وروسته ئې له مسعود سره خبرې وکړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغه پیغامونو ته زموږ لیکلی او شفاهی ځواب دا وو چې نجیب د جګړې په دوام اصرار کوي، د دې پروا نلري چې د ده د اقتدار لپاره به تر کله وینې توئېږي، ترڅو نجیب له اقدار نه لېرې نشي او ځای ئې یوه مؤقت حکومت ته تخلیه نشي جګړه به دوام کوي. هغه ځواکونه چې نه غواړي د افغان ولس د وینو په مزید تویولو کې د نجیب ملګرتیا ته دوام ورکړي باید له دولت نه رابېل شي، له جګړې نه لاس واخلي، د خپل ملت په خواکې ودرېږي او له مجاهدینو سره ملګري شي، که څوك دا کار وکړي یا ئې ونکړي دا رژیم به حتماً نسکورېږي، د رژیم د بقا ټول امکانات ختم شوي.

له مزار نه د جمعه اخك او د ده د ملګرو له لېرې کولو نه وروسته، نجیب خپلې غلطی ته متوجه شو، پس له لنډې مودې ئې هغوی بېرته مزار ته له پوره صلاحیت او امکاناتو سره ولېږل. جنرال دوستم ته د مجاهدینو په ګډون د یوه مسلحانه قیام نه پرته بله لار نه وه پاتې، په مزار د حملې لپاره تیاری ونیولی شو، په حملې کې د دوستم، منصورنادري او د حزب وحدت د ځواکونو په څنګ کې د جمعیت محدود شمېرکسانو برخه واخستله، مزار د دوی په لاس کې پرېوتو، جمعه اخك له خپلو ځینو ملګرو سره اسیر شو، له یوې خوا د وحدت حزب او له بلې خوا جمعیت، بی بی سي ته وویل چې مزار دوی نیولی او جنرال دوستم لدوی سره یوځای شوي، خو په حقیقت کې دواړه له دوستم سره ملګري شوي وو او مزار عملاً د دوستم او د ببرك د پلویانو په لاس کې وو.

له کابل نه جنرال نبي عظیمي د یوه هیئت په سرکې مزار ته ورسېدو د سخی د جنډې د پورته کولو مراسم د نوموړی هیئت په وړاندې تر سره شول او راپور ئې کابل راډیو خپورکړ او پدې ترتیب د مزار د فتحی حقیقت، هرچا ته ښه معلوم شو، مخصوصاً د مزار د نیولو مدعی غولول شوو فاتحینو ته !!

د جبل السراج معاهده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مزار تجربه، د جنرال نبي عظیمي او د "ملګرو" له نظره کامیابه تجربه وه! د ائتلاف تجربه، داسې ائتلاف چې هر څه ئې دوي ته سپارلي، واکمني، وسائل، په قوم کې اعتبار او په ائتلاف کې جهادي انډیوالانو ته د یوه لوی ښار د نیولو داسي تش په نامه افتخار په لاس ورغلی چې پنځمه ورځ هر څوك د هغه په حقیقت پوه شوي.

دا کامیابه تجربه باید په کابل کې هم تکرار شي، جنرال نبي عظیمي حق لري چې د مرکزي کمیټې په غونډې کې د نجیب د هغه نظر مخالفت وکړي چې ویل ئې "قدرت دې مؤقت حکومت ته انتقال شي" او په ډاډ او اطمئنان سره ووایي چې د مزار د تجربې مطابق ائتلافي حکومت د حل لاره ده !!!

د جبل السراج د معاهدې ترشا، اساسي هڅوونکی عامل همدا وو، د دې معاهدې لپاره په جبل السراج کې مسعود، دوستم، د حزب وحدت هیئت او د ببرك د پلویانو هیئت راغونډ شول او په لاندې ټکو ئې توافق وکړ:

- د نجیب واکمنې پای ته رسول.
- د یوې داسي شل کسیزی شوری تشکیل چې مسعود به ئې رئیس او سیدمنصور نادري به ئې معاون او په ائتلاف کې شامل ډلې به د تساوی په بنیاد په هغې کې غړیتوب لري.
- د راتلونکي حکومت صدراعظم به عبدالعلی مزاري، د دفاع وزیر به جنرال دوستم او د خارجه چارو وزیر به عبدالوکیل وي، د فوځ ټول قطعات به په خپل حال پاتې وي.
- لومړی به په شمال کې ګډې اداري جوړېږي، وروسته به د کابل لپاره وروستی اقدام کېږي.
- په کابل کې په د شورای نظار او حزب وحدت یو شمېر مسلح کسان د دوستم د قطعاتو تر څنګ او د هغوی په جامه کې ځای په ځای کېږي. د غونډې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

پای کې، يو ځل بيا يوه بل ته د دوستي لاسونه او په خپلو ژمنو د ودرېدو اطمئنان ورکړې شو.

د دې مرحلې د جرياناتو په حقايقو د پوهېدو لپاره ښايي له هغو خبرونه خبرېدل به ډېر حقايق تاسو ته روښانه کړي چې ۱۳۷۵ کال د سنبلې په مياشت کې زما او مسعود تر منځ، زما په موټرکې تر سروبي پورې د سفر په جريان کې شوي:

ما ورته وويل: په يوه وخت، په دوو جبهو کې جګړه، نه موږ ته مفيد ده او نه ممکن، بايد له يوه طرف سره حتماً روغه جوړه وکړو.

مسعود: دوستم ډېر خود غرضه اوبې اعتباره انسان دی.

ما ورته وويل: له موږ سره ئې تر اوسه په خپلو ژمنو عمل کړی.

مسعود: زه به د يوه جريان په هکله معلومات درکړم ترڅو درته څرګنده شي چې دوستم څومره بې اعتباره انسان دی: موږ توافق کړي وو چې په شمال کې به زموږ افراد د ولاياتو په مراکزو کې ځای په ځای‌کېږي او ګډې ادارې به جوړوو، ما د بدخشان قومندانانو ته وويل چې د جنرال دوستم له قومندان سره، چې نوم ئې رانه هير شوی، تماس ونيسي.

ما وويل: جنرال همايون فوزي؟

مسعود: هو جنرال فوزي، خوکله چې زموږ قومندانانو له هغه سره خبره وکړه، ځواب ئې ورکړ چې ماته تر اوسه پدې هکله خاص هدايت ندی راکړې شوي، له دوستم سره مې د مخابرې له لارې خبره وکړه، هغه راته اطمئنان راکړ چې زه جنرال فوزی ته همدا اوس هدايت ورکوم، خو ما ته د مخابرې د کشف شبکې اطلاع راکړه چې دوستم، فوزی ته هدايت ورکړ چې د مسعود قومندانان په خبروآترو مصروف وساته، خپل استحکامات ونيسه، هيچاته اجازه مه ورکوه چې فيض آباد ته داخل شي. همدا راز له جمعه اخك سره د ده د اختلاف د تشديد په وخت کې ده له موږ سره د ګډ کار تعهد وکړ، خوکله چې نجيب، جمعه اخك له

(c) ketabton.com: The Digital Library

مزار نه تبدیل کړ، رابطه ئې له موږ سره قطع شوه، بیا د مزار له نیولو نه وروسته هغه یوځل بیا له کابل سره روغه جوړه وکړه او د جنرال نبي عظیمي په مشرۍ له کابل نه هیئت ورغی او د سخی جنډه د همدې هیئت په لاس او چته شوه!!

د همدې سفر د خبروآترو په یوه بل پړاو کي هغه غوښتل د کابل د سقوط په پېښه کي خپل رول توضیح او توجیه کړي، وئی ویل: د نجیب له سقوط نه مخکي موږ ته د فوځ د افسرانو مراجعه دومره زیاته شوه چي ما به له جنرالانو نه پرته له بل چا سره نه کتل !! ماترې پوښتنه وکړه: لکه څوك؟

هغه په خپل ذهن فشار راووړ، له څه ځنډ نه وروسته ئې د جنرال عیسی خان (د لسمې فرقې قومندان) په شمول د دریو جنرالانو نومونه واخستل.

ما ورته وویل: باور وکړه چي د دغو جنرالانو، ډېر د مخه له موږ سره ارتباطات ټینګ او د نجیب تر سقوط پوري ئې له موږ سره تماس درلود، خو موږ پوهېدو چي دوی د ببرك پلویان دي او غواړي د هغه لپاره څه وکړي.. ببرك د همدې لپاره له مسکو نه په ناڅاپي ډول وطن ته راستون شوی وو.

مسعود، نابېره په یوې داسې خبرې اعتراف وکړ چي زه ګمان نکوم بل چاته به ئې افشا کړې وي، وئې ویل: په آخر کي زه هم دې خبرې ته متوجه شوی وم، د همدې لپاره په هغې غونډې کي چي جنرال دوستم له ګڼ شمېر جنرالانو او ځینو جهادي قومندانانو سره، پداسې حال کي، په پروان کي زما قرارګاه ته راغلي وو چي زه ئې نه ووم خبرکړې، ما ټولو ته وویل: پدې غونډې کي باید ټول دا خبره په ځرګندو الفاظو وکړو چي ببرك یو ملي خائن دی، ټولو سرونه کوز واچول، هیچا څه ونه ویل، په پای کي ستاسو یوه قومندان، انجنیرمهدی وویل: آمرصاحب اوس د دې خبرو وخت ندی، ډېر مهم مهم ملیتي مسائل په مخ کي لرو، د ملیتونو د حقوقو د ټاکلو وخت دی، دا مسئله باید د هرڅه نه زیات په پام کي ولرو !!

په کابل د حملې ګوابښ

(c) ketabton.com: The Digital Library

د جهاد او اسلام په خلاف، د دغې خطر ناکې توطئې له اسرارو څخه له خبرېدو وروسته، د پاکستان غونډې راته عبث او غولوونکې بربښېدې، د سپینې شګې له لارې مې د لوګر په لورې حرکت وکړ، دوه کاره مو وکړل:

- ټولو جبهاتو ته مو لارښوونه وکړه چې د ولایاتو د پاتې مراکزو د نیولو لپاره باید له صالح مجاهدینو سره له تفاهم نه وروسته ګډ اقدام وکړي او مجاهدین د ائتلاف په خطر ناکو عزائمو او عواقبو پوه کړي.
- کمونستانو ته مو دا خبره اعلان کړه چې یا به د ثور له اوومې نه د مخه له قدرت نه بلاقید او شرط لاس اخلي او د کابل امنیت به د کابل د شا او خوا مهمو قومندانانو هغې شورى ته سپارى چې لست ئې اعلان شوي، یا دې پر کابل د لویې حملې انتظار وکړي.

مخکې له هغه چې ولایتونه، ائتلافي جبهې ته په لاس ورشي د مجاهدینو د عملیاتو په نتیجه کې د هېواد په جنوب او شرق کې، ګڼ شمېر مراکز د مجاهدینو په لاس فتحه شول، خو متأسفانه په شمال او غرب کې، د مجاهدینو د غفلت په وجه ځینې ولایات د ائتلاف په لمن کې پرېوتل، هرات، غزني، کندهار او میدان ښار هم پدې جمله کې وو. ننګرهار، لغمان، لوګر، پکتیا، هلمند، فراه، نیمروز، غور، بادغیس، کاپیسا، بغلان، کندز، زابل او ارزګان د مجاهدینو په لاس فتحه شول پکتیکا، خوست، کنر او تخار لا د مخه فتحه شوي وو.

ښایي د هغه مخابرې هدایت له متن نه خبرېدل به په حقایقو د لا ښه پوهېدو په لاره کې له تاسو سره مرسته وکړي چې د ببرك له خوا د ننګرهار د والي افضل لودین په نامه جلال آباد ته مخابره شوې وو: ببرك هغه ته لیکلي وو: "حتماً مقاومت وکړي او مه پرېږدى چې جلال آباد د مجاهدینو په لاس کې پرېوځي، تر دریو ورځو پورې به ۲۰۰۰ جوزجاني سرتېري ستاسو مرستې ته درورسېږي". د مخابرې دا متن د جلال آباد له فتحې نه وروسته د مجاهدینو لاس ته ورغې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زموږ ځواکونه د کابل په لوري و خوځېدل اول او دوهم امنیتي کمربندونه ئې له کوم جدي مقاومت سره له مخامخ کېدونه پرته مات کړل او ترقلعه چې پوري ورسېدل، زه پدې وخت کې د لوګرولایت په سرخاب کې وم. سرخاب ته پاکستاني هیئت راورسېد، له مانه ئې غوښتل چې یو ځل د څو ساعتو لپاره تر پېښور پوري ولاړ شم او د مشرانو په وروستۍ غونډې کې برخه واخلم. غونډې د پېښور په ګورنر هاوس کې دائرېدې، د سعودی د استخباراتو مشر ترکي الفیصل او د پاکستان صدراعظم نوازشریف هم پدې غونډو کې برخه اخسته.

د پاکستان صدرعظم او ترکي الفیصل څو ځله د مخابرې له لاري له ما نه وغوښتل چې پېښور ته ورشم، ما ته ئې ویل چې په حکومت کې ستا او ستا د حزب د موقعیت په ارتباط به ټول مشکلات حل شي. خو ما ورته وویل: زه په حکومت کې د حزب د موقعیت په اړه نه کومه خاصه غوښتنه لرم او نه اعتراض، زه د مسئلی اصولی او معقول حل غواړم، په کابل کې د کمونستانو له خوا خطرناکه توطئه روانه ده، د دې توطئې د شنډولو لپاره زما موجودیت د کابل په شا او خوا کې ضروري دی. د حکومت په هکله د بحث لپاره زموږ با صلاحیته استاځي هلته شته او په غونډو کې برخه اخلي.

پدی وخت کې د سعودی له خوا د مشایخو او علماوو یوه لویه ډله د دې لپاره پېښور ته رااستول شوې وه چې د دوی په ذریعه د داسې یوه حکومت په سر د ټولو تنظیمونو توافق ترلاسه کړي چې:

- تر دوو میاشتو پوري به د هغه ریاست صبغة الله مجددی کوي.
- وروسته به د څلورو میاشتو لپاره رباني د دولت رئیس وي.
- مسعود به د دفاع وزیر وي.
- صدارت به حزب اسلامي ته سپارل کېږي.

آی اس آی پدې ټینګار کولو چې که مسعود د دفاع وزیر نشي او رباني او

(c) ketabton.com: The Digital Library

مجددي ته د جمهوري رياست مقام ورنکړي شي بحران نه حل کېږي او په کابل مسلط ځواکونه بل چاته قدرت نه سپاري. وروسته وروسته دا خبره کاملاً په ډاګه شوه چي په اصل کي مسکو او واشنګټن د دې فیصله کړې وه چي په قدرت کي د کمونستانو ګډون یوازي لدې لاري تضمین کېدی شي چي جمهوري رياست او دفاع وزارت هغه چا ته وسپارلی شي چي له کمونستانو سره ئې ائتلاف کړي او په خپلو پستونو کي د دوی له پاتې کېدو سره موافق وي، دا خبره د يادولو وړ ده چي ځينو خاصو حلقو اود آی اس آی مسئول جنرال جاويدناصر حکومت ته دا مشوره په مکرر ډول ورکړې وه چي: د پاکستان ملي مصالح دا غوښتنه کوي چي په کابل کي د يوه ځواکمن پښتون مشر په ځای باید یو غیر پښتون مشر د حکومت واګي په لاس کي ولري چي پدې ترتيب به د افغانستان له لوري پاکستان ته د پښتنو تر نامه لاندي د کومي ستونزی د راولاړېدو احتمال پای ته ورسېږي.

د کابل له لوري هم يوځل سلیمان لايق د مخابری له لاري تماس ونيوو او بيا ئې د جنرال رفیع د دفاع سابقه وزير په مشری هيئتونه سر خاب ته راغلل. د سلیمان لايق يوه خبره په خاصه توګه د يادولو وړ ده چي لما نه ئې پوښتنه وکړه: تاسو په ائتلاف څه اعتراض لري، پداسي حال کي چي نور ورسره موافق دي او ستونزه يوازي له همدې لاري حل کېدی شي.

جنرال رفیع پدې تأکېد کولو چي په کابل د حملې له ګواښ نه منصرف شو او د خبرو له لاري په يوې ګډې ادارې توافق وکړو. ما ورته وويل: که غواړئ په کابل حمله ونشي نو تاسو بلاقيد او شرط له قدرت نه لاس واخلئ. ده وويل: قدرت چاته انتقال شي؟ تر اوسه خو مجاهدينو په کومي ادارې توافق ندی کړی. ما ورته وويل: تاسو درې خبري اعلان کړئ:

- موږ له قدرت نه لاس اخلو او مجاهدينو ته د قدرت له لېږدولو سره موافق يو.
- که مجاهدين په خپلو منځونو کي په کوم حکومت توافق وکړي قدرت به هماغه حکومت ته انتقالوو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- او که داسي ونشول موږ به د کابل د اداري واګي هغې شورى ته سپارو چي د کابل د شا او خوا له مؤثرو قومندانانو نه جوړه شوې وي.

پدى صورت کي موږ اطمئنان درکوو چي په کابل به حمله نه کېږي.

دی کابل ته ستون شو، خو د کابل واکداران د دې په ځای چي له دغو خبرو سره توافق وکړي له یوې خوا ئې کابل ته له شمال نه د ائتلافي جبهې قوتونه راانتقال کړل او له بلې خوا عبدالوکیل د نجیب د وخت خارجه وزیر، اعلان وکړ چي که حزب اسلامي په کابل حمله وکړي نو غاښن ماتونکی ځواب به ورکړي شي.

جنرال رفیع هم راغی او ماته ئې دوه خبري، یوه رسمي او یوه شخصي وکړه: رسمي خبره ئې دا وه چي د دولت عالی شورى ستاسو له طرحی سره موافق نده، پدې ټینګار کوي چي باید ګډه اداره جوړه شي، په کابل له حملې نه ډډه وشي او زموږ او ستاسو ترمنځ دي مذاکرات ادامه وکړي.

غیر رسمي خبره ئې دا وه چي ځیني ستاسو له طرحي سره موافق دي خو ځیني مخصوصاً د ببرك پلویان له ائتلافي او ګډ حکومت نه پرته په بل څه نه راضی کېږي، ما په غونډې کي ستا هغه اعتراض هم وړاندي کړ چي: تاسو د شمال د ائتلاف ځواکونه د څه لپاره کابل ته راانتقال کړي؟ آیا د دې خبري معنا دا نده چي تاسو په زور په قدرت کي د پاتې کېدو اراده لري؟ د غونډې ځیني غړي لدې نه خبر نه وو، ځینو نورو وویل چي دا کار د کومي پرېکړي په اساس ندی شوی او شمېر ئې هم دومره ندی چي د تشویش وړ وي.

بالآخره د ثور په پنځمې نېټې له مختلفو خواوو ګڼ شمېر مجاهدین کابل ته راکوز شول، ارګ، صدرات، داخله وزارت، خارجه وزارت او ګڼ شمېر نور مهم مراکز د حزب د مجاهدینو لاس ته ورغلل، د دغو مراکزو په نیولو کي د یادوني وړ مقاومت او جګړه نده شوې، که په هماغه ورځ د خواجه رواش هوایي ډګر نیول شوی وی او پدې ترتیب د کابل او مزار ترمنځ هوایي رابطه قطعه شوې وی نو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوم ائتلاف توطئه به کاملاً شنډه او د کابل بحران به د تل لپاره ختم شوی وو.

د فتحې زيرى

ما په همدې ورځ ۵/ ۲/ ۷۱ د مازديګر له خوا د مخابرى له لارې په پېښور کې، د افغان نيوز ايجنسي په دفتر کې له راغونډ شوو خبرنګارانو سره مرکه وکړه، پدې مطبوعاتې کنفرانس کې زما د وينا بشپړمتن دا وو:

ټول افغان ولس او ګرد اسلامي امت ته د اسلامي انقلاب د برياليتوب مبارکي وايم. دا برى د ټولو جهادي ځواکونو او د افغان ولس د فرد، فرد د نه هېرېدونکو قربانيو محصول دى، د دې عظيم جهاد د برياليتوب په افتخار کې ټول افغان ولس شريك دى، هغه ولس چې د اسلام لپاره ئې د ټولو ستونزو او کړاوونو په وړاندې په مېړانه صبر وکړ او يونيم مليون شهيدان ئې ورکړل. زموږ ټول ولس په تېره بيا د کابل با ايمانه خلکو، پدې جهاد کې ستره ونډه درلوده، د جهاد په دوران کې د کابل د ښاريانو قرباني که تر نورو ولاياتو زياته نه وه، کمه په هيڅ صورت کې نه وه.

جګړه پاى ته رسېدلى او د جګړې ضرورت منتفى ګڼو، ټولو ته بلنه ورکوو چې راځى يوه بل ته د ورورى لاسونه ورکړو او د تلپاتې سولې د ټينګښت لپاره په ګډه هڅه وکړو.

د کابل اوسېدونکو ته اطمئنان ورکوو چې مجاهدين د دوى په خدمت کې دي، هيچا ته به لدوى نه زيان ونه رسېږي او عمومي عفوه به د ټولو په هکله مراعات شي.

زموږ په هېواد کې به راتلونکي حکومتونه د خلکو په خوښه، د انتخاباتو او د ولس رأيې ته د رجوع له لارې ټاکل کېږي، تردې وروسته د کودتايي او تحميلى حکومتونو د واکمني ټول امکانات پاى ته رسېدلي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

عجالتاً به د ټولو جهادي تنظیمونو په اتفاق جوړ شوي مؤقت حکومت ته واګې سپارل کېږي او د شپږو میاشتو په منځ منځ کې به انتخابات تر سره کېږي. هغه توافقات چې پدې اړه د حزب اسلامي د استاځو او نورو تنظیمونو د مشرانو ترمنځ شوي زموږ له نظره تائید دي او موږ د هغوی په نسبت التزام کوو. فقط د هغه کمیسیون ضرورت منتفی ګڼو چې د کابل له سابقه واکدارانو نه مجاهدینو ته د قدرت د انتقال لپاره جوړ شوي، ځکه قدرت عملاً د هغوی له لاسه وتلی او د مجاهدینو په لاس کې دی.

موږ هیڅکله د یوه حزب مطلقه واکمني، هغه هم له قوې نه د استفادی له لارې نه غواړو او نه ئې د خپلو اسلامي اصولو مطابق ګڼو.

موږ ټولو ته بلنه ورکوو چې راځی صادقانه تعهد وکړو چې لدې وروسته به زموږ په هېواد کې له یوه لاس نه بل ته د قدرت د انتقال په کار کې، د یوه څاڅکي وینې توئېدو او د پخوانیو ترخو او خونړیو تجربو تکرار ته اجازه نه ورکوو.

باید دا ومنو چې اسلام د حکومت د جوړولو حق ولس ته ورکړې، یوازې هغه څوك په اسلامي نظام کې د حکومت کولو حق لري چې د ملت اکثریت ورباندې اعتماد وکړي.

له مؤمنو مجاهدینو، د کابل له ښاریانو او د اردو او څارندوی له هغو منسوبینو نه چې د رژیم په نسکورولو کې ئې فعاله ونډه وه ستاینه کوو او لدوی نه غواړو چې یوبل ته لاس ورکړي، په ښارکې کامل امنیت تأمین کړي او پرې نږدی چې ماجراغوښتونکي مفسد عناصر د بد نظمي او د ولس د آزار او اذیت سبب شي.

له ګاونډیو او دوستو هېوادونو، پاکستان، ایران او سعودی عربستان او ټولو هغو هېوادونو نه چې د جهاد په دوران کې ئې زموږ د ولس د اسلامي مقاومت په یوه بله بنه ملاتړ کړي مننه کوو..."

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنرال جاوید ناصر د آی اس آی مشر ته د کابل د رژیم د نسکورېدو او ښار ته د مجاهدینو د ننوتو خبر پداسې وخت کې ورسېدو چې د تنظیمونو مشرانو د نواز شریف او ترکي الفیصل په شمول د پېښور په گورنر هاوس کې غونډه درلوده، ماته د یوه افغان مشر (چې نوم اخستل ئې ضرور نه گڼم) یوه عربي ملگري، د دې غونډې په هکله قصه کوله چې: زه هم د دې مشر د افرادو په ډله کې د غونډې ځای ته داخل شوم، نوموړی افغاني مشر، د خپل یوه ملگري او جنرال جاوید ناصر سره، له غونډې نه راووتل او یوه اطاق ته داخل شول، ماته هم موقع په لاس راغله چې دې اطاق ته ننوځم، دغه افغاني مشر، پاکستاني جنرال ته مخ واړاوو او له الحاح نه ډك غږ سره ئې هغه ته وویل: د حکمتیار د اقدام عواقب ډېر وخیم دي، په هر قیمت چې کېدی شي باید مخه ئې ونیول شي.

جنرال ورته وویل: تا ته ډاډ درکوم چې په هر صورت کې به دا اقدام شنډوو، حتی که د قوې د استعمال په بیه وي !! افغاني مشر ورته وویل: جنرال صاحب پلیز (لطفاً داکار وکړي) هغه عرب وویل چې لدې ورځې وروسته ما خپله رابطه د تل لپاره له نوموړی مشر سره قطع کړه.

متأسفانه مجاهدین پدې ونتوانېدل چې د خواجه رواش هوایي ډگر فلج او د کابل مزار تر منځ رابطه قطع کړي، له همدې هوایي ډگر نه په استفادی سره، د جبل السراج ائتلاف وتوانېدو چې د هوا له لاري له مزار نه کافي شمېر مسلح ملېشې د ثور په شپږمه شپه کابل ته راورسوی او په کابل کې جگړه پیل کړي، جگړه د کمونست رژیم لوی درستیز جنرال آصف دلاور، د کابل د گارنیزیون قومندان جنرال نبي عظیمي، د ۵۵۰ فرقې قومندان جنرال بابه جان او د جنرال دوستم معاون جنرال مجید روزی تر قومندې لاندې، د حزب اسلامي په خلاف پیل شوې وه. پدې جگړې کې اصلي ونډه د کمونست رژیم نه د پاتې قطعاتو وه، د نظار شوری ونډه ډېره ضعیفه وه، ډېر محدود شمېر کسان ئې کابل ته، هغه هم اکثراً د هوا له لاري راانتقال شوي وو، چې ځیني ئې د کابل په جنوب کې او ځیني

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې له برګو دریشیو سره پدې خاطر د سفارتونو شا او خوا ته ځای په ځای شوي وو چې خبرنګاران او د بهرنیو هېوادونو استازي ئې وګوري او د جګړې په هکله داسې راپورونه ورکړي چې دا د کمونستانو او مجاهدینو تر منځ نه، بلکه په خپله د مجاهدینو ترمنځ ده.

مسعود په جبل السراج کې وو، د ده او کابل ترمنځ ټوله لاره د حزب اسلامي د مجاهدینو په لاس کې وه، له یوه پلوه کابل ته له داخلېدو وېرېدو، له بله پلوه مطمئن نه وو چې کمونست جنرالان دې مقاومت وکړي شي، که څه هم داکتر عبدالرحمن د جنرالانو د اخلاص په هکله او د مقاومت د امکان په اړه ډاډ ورکاوو خو ده جرأت نشو کولی. دوه اونۍ وروسته چې کله کمونست جنرالان د کابل په اوضاع نسبتاً مسلط شول او د حزب اسلامي ځواکونه له ښار څخه ووتل او صبغةالله مجددی هم کابل ته راورسېدو، نو هله مسعود د جنرال مؤمن په ټانکونوکې د هغه د حمایې تر سیوری لاندې په ۱۳۷۱/۲/۱۹کابل ته د ننوتلو جرأت وکړ، ده تر ټولو زیات په جنرال مؤمن باور او اعتماد درلود.

پدی جګړې کې، د حزب وحدت ونډه تر شورای نظار، ډېره زیاته او مؤثره وه. هم له شمال نه د جنرال دوستم له قطعاتو سره د دوی د راغلو کسانو شمېر تر شورای نظار نه زیات وو او هم د کابل په اوسېدونکو کې د هزاره وو او پنجشیریانو د شمېر تناسب داسې وو چې د حزب وحدت تله ئې په شورای نظار درنه کوله.

موږ ته د کابل په کوڅو کې، کور په کور جګړه هم ګرانه وه او هم د ښار د تالا کېدو اوورانېدو باعث معلومېده، پدې خاطر مو مجاهدینو ته هدایت ورکړ چې له ښار نه ووځي او په څلورو خواوو کې ئې مستقر شي.

په ظاهر کې او په سطحی لیدنې سره خو ښایې دا ننوتل او ژر وتل زموږ د ځواکونو ماتې تلقی شي، خو په حقیقت کې په همدې اقدام سره د کمونستانو ټول پلان شنډ کړې شو. د دوی پلان دا وو چې د جهادي تنظیمونو مشران او مؤثر

(c) ketabton.com: The Digital Library

شخصیتونه پداسي حال کي کابل ته ننوځي چي د کابل او ټولو سترو ښارونو او لویو لارو کنټرول کاملاً د کمونست رژیم نه د پاتې مسلح قطعاتو او خاد په لاس کي وي چي بیا به له دغو بې وزله لاس پښو تړلو مېلمنو سره هرڅه کول آسانه وي، په کابل کي له راغونډېدو سره سم به له منځه وړل کېږي او قدرت به د تل لپاره د ائتلافي جبهې په واك کي پاتې کېږي. په همدې اړه امید دی د ځو پېښو وضاحت به لوستونکو سره مرسته وکړي چي په حقایقو ښه پوه شي:

۱ - د نجیب له استعفی نه د مخه او د جبل السراج د ائتلاف له جوړېدو وروسته، ماته په غیرمترقبه ډول، د یوه هېواد له خوا (چي نوم اخستل ئې اوس ضروري نه ګڼم) په پرله پسې توګه بلنه راکول کېده چي د دوی ملك ته سفر وکړم، پوښتنه مو وکړه چي د دعوت هدف څه دی؟ د نوموړی هېواد سفارت په اسلام آباد کي زموږ استاځو ته وویل چي"زموږ حکومت حاضر دی حکمتیار د افغان ولس د لارښود په حیث استقبال کړي، دی به زموږ د جمهور رئیس خاص مېلمه وي او په هوایي ډګر کي به ئې د جمهور رئیس معاون هرکلی کوي" پداس حال کي چي لدې نه د مخه د نوموړی هېواد په ورځپاڼو کي د حزب اسلامي په خلاف شدید تبلیغات کېدل، د لومړی ځل لپاره، داسي بلنې، لداسي عجیبو وعدو سره او د نوموړی هېواد په دریځ کي داسي حیرانونکې او ناڅاپي تبدیلي، موږ ته سئوالونه او تشویشونه راپیدا کړل، طبیعي وه چي باور ونکړو او سفر ترسره نشي، ډېر وروسته مو معلومات تر لاسه کړل چي په اصل کي د نوموړی هېواد استخباراتي اداري زموږ د وژلو لپاره خاص پلان جوړ کړي وو ترڅو پدې ترتیب د ائتلافي جبهې د بری او په قدرت کي د تل لپاره د پاتې کېدو یوازنی خنډ او مانع له منځه یوسي.

۲ – سیاف چي د رباني په حکومت کي شریك وو او په کلکه ئې د هغه ملاتړ کولو، کابل ته له ننوتو دوه کاله وروسته، هیئتونو ته ویل چي" په خدای قسم ما په تېرو دوو کلونو کي یوازي دوه شپې په کابل کي تېری کړي، د دې لپاره چي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

کابل ښار امنیت د کمونستانو په لاس کې دی او په ځان وېرېږم" ده د ځان د امنیت په هکله دا تشویش پداسې حالت کې درلود چې په همدې تېرو دوو کلونو کې ده د ائتلاف او کمونستانو په خلاف د یوې خبري کول هم مناسب نه ګڼل او پوره پوره احتیاط ئې کولو. موږ په همدې مودې کې یو ځل د مرکې لپاره خبرنګاران ورولېږل، هغه ورته وویل چې پدې شرط مرکه کوم چې د ملیشو او کمونستانو په هکله به له مانه تپوس نکوي!

۳ – د جګړې په یوه پړاو کې چې د سولې او روغې جوړې لپاره هڅې پیل شوې وې، مولوی محمدي، مولوی خالص او استاد سیاف بتخاك ته راغلل او د میا محمد آغا په مرکز کې مو غونډه درلوده، د خبروآترو په جریان کې مولوی محمدی موږ ته وویل: له مجددی سره مې مناقشه وه، هغه ته مې وویل: حزب اسلامي خو له کمونستانو څخه قدرت تر لاسه کړ، تاسو ولې او د کوم شرعی مجوز له مخې له کمونستانو سره ملګري شوئ او د حزب اسلامي په خلاف مو جګړه پیل کړه؟ مجددی راته وویل: حزب اسلامي پرکابل راکټونه ویشتل!! په ځواب کې مې ورته وویل: خدای خبر که حزب اسلامي نه وای په کابل کې به کمونستانو له موږ سره څه کړي وو؟! بیا ئې سیاف ته مخ کړ او ورته وئې ویل: ته او خدای دي که به له حکمتیار سره ملګرتیا نه کوي!! ما مولوی صاحب ته وویل: مولوی صاحب! دا خبره باید په ډاګه او ټول ولس ته وکړې، نه یوازې مشرانو ته او په پټو غونډو کې!! مولوی صاحب راته وویل: حکمتیارصاحب ! ته ښه پوهېږې چې زه دا خبره په ډاګه نشم کولی!!

حقیقت دادی چې که د حزب اسلامي مقاومت او د دې خطر ناکې توطئې په وړاندې په هوشیارتیا سره ودرېدل نه وای، نو په هماغه لومړیو ورځو کې به د کمونستانو پلان عملي کېدو او له مجاهدینو سره به هماغه څه کېدل چې تاجکستاني کمونستانو په دوشنبې کې وکړل، لومړی ئې له مسلمانانو او دیموکراتانو سره ائتلافي حکومت جوړکړ، بیا ئې دیوه عسکري اقدام له لارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ائتلافي حکومت ختم او دوشنبه ئې اشغال کړه او د اسلامي نهضت غړې ئې هجرت ته مجبور کړل.

د امریکا عکس العمل

غربي آژانسونو په کلکه د حزب په خلاف او د ائتلافي جبهې په ګټه هومره وسیع او دروا غجن تبلیغات کول چې د کابل راډیو د تبلیغاتو ضرورت ئې منتفی کړې وو او کابل راډیو ته هم هغوی تبلیغاتي مواد په لاس ورکول. پدغو تبلیغاتو کي په لاندي ټکو ترکیز کېدو:

- باید وښیي چي جګړه د مجاهدینو ترمنځ روانه ده او کمونستان پدې جګړې کي هیڅ ونډه نلري.
- مسعود او د ده ملګري ئې پداسي حال کي د کابل فاتحین او مدافعین معرفي کول چي: دوی پدې جګړې کي فقط د کمونستانو د جګړې لپاره د یوه پوشش حیثیت درلود، مسعود په خپله له کابل نه ۸۰ کیلومتره لېرې په جبل السراج کي وو او کابل ته ئې هم د داخلېدو لار نه درلوده او هم په کابل کي په ځان وېرېدو، خو بی بی سي به ویل چي مسعود د کابل په دروازوکي کابل ته د ننوتلو لپاره تیاری نیسي!! دوی په کابل کي دفاع نه، بلکه جګړه او تېری پیل کړې وو، ټوله جګړه په هغو منطقو کي شوې چي د دوی د مخالفینو په لاس کي وې او دوی د هغوی د نیولو هڅه کړې، که جګړه په خیرخانه، کارته پروان او وزیر اکبر خان مینه کي روانه وی او دا سیمي ورانې شوې وی نو په رشتیا، دوی مدافعین او مور تېری کوونکي وو، خو که جګړه د کابل په جنوب او غرب کي په هغو منطقو کي شوې وې چي یا هزاره او یا پښتانه پکي مېشت وو لکه: خوشحال مینه، رحمن مینه، پکتیا کوټ، قلعه چه، چهل ستون،کارته ۳، کارته ۴ او کارته سخي او فقط همدا منطقې په هغو حملو کي ورانې شوې او خلك ئې هجرت ته مجبور شوي چي شورای نظار او

(c) ketabton.com: The Digital Library

انډیوالانو ئې په لومړي سرکي له حزب اسلامي سره او بیا له حزب وحدت سره درلودي، نو متعرض څوك او مدافع څوك دی؟

غربي آژانسونو، ورځپاڼو او راډیوگانو، د غربي هېوادونو مخصوصاً د امریکا د خارجه وزارت او سناتورانو او کانگرس مینانو، هغه ویناگاني او تبصری خورولی چي ویل ئي، امریکا به پری نږدې او یا باید پری نږدې چي کابل، د حزب اسلامي په لاس کي پرېوځي.

ما ته د پاکستان د آی اس آی پخوانی مسئول جنرال حمیدگل، چي کابل ته د رباني په بلنه راغلی وو، په چهار آسیاب کي، د یوې لیدني په دوران کي وویل: امریکا ته مي سفرکړي وو، د ستیټ ډیپارټمنټ (خارجه وزارت) او د پنتاگون (دفاع وزارت) له مسئولینو سره مي تفصیلي خبري درلودي، په ټولو لیدنوکتنو کي ماته امریکایي مسئولینو وویل چي موږ حکمتیار پری نښود چي کابل ته داخل شي او هیڅکله به ئې پری نږدو چي په کابل حکومت وکړي!!

همدا راز د پاکستان د صوبه سرحد پخوانی گورنر جنرال فضل حق راته وویل: هغه وخت چي بوش لا د ریگن مرستیال وو او پاکستان ته ئې دوره کړې وه، په گورنر هاوس کي ئې د یوې خاصي غونډې په ترخ کي، ستا(حکمتیار) په باره کي وویل: Eliminate this fanatic یعنی دا متعصب او لجوج(حکمتیار) ختم کړي" باید له ځان سره پام وکړي"

امریکا په څو دلیلونو د حزب اسلامي حکومت نشو زغملای:

- په اسلامي اصولو د حزب تأکید.
- د حزب نظم، قوت او په ولس کي قوي نفوذ او ژوري ریښې.
- په اسلامي نړۍ کي د حزب پراخ محبوبیت.
- د افغانستان په داخلي چارو کي د امریکا د لاس وهنو مخالفت.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- په عراق باندې د امریکا د حملې غندنه.
- د امریکا له جمهور رئیس ریګن سره له ملاقات نه زما ډډه.
- له هغه ائتلاف سره د حزب مخالفت چې د واشنګټن او مسکو په اشاره او موافقه جوړ شوی وو.
- د ظاهرخان د راوستلو امریکائې پلان شنډول.

باید دا ټکې توضیح کړم چې امریکا او پلویانو ئې تل دا هڅه کړې چې د ظاهرخان د بیا مسلط کولو لپاره لار اواره شي، دوی د ظاهرخان په راوستلو سره هغه خاصه طبقه په افغانستان مسلط کول غوښتل چې:

- د دین په نسبت التزام نلري، په غرب پورې تړلې دي، غربي اخلاق او غربي افکار لري.
- د جهاد په دوران کې په اروپا او امریکا کې پاتې شوي، قبله ئې واشنګټن ده او هماغه څه به په افغانستان او منطقې کې کوي چې امریکا ئې غواړي.

دوی پدې کار سره غواړي دنیا ته وښیي چې د افغانستان کشاله نه په کمونیزم حل شوه او نه په اسلام، بلکې په سلطنتي او شاهي نظام حل شوه، لږ تر لږه پدې سره دوی د جهاد د تجربې ناکامول غواړي. همدا راز دوي، پدې کار سره په ایران کې دې ته د ورته تحول راوستلو لپاره لار آواروی، که په افغانستان کې پس لدومره قربانیو، شهادتونو، هجرتونو، د اسلامي نظام په ځای، زوړ شاهي نظام راتلای شي ولې باید دا تجربه په ایران کې هم پلی نشي.

مګر نګورئ کله چې د امریکا د غوښتني او اصرار په نتیجه کې، د بې نظیربوتو حکومت، سردار ولې ته بلنه ورکوي چې د پاکستان دوره وکړي، له افغاني خانانو او قبایلي ملکانو سره د لیدني کتني غونډې ورته جوړوي او مزار، کندهار او ننګرهار ته ئې دلېږلو ناکامه هڅه کوي، په همدې وخت کې، په غیر مترقبه توګه، د امریکا جمهور رئیس، بل کلنټن، د ایران د پخواني پاچا رضاشاه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوي، رضا پهلوي سره ګوري، دا جریان ښیي چې امریکا د افغانستان او ایران لپاره ورته پروګرام لري، دا څکه چې غرب پرسته عناصر، پدې دواړو هېوادونو کې، په کوم منظم سیاسي حزب کې ندي راغونډ شوي، د دوی لپاره د شاهي کورنۍ د غړو نه پرته بل محور نشته. په افغانستان کې له هرې ډلې سره د امریکا مرستې پدې پورې مشروط وې چې د ظاهرشاه د راوستلو له امریکائي پلان سره توافق وکړي. شورای نظار، شعلهء جاوید، افغان ملت، ملي جنبش او د طالبانو د جنبش له یوې ډلې سره دوی هلته خواخوږي ښودلې چې د دې پلان په هکله ئې امریکا ئیانو ته اطمئنان ورکړي.

څیني کسان داسي ګمان کوي چې زه یوازې پدې خاطر د ظاهرخان د پلان سره مخالفت کوم چې د ده په وخت کې په بند محکوم او محبس ته لېږدول شوی وم، خو حقیقت دا دی چې زموږ د هېواد لپاره څومره چېکارمل خطرناك وو همدومره ظاهر خطرناك دی، که کارمل د روسانو د غلامۍ نښه وه، ظاهر د امریکا د غلامۍ نښه ده، له بیدینه وطن خرڅوونکو نه پرته بل څوك لدې پلان سره موافقه نشي کولی.

د ګاونډیو دریځ

په پاکستان کې د افغانستان په هکله څو نظره وو:

- څینو په کابل کې د مجاهدینو یو قوي حکومت، هم له سیاسي پلوه او هم له اقتصادي پلوه ګټور ګڼلو، د مرکزي آسیا نووو بازارونو ته لار موندل او له هند سره په شخړه کې له خپلې شانه مطمئن کېدل ئې په کابل کې له یوه قوي مرکزي حکومت سره مرتبط ګڼل.
- څینو حلقو دا رأیه درلوده چې باید په کابل کې دولتي قدرت یوه ضعیف غیرپښتون مشر ته وسپارلی شي، یو پیاوړی پښتون مشر دوي ته د پښتونستان مسئله راولاړولی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ځيني بيا داسې دي چې مستقل ملي نظر نلري، په ټولو كورنيو او بهرنيو قضاياوو كې د امريكا نظر مقدس، محترم او واجب التعميل ګڼي او د امريكا له پرېكړې نه د مخالفت تصورهم نشي كولی، دغې حلقې هم پدې خاطر د ائتلاف ملاتړ كولو چې امريكا همدا خوښوی او هم پدې خاطر چې ګمان ئې كولو پدې سره د هغو كمونستانو خواخوږې جلبولی شي چې د شوروي اتحاد له زواله وروسته، د بلې پناګاه په لټه كې دي.

په ايران كې يوه حلقه داسې وه چې په كابل كې ئې يو قوي اسلامي حكومت د دې لپاره د ايران په ګټه ګڼلو چې پدې سره به د ايران متې پياوړی شي، افغانستان به د امريكا په اډې نه بدلېږي او له ختيځ لوري به ايران ته هيڅكله ګواښ نه متوجه كېږي، دوی د افغانستان قضيې ته د مذهبي او ملي تعصب په ځای د اسلامي زاويې نه كتل.

خو په ايران كې يوه حلقه داسې وه چې په كابل كې ئې يو قوي مركزي حكومت، هغه هم د سنيانو او پښتنو تر قيادت لاندې، د ايران د ملي ګټو لپاره مفيد نه ګڼلو، دې ته ئې ترجيح وركوله چې شيعه، تاجك او نورې پرګنې د پښتنو په خلاف متحد شي او پدې سره يا هغوی ته په واكمنۍ كې په زړه پورې برخه په لاس ورشي او يا لږ ترلږه د يوه ځواكمن حكومت د جوړېدو مخنيوی وشي، د غې ډلې په افغانستان كې د ملي اومذهبي تعصب په اساس، حتی د هغو ډلو ملاتړ كولو چې په غرب پورې كاملاً تړلې دي او تل ئې د امريكا د خوشحالولو لپاره ايران ته بد او رد ويلي!

همدا راز د خليج په جګړې كې د حزب دريځ چې هم ئې پدې منطقې كې د امريكايي فوځونو ځای په ځای كېدل محكومول او هم ئې په عراق حمله غندله له يوې خوا ايران او له بله پلوه سعودی عربستان خوابدی كړي وو.

ډهلي ته داسې راپورونه وركړې شوي وو چې ګواكې، اكثر كشمېری مجاهدين د حزب له خوا روزل شوي، په كابل كې د حزب اسلامي واكمني او يا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

حکومت کي فعاله او مؤثره ونډه، ډهلي ته داسي بربښېده چي پدې سره به په منطقې کي انډول د ډهلي په ضرر تغيير مومي، پدې سربيره په ائتلاف کي د کمونستانو برخه او په ډهلي کي د کمونست حزب د زيات شمېر غړو اوسېدل، د ډهلي واکداران دې ته هڅول چي د کابل له ائتلافي ادارې سره پوره خواخوږي ولري.

ځيني ښايي داسي گمان وکړي چي دا د حزب اسلامي د ناکام بهرني سياست نتيجه وه چي ندی توانېدلی د گاونډيو يا د منطقې له هېوادونو څخه د کوم يوه ملاتړ ترلاسه کړي، خو هغوی ښايي دې ته متوجه نه وي چي دا د ټولو هغو سياسي احزابو گډ مسير دی چي د خپلواکۍ لار ئې غوره کړې، د خپل هېواد په استقلال او د خپل ولس په آزادۍ او سرلوړۍ باور لري او نه غواړي چي د نورو دگټو لپاره د ده ولس قرباني شي. د دې ذهنيت له خاوندانو نه تپوس کوم چي: زموږ په وړاندي له پرتو دريو لارو څخه د کومي يوې غوره کول، گټور او اسلامي اصولو مطابق وو:

- له امريکايي کمپ سره ملگرتيا، چي د ظاهرشاه له مسلط کولو نه پرته په بل شي نه راضی کېدل.
- د هغه کمپ ملگرتيا چي د مسکو تر مشرتابه لاندي جوړ شوی او له کمونستانو سره د ائتلافي حکومت غوښتونکی وو.
- خپلواکه او مستقل پاتې کېدل او د خپلواکه پاتې کېدو کړاوونه گالل.

ښايي د سطحی رأيي خاوندان داسي وگڼي چي دوې لومړنۍ لاري، قدرت ته د رسېدو لنډې او آسانه لاري دي، خو د افغانستان د پېښو بهير ثابته کړه چي دا يو غلط او خطا تصور دی، چا چي دا لار غوره کړې د نورو دگټو لپاره قرباني شوي او په پای کي له رسوايي او ندامت نه پرته بل څه په لاس ندي ورغلي.

زه له زړه نه پدې خبري باور لرم چي وروستۍ فتح به د هغه چا په برخه وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې دریمه لار ئې غوره کړي. چې نتائج هرڅه وي موږ په همدې دریمې لارې د تلو کلك او پوخ عزم کړی. موږ سل ځله د اسلام د حاکمیت او د اسلامي امت د سر لوړی لپاره قرباني کېدو ته چمتو یو، هر څه منلی او زغملی شو، خو له الله نه پرته بل بادار او آقا ته سر نشو ټیټولي، له هر چا سره د خپلي عقیدی په چوکات کي پتمنه ملګرتیا کولی شو، خو د هیچا غلامي نه منو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له کابل نه تر وتلو وروسته

که څه هم زموږ ځواکونه، پدې طمع له کابل نه ووتل چې پدې ترتیب به جګړه متوقف شي، خو داسې ونشول، زموږ په مرکزونو د ائتلافي جبهې حملې په مسلسل ډول رواني وې، حملې د کمونست رژیم نه پاتې قطعاتو کولې خو له اسلامي دولت نه د دفاع تر نامه لاندې!! موږ مجاهدینو ته د صبر او زغم توصیه کوله، پدې مرحلې کې موږ ته د صبر او انتظار سیاست له هره پلوه غوره او ګټور وو، جګړه د کمونستانو په ګټه وه، دا ځکه چې پدې ترتیب خلکو ته حقایق ښه څرګندېدل او په وضعیت د پوهېدو ښه فرصت په لاس ورتلو، مخصوصاً هغو مجاهدینو ته چې کابل ته داخلېدل او په خپلو سترګو ئې لیدل چې د کابل واک په بشپړه توګه د کمونستانو په لاس کې دی او په ائتلاف کې شامل شوي مجاهد ډوله، په حقیقت کې د څو ورځو لپاره د کمونستانو مېلمانه دي، امنیت ئې د هغوی په لاس کې دی، حتی د دوی مشران، د کمونستو جنرالانو له کارت نه پرته د کابل په ښار کې تګ راتګ نشي کولې. راډیو او تلویزیون د هغوی په واک کې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارگ په دروازو کې هغوی ولاړ دي، هوايي ډگر دوی اداره کوي، د ښار د منځ او ښار ته د ورتلو راتلو لويو لارو امنيتي پوستې ټولې د کمونستانو په لاس کې! خو له جگړې نه زموږ ځان ساتنه او اجتناب کافي نه وو، کمونستو جنرالانو ته وظيفه ورکړې شوې وه چې حتماً د جگړې اور بل کړي، له يوې خوا حزب وحدت او اتحاد په جگړه اخته کړي او له بلې خوا، له اسلامي دولت نه د دفاع ترنامه لاندې د دولت ځواکونه د اتحاد او وحدت په شمول د حزب په خلاف وجنگوي.

پدې مرحلې کې د ائتلافي جبهې شعارونه، چې کله به جنرال مجيد روزی او کله مسعود او د ده نورو انډيوالانو تکرارول دا وو: حزب اسلامي به تر سپينې شگې زغلوو، پښتنو دوه نيم سوه کاله حکومت کړی، نه پرېږدو چې بيا په افغانستان حکومت وکړي.

زموږ شعار دا وو: موږ له جمعيت سره هيڅ جگړه نلرو، که جمعيت له کمونستانو نه رابېل شي، له کمونست رژيم نه پاتې قطعات منحل کړي او د دولت له حساسو مناصبو نه کمونستان لېرې کړي، موږ د مؤقتي مرحلې حکومت په کامله توگه دوی ته سپارو.

موږ مجاهدينو ته ويل: دکمونستانو هڅونکو بريدونو او حملو ته عکس العمل مه ښيي، صبر وکړي، د مخامخ جگړې په ځای بايد هغه کمونست جنرالان ستاسو د حملو هدف وي چې دا جگړه ئې پيل کړې او واگې ئې سل په سلو کې د دوی په لاس کې دي. د دغو جنرالانو په خلاف، ښه ډېر کارونه تر سره شول، ځينې ئې په قتل ورسېدل، ځينې د انفجاراتو په ترځ کې ټپيان شول، په ځينو نورو يو په بل پسې گڼ شمېر حملې وشوې او له وېرې د هېواد پرېښودو ته اړ شول، جنرال آصف دلاور د همدغې ډلې په جملې کې وو، چې د کور مخې ته، د دفتر اوکور ترمنځ او په دفتر کې ئې ورته انفجارات وشول.

د جنرال دوستم د جلبولو هڅې

(c) ketabton.com: The Digital Library

صبغة الله مجددی له يوې خوا او رباني له بلې خوا هڅه کوله چې د جنرال دوستم حمايت ترلاسه کړي، دواړه يو په بل پسې له دوستم سره د ملاقات لپاره مزار ته سفر کوي، مجددی ورته د ستر جنرالی رتبه منظوروی او په خپلې وينا کې د هغه ښه ډېره ستاينه کوي. مولوی منصور ئې له خالد بن وليد سره تشبيه کوي. رباني ورته وايي چې تر خپل ځويه زيات راباندې گران يې، ځو ځله مزار او شبرغان ته د زيارت لپاره ورځي. د دې په ځای چې د تش په نامه جمهور رئيسانو په وړاندې د احترام په ځای کولو لپاره د دوی يو جنرال کابل ته راشي، دوی د هغه په حضور د مشرف کېدو لپاره يو په بل پسې مزار او شبرغان ته ورځي، لدينه هرڅا ته جوته کېده چې په کابل کې د دغو مشرانو حيثيت څومره دی او د کمونست رژيم نه پاتې جنرالانو په وړاندې د دوی د حقارت، ضعف او احتياج احساس څومره؟؟

د مجددی او رباني تر منځ د جنرال دوستم د حمايې ترلاسه کولو په سر رقابت ورځ په ورځ زياتېدو، د مجددی د دوه مياشتني رياست په وروستيو شپو ورځو کې دا رقابت خپل اوج ته ورسېدو. له وضعيت نه د رباني انتباه دا وه چې مجددی حتماً په قدرت کې پاتې کېدل غواړي او کمونستان به ئې حمايت کوي، سخت لالهانده او وارخطا وو، سعودی ته ئې سفر وکړ، ترڅو رياض، له مجددی نه ده ته د قدرت په انتقال کې مرسته وکړي، خو د سفر له نتائجو نه زيات ډاډمن نه وو او گمان ئې کولو چې د مجددی مؤقت راوستل اصلاً د دې لپاره وو چې د کمونستانو په مرسته تل په قدرت کې پاتې شي.

مجددی له مسعود نه هم دا هيله درلوده چې پدې کار کې به د ده مرسته کوي. دا ځکه چې د جهاد په دوران کې د امريکايانو ځيني فوق العاده مرستې د ده له لارې مسعود ته رسېدلې وې، خو دا هيله نه يوازې تر سره نشوه بلکې مسعود تهديد کړ چې که قدرت پرې نږدې په زور به دی له ارگ نه وباسو.

رباني او مسعود مسکو او ډهلي ته هيئتونه ولېږل ترڅو لدې لارې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونستان پدې متقاعد کړي چې د قدرت له انتقال سره توافق وکړي، روسي هیئت د کابل او مزار ترمنځ دوره وکړه، جنرال دوستم ئې پدې قانع کړو چې پدې هکله خپله بې طرفي اعلان کړي.

دواړو زموږ لوري ته مخه کړه، غونډتل ئې موږ د یوه په مقابل کې د بل مرسته وکړو، رباني د استاد سیاف په شمول ریشخورو ته راغلل، دواړو پدې ټینګار کولو چې د پېښور د معاهدې مطابق باید قدرت رباني ته انتقال شي. ما ورته وویل: که تاسو دا خبري ومني چې ملېشې به له کابل نه ایستل کېږي، کمونستان به له حساسو ادارو نه ایستل کېږي او د څلورو میاشتو په پای کې به انتخابات تر سره کېږي، پدې صورت کې زه له مجددی نه رباني ته د قدرت له انتقال سره موافق یم او که دا کار نشي کولی نو ته او مجددی ماته برابر یاست، تاسو پوهېږئ او مجددی.

مجددی پداسې حال کې زموږ د مرستې ترلاسه کول غونډتل چې زموږ په خلاف ئې د کمونستانو د جګړې په کلکه ملاتړ کولو، په شوری او حکومت کې زموږ د غړو د شمولیت سخت مخالف وو او غونډتل ئې کمونستانو او امریکایانو ته وښیي چې د بنسټپالو د ټکولو لپاره تر ټولو غوره کار، په ریاست جمهوري کې د ده پاتې کېدل دي، د خپلې سورلی په طیارې د راکټ حمله ئې هم د حزب کار ګڼلو. خو اوس لدې مخالفتونو نه نادم وو او په طیارې د حملې خبره ئې بېرته واخستله او هغه ئې د مسعود کار وګڼلو، زموږ له استاځو سره ئې ډېرې خوږې خوږې خبرې کولې او ویل ئې چې زه په ملګرتیاکې ډېر کلك یم اوس به حکمتیار صاحب ته ثابته کړم چې څومره مې د ده مخالفت کولو تر دینه به زیات د ده ملاتړ او تائیدکوم، موږ ورته وویل: که ته په قدرت کې پاتې کېږې موږ ورباندې اعتراض نلرو او که رباني ته ئې سپاری موږ ئې مخالفت نه کوو. موږ ته اصلي خبره د ملیشو انحلال او د انتخاباتو ترسره کېدل دي. هغه ویل چې زه پدې هکله د حکمتیارصاحب سره مخامخ خبرې کوم. خو د دوستم بې طرفي او د مسعود

(c) ketabton.com: The Digital Library

اخطارونو مجددی مجبور کړ چي له قدرت نه لاس واخلي خو اعلان ئې وکړ چي زه قدرت رباني ته نه، بلکه شوری ته سپارم، غوښتل ئې داسي وښيي چي رباني ته د قدرت سپارل داسي لويه ګناه ده چي دی ترې ځان ساتل غواړي. بالآخره مجددی له ارګ نه ووت، خپل ځای ئې رباني ته خالی کړ او پېښور ته ولاړ، څو ورځي وروسته، ده ته سپارل شوی کور هم د شورای نظار غړو محاصره او فرش او ظرف ئې تالان کړل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رباني واکمني

رباني که څه هم د یوه بین المللي سازش او له کمونستانو سره د ائتلاف له لاري قدرت ترلاسه کړ، خو له مجددی څخه ئې د اقتدار د انتقال غوښتنه د پېښور د معاهدې له مخي کوله، پداسي حال کي چي د پېښور په معاهدې کي لیکل شوي اصلي ټکي دا وو:

- رباني به فقط د څلورو میاشتو لپاره د دولت رئیس وي او دا موده به د یوې ورځي لپاره هم نه اضافه کېږي.
- پدی موده کي به یوه متفق علیه شوری (داسي شوری چي ټول ورباندي اتفاق وکړي) جوړېږي.
- د صدارت مقام ته به حزب اسلامي له خپلي خوا صدراعظم معرفي کوي.
- د دولت له حساسو ادارو نه به کمونستان لېري کېږي.

راشئ وګورئ چي د دې معاهدې په هکله رباني څنګه التزام وکړ:

(c) ketabton.com: The Digital Library

د څلورو مياشتو په ځای ئې څلور کاله څلور مياشتې حکومت وکړ، داسې حکومت چې پدې **۵۲** مياشتوکې داسې يوه مياشت نده تېره شوې چې د هېواد په مرکز يا ولاياتو کې کومه لويه او سخته جگړه نه وي شوې، توپونه، ټانکونه اوجهازونه نه وي استعمال شوي او د لسهاوو کسانو ويني نه وی توی شوې، وړی نښتې، د ولسوالی يا دوو جبهو په سطحه، که ووايو چې هره ورځ بلاناغه شوې مبالغه مو نده کړې.

ده گمان کولو چې په دغو حملو سره به د کابل په شا او خوا کې د حزب اسلامي مراکز ختم کړي، په اوضاع به مسلط شي، د شوری د جوړولو ضرورت به منتفی شي او بل ته د قدرت د سپارلو غوښتنه به پای ته ورسېږي، خو په جگړو سره ئې څه ترلاسه نکړل، څلور مياشتې پوره شوې، متفق عليه شوری جوړه نشوه، د معاهدې مطابق دا موده بايد د يوې ورځې لپاره نه وی تمديد شوې، ټولو ډلو حتی هغو چې ده ورته هره مياشت د تنظيم په نامه په بوجيو بوجيو پيسې ورکولې، دا مطالبه وکړه چې قدرت دې د مشرانو شوری ته وسپارلی شي، خو هغه دې ته نه وو تيار، پدې ترتيب ئې د معاهدې دا بند هم نقض کړ، نور دې ته اړ شول چې د رباني د ټينگار په وجه د ده موده د **۴۵** ورځو لپاره پدې شرط تمديد کړي چې په همدې مودې کې به په لاندې ډول يوه شوری جوړېږي:

لومړی به د هري ولسوالی د مؤثرو قومندانانو او مخورو مشرانو د گډې غونډې له خوا د ولسوالۍ شوری جوړېږي، بيا به همدا شوری، مرکزي شوری ته خپل دوه استازي معرفي کوي. تنظيمونه به هم محدود شمېر غړي دې شوری ته لېږي، لدې لاري به راتلونکی حکومت جوړېږي. دا د جگړو د ختمولو او په هېواد کې د يوه شورايي نظام د راوستلو ښه فرصت وو. که څه هم پنځه څلويښت ورځې د دې کار لپاره کافي نه وې، خو که رباني او انډيوالانو ئې په اخلاص او صداقت سره، د پرېکړو مطابق، د داسې شوراگانو د جوړولو په کار کې مرسته کړې وی، مشکل حل کېدو، خو هغوی په يوه بله پلمه کار ځنډولو، ورو ورو ټولو تنظيمونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د رباني عزايم معلوم شول او پدې پوه شول چي هغه لدې پرېکړې نه د غلطی استفادی اراده لري، په پای کي غواړي د خپلي خوښي څو کسان راغونډ کړي او خپل رياست يو ځل بيا تمديد کړي، د همدې لپاره له (۹) تنظيمونو نه (۷) د يوه مطبوعاتي کنفرانس او يوې ګډي اعلاميې په ترڅ کي خپله مقاطعه اعلان کړه، رباني او سياف يوازي پاتې شول.

رباني ته د تنظيمونو مخالفت مهم نه وو، هغه د ځينو تنظيمونو د افرادو اخستلو په چم ښه بلد وو. له ولاياتو نه ئې د هليکوپترو په ذريعه د خپلي خوښي کسان راغونډ کړل، د جنرال دوستم ۲۰ کسان ئې غونډې ته راوبلل، سياف ويل چي زه له دوستم نه په څه کي کم يم، په شوری کي به له شمال نه زما هم ۲۰ کسان منل کېږي. د حرکت انقلاب مشر مولوی محمدنبي اشتراک ونکړ او د مقاطعی په پرېکړې ټينګ ودرېدو، خو معاونينو ئې شرکت وکړ. شيخ آصف محسني له شرکت نه ډډه وکړه خو د حرکت په نامه ځيني کسانو برخه واخيسته، مجددی او ګيلاني نوموړی غونډه تقلبی او جعلی وګڼله، حزب وحدت په کلکه محکوم کړه، مولوی خالص هم مخالفت وکړ. خو سياف او رباني تر پايه حتی د غونډې د شروع کېدو نه وروسته، راغلو کسانو ته ويل چي مشران راروان دي، يو ساعت وروسته رارسېږي ! د مازديګر په غونډې کي شرکت کوي ! نن ونشو سبا راځی !! د سياف د جنوب او جنوب لوېديځ له خوا معرفي شوو غړو په غونډې کي له شرکت نه ډډه وکړه، په ګډه ئې له سياف نه وغوښتل چي په غونډې کي به د اتحاد اسلامي غړي برخه نه اخلي، سياف دوی ټول په مسجد کي پرېښودل او ورته وئې ويل: د نيم ساعت لپاره ځم، بېرته راځم. غونډه دايره شوه، دوه ثلثه رابلل شوي کسان له غونډې ووتل، پداسي حال کي چي په دروازو کي ئې مسلح کسان ودرولی وو او له غونډې نه د وتلو مخنيوی ئې کولو، د پاتې کسانو اکثريت پدې ټينګار کولو چي دا غونډه دي معطل شي، له مشرانو سره دي خبره وشي، لږ ترلږه د مشرانو څو کسان خو بايد پدې غونډې کي حاضر وي او کم تر کمه د رياست لپاره خو د رباني تر څنګ بايد کوم بل کانديد موجود وي!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو دوی ته وويل شو چې دا آخري ورځ ده، که غونډه وځنډېږي، د راکټي حملې احتمال شته، بايد حتماً او همدا نن په همدې وروستۍ غونډې کې رأيه واخستلی شي. بيا هم له يوې خوا بلې خوا د مخالفت غږونه اوچت شول، خو د برچې په زور کښېنولی شول، کاغذونه وويشلی شول او بېرته راغونډ شول او اعلان وشو چې استاد رباني د آراوو په اکثريت سره د دوو کلونو لپاره د دولت د رئيس په حيث وټاکل شو.

ماته د دې غونډې ځينو برخه والو وويل: په خدای قسم که په همدې غونډې کې چې د رابلل شوو کسانو دريمې برخې پکې برخه اخيستې وه، که د رباني تر څنګ هرڅوك ودرېدلی وی نو هغه به اکثريت تر لاسه کولو. ځکه د شورای نظار له خوا له غږو سره له اهانت او سپکاوی نه ډك وضعيت، د مشرانو د اشتراك په هکله دروا‌غجني وعدې، د غونډې شرمناك حالت او د کمونستانو شرکت، ټول کسان حتی متعصب جمعيتيان په کلکه ناراضه کړي وو.

موږ د غونډې په دوران کې هيڅ عکس العمل ونه ښودو، غوښتل مو ټول ولس ته د دې خلکو ماهيت څرګند شي او پدې پوه شي چې څوك د چل، فريب، رشوت، درواغو او هرې ناجائزې وسيلې نه په استفادې سره په قدرت کې پاتې کېدل غواړي؟ لدې غونډې نه وروسته، په کابل او ټول هېواد کې د دې شورې په هکله چې رباني او پلويانو ئې د شورې حل و عقد نوم ورکړې وو، ويل کېدل چې، شورې پول نقد او د رباني په هکله دا شعار د فرد فرد په ژبه وو: يا ارګ يا مرګ.

عام ولس تر ټولو زيات په استاد سياف غصه ول اود اتحاد د شورې او اجرائيه اکثر غړي له همدې غونډې نه وروسته هم له کابل نه ووتل او هم له اتحاد نه.

د استاد فريد صدارت

موږ د صدارت لپاره استاد فريد معرفي کړ، پدې هکله د حزب اجرائيه

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوري، کابل ته د مجددی له راتلو نه د مخه خپله پرېکړه اعلان کړه. استاد فريد په قوم تاجك، د کاپيسا د ولايت اوسېدونکی او په هغه ولايت کي د حزب اسلامي د جهاد امير وو، مسعود څو څو ځله مخصوصاً له روسانو سره له اوربند نه وروسته، د ده په هغو سيمو بريدونه کړي وو چي پنجشير ته څېرمه پرتې وې. خو هرځل ئې ماتې خوړلې وه، ده هم په فکری لحاظ او هم په عملي او جهادي لحاظ د استاد فريد په نسبت د حقارت احساس کولو او د صدر اعظم په حيث د ده منلو ته تيار نه وو، کابل ته د ده له راتلو سره مخالف وو. مورږ استاد فريد پدې خاطر د صدراعظم په حيث وټاکو چي پدې سره د کمونستانو هغه خطرناکه توطئه شنډه کړو چي د پښتنو اوغير پښتنو تر منځ، قومي او ژبنيو تعصباتو ته لمن وهل او په همدې اساس د جګړو اور بلول وو.

مقابل طرف دجګړو له نتائجو نه له مأيوس کېدو وروسته، کابل ته د استاد فريد له ننوتلو سره موافقه وکړه، خوله استادفريد نه د کابل د ولس او په لاري کي د پروان د خلکو شانداره او بې سابقی استقبال، ائتلافيون سخت وارخطا کړل، په کابل کي د حزب نفوذ په همدې ورځ دوي ته ښه معلوم شو، عقدی ئې تحريك شوې او حسادتونه ئې راوپارېدل، خو په هر صورت، استاد فريد د صدارت ماڼۍ کي مستقر شو.

د استاد رباني له خوا د ده څو ځله مېلمستيا او بيا په يوې خاصي غونډې کي ده ته يوه پټه وينا ښايي له تاسو سره د رباني په نظرياتو د ښه پوهېدلو مرسته وکړي:

استاد فريد وائي: يو ځل ئې ماته خاصه مېلمستيا وکړه، خوله ما سره د جرير په شمول دا سي ورونه وو چي رباني نه غوښتل د هغوی په وړاندي خپله خبره ماته وکړي، مېلمستيا په عادي او عامو خبرو پای ته ورسېده، دوهم ځل ئې احوال راولېږو چي زما خاص مېلمه يي، ما له ځان سره جرير صاحب ملګری کړ، له ډوډۍ نه وروسته ئې راته وويل چي له تا سره څو خاصي خبري لرم، ما جرير له ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره واخيست او د استاد خاص اطاق ته ورغلم، ماته ئې کومه خاصه خبره ونکړه او په عامو څو لنډو خبرو ئې اکتفاء وکړه. دريم ځل ئې بيا احوال راولېږو، د ډوډۍ نه وروسته، لده سره يوازي خاص اطاق ته ولاړم او هغه راته وويل: موږ ته يوه خاصه تاريخي موقع په لاس راغلي، زه جمهور رئيس، ته صدراعظم او مسعود د دفاع وزير دي. لدې تاريخي موقع نه بايد اعظمي استفاده وکړو، محرومو قومونو ته داسي فرصتونه ډېر کم په لاس ورځي، استاد فريد وايي: ما گمان نه کولو چي يو مسلمان، بيا د شرعياتو يو استاد دی، داسي غير اسلامي ذهنيت ولري، ما د احزابو د يووالی او د افغان ولس د ملي وحدت او د کمونستانو په خلاف د گډ موقف په ارتباط له جناب رباني نه د کومي خاصي او مهمي خبري اورېدلو انتظار درلود، هغه ته مي وويل: استاده دا د حل لاره نده، نه اسلام دا د حل لارگنې او نه د هېواد اجتماعي جوړښت داسي دی چي لدې نه موږ ته کومه خاصه گټه ورسېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لویه ګډه حمله

ائتلافیونو د یوې لویې حملې لپاره تیاری نیولو، غوښتل ئې د کابل په ختیځ او جنوب کې د حزب مراکز اشغال کړي. د کابل څلور لویې لارې د حزب په واك کې وې، دا د محاصرې حالت باید ختم کړي، د حملې لپاره له شمال نه کافي شمېر د دوستم، جنرال مؤمن او حزب وحدت مسلح افراد کابل ته راانتقال شول، اصلي حمله باید په دوو استقامتونو، د بالاحصار نه د چهار آسیاب په لوري او له چهل ستون او دارالامان نه د ریشخور په لوري ترسره شي، له هوایي بمبارد نه باید په پراخه پیمانه استفاده وشي.

موږ یوه ورځ د مخه د دوی د تجمع مراکز تر اور لاندې ونیول، پدې سره که څه هم د دوی د وسیع حملې پروګرام مختل شو، خو د سختې بمبارۍ په وجه او له خوشه ئې بمونو نه په پراخه پیمانه د کار اخستلو په وجه، دوی وتوانېدل له بالاحصار نه د سیاه سنګ په لوري پرمخ ولاړ شي او زموږ ځینې سنګرونه ونیسي، په یوې مرحلې کې زموږ د مجاهدینو روحیه هومره مړاوې او د شپې ورځې مسلسل بمبارۍ هومره ستومانه کړي وو چې د مقاومت له دوام نه مأیوسه شوي وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وضعیت د څېړني لپاره مو د شپې لخوا یوه غونډه راوبلله، حاجی صاحب کشمېرخان، انجنیر صاحب فیض محمد ، خوږمن صاحب، ارغندیوال صاحب، ابوبکر صاحب او حاجی صاحب شیریندل په غونډې کې شرکت وکړ، د ټولو رأیه دا وه چې لږ په شا کېږو د سقاوی په دشتې کې دفاعی خط جوړوو. په هغې غونډې کې چې ما د دغو ورونو په څېروکې کومه پرېشاني او د سختي ستړیا او ستوماني کومې نښې لیدلی هیڅکله به مې له یاده ونه وځي. تقریباً درې اونۍ مسلسل د شپې ورځې جګړه وه، زیات شمېرمجاهدین مو شهیدان او ژوبل شوي وو، د شهداوو او ټپیانو د انتقال په وجه د مجاهدینو شمېرکم شوی وو. موږ په ولایاتو کې منظم عسکري قطعات نه درلودل چې فوراً ئې لومړی خط ته سوق کړو او ستړی ستومانه مجاهدین تعویض کړو، له ولایاتو نه د داوطلب مجاهدینو راغونډول فرصت غوښتو، موږ ناڅاپي لداسي لوئی جګړې سره مخامخ شوي وو. ما ورونو ته اطمئنان ورکړ، غونډه مې ختمه کړه او ورونو ته مې وویل چې ان شاء الله سبا به د حالاتو په رڼا کې مناسب تصمیم نیسو. په خدای باور وکړې چې د جګړې له پیل نه تر همدې شپې پوري زما تر ټولو ډاډمنه شپه چې هم مې په اطمئنان او آرام زړه، ډوډۍ خوړلې او هم مې پوره خوب کړې، همدا شپه وه، ما له ځان سره فیصله وکړه چې سبا په خپله لومړی خط ته ځم او تر بری یا شهادت پوري به جنګېږم.

سبا سهار بیا جګړه پیل شوه، خو په ډېرسریع ډول د جګړې تعادل او انډول داسي د مجاهدینو په ګټه بدلېدو چې هیچا د هغه تصور نشوکولی، تر لسو بجو پوري موږ ټول اشغال شوي سنګرونه بېرته ونیول، ز موږ ځواکونه د بالاحصار خولی ته ورسېدل، دښمن ښه ډېر تلفات لیدلی وو، په تیښته وو او سنګرونه ئې یو په بل پسې پرېښودل.

دا جګړه د ننګرهار د سولي د یوه هیئت په منځګړیتوب پای ته ورسېده، د سولي د هیئت پرېکړه چې دواړو خواوو ورباندي امضاء وکړه، د اوربند، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

بندیانو د تبادلې، له کابل نه د ملیشو د ایستلو او د لویو لارو د خلاصون غوښتنه کوله. موږ د معاهدې مطابق جګړه متوقف کړه، بندیان مو خوشي کړل، لویې لارې مو د تل په شان خلاصې پرېښودې، خو مقابل طرف څو کاره وکړل:

- د ملیشو د ایستلو په ځای ئې کابل ته د ملیشو تازه نفس قوتونه راانتقال کړل.
- د شینډنډ په هوايي ډګر، چې د حزب اسلامي د مجاهدینو په واك کې وو، بمباري پیل کړه، دا بمباري تر دوو میاشتو پورې جاري وه.

د ننګرهار د سولې هئیت چې په خپلې پرېکړې کې ئې په واضح الفاظو لیکلې وو: کوم طرف چې لدې معاهدې نه تخلف وکړي، د ننګرهار قوتونه به د بل طرف په خوا کې، د متخلف په خلاف جنګېږي، خو په عمل کې ئې یوازې د مقابل طرف د سرغړونو په هکله په یوې راډیویي اعلامیې اکتفاء وکړه او هغه ئې له معاهدې نه د متخلف په حیث وغندلو.

د دې حملې نتائج

پدې جګړې کې د ائتلافیونو د ماتې څو ستر ستر نتائج وو:

الف: د دوی غرور مات شو، پدې پوه شول چې ترسپیني شګې د مجاهدینو زغلول او د نادرشاه د واکمنۍ په دوران کې په پروان د حملې غچ اخستل، یعنی څه؟ لدې ماتې نه وروسته زموږ په سنګرونو د دوی مخکنۍ د توپونومسلسل ډزې متوقف شوې.

ب: د دې جګړې په وجه د دوی ترمنځ اختلافات تشدید شول، که څه هم جنرال دوستم او حزب وحدت لادمخه پدې ناراض وو چې د جبل السراج د معاهدې مطابق دوي ته خپل منل شوي امتیازات ونسپارلی شول، خو پدې ستري جګړې کې د مسعود ضعیف شته والي، هغوی مزید ناراضه کړل، دوی پدې کار د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اعتراض حق درلود چې د دفاع وزیر دې مسعود وي او په جګړې کې تلفات دې د جنرال دوستم قطعات ګالي. د جګړې په دوران کې یوځل دوستم، مسعود ته په مخابری کې وویل: نامرد کجاستی؟ ما کشته مي شویم و تو آرام نشسته ای !! نامرده چیرته یې؟ موږ وژل کېږو او ته آرام ناست یې !!

ج: د حزب وحدت او جنرال دوستم په افرادوکې دا ذهنیت راولاړ شو چې ولې باید د نورو د اقتدار لپاره دوی د حزب اسلامي په خلاف وجنګېږي او مرګ ژوبله وزغمي؟ لدې جګړې نه د دوی حاصل څه دی؟ دې ذهنیت د دواړوطرفونو مشرتابه باندې فشار راووړ چې په خپل دریځ کې تجدید نظر وکړي، په حقیقت کې د دې ائتلاف د ړنګېدو سلسله له همدې ماتې نه وروسته پیل شوه او د هم آهنګۍ شوری په جوړېدو سره د هغه جنازه واخستلی شوه او ټغر ئې ټول شو او پدې ترتیب زموږ هېواد له یوې خطرناکې توطئې نه وژغورلی شو.

د خنجان عملیات

له مزار نه د ځمکې له لارې د ائتلافیونو یو قطار د کابل په لورې پدې نیت راخوځېږي چې په کابل کې د دوی متزلزل موقعیت مستحکم او مړاوی روحیه پیاوړی کړي. پدې لوی قطار د خنجانو په تنګۍ کې د اتل قومندان، صوفی پاینده محمد مجاهدینو، بریالی عملیات ترسره کړل، قطار ته د سر لوی زیان ورسېدو، ډېرګاډې ئې له سړك نه لاندې کولی شول، کافي تعداد مړی او ټپیان ئې ورکړل، برید ناڅاپي وو. دا مؤثره حمله د ائتلافیونو په روحیې یوبل سخت ګوزار وو، هم د دوی شعارونو ته ښه په ځای او په وخت ګوزار وو او هم د دوی جنګې عزایمو ته.

صوفی پاینده محمد، تاجك او د شمال اوسېدونکی وو، د ده د مجاهدینو دغه عملیاتو، ټولو ته جوته کړه چې په کابل کې روانه جګړه، د سمتونو او قومونو ترمنځ نه، بلکې د کمونستانو او مجاهدینو ترمنځ ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مورږ له پروان څخه هم د همداسي يوه اقدام هيله درلوده، په پروان، کاپيسا او د کابل په شمال کي د حزب اسلامي تقريبا پنځه ويشت زره مسلح مجاهدين وو، چي په روسي قطارونو د دوی بريدونه بې ساری وو. په جهاد کي د دوی ستره برخه وه او روسانو تر هر چا زيات له همدغو مجاهدينو نه شکايت درلود چي له قلعه مرادبيګ نه تر پل متک پوري د سړک دواړو خواوو ته ئې کلک او نه ماتېدونکي سنګرونه او له نظامي لحاظه دقيق خندقونه درلودل او په روسي قطارونو ئې پر له پسې حملې کولی او د دغو سنګرونو او خندقونو د ختمولو لپاره د روسانو ټولي هلي ځلي ناکامه پاتې شوې وې. خو متأسفانه د خاصو عواملو په وجه دا هيله ترسره نه شوه، لويه وجه ئې دا وه چي ائتلاف وتوانېدو يو شمېر ضعيف النفسه افراد په پيسو واخلي، ځينو نورو بې اعتنايي وکړه او د کابل د لومړنيو پېښو په اړه ئې يا پدې دليل څه ونکړل چي د اکمالاتو لاري ئې بندي وې او يا پدې دليل چي غوښتل ئې د دوی منطقې ته جګړه راانتقال نشي. زه باور لرم چي که په شمالي کي د حزب اسلامي ځينو قومندانانو دا اشتباه نه وی کړې او له لومړۍ ورځي ئې پرېکنده او جدي دريځ غوره کړي وی نو نه يوازي دا چي دوی به له خپلي منطقې څخه نه ايستل کېدل او د ائتلافي ځواکونو په لاس به له سپکاوی سره نه مخامخ کېدل، بلکي د ټول ائتلاف د مقابلې لپاره يوازي د دوی ځواکونه کافي وو، هم به کابل له جګړو نه ژغورل شوی وو او هم به پروان لدې دردناک عاقبت سره نه مخامخ کېدو.

ائتلاف او د سولي هڅې

متأسفانه کمونستانو نه يوازي زموږ هېواد له مادی او اقتصادي لحاظه وران کړ، بلکي له اخلاقی پلوه ئې هم زموږ ټولني ته سخته صدمه ورسوله، هغه افغانان چي خبره ئې خبره وه، دهوکه، درواغ، بې وفايي، په دوستي کي دښمني، ژمني تر پښو لاندي کول، له معاهدې نه د مقابل طرف د اغفالولو په لار کي کار اخستل ئې نه يوازي ګناه ګڼله بلکي هغه ئې د خپل عزت النفس او مروت منافی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شمېرله. خو د کمونستانو تسلط پدوی کي دا اوچت د میړاني او مروت نښې وټکولي، د اسلامي اخلاقو په ځای ئې دوي ته کمونستي اخلاق ورپه برخه کړل، داسي چي دروغ او دهوکه کمال وګڼي، په دوستي کي دښمني، د مقابل طرف غولول، ژمني تر پښو لاندي کول او له معاهدو نه د مقابل طرف د اغفال لپاره کار اخستل د هوشیارتیا اوسیاست مداری نښه او لازمي غوښتنه وشمېري.

ائتلاف هم چي له کمونستانو او له کمونستانو نه متأثر ه شوو التقاطی عناصرو نه جوړ شوی وو، د ضعف او ماتې په وخت کي به ئې یوه بل ته عذرکولو، چي د روغي جوړي لپاره راوړاندي شي، خو نه یوازي دا چي له اضطراری حالت نه له وتلو نه وروسته به ئې د سولي د هیئتونو پرېکړې تر پښو لاندي او خپلي ژمني هیری کړي، بلکي د سولي د هلوځلو په جریان کي به یي، داسي شرارتونه کول چي مسلمان خو پرېږده د یوه عادي بامروته افغان له شأن نه ډېر ډېر لېري وي، د مثال په توګه:

د ننګرهار له قومندانانو نه ئې وغوښتل چي منځګړيتوب وکړي، له هغوی سره ئې د ملیشو ایستل هم ومنل او د هیئت پرېکړه ئې امضاء کړه، خوکله چي هیئت د همدې پرېکړي د امضاء لپاره له کابل نه زموږ په لوري خوځېدو، ائتلافیونو په هغي غونډي د بمبارۍ پلان جوړکړ چي ما به د سولي له هیئت سره درلوده، له هیئت سره ئې یوکس په پټه راولېږو، هغه ته ئې مخابره ورکړې وه چي زموږ د غونډي د ځای په هکله معلومات ورکړي، موږ د موسیبي خوا ته د تیلو د ذخیری په نامه، دلشکر ایثار په مرکز کي په یوې څمڅی کي له هیئت سره غونډه درلوده، چي ناڅاپي د ائتلافیونو جهازونه راورسېدل، یو په بل پسې ئې بمونه وورول، دوه بمونه د همدې څمڅی شمال او جنوب ته د ۳۰_ ۴۰ مترو په فاصله راپرېوتل، په همدې ځای کي د هیئت موټري، د دوی ډریوران او امنیتي ملګري ولاړ وو او ښه ګڼه ګونه ئې جوړه کړې وه. زموږ څمڅه له ګردونو داسي ډکه شوه چي یو بل مونه لیدو. خو الحمد لله پدې بمبارۍ کي هیڅوك ژوبل نه شو. یوازي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوه دريو موټرو شيشې ماتې شوې. د هيئت غړو له رباني نه پوښتنه وکړه چې ولې مو له موږ سره داسې معامله وکړه؟ رباني نه دا ويل شوي چې دا کار جنرال دوستم کړي او زه ئې محکوموم او نه دا چې نه يم خبر دا کار چاکړي! فقط دومره ئې وويل چې زه سخت متأسف يم ! او له تاسو نه هيله کوم چې خپل کارته ادامه ورکړي!!

بل ځل ئې شيخ آصف محسني د حرکت اسلامي مشر د حرکت له زياتو غړو سره چهار آسياب ته راولېږو، د حرکت يوه قومندان ته ئې "چې اوس له حرکت نه ايستل شوی" وظيفه ورکړې وه چې د غونډې د ځای په هکله به د مخابرې په ذريعه دوی ته اطلاع ورکوي او چې کله غونډه پای ته ورسېده د غونډې له ځای نه د دوی د خوځېدو سره سم به تماس نيسي، ترڅو د غونډې ځای پدې طمع بمبارد کړي چې زه به هلته، د هيئت له تلو نه وروسته، کم ترکمه د څو شيبو لپاره پاتې وم.

همداسې وشول، له محسني سره مې د غره ډډې ته، د يوې غونډې په سر، په يوه داسې کور کې غونډه وه چې شا او خوا ته ئې کوم بل کور نه وو، چې کله دوی رخصت شول، په هوا کې جهازونه راڅرګند شول او زما د فاميل د اوسېدو په هغه کور ئې بمونه وورول چې د همدې غره په بل اړخ کې د همداسې يوې غونډې په سر ئې موقعيت درلود، د کور شا او خوا ته بمونه راپرېوتل، شيشې ئې ماتې کړې، خو چا ته صدمه ونرسېده، وروسته معلومه شوه چې د راپورچي او راپور اخستونکي ترمنځ د غره د دې يا هغه اړخ په هکله غلط فهمي شوې وه.

همدا راز د پاکستاني علماوو يو لوی هيئت چې ګڼ شمېر ډېر مشهور علماء پکې وو، د مولوی صاحب خالص په شمول، د سولې او روغې جوړې لپاره له پاکستان نه راوخوځېدو، رباني ورته اطمئنان ورکړی وو چې د روغې جوړې غوښتونکی دی او لدوی سره به پدې هکله صادقانه مرسته کوي، هيئت چهار آسياب ته راغې، له موږ نه ئې د کامل واک غوښتنه وکړه، ما ورته وويل: زه يوازې يو شرط لرم او هغه دا چې په افغانستان کې د يوه واقعی اسلامي نظام تأسيس او

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلامي شريعت نفاذ تضمين شي او د دولت مشر، د اسلامي اصولوسره سم د ملت په خوښه وټاکل شي او د دولت له حساسو ادارو څخه کمونستان لېري شي، د ځان لپاره هيڅ نه غوارم، تاسو ته په همدې شرط کامل واك درکوم.

هيئت له مورږ نه خوشحاله رخصت شو، خو کله چي زمورږ له ساحې نه ووت او پلچرخي ته نږدې شو، د حربي پوهنتون له غونډېو نه د دوی د ګاډو په کاروان د (زی يو) مسلسل ډزی پيل شوي، په کاروان باندي ئې ډېره بده ورځ راوستله، ټول له ګاډو نه يوې خوا بلي خوا ته کوز شول او په ځمکي ئې پروت وکړ، د څو دقيقو لپاره ډزی رواني وي!! دا ډزی پداسي حال کي وشوې چي هيئت ته له کابل نه اطمئنان وکړي شوی وو چي په پلچرخي کي د دوی د استقبال لپاره کافي ترتيبات نيولی شوي!! په همدې ډزو ئې دوی ته ښه راغلاست وويلو.

همداسي يوه معامله د مولوی حقاني د سولي له هيئت سره وشوه: هغوی د دهمزنګ له لاري د پغمان په لوري روان وو چي د دريمي کارتې په ساحه کي د ډزو تر سخت بريد لاندي راغلو، چي ځيني موټری او ملګري ئې ولګېدل او په ډېره رسوايي له منطقې نه ووتلو، لدې نه وروسته مولوی صاحب هم په کابل کي اوسېدل پرېښودل او هم ئې د روغي جوړي هڅي متوقف کړي!!

د ننګرهار له يوه هيئت سره، له کابل نه دبېرته ستنېدو په و خت کي د کابل او پلچرخي ترمنځ دې ته ورته معامله وشوه چي په هغي حملې کي هم څو کسان مړه او ژوبل شول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مونږ، ائتلاف او پاکستان

پداسي حال کي چي ائتلاف په مجموع کي او رباني او مسعود په خاص طور، د پاکستان د پيروزينو پوروړی وو، د پاکستان د آی اس آی د فشار په نتيجه کي رباني د جمهور رئيس او مسعود د دفاع وزير په حيث وټاکل شول، نواز شريف په خپله کابل ته د ترکي الفيصل په ګډون په ۱۳۷۱/۲/۹ سفر وکړ او د لس مليونه ډالرو چك ئې مجددی ته وسپارو، زمونږ د فترونه ئې په پاکستان کي وتړل، ميزونه، څوکۍ او د دفتر سامانونه مو هم داخل ته انتقال کړل، حتی ما خپله کورنۍ هم د جګړي په سختو شرائطو کي د مجبوريت په وجه داخل ته ولېږدوله، د پاکستان حکومت له رباني او کمونستانو نه دا توقع درلوده چي د دوی له ائتلاف نه د ملاتړ په خاطر به له پاکستان سره د دوستي يا لږ ترلږه د دښمني نکولو سياست غوره کړي، خو دې ته نه وو متوجه چي دا ډېره بې ځايه هيله وه، دوی د وضعيت د تشخيص په ارتباط سخته اشتباه کوله، ګمان ئې دا وو چي کمونستان به د شوروي اتحاد له ختمېدو وروسته، چي وروستۍ پناه ګاه ئې له لاسه ورکړې، د پاکستان لدې احسان نه هومره ممنون وي چي خامخا به له

(c) ketabton.com: The Digital Library

پاکستان سره د دوستۍ لار غوره کوي، ځکه پاکستان د دوی ژوند او په قدرت کې اشتراك تضمین کړ، خو ائتلافیونو له هماغه لومړیو ورځو نه د پاکستان په خلاف له دښمنۍ نه ډك تبلیغات پیل کړل. د پاکستان نه د وارد شوو خوراکي موادو په هکله ئې ویل چې دا مسموم شوي، پاکستانیان به ئې نیول او د سخت تعذیب نه وروسته به ئې بندیانول او د دوی په هکله به ئې دا تبلیغات کول چې دا دی پاکستاني جاسوسان ونیول شول. په لومړي سرکې دا کارونه یوازې کمونستانو کول، خو پدې لویې جګړې کې د ماتې نه وروسته، رباني په خپله په سختو الفاظو په پاکستان نیوکې وکړې، هغه ئې د افغانستان په کورنیو چارو کې په مداخلت متهم کړ، غوښتل ئې پدې ترتیب خپله ماتې توجیه کړي او مسکو او ډهلي خوشحاله کړي. په اندونیزیا کې د اسلامي هېوادونو د مشرانو په کنفرانس کې د شرکت په خاطر ئې، د تګ راتګ لپاره د ډهلي لار انتخاب کړه او په خپلو مرکو کې ئې په پاکستان نیوکې وکړې. له هند سره دوستۍ او له پاکستان سره مخالفت، د هغې معاهدې یوه برخه وه چې له روسانو سره ئې امضاء کړې وه د همدې لپاره د کابل او ډهلي ترمنځ روابط په هماغه شکل دوستانه پاتې شول چې د کمونستانو په وخت کې وو. د هند استخباراتي ادارې RAW او د خاد ترمنځ، پخوانۍ ژورې اړیکې نه یوازې په خپل حال پاتې شوې بلکې مزید ټینګې شوې د(راو) د متخصصینو له خوا د خاد د پرسونل روزنه، د معلوماتو تبادله او د پاکستان په خلاف مشترك فعالیتونه د همدې اړیکو اهداف وو. ډهلي له کابل سره د وسائلو د پرزو، مهماتو او دارو درمل په ارتباط مسلسل او پراخې مرستې کولې. ډهلي اعلان کوي چې په دریو کلونو کې ئې یوازې د اندراګاندي له روغتون سره د پنځلس ملیونه ډالره معادل مرسته کړې، د ائتلافي ادارې د ژوبلو قومندانانو او د مهمو شخصیتونو تداوی په ډهلي کې او د RAW په مصرف ترسره کېږي.

له یوه پلوه سره دوستي او له بل پلو سره دښمني، ورو ورو دې حدته ورسېده چې خاد او راو په پاکستان کې د پېښور د یوه ابتدایي مکتب واړه ماشومان په

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپل سرویس کي یرغمل نیسي، بیا ئې د پراخو تبلیغاتو لپاره تر اسلام آباد پوري انتقالوی او هلته د افغانستان په سفارت کي ساتل کېږي او د څو میلیونه ډالره او تر افغانستان پوري د یرغمل نیونکو د انتقال لپاره د هلیکوپټر مطالبه کوي، خو بالآخره د پاکستاني کوماندوګانو د حملې او د یرغمل نیونکو په وژلو دا ډرامه پای ته رسېږي.

همدا راز په کابل کي د پاکستان پر سفارت پداسي وخت کي حمله کوي چي د پاکستان خارجه وزیر، سردار آصف احمد علي، د مذاکراتو لپاره کابل ته بلل شوی وو او د کابل د ائتلافي ادارې مېلمه وو!! پدې حملې کي یو نفر په قتل رسېږي، سفیر ترهغه په چاقوګانو وهل کېږي چي حمله کوونکي ګمان کوي هغه وژل شوی او پورته مقاماتو ته د هغه د وژل کېدو راپور ورکوي، د سفارت نور کارکوونکي هم په چړو او قونداغونو وهل کېږي او په پای کي سفارت ته اور اچول کېږي.

پدې کي هیڅ شك نشته چي دا کارونه د خاد او راو، د ګډ پلان له مخي تر سره شوي، چي هدف ئې د پاکستان او افغانستان ترمنځ، روابط تر هغه حده خرابول وو چي د بېرته روغي جوړې ټول امکانات د تل لپاره ختم شي. سادګي به وي که څوك ګمان وکړي دا کارونه یوازي کمونستانو کړي او یا تصادفي پېښې وي!! تاسو ولیدل چي د کابل د ائتلافي ادارې واکداران دې ته تیار نشول چي دا حمله وغندي!! او یا له پاکستاني ولس نه د دې غیراسلامي، غیر اخلاقی او له مروت نه لېري اقدام بخښنه وغواړي.

د افغانستان په ارتباط که څوك د پاکستان د تېرو حکومتونو په غلط سیاست د اعتراض حق لري نو هغه یوازي حزب اسلامي دی، داځکه چي:

- پداسي حال کي چي په افغانستان کي اسلامي نهضت او بیا مسلحانه جهاد د حزب اسلامي په لاس پیل شوی وو او پاکستان ته دا خبره جوته وه چي د مهاجرینو ٧٨% په حزب اسلامي پوري تړلي وو او د جګړې ټول فشار د حزب

(c) ketabton.com: The Digital Library

په اوږو وو، پدې هم پوهېدو چې په حزب کې دا استعداد شته چې مقاومت په یوازې توګه مخکې بوځي، خو پاکستان د امریکا تر فشار لاندې په پېښور کې یو په بل پسې ګڼ شمېر ډلې د حزب په خلاف جوړې کړې. افغانان ټول پدې پوهېږې چې له حزب اسلامي نه پرته ټولې جهادي ډلې په بهرکې جوړې شوې، د امریکایانو هدف دا وو چې د روسانو په خلاف روان اسلامي مقاومت باید یوازې د حزب اسلامي په لاس تنظیم او اداره نشي او تر آزادۍ وروسته په کابل کې یو قوي اسلامي حکومت جوړ نشي، د همدې لپاره ئې پاکستان دې ته اړ کولو چې د متعددو ډلو له جوړېدو سره موافقه وکړي، پاکستان په لومړی سرکې لدې سره مخالفت کولو چې د بهرنیو لاس وهنو په نتیجه کې دې متعددی ډلې جوړې شي، خو د امریکا د زیات فشار په وړاندې ئې مقاومت ونشو کړې، موافقه ئې وکړه او پدې ترتیب پېښور په بهر کې د جوړ شوو افغاني ډلو کوربه شو، دا کار ئې پداسې حال کې کړې چې له موږ سره ئې کلکه وعده کړې وه چې نه به بهرنیو لاس وهنو ته اجازه ورکوي او نه په پاکستان کې د نورو ډلو جوړېدو ته!!

- افغاني ډلې ئې دې ته مجبوری کړې چې رباني د جمهور رئیس او مسعود د دفاع وزیر په حیث و مني.
- د هغه ائتلاف ملاتړئی وکړ چې زموږ په خلاف ئې جګړه اعلان کړې وه، د همدې ائتلاف د ملاتړ لپاره ئې موږ دې ته مجبور کړو چې په پاکستان کې خپل دفترونه وتړو، خو موږ پدې خاطر د پاکستان په خلاف له څه ویلونه ډډه کړې چې:

۱ – د دې کار ګټه د اسلام دښمنانو ته رسېده.

۲ – پاکستان درې نیم ملیونه افغاني مهاجرینو ته پناه ورکړې او د افغان ولس د مقاومت ملاتړ ئې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳ - له بل نه دا توقع کول چي زمونږ ستونزی حل کړي او یا د خپلو ګټو د تأمین لپاره، یا د خپلو مجبوریتونو په وجه دي داسي څه ونکړي چي زمونږ ملي مصالحو ته زیان رسوي، بې ځایه توقع ده، مونږ باید خپلي ستونزی په خپله حل کړو ، افغانان په خپله باید د نورو د لاس آله نشي او خپلي ملي ګټې د نورو دګټو لپاره قرباني نکړي. که افغانان د نورو غلامي ته چمتو کېږي، د څو پیسو په مقابل کي ځان، ایمان، وطن او خپله دنیا او عقبی خرڅوي، له بل نه د شکایت په ځای باید په خپله افغانان ملامت کړو او د دوی د اصلاح او لدې حالت نه د ژغورني هڅه وکړو. د پاکستان په خلاف او د نورو هغو اسلامي هېوادونو په خلاف چي له یوې خوا ئې زمونږ د اسلامي مقاومت ملاتړ کړی خو له بلې خوا ئې زمونږ د هېواد په ارتباط داسي سیاست غوره کړی چي مونږ ترې صدمه لیدلې، له څه ویلو نه د اجتناب اصلي وجه همدا وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ائتلافيونو ژمني

ائتلافيونو به په لومړي سرکي زموږ د شرائطو په وړاندي ويل:

- که ملېشې وباسو څوك د دې تضمين کوي چي حزب اسلامي به په کابل حمله نکوي؟
- د حملې په صورت کي به څوك د حملې د دفع کولو تضمين کوي؟
- که ملېشې له کابل نه وايستلی شي په شمال کي مستقل حکومت جوړوي او هېواد د تجزيې له خطر سره مخامخ کېږي!!
- کمونستان پدې دليل له خپلو پستونو څخه نشو لېري کولی چي: دوي ته عمومي عفوه اعلان شوي، د نجيب د حکومت په پرزولو کي ئې د مجاهدينو مرسته کړي او مجددی دوی په خپلو مناصبو کي ابقا کړي.
- د انتخاباتو په هکله به ئې کله ويل چي: په اسلام کي انتخابات نشته !! کله به ئې ويل: په افغانستان کي د انتخاباتو تر سره کول ممکن ندي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- زموږ ځواب دا وو:

- تاسو ملېشې وباسئ، کمونستان له حساسو مناصبو نه لېرې کړئ، موږ نه یوازې په کابل د عدم حملې هر تضمین چې تاسو و غواړئ درکوو بلکې په مؤقت حکومت کې د حزب اسلامي برخه هم تاسو ته سپارو او تر انتخاباتو پورې ستاسو کامله واکمنې منو.

- موږ دې ته تیار یو چې خپل قوتونه له کابل نه په څومره فاصله چې تاسو وغواړئ لېرې کړو.

- ملېشې د دې توان نلري چې په شمال کې مستقل حکومت جوړکړي، که دا کار ئې وکړ، زموږ مجاهدین به ستاسو تر قومندې لاندې د هغوی په خلاف جنګېږي.

- دا منو چې دوی ته عمومي عفو شوې خو د عمومي عفوی معنا دا نده چې موږ دوی ته تسلیم شو، د دولت حساسې او مهمې اداري لکه خاد، د فوځ د لوی درستیز مقام، د فرقو قومنداني، راډیو، تلویزیون، د کابل د ګارنیزیون قومنداني، د ښار امنیت، دلارو امنیت، هوايي ډګر او ... د دوی په لاس کې وي، مګر زموږ جهاد یوازې له نجیب او یعقوبی سره وو او د دوی له وژلو وروسته زموږ هدف تر سره شوی دی، که څه هم د نجیب حکومت سل په سلو کې په خپل حال پاتې وي؟!

- ملیشو خو د نجیب په خلاف هلته اقدام وکړ چې نجیب عملاً خپله استعفی اعلان کړې وه !! اصلاً دوی د نجیب له استعفی سره د مخالفت په وجه او له مجاهدینو سره په یوه ائتلافي حکومت د ټینګار په خاطر دا اقدام وکړ. د پېښور د ګورنرهاوس د معاهدې له مخې خو مجددی جمهور رئیس نه وو ټاکل شوی هغه خو د یوه داسې کمیسیون د رئیس په توګه کابل ته لېږل شوی وو چې قدرت به له کمونستانو نه مجاهدینو ته انتقالوی نه د دې لپاره چې کمونستان په قدرت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابقاکړي. لدې نه علاوه، د پېښور معاهده صریحاً حکم کوي چې کمونستان به له حساسو مناصبو څخه لېرې کېږي.

- دا تاسو په کوم اسلام او د اسلام په کوم اصل استناد کوي چې د هغې له مخې، انتخابات ناجائز ګڼې، خو له کمونستانو سره ائتلافي اداره جوړول، کمونستانو ته تسلیمېدل او د کمونستو جنرالانو تر قومندې لاندې د مجاهدینو سره جنګېدل، درته جائز او روا برېښي. پداسې حال کې چې د بشریت په اوږده تاریخ کې د لومړی ځل لپاره د ولس په رأیې د ټولنې د مشر انتخاب په اسلام کې تر سره شوي، داسې چې د مشر د ټاکلو ټول مخکني ظالمانه روایات ئې منسوخ کړي او د مشر د ټاکلو صرف یوه لار ئې جایز ګڼلې او هغه د ولس په خوښه او له فشار او تهدید نه پرته د څرګند بیعت په نتیجه کې د امیر ټاکل، لدې نه د مخه به د ټولنې واکمني یا د میراث په شکل له پلار نه اولاد ته، د حاکمې کورنۍ په چوکاټ کې انتقالېده، یا به په زور تر لاسه کېده، یا به د ټولنې د بېلو بېلو پرګنو د واکمنانو ترمنځ د سازش له لارې له یوه نه بل ته انتقالېده او عام ولس به پدې هکله د څه ویلو او کولو توان او حق نه درلود، اسلام د جاهلیت د دور دا اسلوبونه او طریقې لغوه کړې او د مشر او امیر د انتخاب حق ئې عامو مسلمانانو ته وسپارو، چې د څرګندې او آزادې غونډې په ترڅ کې به خپل مشر انتخابوی او په خپله خوښه به ورسره بیعت کوي، د جبر او زور واکمني او د خلکو له آزاد انتخاب او بیعت نه پرته د سازشونو واکمني ئې حرام او ناجایز اعلان کړه. آیا د حضرت ابوبکر صدیق او حضرت عمر(رض) او مخصوصاً د حضرت عثمان(رض) ټاکنه چې د مدینې له عام ولس نه د یوه هیئت په ذریعه د استفتاء او رأی اخستنې له لارې تر سره شوه او همداسې د حضرت علی(رض) انتخاب، د دې لپاره کافي دلیل ندی چې د انسانیت په اوږده تاریخ کې د لومړی ځل لپاره د امیر او مشر د ټاکنې لپاره د ولس رأیې ته په اسلام کې رجوع شوې او د انتخاباتو اساس د مسلمانانو په لاس اېښودل شوی؟!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په حقيقت کې مجاهد ډوله ائتلافيون، پدې نه توانېدل چې کمونستانو ته ځواب ورکړي او له کمونست رژيم نه پاتې مسلح قطعات يا منحل کړي، يا ئې له کابل نه وباسي، دوی پدې پوهېدل چې په کابل کې د کمونستانو مېلمانه دي، د هغوی د خوښې خلاف د څه ويلو او مخصوصاً د دوی د مخالفت توان نلري، هغوی په قدرت کې د شريك کېدو او ائتلاف لار غوره کړې وه او له روسانو سره ئې د همدې خبرې ژمنه کړې وه. دوی له انتخاباتو سره فقط پدې دليل مخالفت کولو چې لدې لارې ئې د قدرت د ترلاسه کولو چانس نه وو.

کله چې ائتلافيون د جګړې له نتائجو نه مأيوس شوي او روغې جوړې ته اړ شوي په ظاهرکې ئې دا شرائط منلی خو په خفا کې ئې په قدرت کې د پاتې کېدو لپاره د ناروا سازشونو لار غوره کړې او د هرې معاهدې بند بند ئې نقض کړې. دوی يوازې له مسکو او ډهلې سره په خپلو ژمنو صادقانه عمل کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ائتلاف په مقابل کي د نورو ډلو دریځ

حرکت انقلاب اسلامي

ائتلاف غوښتل چي د حرکت له مذهبي صبغی او د پښتنو په سیمو کي د حرکت له نفوذ نه د حزب په خلاف اعظمي استفاده وکړي. له حرکت سره ئې هره میاشت پنځه سوه ملیونه افغاني مرسته کوله، چي ورو ورو ئې دا مقدار زیات کړ. د حرکت د هر معاون له ډلي سره ئې مستقلی مرستي کولي. د هلمند، پکتیا، غزني او پکتیکا مقیم والیان او د لغمان او وردگ ـ میدان مهاجر والیان د حرکت له غړو نه غوره شوي وو. د حرکت د قومندانانو لپاره په مرکز او د جنوب په مختلفو ولایاتو کي قطعات منظور شوي وو چي ځینو ئې د حزب په خلاف په جگړو کي برخه اخستله او ځینو یوازي مرستي ترلاسه کولی او د حزب په خلاف له جگړو ئې ډډه کوله.

د حرکت اکثر غړي د کمونستانو له ملگرتیا او د حزب اسلامي په خلاف له جگړو سره مخالف وو او دا ئې غوښتل چي حرکت له حزب اسلامي سره گډ دریځ غوره کړي، خو رشوت خورو حرکتیانو د دې کار مخالفت کولو، مولوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

محمدنبي تر پایه له جنرال دوستم سره له ملاقات نه ډډه وکړه، خو له کمونستانو سره د رباني په ملګرتیا ئې په څرګندو الفاظو له اعتراض نه ځان ساتو.

یو ځل مولوی محمدنبي ته وویل شو چې له استاد سره یو ځای د اسلام آباد په لوري سفر لري، تیار شو، طیارې ته وخوت، د الوتنې په پای کې ناڅاپي ګوري چې په یوه ناآشنا هوایي ډګرکې کوز شوي، پوښتنه ئې وکړه چې داکوم ځای دی، ورته وویل شو چې مولوی صاحب دا د مزار شریف هوایي میدان دی! استاد مختصر تم کېږي، له جنرال دوستم سره ملاقات لري، امید دی تاسو هم پدې ملاقات کې برخه واخلي، خو ده له ملاقات نه ډډه وکړه او تر هغه په طیارې کې پاتې شو چې له مزار نه بېرته والوته.

که زه ووایم چې ائتلاف له ټول حرکت انقلاب نه، په همدې پورتني شکل استفاده کړې، ښایي مبالغه مې نه وي کړې. له ځان سره ئې خوځولو، پرته لدې چې د تلو له هدف او مسیر نه ئې خبرکړي.

حرکت انقلاب، فقط هلته له ائتلاف نه ووت چې طالبان چهارآسیاب ته راورسېدل، لدې نه وروسته د حرکت د هماغه غړو مرسته له طالبانو سره پیل شوه چې تر پرونه ئې د رباني ملګرتیا کوله. د حرکت ځیني غړي خو د رباني په حکومت دومره کلك ولاړ وو چې تر متعصبو جمعیتیانو نه هم زیات!! چې کله به رباني د داخل نه د مخلصو جمعیتیانو د فشار او له بهر نه د مخالفو ځواکونو د مسلسل برېاوو په وجه استعفی ته اړ کېدو، دوی به د ده د استعفی مخالفت کولو. یو ځل چې د سکاد غنډ او د کابل په غرب او جنوب کې ډېري ساحې، د حزب مجاهدینو ونیولی او د ائتلافیونو وضعیت هومره پرېشانه شو چې هر چا دا ګڼله چې نن سبا به دولت سقوط کوي، نو د دولت د عالی شوری اکثر غړو په واضح الفاظو د رباني په استعفی تأکېد کولو او دا ئې د بحران د حل یوازنۍ لار ګڼله، خو د حرکت یوه وزیر او د عالی شوری غړي سترجنرال مولوی جلیل الله رباني ته مخ کړ او وئې ویل: استاده! حضرت عثمان (رض) حتی په هغه وخت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

له استعفی نه ډډه وکړه چي مخالفين د ده د کور په دېوالونو راواوښتل، ته څنګه پداسي حال کي استعفی کوي چي ستا او مخالفينو ترمنځ لا غرونه حايل دي!! استاد په ډېر غمجن غږ ورته وويل: کاش تولو همدا نظر درلودي!!

د ائتلافي دولت په عالی شوری کي د حرکت غړي او د قطعاتو اکثر قومندانان ئې اوس له طالبانو سره ملګري دي.

اتحاد اسلامي

اتحاد اسلامي له لومړۍ ورځي نه تر پايه په ائتلاف کي د رباني او مسعود ملګرتيا کړې خو د اتحا د ملګرتيا دوه بېل بېل اثرات درلودل: له يوې خوا په ائتلافي حکوت کي د اتحاد غړيتوب د ائتلافيونو ترمنځ د اختلاف عامل وو، د وحدت له حزب سره د اتحاد مسلسل نښتي، له ائتلاف نه د وحدت په وتلو منتج شوې او په شيرخان بندر کي د اتحاد او جنبش جګړه، له ائتلاف نه د جنبش د جلاکېدو باعث شوه. د ائتلاف په بهرني سياست هم د اتحاد غړيتوب خپل اثرات درلودل، په يوې مرحلې کي له ائتلاف نه د ځينو عربانو د ملاتړ لامل وو، خو په همدې مرحلې کي د ايران د خفګان وسيله شو، ايران دا غوښتل چي مسعود د جبل السراج د معاهدې په نسبت التزام وکړي او د وحدت او اتحاد تر منځ په نښتو کي حتماً له وحدت سره مرسته وکړي، خو مسعود به داسي عذرونه وړاندي کول چي ايران ورباندي نه قانع کېدو، خبره دې حد ته ورسېده چي ايران ناراضه شي، پدې ترتيب ائتلاف د څه مودې لپاره يو داسي مؤثر حامي له لاسه ورکړ چي د ائتلاف د تأسيس له لومړۍ ورځي ئې د هغه حمايت کړي. له بلې خوا ائتلاف غوښتل چي له اتحاد نه په لاندي مواردوکي استفاده وکړي:

الف: ملت ته وښيي چي دا ائتلاف د ژبني تعصب په بنياد او د پښتنو په خلاف ندی جوړ شوی او د يوه خاص قوم او مليت سلطه نه غواړي، که داسي وی نو د پښتنو يوې ډلي به د دوی په حکومت کي برخه نه درلوده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب: د ائتلافي رژیم په خلاف د مجاهدینو دګډې جبهې د جوړېدو مخنیوی وکړي، که اتحاد د ائتلاف ملګرتیا نه وی کړي نو نه به مولوی محمدنبي او نه مولوی خالص د ائتلاف په څنګ کي ودرېدلی وو.

ج: په مشرقی او جنوبي ولایاتو کي له حزب اسلامي سره د مجاهدینو د یوځای کېدو مانع شي او دلته د ائتلاف په ګټه مسلح قطعات جوړکړي چي د همدې مقصد لپاره استاد سیاف یو ځل د مشرقی زون او بیا د جنوبي زون مسئول و ټاکل شو.

د اتحاد تقریباً ټولو غړو دا غوښتل چي اتحاد له ائتلاف نه ووځي او له حزب اسلامي سره ګډه جبهه جوړه او ګډ دریځ غوره کړي. خو استاد سیاف، د رباني او مسعود په څنګ کي پاتې کېدل غوره او مفید وګڼل او په پوره اخلاص سره ئې حتی د خپلو ډېرو مؤثرو غړو د خفګان او له اتحاد نه د وتلو په قیمت د هغوی ملګرتیا وکړه.

خو ائتلافي انډیوالانو ئې د ده د اخلاص په اندازه د ده سره جفا کړي، د اتحاد په خلاف به ئې تبلیغات کول، د اتحاد مجاهدین به ئې په اخلاقی فساد او تالان متهم کول، په هري جګړي کي د خپلي ماتې عامل به ئې اتحاد ګڼلو، له ټول کابل نه ئې وایستل، حتی د پغمان پوستې ئې هم له اتحاد نه واخستلی او خپلو افرادو ته ئې وسپارلي. د بګرام له هوايي ډګر نه د اتحاد د افرادو د ایستلو قصه ډېره جالبه ده:

د خواجه رواش د هوايي ډګر له فلجېدو نه وروسته ائتلاف دې ته اړ شو چي له روسیې نه د پیسو او مهماتو د انتقال لپاره د بګرام له هوايي ډګر نه استفاده وکړي، خو هلته دوه خنډونه په مخي کي وو: د میدان شا او خوا ته د حزب جبهات او د هوايي میدان په یوې مهمي برخي کي د اتحاد د مجاهدینو شته والي. دهمدې لپاره، ائتلافي ځواکونو په پروان کاپیسا د لویې حملې او د بګرام د هوايي ډګر د تصفیې پلان جوړکړ، په کومه ورځ چي عملیات تر سره کېدل د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتحاد اسلامي د بگرام قومندان پغمان کي له استاد سياف سره ملاقات درلود ، عمليات تر سره شول، بگرام تصفيه شو ، د اتحاد افراد خلع سلاح او له بگرام نه و ايستلی شو. د دې پېښې په هکله استاد سياف ما ته قصه کوله چي سبا ته مسعود د مخابری له لاري تماس ونيولو او د بگرام په هکله ئې راته وويل: استاد مبارك باشه، الحمدلله توطئه خنثی شد. اگر اقدام به وخت نمی کرديم دگه قومندانان شما چند ساعت بعد تر بگرام را به حزب اسلامي تسليم مي کردند!!

داکتر عبدالرحمن به په هر مجلس کي ويل چي زموږ د اختلافاتو اصلي عامل استاد سياف دی. د ده په وجه ائتلاف لدې حالت سره مخامخ شو او سياف به ويل: ما استاد رباني ته مکرر ويلي چي ستا پاچايي منم خو د فهيم، قانوني او داکتر عبدالرحمن په شان کسانو پاچايي نشم منلي، لدې نه معلومېږي چي ائتلاف له سياف سره د ده د ټول اخلاص په مقابل کي څه معامله کړي.

ما ته په پېښور کي د نجيب له استعفی نه څه موده دمخه، د يوې غونډې په دوران کي، استاد سياف وويل: تاسو ته يوه مهمه خبره لرم، چي سره گوښه شوو نو په ټيټ غږ ئې راته وويل: "کي جی بی او سي آی ای په گډه د افغانستان په هکله خطرناکه منصوبه لري چي د مسعود په ذريعه ئې عملي کول غواړي، ما څه بند و بست کړي، تاسو هم خاصه توجه وکړي" ما او هغه تعهد وکړ چي په گډه به د دې توطئې د شنډولو هڅه کوو ، خو متأسفانه هغه د دې توطئې په وړاندي زه يوازي پرېښودم او د هماغه ائتلاف ملگرتيا ئې وکړه چي کي جی بی او سي آی ای جوړ کړي وو.

د سياف رول له يوه بله پلوه هم ځانگړتيا درلوده: چي کله به رباني له فشارونو او تهديدونو سره مخامخ شو او ټولو ډلو به يوازي پرېښود ، نو سياف ته به ئې وويل: زه استعفی ته تياريم، تاسو له نورو سره خبره وکړي، چي قدرت چاته وسپارم، هغه به باور وکړ او له مولوی خالص او مولوی محمدنبي سره به ئې تماس ونيولو ، کله يوه او کله بل ته به ئې وويل چي تا راوړاندي کوو! د دولت

(c) ketabton.com: The Digital Library

رياست تا ته سپارو! وو ايه: نظر دي څه دی؟ او شرائط دي کوم دي؟ هغوی به باور وکړ کابل ته به ولاړل، څه موده به په همدې تګ راتګ کي تېره شوه، دوی به هم هيلمند وو او د ائتلاف په هکله به ئې مخالفت راکم شو، د ائتلاف په خلاف د مشترکي جبهې جوړېدو کار به متوقف شو او فشارونه به تخفيف شول، بيا به هم وعدی هيری شوې او هم تماسونه او تګ راتګ پای ته ورسېدو.

په غرب پوري تړلې کړی

په غرب پوري تړلو ډلو او په غرب کي مېشت د غرب پلويانو، که څه هم کوم مؤثرحزب نه درلود، خو امريکا غوښتل چي دوی د ظاهرشاه په محور راغونډ کړي. دوی د کابل له رواني جګړي نه د ټولو مجاهدينو په خلاف د تبليغاتي وسيلی په حيث استفاده کوله، د مجاهدينو په خلاف به ئې دا شديد او زهرجن تبليغات کول چي دوی د جګړي عامل، د ملك د ورانۍ او د کابل د مظلوم ولس د هجرت باعث شول، د قدرت ليوال دي او د هېواد له اداري نه عاجز. امريکا غږ او بی بی سي ته وظيفه ورکړی شوې وه چي د دغو څېرو تبليغات په پراخه پيمانه او په مسلسله توګه منعکس کړي، د دوی د تبليغاتو غشي يوازي د مجاهدينو لوري ته خوشي کېدل، د کمونستانو په خلاف به ئې نه يوازي له څه ويلونه ډډه کوله بلکي هغوی به ئې تر مجاهدينو غوره ګڼل، هدف دا وو چي په يوې مرحلې کي دوی دواړه د مجاهدينو په خلاف متحد او د يوه بل په څنګ کي ودروی.

مائوويستان

په افغانستان کي د سياسي مبارزاتو د پيل کېدونه وروسته، په يوې مرحلې کي د مائوتستون د نظرياتو پلوي کمونست ډله، چي د شعله جاويد په نامه مشهوره شوه، په ځوانانو کي د خلق او پرچم نه زيات پلويان درلودل، دوی له دښمنانو سره د نه پخلا کېدونکې او په قهر او تشدد د مبتني مبارزی شعارونه ورکول. له جوانان مسلمان سره د يوې نښتي نه وروسته دا ډله په ګڼ شمېر ورو

(c) ketabton.com: The Digital Library

وړو ټولګيو وويشلی شوه. د دوی د مبارزې ډګر، د اهل تشيع ټولنه وه، د دوی ځينو ټولګيو د کموڼم ترڅنګ د"ملي ستم" په قومي تعصب مبتني افکار خپل کړل، د جهاد په دوران کي دوي ته د يوه حزب په څېر د هېواد د ننه او په ګاونډيو هېوادونو کي د کار کولو مناسب شرائط برابر نشول، خو په پېښنو کي ئې پدې شکل خاصه ونډه درلوده:

- ځيني اروپا او امريکا ته وتښتېدل او هلته ئې سياسي او فرهنګي فعاليتونه پيل کړل.
- ځينو د پيپلز پارتي له يوې جناح سره چي يو وخت ئې کمونستي افکار لرل، د تماس په وجه و توانېدل چي د ښځو د انقلابي سازمان (راوا) ترنامه لاندي په پاکستان کي د فعاليت لپاره امکانات ترلاسه کړي.
- ځينو په هغو جهادي ډلو کي ځانته د پښو ځای پيدا کړ چي يا ئې کمونستي ډلي نه پېژندلی او د منظمي سياسي مبارزې تجربه ئې نه درلوده او يا د هر راز خلکو او د هر مزاج او سليقې خاوندانو په راغونډولو ئې باور درلود. دوی په جنوب غرب، فراه، نيمروز او هرات کي د ملي ګرا ډلو په ليکو کي منظم شول او په پروان، مزار، تخار او بدخشان کي د شورای نظار په څنګ کي ودرېدل.
- د دوی يو شمېرکسان په هغو غربي خيريه مؤسساتو کي ځای په ځای شول چي په اصل کي د غربي هېوادونو د جاسوسي شبکو خطرناکي ځالي وي. پدغو مؤسساتو کي د شعله جاويد د غړو د پراخ استخدام دوه اساسي وجهې وي: دوی له سي آی ای سره رسماً تعهد کړي وو چي په افغانستان کي به د دوی د پلان مطابق کارکوي، په خپلو نشراتو کي ئې له يوې خوا د ظاهرشاه او له بلې خوا د مسعود ملاتړ کولو او په ټولو جهادي تنظيمونو ئې سختي نيوکي کولي. د دوی اخلاقي او فکري حالت داسي وو چي غربي جاسوسي شبکو ته، د اسلام په خلاف د کارکولو لپاره ئې لدوی نه غوره عناصر جوړ کړي وو. د اخلاقي فساد خورولو او د افغانانو د اسلامي هويت په خلاف هڅو کي دغو د چين له مرستو نه مأيوس

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوو کمونستانو، له دغو شبکو سره، د خیریه مؤسساتو د کارکوونکو تر نامه لاندې هر راز تعاون کولی شو، که فرانسوی مؤسساتو، د خبریال او نرس په نامه د ښایسته فرانسوی پیغلو په ذریعه د مجاهدینو د بې لارې کولو او د جاسوسي شبکو په لوموکې د ترلو هڅه کوله، د (راوا) غړو په آسانۍ او کم مصرف سره دوی ته همدا کارکولی شو. فرانسوی خبریالو پیغلو چې د ځینو قومندانانو په باب کوم کتابونه لیکلي او پدې کتابونوکې ئې کوم رازونه افشاکړي، د دغو استخباراتي شبکو پلانونه په ښه توګه څرګندوي.

د هېواد په وروستیو پېښنو کې د ستم ملي او شعله جاوید مختلفو ډلو د سازا، سزا، کجا ... تر نامه لاندې ډېر خبیث رول ادا کړي، د دې وجه دا وه چې: کې جی بی د خلق او پرچم ډلو ته وظیفه ورکړه چې په افغانستان کې د قوم، ژبې، سمت، اقلیت او اکثریت تر نامه لاندې د افغانانو د ملي وحدت ختمولو او د اسلامي روحیې ټکولو لپاره پراخ کار پیل کړي، پدې کار کې نوموړو ورو ورو ډلو پوره تجربه او سابقه درلوده. په شورای نظار او نورو تنظیمونو کې د دوی له نفوذ نه په استفادی سره کمونستان پدې وتوانېدل چې د قومي او سمتي تعصباتو اور ته لمن ووهی او په یو شمېر بې شعوره تش په نامه مجاهدینو کې همدا تعصبات راولاړکړي. هغو جاه طلبه عناصرو چې د ټول ملت په سطح د ملي شخصیت په توګه د مطرح کېدو چانس ئې ضعیف وو، د کمونستانو همدا شعارونه بدرګه کړل او د اقلیتونو له حقوقو نه د دفاع او د پښتنو په خلاف د یوه ګډ محاذ د پرانستلو له بهیر سره یوځای شول.

د ببرک په پلویانو کې فرید مزدك، نجم الدین کاویاني، عبدالحمید محتاط او جنرال مؤمن تر ټولو زیات، د داسې جبهې د جوړولو په کار کې فعاله ونډه درلوده. طاهربدخشي او بحرالدین باعث له ستمیانو څخه، مجید کلکاني او ورور ئې قیوم رهبر له شعله یانو څخه د دې کار مخکښان وو. د دوی له جملې نه داکتر عبدالرحمن وتوانېدو چې د شورای نظار تر نامه لاندې په ائتلافي جبهې

(c) ketabton.com: The Digital Library

کي د مسعود د معاون په حیث ځای ونیسي او له همدې لاري د کمونستانو او مجاهدینو د یو ځای کېدو یوه ډاډ منه هسته جوړه کړي، دی وتوانېدو چي د شعله جاوید او ستم ملي وړی وړی ډلي چي په بدخشان او د هغه شا او خوا ولایاتو کي مصروفی وې او د پښتنو په خلاف د نورو ملیتونو د یووالی شعار ئې ورکاوو، له شورای نظار سره نږدې کړي، د وطن له حزب سره د مسعود د ارتباطاتو د تنظیم کار هم د ده په غاړه وو، چي د همدې ارتباطاتو لپاره به په میاشتو میاشتو په کابل کي اوسېدو او د کابل او پنجشیر تر منځ به ئې تګ راتګ کاوو. مولوی افضل نورستاني په یوه لیك کي داکتر عبدالرحمن ته د کابل د فاتح خطاب کوي او لیکي: "د نورستان ولس پدې فخر کوي چي کابل ستا په شان د یوه نورستاني په لاس فتحه شو"!! واقعاً چي عبدالرحمن له هغو کسانو څخه وو چي د ائتلاف په جوړولو کي او کابل ته د شورای نظار په داخلولو کي ئې لویه ونډه وه، هغه تر مسعود نه زیات زرنګ او زیات فعال وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شينډنډ سقوط

د شينډنډ ستراتيژيك هوايي ډګر چې تر بل هر ميدان نه ئې زياتې جنګي او نظامي باروړونکې الوتکې درلودې، د نجيب د سقوط په وخت کې د حزب اسلامي قومندانانو تصرف کړ، د فراه اکثره ولسوالۍ هم د حزب په لاس کې پرېوتې. خو موږ د شينډنډ له هوايي ډګر نه په څو دلائلو سمه استفاده نشوی کولی:

- نه ايران له موږ سره د طيارو د تيلو د راوړلو په اړه مرسته کوله نه پاکستان، دواړو هېوادونو دائتلاف ملاتړ کولو.
- د هوايي ميدان د ټول تخنيکي پرسونل تمويل او له ميدان نه د دفاع په خاطر د کافي مجاهدينو ځای په ځای کول او د هغوی مستمر اکمال موږ ته ګران وو.
- له کابل نه ئې فاصله هومره وه چې نه هليکوپټرو تګ راتګ کولی شو او نه جنګي طيارو له خپلي لازمي محمولی سره.

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هرات کي د حزب د مجاهدينو په خلاف د اسمعيل خان له عملياتو نه وروسته، موږ غوښتل ځيني الوتكي خوست ته راانتقال كړو، له مولوى جلال الدين حقاني او مولوى نظام الدين حقاني سره مو خبره وكړه، دواړو موافقه وكړه. د دې موافقې نه وروسته موږ د خوست هوايي ميدان د الوتكو د كوزېدو لپاره ترميم كړ او د ميدان د تنوير بندوبست مو وكړ، خو په كومه ورځ چي موږ د الوتكو د انتقال لپاره تيارى نيولو، د مولوى حقاني ورور ابراهيم حقاني، د ميدان په منځ كي ټانك ودرولو او وئى ويل چي: موږ نه غواړو خوست ته جنگ راانتقال شي!! زموږ نمايندگانو ورته وويل: طيارې د جنگ لپاره نه بلكي د دې لپاره خوست ته راانتقالوو چي د ضايع كېدو مخنيوى ئې وشي او دا كار له مولوى حقاني سره د مخكني توافق په اساس كوو، خو هغه په هيڅ دليل نه قانع كېدو. ابراهيم حقاني د همدې خدمت په بدله كي د رباني له خوا د پكتيا د قول اردو قومندان وټاكل شو او په گرديز د طالبانو د ناڅاپي حملې په ورځ محاصره شو او په خورا بد حالت له گرديز نه ووت او اوس دى او مولوى حقاني له طالبانو سره ملگري دي او په لومړى خط كي جنگېږي. متأسفانه د ځينو قومندانانو په هكله د هغه خان او نوكر كيسه صدق كوي چي يوه ورځ ئې د خان په خاطر د كچالوستاينه كوله او تر ټولو خوراكو ئې غوره گڼلو او بله ورځ د بادنجان !! خان ورته وويل: دا ته څه كوې چي يوه ورځ كچالو ستايې او بله ورځ بادنجان؟ خپل خان ته ئې په ځواب كي وويل: زه خو د خان نوكر يم نه د بادنجان. دا قومندانان هم كله د سي آى اى او آى اس آى په خاطر له مسعود سره ملگري شوي او د هغه نوكرى ئې كړې او كله د طالبانو په څنگ كي ودرېدلى او د هغه چا په خلاف جنگېدلى چي پرون ئې هغه ته د وفادارى تېږه په سينه وهله. د داسي دوه مخي سياست انتظار كه له هر چا كېدو له درنو پكتياوالو نه ډېر بعيد او لېري بربښېدو، خو متأسفانه نن په پكتياوالو كي هم داسي كسان گورو.

موږ ونشو توانېدى چي د شينډنډ ټولي الوتكي انتقال كړو. په شينډنډ له هوا نه د جنرال دوستم الوتكو مسلسل بمبارد كولو او له ځمكي نه د تورن

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسمعیل او حزب وحدت ځواکونو په ګډه حمله وکړه، له خونړۍ جګړې او ډېر مرګ ژوبلې نه وروسته، میدان د دوی په لاس کې پرېوتو او زموږ مجاهدین خپلو سابقه جهادي سنګرنو ته وختل، خو د اسمعیل خان او د حزب د مجاهدینو تر منځ جګړې تر هغې ورځې رواني وې چې د شینډنډ ټول سابقه مجاهدین له طالبانو سره د ده په خلاف یوځای شول، فراه، شینډنډ او ورپسې هرات د طالبانو په لاس کې پرېوتل. د هرات د سقوط اصلي عامل هماغه جګړې وې چې تورن اسمعیل د نورو په خلاف پیل کړې وې، ځورېدلی قومندانان مجبور شول د غچ اخستلو لپاره د طالبانو ملګرتیا وکړي او تورن اسمعیل هماغسې له منطقې نه وباسي چې دوی ئې ایستلی وو.

په هرات او شینډنډ د اسمعیل خان له تسلط نه وروسته، هغه دومره مغرور شوی وو چې د ټول جنوب لوېدیځ ولایاتو د تصفیې او اشغال اراده وکړي، په غور ئې څو ځله حملې وکړې، وروسته له مسلسل ماتو د چغچران په نیولو قادر شو، خو په اصطلاح له منطقې لا وتلی نه وو چې نوموړی مرکز بېرته مجاهدینو ونیوو. همداسې څو ځله چغچران د ده او د حزب اسلامي مجاهدینو تر منځ لاس په لاس شو.

د بادغیس په لوري ئې بریدونه پیل کړل، د طولاني جګړو نه وروسته د بادغیس د مرکز په نیولو موفق شو. خو بالآخره د هم آهنګۍ شورى د جوړېدو نه وروسته، د بادغیس ټولو قومندانانو د جمعیت د قومندانانو په شمول، په ګډه فیصله وکړه چې د اسمعیل خان ځواکونه به له ټول ولایت نه باسي، مشروط پدې چې د جنبش ځواکونه بادغیس ته داخل نشي، موږ ورسره موافقه وکړه او پدې ترتیب د بادغیس ولایت د اسمعیل خان له تسلط نه آزاد شو.

د فراه او نیمروز په لوري ئې خپل فوځونه وزغلول او له جګړونه وروسته ئې د نوموړو ولایاتو مراکز اشغال کړل. د اسمعیل خان پر له پسې بریاوو په خپله جمعیت کې ده ته بنې ډېري ستونزی راولاړې کړې. د مسعود حسادت او مخالفت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ئې د ده په خلاف تشدید کړ، غوښتل ئې د ده په ضد تورن علاؤالدین تقویه کړي، د دوی ترمنځ د اختلاف او کرکې عمق او حدت، هلته ښه راڅرګند شو چې د هرات د سقوط د عواملو په هکله د مسعود نطاق وویل: "اسمعیل خان له پاکستانیانو سره پټې اړیکې درلودې، د هغوی په وینا ئې هرات طالبانو ته تسلیم کړ، هغه د پردیو جاسوس وو، د ډالرو په بدله کې ئې هرات طالبانو ته پرېښود" مسعود له ایرانیانو نه وغوښتل چې اسمعیل خان تر نظارت لاندې ونیسي او کورئی تلاشي کړي، ویل کېږي چې هغه د اوږدې مودې لپاره تر نظارت لاندې وو او د اوسېدو ځای ئې تلاشي شو.

له اسمعیل خان سره د جمعیتیانو سلوك، د سختې جفا او له مروت نه لېرې سلوك وو، د برياوو او د قدرت په وخت کې په راز راز القابو د هغه ستاینه او د ماتې او له قدرت نه د خلع کېدو په وخت کې هغه ته د جاسوس خطاب کول، له شکه پرته لویه جفا وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام آباد مذاکرات

د حل او عقد قلابی شوری د ائتلاف ستونزی زیاتې کړې، د ائتلاف په منځ کې ئې مخالفتونه راولاړ کړل او د ائتلاف نه بهر ئې د مخالفینو شمېر زیات او ضدیت ئې تشدید کړ. ائتلاف ته له جګړو نه هم په زړه پوري نتیجه په لاس ورنغله، یو ځل بیا ئې د مذاکراتو او روغې جوړې په نامه، د څه فرصت تر لاسه کول ګټور وګڼلو، له جماعت اسلامي او د پاکستان او سعودی له سفیرانو نه ئې وغوښتل چې وساطت وکړي. قاضی حسین احمد د جماعت اسلامي له یوه هیئت سره کابل ته راغی او زیاته موده ئې دلته د دواړو طرفونو ترمنځ تګ راتګ وکړ، ورپسې د نواز شریف د حکومت استاځو د ټولو افغاني ډلو سره، په اسلام آباد کې د تنظیمونو د مشرانو په سطح د یوې غونډې د رابللو په اړه تفاهم وکړ، ټولو لدې غونډې سره موافقه وکړه.

د ۱۳۷۱ کال د حوت په میاشتې کې، مذاکرات پیل شول، پاکستان غوښتل چې د جنرال دوستم جنبش ته هم پدې مذاکراتو کې د ګډون بلنه ورکړې شي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

جنرال دوستم لا دمخه د جنبش ملي اسلامي په نامه بېل حزب اعلان کړي وو او له رباني نه ئې د خپل حزب د رسميت په هکله ليکلې موافقه تر لاسه کړې وه.

سياف او مولوی خالص د هغه له ګډون سره موافق نه وو، خو لدې سره سره د اسلام آباد نظر دا وو چې که حزب اسلامي توافق وکړي نو هغه ته په مذاکراتو کې د ګډون بلنه ورکوو، زموږ ځواب دا وو چې جنرال دوستم د رباني د فوځ يو جنرال دی د هغه مستقل ګډون منطقې نه برېښي.

زه پداسي وقت کې د غونډې ځای ته ورسېدم چې نواز شريف او ترکي الفيصل له نورو مشرانو سره خبري پيل کړي وې، د غونډې له وضعيت نه معلومېده چې دوی دواړه، رباني ته په مهلت ورکولو تأکېد کوي خو له اتحاد نه پرته د پاتې تنظيمونو مشران او استاځي لدې کار سره موافق نه وو. پدې غونډې کې د رباني دوی غوښتني وي:

١ – د دوو کلونو لپاره بايد دی د جمهور رئيس په حيث ومنلی شي!!

٢ – د دفاع وزارت بايد مسعود ته وسپارلی شي!!

هيڅوك دې ته تيار نه وو چې د رباني دا غوښتني ومني. زموږ دريځ دا وو:

- جمهوري رياست او دفاع وزارت يوه تنظيم ته نشو سپارلي، د هېواد د تېرو خونړيو پېښو يوه وجه همدا وه چې دا دواړه پستونه يوه تنظيم ته وسپارلی شول.
- په مؤقته موده کې دې د انتخاباتو تر سره کېدل تضمين شي.

رباني داسي ښودله چې دی له دغو دواړو خبرو سره توافق کولی شي خو مسعود پدې خبره نشي قانع کولی چې دی به د دفاع وزير نه وي!! له هغه نه وغوښتلی شو چې يا د مخکنۍ وعدې مطابق، مسعود غونډې ته حاضر کړي او يا دې هغه خپل واك تاسو ته وسپاري. خو رباني د څو ځله مخابروی او تلفوني تماسونو سره سره پدې موفق نشو چې يا مسعود غونډې ته حاضر کړي او يا ده ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وکالت ورکړي.

نږدې وه چې غونډه بې نتيجې پای ته ورسېږي خو موږ نه غوښتل دا غونډه بې نتيجې وي او يو ځل بيا د جګړو يو بل دور پيل شي. که څه هم د خبرو په دوران کې ائتلافيونو څو ځايه جګړه پيل کړې وه. موږ دا طرحه وړاندې کړه چې په لاندې خبرو شامل يوې اعلاميې باندې توافق وکړو:

- اوربند.
- د اسراوو تبادله.
- د مذاکراتو دوام.

نواز شريف او ترکي الفيصل پدې ټينګار کولو چې رباني د څه نورې مودې لپاره جمهور رئيس پاتې شي. د دوی د زياد تأکېد او ټينګار په وجه لومړی موږ او بيا نورو دا خبره ومنله چې کېدی شي رباني د ۱۸ مياشتو لپاره د دولت رئيس پاتې شي پدې شرط چې:

۱ – د معاهدې مطابق به انتخابات تر سره کېږي.

۲ – د جمهور رئيس او صدر اعظم صلاحيتونه به همدا اوس ټاکل کېږي.

بلآخره ټولو خواوو له همدې طرحې سره موافقه وکړه او لاندې اسناد ترتيب او امضاء شول:

د اسلام آباد د معاهدې بشپړ متن

موږ پداسې حال کې چې د الله حکم ته منقاد يو، قرآن او سنت مو لارښود دی، د هغه جهاد درانوی او يادونه کوو چې زموږ مجاهد او زړه ور ملت د هېواد د ژغورنې او خپلواکې لپاره پدې اميد پيل کړې وو چې دا لرغونی جهاد به په هېوادکې ډاډمنه سوله تأمين کړي او افغان ولس ته به سعادت او ترقی ورپه برخه کړي او پدې حقيقت باور لرو چې د يوه داسې پراخ بنسټه حکومت جوړول د وخت

(c) ketabton.com: The Digital Library

ضرورت دی چې په ټولو جهادي ډلو شامل وي، د یوه داسې حکومت جوړول چې د ټولو پرګنو او ملیتونو آرمانونه تمثیل کړي، په آرامه او سوله ایزه توګه د قدرت د انتقال عملیه میسرکوي. د هېواد یووالی، ملي حاکمیت او ځمکنۍ بشپړتیا د ساتنې او حفاظت په اړه متعهد یو، د هېواد مجدد اعمار او د مهاجرینو بېرته ستنېدو ته د مساعدو شرائطو برابرولو ته توجه لرو، دا دی د سعودی پاچا خادم الحرمین الشریفین هغې بلنې ته مثبت ځواب وایو چې د افغانانو خپل منځی اختلافات دې په سوله ایزه توګه حل شي او د ښاغلی نوازشریف د پاکستان د اسلامي جمهوریت صدراعظم او د سعودی او ایران له استاځو نه مننه کوو چې د دې هڅو ملاتړ ئې کړي، دا مطلب اعلانوو چې د افغانانو ترمنځ بېل بېل او په ګډه روان مذاکرات د دې لپاره پیل شوي چې د جهاد ثمرات خوندي پاتې شي. موږ په دغو موادو توافق وکړ:

- د ۱۸ میاشتو لپاره د یو مؤقت حکومت تشکیل چې په هغه کې استاد برهان الدین رباني جمهور رئیس او انجنیرحکمتیار یا د ده استاځی به د صدراعظم په حیث وظیفه ترسره کوي.
- د معاهدې له امضاء نه وروسته به د دوو اونیو په منځ منځ کې د دې حکومت کابینه، د جمهور رئیس او د تنظیمونو د مشرانو په مشوره جوړېږي.
- پداسې یوې انتخاباتي عملیې توافق وشو چې:
- په ۱۸ میاشتوکې به ترسره کېږي، دا نېټه د ۱۹۹۲ کال د دسمبر د میاشتې له ۲۹ نه پیل کېږي.
- د انتخاباتوکمیسیون مکلف دی د معاهدې له امضاءسره سم د ۸-۷ میاشتو په ترڅ کې د یوې لویې قانون جوړونکې شوری لپاره انتخابات ترسره کړي.
- د همدې شوری له خوا به د هېواد اساسي قانون تصویب کېږي او بیا به د اساسي قانون په رڼا کې د جمهور رئیس او پار لمان لپاره د همدې ۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

میاشتو په بهیر کې انتخابات سرته رسي.

- د لاندې اجراءاتو لپاره به یو داسې دفاعی کمیسیون جوړېږي چې د هر تنظیم دوه غړي به پکې عضویت لري:
- الف: د ملي اردو جوړول.
- ب: له ټولو ډلو نه درنې وسلې راغونډول او د لزوم په صورت کې هغه د کابل له ښار او نورو ښارونو نه بهرځای په ځای کول ترڅو لدې لارې د ښارونو امنیت تأمین شي.
- ج: د لویو لارو امنیت تأمینول.
- د: د دولت له امکاناتو نه دشخصی قطعاتو او مسلح ډلگیو د اکمال مخنیوی.
- هـ: د دې خبرې تضمین چې د دولت د وسله والو ځواکونو سوق او اداره به د همدې دفاعی کمیسیون په لاس کې وي.
- و: د ټولو هغو اسراوو فوری او بې قید او شرط آزادول چې د شخړو په جریان کې حکومت یا مختلفو ډلو بندیان کړي.
- ټول هغه شخصی او دولتي تأسیسات، املاك، کورونه او مسکوني مناطق چې د جګړو په دوران کې متحاربو ډلو اشغال کړي باید اصلي خاوندانوته مسترد شي، باید ټولې بې ځایه شوې کورنۍ خپلو سیمو ته ستنې شي.
- داسې کمیټه به جوړېږي چې د هېواد مالي سیستم او د دولت مالي اجراءات ترنظارت لاندې وساتي او د پیسو چلند د قوانینو مطابق تنظیم کړي.
- د غذایي او سوند موادو وېشلو لپاره به د ټولو تنظیمونو په استازو مشتمل کمیسیون جوړېږي.
- په اوربند باندې د نظارت لپاره به داسې یو کمیسیون جوړېږي چې د ټولو

(c) ketabton.com: The Digital Library

تنظیمونو استازي به پکې غړيتوب لري.

وظایف او صلاحیتونه

جمهور رئیس:

د دولت رئیس د ملي یووالی نښه ده چې د دولت چارې به د قرآن او سنت او اسلامي شریعت له غوښتنو سره سم سمبالوی.

صدراعظم به کابینه جوړوي بیا به ئې جمهور رئیس ته د اعلان لپاره او د لوړې د مراسمو اجراء په خاطر وړاندې کوي.

۱ـ کابینه به د یوه متحد تشکل په څېر د صدراعظم په هدایت وظایف ترسره کوي.

۲ـ صدر اعظم او کابینه به په ټولو مهمو قضایاوو کې د جمهور رئیس سره په منظم او نږدې توګه تفاهم کوي.

۳ ـ جمهور رئیس او صدر اعظم باید په خپلو منځونو کې د تفاهم له مخې عمل وکړي که چیرته په کومې قضیې کې د رأی اختلاف راولاړ شو د مناقشې له لارې به هغه حل او فصل کوي، که قضیه لاینحل پاتې شوه باید د کابینې او جمهور رئیس ګډې غونډې ته محول شي.

۴ـ د دولت تګلارې پورې تړلې ټول امور باید د صدر اعظم تر ریاست لاندې د کابینې په غونډوکې فیصله شي. ټول وزیران او معینان په انفرادی او اجتماعي ډول د حکومت د تصامیمو په هکله مسئولیت لري.

۵ـ د مسلح قواوو قومندانان به له تعامل سره سم د خپل منځی تفاهم له لارې ټاکل کېږي.

د جمهور رئیس صلاحیتونه:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲ـ جمهور رئيس لاندني وظايف او صلاحيتونه لري:

الف: د جمهوري رياست د معاون ټاکنه.

ب: د قانون مطابق او د صدراعظم په مشوره د قاضی القضات او د ستري محکمې د قاضيانو ټاکنه.

ج: د هېواد د مسلح ځواکونو اعلی قومنداني د دې ځواکو د موازينو او اهدافو په رڼا کې.

د: د کابينې او پارلمان په مشوره د جنگ او سولې حالت اعلانول.

هـ: له مقرراتو سره سم د پارلمان د غونډو پيل او پای اعلانول.

و: د ملي وحدت استحکام، د خپلواکي او استقلال ساتنه او د افغان ولس د گټو په رڼا کې د هېواد د بې طرفی او اسلامي هويت تمثيل.

ز: د شريعت مطابق او له مقرراتو سره سم د محاکمو د پرېکړو تأئيد او لغو.

ح: په بهرنيو هېوادونو کې د افغانستان د سياسي هيئتونو رئيسان او په بين المللي ټولنو کې د افغانستان دائمي استازې ټاکل او د نورو هېوادونو د سياسي هيئتونو د رؤساوو اعتبار ليك منل.

ط: د قوانينو او مقرراتو توشيح او د بين المللي معاهدو امضاء د هېواد له قوانينو سره سم.

ی: جمهور رئيس کولی شي د خپلو صلاحيتونو ځيني برخي خپل معاون يا صدراعظم ته انتقال کړي.

ك: د جمهور رئيس د وفات يا استعفی په صورت کې به د جمهوري رياست دندي د جمهور رئيس معاون ته سپارل کېږي چې د نوي جمهور رئيس تر ټاکني به د چارو نيابت کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ل: د بانك نوټونو د چاپ رسمي اجازه.

م: جمهور رئیس کولی شي چې د کابینې فوق العاده غونډه د هغو حیاتي او مهمو چارو په اړه راوبلی چې د هېواد د ورځینی او عادي اجراءاتو په محدوده کې نه راځی.

د صدراعظم صلاحیتونه:

۷ـصدراعظم او کابینه لاندې صلاحیتونه لري:

الف: د هېواد د داخلي او خارجي سیاست وضع او تطبیق د دې معاهدې د نص او روحیې مطابق د قوانینو په رڼا کې.

ب: د وزیرانو او نورو اداري او اجتماعي مؤسساتو د چارو اداره او سنبالول او د دوی ترمنځ تنسیق او یووالی.

ج: له مقرارتو سره سم اداري او اجرایي تصامیم نیول او د هغوی د پلی کولو چاری سنبالول.

د: د قوانینو تسوید او د لوایحو او مقرراتو جوړول.

هـ: د دولت د بودجې تنظیم او کنټرول او د هېواد د بیا ودانولو او د یوه ارزښتناك بانکي او مالي سیستم د پلی کولو لپاره مناسب تدابیرنیول.

و: د هېواد اقتصادي، ټولنیز او تعلیمي پروگرامونه برابرول او د دې پروگرامونو د تنفیذ په چارو نظارت کول او یو مرفه، په خپلو پښو ولاړ اسلامي هېواد جوړول.

ز: په نړیواله سطحه د هېواد د ګټو او آرمانونو ساتنه او ارتقا او د بهرنیو تعهداتو او نړیوالو پروتوکولونو او معاهداتو څېړنه او لازم سیاسي او اقتصادي تدابیر نیول.

ح: د سولې او امنیت د تأمین او په ټولنې کې د اسلامي اخلاقو د تعمیم او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه خاص او مستقل ارګان په ذریعه اداراتو کې د عدالت او انصاف د مراعات لپاره لازم اجراءات کول.

د پورتنیو موادو د تائید لپاره، لاندې شخصیتونو د ۱۹۹۳ کال د مارچ په ۷ نېټه په اسلام آباد کې د دې معاهدې په پای کې امضاء ګانې وکړې.

مولوی محمد یونس خالص، مولوی محمد نبي محمدی، عبد رب رسول سیاف، سید احمد ګیلاني، صبغة الله مجددی، برهان الدین رباني، محمد آصف محسني، حکمتیار

د اسنادو د امضاء په غونډې کې د ایران هیئت ته هم د ګډون بلنه ورکړې شوه. او فیصله وشوه چې د دعا لپاره به لومړی مکې ته ځو، د سعودی پاچا شاه فهد او د ایران رئیس جمهور هاشمي رفسنجاني به د نواز شریف په شمول د همدې معاهدې په پای کې د شاهد او ضامن په توګه امضاء کوي. ټول مشران په ګډه له نوازشریف سره یو ځای سعودی ته ولاړو عمره مو ادا کړه، له عمری نه وروسته نومړی معاهده په مکه کې له شاه فهد سره د یوې علني غونډې په ترڅ کې یو ځل بیا امضاء شوه. له هغه ځایه تهران ته راغلو، رفسنجاني د معاهدې په پای کې د شاهد په حیث امضاء وکړه. د ایران له جمهور رئیس سره د ملاقات نه وروسته، رباني په تهران کې پاتې شو او د مشهد له لارې هرات ته ولاړ. د هرات په جامع جومات کې ئې وینا وکړه، خو وینائی داسي وه لکه چې اصلاً ئې کومه معاهده نه وي امضاء کړې، په ډېره تنده لهجه ئې په موږ نیوکې وکړې او له خلکونه ئې وغوښتل چې "د اسلامي دولت" د مخالفینو په ضد جهاد ته ادامه ورکړي!!

کابل ته له رارسېدو سره سم ئې د داکتر عبدالرحمن په مشری خپل هیئت مزار ته ولېږو. موږ ګمان کولو چې دا هیئت به د جنرال دوستم د اقناع او د هغه د تشویشونو رفع کولو لپاره مزار ته لېږل شوی وي. خو جنرال دوستم ما ته د دې هیئت د مأموریت په هکله وویل: "هیئت د خبرو د پیل سره سم له کابل نه راوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

خریطه په میز خوره کړه او د حزب اسلامي په خلاف د عملیاتو د پلان په هکله ئې وویل: په سروبی باید له دریوخواوو عملیات ترسره شي، د نجراب او ماهی پر له لاري به د جعمیت او شورای نظار ځواکونه او د لته بند له لاري به د جنبش قطعات په سروبی عملیات ترسره کوي...ماو رته وویل: " آبله ورځ خو تاسو له حزب اسلامي سره معاهد امضاءکړه، پر دې معاهدې د امضاء رنګ لاندي وچ شوی او تاسو د عملیاتو پلان جوړکړي؟! څه شوي او په کومه پلمه دا عملیات پیل کړو، لږ ترلږه ځو ورځي خو باید تېری شي ترڅو داسي کومه پلمه تر لاسه کړو چي خپل افراد ورباندي قانع کړو.. ما لدې عملیاتو سره موافقه ونکړه".

د اسلام آباد د موافقاتو په اساس باید له سفر نه د راستنېدو متصل، ټول مشران په جلا ل آباد کي راغونډ شوي وی او د کابینې په هکله وروستۍ فیصله شوې وی خو غونډې ته د مشرانو په ځای د دوی استاځي حاضر شول، د جمعیت استاځو په غونډې کي وویل چي موږ ته د کابینې په اړه د څه ویلو واك ندی راکړي شوي، مجبور یو بېرته کابل ته ستانه شو. ټولو تعهد وکړ چي خپل مشران به د غونډې لپاره چهار آسیاب ته حاضروی.

کمونست جنرالان په کمین کي وو، غوښتل ئې دا هځي ناکامي کړي، شورای نظار ئې وسوسه کړ چي موږ کولی شو سروبی ونیسو، تاسو جنرال دوستم پدې قانع کړي چي د سروبی د نیولو په عملیاتو کي برخه واخلي، خو د شورای نظار هیئت له مزار نه خالی لاس بېرته راوګرځېدو. شورای نظار ته د سروبی یا چهارآسیاب په لوري د جنرال دوستم له مرستي نه پرته عملیات ممکن نه وو، نو ځکه دوی د پروان کاپیسا د تصفیې پلان جوړ کړ، چي په دوو مرحلو کي باید ترسره شي: لومړی باید د حزب په افرادوکي کار وکړي او ضعیف النفسه عناصر په پیسو واخلي، وروسته د همدغو افرادو په مرسته عملیات ترسره شي. لدې عملیاتو نه د مخه د ننګرهار د یوه هیئت د منځګړیتوب په نتیجه کي په جلال آباد کي. د مشرانو په غونډې توافق وشو. د حزب وحدت له مشر نه پرته ټولو پدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مذاکراتو کې برخه واخسته.

د ننګرهار له شورى سره مو پدې خبري توافق وکړ چې ترڅو ټولو مشرانو په همدې غونډې کې د کابينې په سر موافقه نه وى کړې بايد د غونډې له ځاى نه هيچا ته د وتلو اجازه ورنکړې شي. مذاکرات پيل شول، رباني بياهم د جمهوري رياست ترڅنګ د دفاع وزرات غوښتلو او تردې په کم شي نه راضى کېدو. مذاکرات طولاني شول، له ورځو نه خبره هفتو ته ورسېده، سياف غوښتل د محاصرى لدې حالت نه په کومه پلمه ووځي، د ننګرهار شورى ته ئې وويل: ما ته اجازه راکړې کابل ته ولاړ شم او انجنير مسعود له ځان سره راولم، تاسو پوهېږئ چې رباني لده نه پرته تصميم نشي نيولى!! هغوى د ده تګ د مشرانو په موافقې پورې مربوط کړ، څو ځله ماته راغي، ما موافقه وکړه، خو زړه مې ګواهى راکوله چې استاد به بېرته نه راځي، همداسي وشول. لده سره ملګرى د ننګرهار هيئت بېرته راستون شو، خو دى په پغمان کې پاتې شو.

د همدې مذاکراتو په دوران کې کمونستو جنرالانو د سابقه پلان مطابق د پروان په لورې عمليات پيل کړل. له درنو جګړو نه وروسته د چهاريکار، بګرام، جبل السراج، د کاپيسا ولايت په مرکز او اطراف کې د حزب د مراکزو په نيولو موفق شول او د نجراب او تګاب په لور ئې مخکې تګ پيل کړ.

زموږ د معلوماتو له مخې پدې جګړې کې د جنرال فقير اوجنرال پهلوان رحيم قطعاتو هم برخه اخيستې وه، که څه هم جنرال دوستم له شرکت نه انکار کولو.

زموږ مجاهدين مجبور شول د دارالامان په لورې عمليات وکړې، چهل ستون او دارالامان د همدې عملياتو په ترڅ کې فتحه شول، پدې کار سره د سروبى په لورې د دوى مخکې تګ متوقف شو. رباني د پروان او کاپيسا د فتوحاتو په راپورونو هومره مغرور شوى وو چې د روغې جوړې هيئت ته ئې وويل: نور نو مزيد خبرو ته ضرورت نشته، سبا بله ورځ به سروبى نيولى کېږې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورپسې به چهار آسیاب فتحه کېږي!! خو د دارالامان او چهل ستون په لوري د حزب د مجاهدینو مخکې تګ بېرته نااميده کړ.

بالآخره د کابینې په سر توافق وشو. د دفاع او کورنیو چارو وزارتونو لپاره ګډ کمیسیونونه وټاکل شو، چې کفالت به ئې د جمهور رئیس او صدراعظم په غاړه وي، د پاتې وزارتونو لپاره د هر تنظیم نه دوه دوه وزیران واخستلی شول، توافقات د يوې غونډې په ترڅ کې اعلان شول او غونډه پای ته ورسېده. رباني د کابل په ځای د پېښور په لوري وخوځېدو، خو کابل ته له رسېدو وروسته، د دې په ځای چې د معاهدې مطابق د زړې کابینې وزیران رخصت کړي برعکس هغوی ته ئې ترهغه په خپلو دندوکي د پاتې کېدو فرمان صادرکړ چې نوې کابینه د تحلیف مراسم تر سره کړي، دا يوه نوې خبره، نوی شرط او د معاهدې د فوری انفاذ په لاره کې ځنډ او خنډ راپیداکول وو.

په اصل کې رباني او مسعود خاصتاً کمونستو جنرالانو دا نه غوښتل چې موږ کابل ته ولاړ شو، نه د صدارت تخلیه کولو ته چمتو وو او نه زموږ د تګ راتګ له لارې د کمونستانو د پوستو لېرې کولو ته.

تنظیمونو اومخصوصاً د تنظیمونو له خوا معرفي شوو نوو وزیرانو په رباني فشار اچولو چې نوې کابینه باید خپل کار پیل کړي، پس له اوږدې مودې او ځو نښتو رباني دې ته اړ شو چې په قلعه حیدرخان کې د تحلیف مراسم ترسره او د نوې کابینې د کار پیل سره موافقه وکړي.

کابینه او ائتلاف

موږ مجبور شوو د کابینې غونډې په چهارآسیاب کې دائرې کړو، د ائتلافیونو کمونستو انډیوالانو خپل ملګري دې ته هڅول چې دا بهیر حتماً مختل کړي، پدې اړه ئې لاندې کارونه وکړل:

- د کابینې هغو غړو ته چې په کابل کې د دوی تر ولګې لاندې سیموکې

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوسېدل، د دې اجازه نه ورکوله چې د بالاحصار یا چهل ستون له لارې چهار آسیاب ته راشي، دوی مجبور وو په صدارت کې راغونډ شي او بیا ټول یوځای د پل څرخي له لارې چهارآسیاب ته راشي، په وار وار د کابینې هیئتونو پدې هکله له رباني او مسعود سره خبرې وکړې ترڅو دا دوه لنډې لارې پرانېزي خوننتیجه ئې ورنکړه.

- یو ځل ئې د ۱۳۷۲ کال دعقرب د میاشتې په ۱۸ نېټه، پل څرخي ته څېرمه، د کابینې ټول غړي متوقف کړل، د حربی پوهنتون د قومنداني مخې ته ئې څو ساعته لمر ته ودرول، هومره ئې سپك کړل چې ما گمان کولو بیا به دوی د کابینې په غونډو کې برخه وانخلي، خو یا دا چې وزارت ترعزت نه زیاد ارزښت درلود او یا دا چې دې ته متوجه شول چې دا د کمونستانو او د دوی مجاهد ډوله التقاطي ملگرو کار دی، باید پری نږدې چې هغوی په آساني خپل هدف ترلاسه کړي.

- خاد د کابینې د غونډې په ورځ، د موټرو په تم ځای کې، پداسې فرصت کې د انفجار پلان جوړکړې وو چې د کابینې د غونډې په پای کې او د وزیرانو د رخصت کېدو په وخت به ترسره کېږي، انفجار کوونکي ته لازمي روزنه ورکړې شوه، انجنیر عارف د خاد معاون د دې چاودنې د پروگرام نظارت کولو، انفجارکوونکی له موادو سره د غونډې په ورځ، د انجنیر عارف په ملگرتیا او د هغه په موټرکې له بم سره یو ځای له بالاحصار نه تېرکړې شو او د لوگر د تیلو ټانك سره له موټر نه کوز او د بس په ذریعه د چهارآسیاب په لورې راولېږلی شو، موږ له ټول جریان نه خبر وو، پوره ترتیبات مو ورته نیولی وو، انفجار کوونکی د انفجار ځای ته نږدې ونیولی شو، د تحقیقاتو لپاره د کابینې له منځ نه هیئت وټاکل شو، هیئت د تحقیقاتو راپور او د مجرم اعترافات د کابینې هماغی غونډې ته واورول. پورتنۍ خبرې د همدې کس د اعترافاتو برخه وه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- کابینې د هېواد کلنۍ بودجه تصویب کړه. د معاهدې مطابق به جمهور رئیس یا د تصویب شوې بودجې منظوری ورکوله او یا به ئې خپل ملاحظات په لیکلي توګه کابینې ته لېږل، خو جناب جمهور رئیس نه بودجه منظور کړه او نه ئې خپل ملاحظات کابینې ته وړاندې کړل، برعکس تر پایه ئې د خپلې خوښې سره سم، له روسیې نه په بادراوړو پیسو کې تصرف کولو.
- کابینې فیصله وکړه چې لدې نه وروسته به افغاني بانك نوټونه، د مسکو په ځای، په کوم بل داسې هېواد کې چاپ کېږي چې:

الف: د افغانستان په هکله یا استعماري عزائم ونلري یا ئې زموږ په کورنیو چارو کې د لاس وهنو امکانات ضعیف وي.

ب: تر مسکو نه ئې په نازله بیه موږ ته چاپ کړي.

د معاهدې مطابق باید د کابینې دغه فیصله پرته له کوم ځنډ نه عملي شوې وي، د همدې لپاره د مالیې وزارت، د جرمني او انګلستان له دوو کمپنیو سره خبرې وکړې. د آلمان له یوې کمپنۍ سره، د ټولو زړو بانك نوټونو د تعویض او د نوو مصئونو بانك نوټونو د عرضې لپاره د اوه ملیونه ډالره په بدله کې، د ۱۵۰۰ ملیارده افغانیو د چاپ توافق وشو، خو رباني له خپلې خوا د شخصي هیئت په ذریعه، د کابینې د پرېکړې او د معاهدې د حکم خلاف، له مسکو سره د خپلو خصوصي ژمنو مطابق داسې نوی قرارداد امضاء کړ چې د ۷۰۰ ملیارده افغانیو زړو بانك نوټونو د چاپ په مقابل کې به ئې روسانو ته څوارلس ملیونه ډالره سپارل!! افغانستان ته دا قرارداد د آلماني کمپنۍ په پرتله پنځه برابره ګران تمامېدو.

- د معاهدې مطابق باید د پیسو د چاپ قرارداد، د پیسو انتقال او ساتنه او د بودجې مطابق د دولت د اداراتو تمویل، د مالیې وزارت له لارې تر سره شوی وی خو له مسکو سره د شورای نظار د خصوصي اړیکو په اساس، چاپ شوې

(c) ketabton.com: The Digital Library

بانك نوټونه، له مسکو نه مستقيما بګرام ته لېږدول کېدل او مسعود ته سپارل کېدل، چې بيا به د دوی په خوښه، يو مقدار پنجشير ته، يو مقدار خاد ته، يو مقدار د دفاع وزارت ته او پاتې برخه بانك ته انتقال کېده.

د جنرال دوستم کفالت

رباني ترکيې ته سفر درلود، ترکيې ته د ده د سفر څو وجوهات وو، ترکيې د امريکا په اشاره د ائتلاف ملاتړ کولو، دوستم ئې دې ته تشويقولو چې له رباني نه بېل نشي، د رباني او ايران ترمنځ مناسبات (وحدت سره د خونړيو جګړو په وجه) خړ پړ وو، ترکانو غوښتل دا مناسبات مزيد کړکېچن شي، د ترکيې لائيك حکومت د افغانستان د داخلي جګړو په اړه هماغه سياست درلود چې امريکائيانو غوره کړي وو: د رباني د تائيد او تشويق له لارې د جګړو دوام او د يوه اسلامي حکومت د جوړېدو مخنيوی. رباني له خپل سفرنه مخکې د جنرال دوستم د ليدو لپاره مزار ته ولاړ، دا مزار ته د ده پنځم سفر وو، غوښتل ئې جنرال دوستم ته بلنه ورکړي چې د ده په غياب کې د جمهوري رياست د کفالت لپاره کابل ته راشي، جنرال دوستم دا بلنه ومنله، کابل ته راغی، د خواجه رواش هوايي ډګر د ده د افرادو په لاس کې وو، هلته د ده تود هرکلی وشو، له هوايي ډګر نه تر ارګ پورې د ده خپلو قطعاتو امنيت نيولی وو، د ارګ يوه دروازه لا د مخه د ده د افرادو په لاس کې وه او په دېوالونو ئې د ده عکسونه لګېدلی وو. رباني په سفر ولاړ او جنرال دوستم د ده د کفيل په حيث په ارګ کې مستقرشو. راډيو او تلويزيون هره ورځ په ارګ کې د ده د ملاقاتونو راپورونه ورکول، پدې وخت کې د کابل وضعيت داسې وو: جمهور رئيس چې د دفاع د تش په نامه کميسيون رئيس هم وو خارج ته سفر کړی وو. صدر اعظم چې د داخله چارو د وزارت د تش په نامه کميسيون رياست ئې هم په غاړه وو له ښار نه بهر وو. د تنظيمونو مشران يا له هېواد نه بهر وو يا له کابل نه بهر. مولوی محمدنبي په کابل کې وو خو چې د جنرال دوستم له راتلو خبر شو د مريضی په پلمه پغمان ته ولاړ او هلته له سياف

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره تر هغه مېلمه وو چې د رباني له راستنېدو نه وروسته، جنرال دوستم له ارگ نه د مزار په لوري وخوځېدو. د دې کار په هکله په سیاسي حلقو کې درې تعبیره کېدل:

الف: جنرال دوستم پدې ناراض وو چې ولې د جبل السراج د معاهدې مطابق د دفاع وزارت ورنکړې شو، رباني غوښتل د جمهوري ریاست د کفیل په حیث د ده په ټاکلو سره هغه راضی کړي.

ب: رباني د کابل له دفاع نه ډاډه نه وو، په مسعود ئې یا اعتماد نه وو او یا ئې په هغه کې د کابل د دفاع توان او استعداد نه لیدو، له کابل نه د ډاډمني دفاع په خاطر ئې جنرال دوستم کابل ته راوغوښت.

ج: د حزب اسلامي، جنبش او وحدت تر منځ مذاکرات پیل شوي وو، د دې مذاکراتو د مختل کولو لپاره ئې دا کار وکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د شورى هم آهنگي تأسيس

په ائتلاف کي خپل منځی اختلافات، د کلکو جگړو ترحده تشديد شول، د وحدت حزب له ائتلاف نه عملاً وووت، هيئت ئې چهارآسياب ته راغي، زموږ او د وحدت ترمنځ مذاکرات پيل شول او په څو مهمو خبرو مو توافق وکړ:

- د يوه بل په خلاف په جگړو کي برخه نه اخستل.
- د هېواد د بحران د حل لپاره داسي کډه طرحه چي د مؤقت حکومت او انتخاباتو غوښتنه کوي.
- د هري خوا تر اغېز لاندي سيموکي به د بلي خوا منسوبين په ډاډ او اطمئنان سره تگ راتگ کولی شي.
- په قضاياوو کي گډ دريځ او د يوه بل ممکنه مرسته.

دا يو گټور توافق وو چي لاندي نتائج ئې درلودل:

الف: له هغه ائتلاف نه چي زموږ په خلاف جنگېدو، يوه مهمه ډله رابېله شوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

او اوس موږ او هغوی ګډ دریځ لرو.

ب: د شیعه، سني او پښتون او غیر پښتون ترمنځ د جګړې هغه خطرناکه توطئه شنډه شوه چي زموږ د ملي وحدت د ختمولو لپاره دښمنانو جوړه کړې وه.

ج: د وحدت له وتلو نه وروسته، ائتلاف د خپل شته والی فلسفه له لاسه ورکړه او زوال ئې پیل شو.

د: پدې سره د هم آهنګي شورى د جوړېدو اساس کېښودى شو.

د دې توافق نه وروسته د وحدت په خلاف د اتحاد او شورای نظار د هغو سترو عملیاتو په جریان کي موږ د وحدت عملاً مرسته وکړه چي د نوموړی حزب مرکزي دفتر او د افشارو او خوشحال مېني برخي ترې ونیول شوې.

ائتلافیونو غوښتل چي د امریکا او سعودی حمایت ترلاسه کړي، د همدې لپاره ئې د حزب وحدت په خلا ف جګړه پیل کړه او د ایران پرضد ئې یو په بل پسې مرکې وکړې، غوښتل ئې داسي وښیي چي دا جګړه د شیعه ګانو په خلاف د سنیانو جګړه ده او که غرب یا عرب غواړي په افغانستان کي ایران پلوه حکومت جوړ نشي نو باید د دوی مرسته وکړي!!

د وحدت حزب له جنبش نه دا توقع درلوده چي پدې جګړې کي به حتماً د دوی مرسته کوي، خو داسي ونشول، هغوی فقط څه مهمات ورولېږل او د وحدت یو شمېر مسلح کسان ئې له مزار نه راانتقال کړل.

همدا راز د شیرخان بندر په سر، په ائتلاف کي بله منازعه راولاړه شوه، د کندز مجاهدینو په شیرخان بندر عملیات تر سره کړل او هغه ئې د جنبش له افرادو نه ونیولو، رباني او مسعود له یوې خوا داسي ښودله چي دا عملیات محکوموی او غواړي شیرخان بندر بېرته جنبش ته وسپاري، خو له بلي خوا ئې دا کار ضروري او مفید ګڼلو، ځکه دوی له روسانو سره د مستقیمو ارتباطاتو او له روسیې نه د سرك له لاري د مرستو ترلاسه کولو لپاره، د شیرخان بندر په شان یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بندر ته ضرورت درلود. شيرخان بندر له همدې پلوه دواړو طرفونو ته خاص اهميت درلود.

له همدې حادثې نه وروسته، ما له انجنير نسيم مهدی سره د مخابرې له لارې خبرې وکړې او هغه ته مې وويل: وګوره چې د جنبش چارواکي د خپلو سابقه يارانو په هکله څه نظر لري او د حزب اسلامي په اړه اوس د دوی دريځ څنګه دی؟ انجنير مهدی په فارياب کې د حزب اسلامي د جهاد امير وو، خو اوس له جنبش سره يو ځای شوی وو، هغه ډېر ژر احوال راکړ چې جنبش له حزب سره د مذاکراتو غوښتونکی دئ، ما هم له مذاکراتو سره توافق وکړ، په تاشکند کې زموږ او د دوی هيئتونو سره وليدل، دا زموږ ترمنځ د هيئتونو په سطحه لومړنۍ ليدنه کتنه وه چې په هغې کې د مذاکراتو په دوام، له نورو ډلو سره د خبرو آترو او د ګډې جبهې د جوړولو په اړه مقدماتي خبرې وشوې، وروسته، وروسته د بېلا بېلو ليدنو کتنو په نتيجه کې په ګډه اقدام، له اقدام نه وروسته د يوه مؤقت حکومت په جوړولو او بيا د انتخاباتو په اجرا توافق وشو. موږ لدې کار سره پدې خاطر توافق وکړ چې:

الف: له رباني مسعود سره د مذاکراتو د دوام له افاديت نه مأيوس شوي وو، موږ ته عملاً ثابته شوه چې دوی د حزب په خلاف له جګړې نه لاس په سرکېدونکي ندي، د دوی په ژمنو او تعهداتو باور نشي کېدی، د افغانستان د بحران اسلامي حل نه مني او د کمونستانو په ملګرتيا او د روسانو په مرسته په هر قيمت په قدرت کې پاتې کېدل غواړي، مجبور وو د حل په نورو لارو فکر وکړو.

ب: پدې سره په ائتلاف کې شامل دوه ډلي زموږ په خلاف له جګړو نه ګوښه کېدلی، موږ ته دې خبرې خاص اهميت درلود.

ج: همدا راز پدې سره د قومونو د جنګولو توطئه شنډېده او د افغان ولس په مختلفو پرګنو کې د يوه بل په څنګ کې د وروڼو په حيث د ژوند کولو احساس

(c) ketabton.com: The Digital Library

راڅرګندې شوې.

د: په افغانستان کې د یوه قوي منتخب اسلامي حکومت د جوړولو لاره، فقط همدا وه چې د کابل جګړه مار ائتلافي حکومت ختم شي، ځای ئې مؤقت حکومت ته وسپارلی شي او بیا انتخابات ترسره شي.

د عاجل ګډ اقدام په هکله تر ټولو زیات، د وحدت حزب ټینګار کولو، دا ځکه چې تر ډېره حده د جګړو تر فشار لاندې وو. دوه ځله د اقدام لپاره خاصه نېټه وټاکلې شوه خو دځینو عواملو په وجه اقدام وځنډېدو، بالآخره د ۱۳۷۲ کال د جدي په ۱۲ نېټه د ګډو عملیاتو فیصله وشوه، عملیات پیل شول، په لومړی سرکې اکثر مهم او ستراتیژیك ځایونه ونیول شول او شورای نظار له ټول کابل نه په تیښته وو. د دې عملیاتو د برې امکانات ډېر روښانه اود ماتې احتمال ئې ډېر ضعیف وو، خو د ځینو خاصو عواملو په وجه، د هغه نتائج د انتظار خلاف وو، دا عوامل په لاندې توګه وو:

- د وحدت حزب پداسې حال کې په عملیاتو کې ګډون ونکړ چې ترپایه ئې د اقدام په سریع او عاجل پیل کولو اصرار درلود او د عملیاتو په ورځ ئې په خپل خاص سمت کې د پلان مطابق د اقدام کولو مکرر ډاډ او اطمئنان ورکولو، د وحدت د تخلف لپاره دوه دلائل په ګوته کېدل:

 الف: په مخکنیو جګړو کې له حزب وحدت نه د جنبش عدم دفاع.

ب: د ایران سفیر د حزب وحدت له مشرتابه نه وغوښتل چې پدې عملیاتو کې برخه وانخلی که نه د ایران هر نوع تعاون به له حزب وحدت سره قطع شي.

- جنبش دا نه غوښتل چې د حزب زیات شمېر مجاهدین کابل ته داخل شي او د عملیاتو په دوران کې حساس ځایونه تصرف کړي، په کابل کې د جنبش د مېشته قطعاتو قومندانانو د جنبش مشرتابه ته اطمئنان ورکولو چې دوی یوازې کولی شي له کابل نه شورای نظار وباسي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د جنبش د قطعاتو ځينو قوماندانانو په پټه له شورای نظار سره مرسته وکړه، جنرال رحيم پهلوان يو لدغو قوماندانانو څخه وو.
- د کابل له شا او خوا نه د نورو تنظيمونو قوماندانانو د جنبش په خلاف جګړې ته راودانګل.

هيڅا مخصوصاً د جنبش قوماندانانو دا ګمان نه کولو چي په کابل کي به له خاص مقاومت سره مخامخ شي، ځکه له يوې خوا شورای نظار دوی په خپلو ټانکونو کي کابل ته رارسولي وو او ټول حساس ځايونه د دوی په لاس کي وو له بلي خوا په څو مخکنيو ښنتو کي دوي ته ثابته شوې وه چي شورای نظار د دوی مخې ته نشي ودرېدی. له همدې اقدام نه څه وخت د مخه، د پل محمود خان په ساحه کي د جنبش او شورای نظار تر منځ يوه ښنته و شوه چي په نتيجه کي ئې د دفاع وزارت د مانۍ په شمول د خواجه رواش تر هوايي ډګر پوري د شورای نظار ټول مراکز د جنبش ځواکونو ونيول، خبره مزيد خرابېده خو رباني له دوستم نه بخښنه وغوښته، جګړه ئې د خپلو افرادو غلطی وګڼله او له هغه نه ئې د جګړې د توقف غوښتنه وکړه، سبا د راډيو او تلويزيون له لاري د دې نوې جګړې په هکله وويل شو چي دا يو سوء تفاهم وو... الحمدلله رفع شو... د کابل خلکو ته اطمئنان ورکوو...!!

خو د کابل خلکو به ويل: که سوء تفاهم دا سي وي نو معلومه ندہ چي جګړه به څنګه وي، که د سوء تفاهم په نتيجه کي شورای نظار نيمائی کابل د ارګ او دفاع وزارت په شمول تخليه کوي نو د جګړې په صورت کي به څه کوي؟!

خو په ګډو عملياتو کي د پورتنيو لاملونو په وجه، نه يوازي عمليات ناکامه شول بلکي جنبش د کابل په ښار کي خپل ټول سنګرونه له لاسه ورکړل، د هوايي ډګر د سقوط په نتيجه کي د دوی ارتباط له مزار سره هم قطع شو، کافي مرګ ژوبله ئې وزغمله، افراد ئې د بګراميو، هودخيلو او د مرنجان غونډې له لاري زموږ په لوري راووتل. موږ د کابل ـ لوګر پاخه سړک نه په استفادی سره د

(c) ketabton.com: The Digital Library

باروړونکو طیارو د کوزېدو لپاره په دریو ورځو کې هوايي میدان جوړ کړ او له مزار نه تګ راتګ پیل شو، پدې سره د جنبش د افرادو مړاوی روحیه څه ناحه راژوندی شوه. جنبش د غچ اخستلو لپاره، په مزار، سمنګان، جوزجان، سرپل اوفاریاب کې د جمعیت ټول افراد خلع سلاح کړل او په کابل ئې بې ساری بمباري پیل کړه. د جنبش قطعاتو غونبتل چې د سالنګ له لارې، د پروان په لوري مخکې ولاړ شي یا لږ ترلږه د سالنګ له تونل نه تېر شي او اولنګ ته ځان ورسوی چې لدې ځایه په درنو وسلو جبل السراج او د بګرام هوايي میدان تهدید کړي، خو د شمالي تونل په خوله کې د دوی مخنیوی وشو. د بادغیس له لوري د جنبش په خلاف جګړه پیل شوه او جنرال دوستم دې ته اړ شو چې د جنرال رسول پهلوان قطعات له سالنګ نه د بادغیس په لوري سوق کړي او پدې ترتیب د اسمعیل خان د ځواکونو مخکې تګ متوقف کړي، له همدې سره، د بادغیس په لوري د بالامرغاب سیند د دواړو ترمنځ د جګړې لومړۍ کرښه شوه او د سالنګ په لوري د تونل شمالي خوله لومړی خط شو.

د سالنګ په استقامت د جګړو په دوران کې یو ځلې د رباني د دولت قطعات، د سید کیان له زوم، جنرال حسام الدین سره د یوه سازش په نتیجه کې پدې وتوانېدل چې ترکیلګي پوري ځان ورسوي، جنرال دوستم سخت وارخطا وو، د وضعیت په هکله ئې ما ته په تلفون کې وویل:" جنرال حسام الدین د دولت قطعاتو ته لار ورکړه، په پلخمری کې و ضعیت ښه ندي، د بغلان قومندانانو ته هدایت ورکړي چې دفاع وکړي، زه موافق یم چې د حملې له دفع کولو نه وروسته د بغلان اداره د حزب قومندانانو ته وسپارلی شي"، ما ورته اطمئنان ورکړ، په بغلان کې د حزب قومندانانو، بشیرخان، سیدالرحمن، صوفی پاینده محمد او نهضت یار ته مې وویل چې خپل قوتونه د حملې د دفع کولو لپاره لومړی خط ته ولېږي، د دوی د مجاهدینو په رسېدو سره نه یوازې حمله په شا وتمبېده بلکې مخکې تګ پیل شو، د سړك یوې بلې خوا ته ټولې درې تصفیه شوې او جګړه د تونل شمالي خولې ته ورسېده، پدې سره پلخمری د سقوط له خطر نه وژغورلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

شو او دوستم له حتمي ماتې نه نجات ومونده ، خو د بغلان د ادارې په هکله ئې په خپلي وعدې وفا ونکړه، موږ هم دا موضوع جدي ونه نیوله.

د جنرال مؤمن مرگ

په ائتلاف کي د جنرال مؤمن لويه ونډه وه، له يوې خوا دحيرتان په شان مهم بندر چي د کمونست رژيم د مهماتو ستره زېرمه هلته وه او د مسکو له خوا ټولي مرستي له همدې لاري افغانستان ته لېږدول کېدې، د ده په لاس کي وو له بلي خوا ده پدې مرحلې کي د پرچميانو لپاره د يوه ډاډمن محور حيثيت درلود ، هومره چي ببرك کارمل تر پايه لده سره په حيرتان کي پاتې او بالاخره هملته دفن شو، په کمونستو افسرانو کي ترټولو زيات لده سره د ملي ستم روحيه وه او غونبتل ئې د همدې روحيې په اساس غيرپښتنانه کمونستان او مجاهدين ائتلافي جبهه جوړه او د نورو په ضد وجنگېږي، د همدې لپاره هغه له مسعود سره خاص دوستانه تعلقات درلودل، مسعود د ده په اعتماد او د ده په ټانکونو سور کابل ته داخل شو. د ده مرگ، شورای نظار ته هومره سخت گوزار وو چي ما ته د مسعود يوه خاص ملگري قصه کوله چي مسعود د ټول شمال په تصفيې او په څو ولاياتوکي د شورای نظار د ټغر په ټولېدو، هومره نه وو خفه شوی لکه د جنرال مؤمن په مرگ.

جنرال دوستم د جنرال مؤمن له اړخه ډېر مشوش وو، په حيرتانو ئې د ده تسلط ځانته لوی تهديد گڼلو، څو ځله ئې ماته پدې هکله د تلفون له لاري خپل شديد تشويش څرگند کړ، بالآخره ئې ماته وويل چي څه خاصه چاره به کوو، څو ورځي وروسته، جنرال مؤمن د هليکوپتر په يوې پېښي کي په قتل ورسېدو، جنرال دوستم د ده د تدفين شانداره مراسم جوړ کړل او هغه ته ئې د قهرمان لقب ورکړ!! د کابل په جگړو کي د جنرال بابه جان د ۰۵۵ نمبر فرقې ترڅنگ د جنرال مؤمن ۷۰ فرقې لويه برخه وه. دوی د کابل په ښار هومره مسلط وو چي د رباني د

(c) ketabton.com: The Digital Library

لومړنۍ څلورمیاشتنۍ دورې په جریان کې د وطن کمونست حزب خپله عمومي کنګره د کابل په ښار کې دائر او محمود بریالی ئې د منشي په حیث وټاکلو. کاویاني او فرید مزدك به په مستقله توګه د مسکو او ډهلي دوره کوله او مسعود به په هوايي ډګر کې د راتلو په وخت کې د دوی استقبال کولو. دا دواړه د ببرك د پلویانو په لیکو کې تر ټولو زیات د ستمي روحیې په راولاړولو او تبلیغ کې مؤثر ول، له مسکو او ډهلي سره د ارتباطاتو په ټینګولو او هلته د مېشت کمونستانو په تنظیم، د ائتلاف په ګټه د دوی په کارولو کې ئې مؤثره ونډه درلوده. که څه هم لدوی سره کوم نظامي ځواك نه وو خو په فکری لحاظ د کاویاني او مزدك رول تر هرچا زیات او مؤثر وو، په فوځ کې د جنرال مؤمن په شان افسرانو لدوی نه د کمونستي نظریاتو ترڅنګ، د ملي ستم متعصبانه افکار حاصل کړي وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مسعود واکمني

له کابل نه د جنرال دوستم د قطعاتو له وتلو نه وروسته، د کابل د ښار په هغې برخې چې د سیند شمال ته پرته ده او له غوربند نه پرته په پروان د مسعود واکمني پیل شوه. هغه لدې نه وروسته په ځان باور راغي، خولې ئې کږه په سر کیښوده او د مطلق العنان واکمن اکتونه ئې پیل کړل. خو د دې واکمنۍ ساحه ډېره محدوده او موده ئې ډېره لنډه وه، بې ځایه مستي او غرور نه یوازي دې ته وهڅولو چې په یوه وخت کي له حزب اسلامي، حزب وحدت او جنبش سره وجنګېږي، بلکي له رباني او تورن اسمعیل سره ئې هم مخالفت پیل او ورو ورو داسي حد ته ورسېدو چې جمعیت عملاً په دوو متخاصمو ډلو وویشلی شو. د شورای نظار ځینو غړو ته هم د ده حرکات او تصرفات له زغملو ووتل او مجبور شول پدې کړکېچ کي د رباني خواته ودرېږي، خو له مسکو نه باد راوړی پیسې د ده په نامه بګرام ته راتلې او له ایران او مسکو نه راغلي وسلې او مهمات د ده لاس ته ورتلې. اختلافات دې حد ته ورسېدل چې د روغي جوړي لپاره هیئتونه وټاکل شول، د هیئتونو ډېرو هلوځلو نه وروسته، پدې روغه جوړه وشوه چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

پيسې به د رباني په حکم توزيع کېږي او د وسلو او مهماتو د وېش واك به له مسعود سره وي.

له بلې خوا په جګړو کې د دوی ځواکونه يو په بل پسې له رسوا ماتوسره مخامخ شول، د يوه کال په موده کې دوی يوازې د غوربند په لوري د پيسو په زور مخکې تګ وکړ او د حزب مجاهدين ئې له هغې ساحې نه وتلو ته اړ کړل خو په مقابل کې د حزب مجاهدينو د کابل په شا او خوا کې د سکاد د غونډې په شمول ډېر حساس او ستراتيژيك ځايونه فتح کړل.

د جمعيت په افرادو کې له حزب سره د روغې جوړې روحيه ورو ورو تقويه کېده، په جګړو کې ناکامې دې روحيې ته مزيد قوت بخښلو، خو مسعود به خپلو انډيوالانو او په پيسو اخستل شوو قومندانانو، مخصوصاً کمونستو جنرالانو ته ويل چې حزب اسلامي په جګړې سره موږ نشي ختمولی، خو د روغې جوړې او په حکومت کې د برخې اخستلو په نتيجه کې حزب اسلامي په اوضاع مسلط کېږي او موږ د هغه په وړاندې خپل شته والی نشو ساتلی. د جمعيت فکری حلقو د مسعود دا دريځ داسې توجيه کولو چې هغه حزب اسلامي د خپلې واکمنۍ لپاره تهديد ګڼي، په کابل کې مخصوصاً په خپله د جمعيت او شورای نظار په ليکو کې د ده په ضد د ټولو شته مخالفتونو سره سره که حزب کابل ته ننووت نو د ده ستوری خامخا تپ کېږي او د ده د بې مهاره تصرفاتو مخنيوی کېږي. که رباني او پلويان ئې نن د ده مخې ته نشي ودرېدی او د څرګند مخالفت جرأت نشي کولی، د حزب اسلامي په راتلو سره به د ده په خلاف ګډه قوي جبهه جوړېږي او په جمعيت به د ده تسلط او په کابل کې به د ده د واکمنۍ شپه پای ته رسېږي. پدې مرحلې کې د مسعود له اظهاراتو، مرکو او پيغامونو نه د ده په ذهني کيفيت او مغشوش او مشوش فکری حالت ښه پوهېدی شي: هغه بی نظيربوتو ته په انتخاباتو کې د بری په مناسبت په خپل پيغام کې ليکي:" د پاکستان په انتخاباتو کې ستاسو بريا په بنيادګرايانو د ديموکراتيکو ځواکونو بريا وه، زه د دې سوبې مبارکي درته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وایم، امید دی په افغانستان کي هم دیموکراتیك ځواکونه ستاسو په مرسته په بنیادګرایانو غلبه ترلاسه کړي!!) امریکائیانو ده ته اطمئنان ورکړي وو چي د بی نظیربوتو په راتلو سره به ستاسو او اسلام آباد مناسبات زموږ په وساطت ښه شي، په همدې طمعی هغه دا پیغام لېږلی وو.

له غربي آژانسونو سره ئې د خپلو مرکو په ترڅ کي د حزب په هکله ویل: حزب تروررستانو ته روزنه ورکوي، د عربی نړۍ تروررستان ئې له ځان سره ساتلی او د روزني مراکز ئې ورته جوړکړي! په جماعت اسلامي به ئې نیوکي کولی او د ایران په خلاف به ئې ویل چي ایران زموږ په کورنیو چارو کي لاس وهني کوي، له حزب وحدت سره د پیسو او وسلو مرستي کوي او د کابل د جګړو باعث دی. دا تبلیغات ئې په داسي حالت کي کول چي د ده او د شورای نظار د غړو په غاړې کي به د ایران د سپاه پاسدارانو ننبه، (برګ دستمال) ځوړند وو او دریشي به ئې د هغوی په شان برګي وي او هر څوك به پدې پوهېدو چي دوی د سپاه پاسدارانو تقلید کوي. هم دستمالونه هغوی ورکړي او هم برګي دریشي.

په حقیقت کي دحزب اسلامي په خلاف د ځینو ډلو او افرادو د شدید مخالفت وجه دا ده چي ګنده خلکو، په فساد کي پرېوتو سپکو انسانانو او په پردیو پوري تړلو حقیرو حلقو ته د هغي ډلي زغمل ګران وې چي له پاکو شخصیتونو، لوړو ارواحو او ملت ته د منل شوو څېرو نه جوړه شوې وي.

د دغي ډلي د واکمنۍ په دوران کي چي په کابل او نورو سیمو کي کوم فساد، اختلاس، غارت او ظلم شوی د هېواد په تاریخ کي سابقه نلري. که بیرحمه غله په یوه مظلوم کلی مسلط شي ښایي د کلیوالو له عزت او ناموس، سر او مال سره به هغسي لوبی کول د خپل غرور او میړاني منافی وګڼی چي د غو بیرحمه او ذلیله واکمنانو له مظلومو افغانانو سره کړي. که وواېو چي ټولو کمونستانو د خپلي څوارلس کلنۍ واکمني په دوران کي په ملي شتمنیو کي هومره خیانت ندی کړي لکه د شورای نظار د واکمنۍ په دوران کي چي هر قومندان او واکمن کړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

مبالغه مو نده کړې. په پاریس، لندن او ډهلي کې شخصي جایدادونه اوکورونه اخستل، په داخل کې قصرونه جوړول، شخصي او دولتي ځمکې غصبول، د خلکو لونړې په زور نکاح کول، د دفاترو لوازم، فرش، ظرف، میز، څوکۍ غلاکول، د خلکو د کورونو دروازې،کړکۍ او د چت لرګي ایستل، د فساد، عیش، عشرت ریکارډونه قائمول، بدمعاشي، داړه ماري، اخلاقي فساد او د شریفو خلکو په پت او شرف تېری، د دوی ورځیني معمول او عادي کارونه وو، دوی په خپلو رذالتونوسره د ګلم جمانو او کمونستانو مخونه ورسپین کړل، خلکو به د مزار وضعیت سل ځله تر کابل نه غوره ګڼلو، زمونږ د ټولني ټول مفسد او بیدینه عناصر، غله، ملېشې او داړه ماران د دوی په څنګ کې د دولتي قطعاتو تر نامه لاندې راغونډ شول، وسلې ئې ترلاسه کړې، هرې ډلې ته د واکمني مستقله ساحه وسپارلی شوه او د مظلوم ولس په سر د بېرحمه او قسي القلبه ټولواکانو په څېر مسلط شول. له یوې خوا د قومندانانو اشرافي د عیش او عشرت افسانوي ژوند او د دوی ترمنځ د قصرونو جوړولو، د ښو آسونو، آخرین ماډل موټرو ترلاسه کولو، د ځمکو اخستلو او خارج ته د پیسو په انتقالولو کې بې شرمانه مسابقه او له بلې خوا د عام ولس دردونکي اقتصادي حالت، فقر، لوږه او قیمتي، چې د باد راوړو پیسو د بې دریغه وېش او بازار ته ئې د عرضه کولو په وجه راولاړ شوې وو او ډېرې شریفې او باعزته کورنۍ ئې سوال او ګدایي ته اړ کولی، د هر دفتر په خوله کې، د هر قومندان د کور مخې ته او د هر واکمن د ملاقاتونو او دعیش عشرت ځایونو خواته په لسهاوو سوال کوونکې ښځې او ماشومان هره ورځ راغونډېدل او په حسرت سره به ئې په لوکسو موټرو کې د دوی د تګ راتګ نظاره کوله او د زړه له کومې به ئې په دوی لعنت ویلو، په هر کور کې به د ماخستن د ډوډۍ په وخت د دسترخوان په سر، د بېوزلو خلکو د شیرا لاسونه او چتېدل او د دغو ظالمانو لپاره به ئې الله ته دا سوالونه کول چې د دوی په ماشومانو دې همداسې حالت راشي چې پدغو مظلومانو ئې راوستلی.

تر یوه وخته د ارګ وضعیت داسې وو چې د جمهور رئیس په موجودیت کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

به مسعود ته د ګارد تشریفاتي قطعه وړاندي کېده، دا کار کمونستو افسرانو د خاص مقصد لپاره کولو، د پاکستان د جماعت اسلامي یوه هیئت ما ته قصه کوله چي "د اختر په ورځ، د ارګ په جومات کي د استاد رباني د وینا اورېدو لپاره ناست وو، هغه د اختر د لمانځه خطبه ویله، ناڅاپي بهر کي د موزیك غږ اوچت شو، څو دقیقی ئې دوام وکړ، موږ هك پك شو، د جمهور رئیس د خطبی په وخت کي د موزیك دوامداره غږ او د تشریفاتي قطعی وړاندي کېدو حیران کړي وو، د جومات تر دړی پوري، د پښو ترپا او د سلامي کېدو غږ، هغي خوا ته ملتفت کړو، که ګورو چي مسعود له څو بریتورو جنرالانو سره جومات ته راداخل شو".!!

طبیعي ده چي رباني ته به دا له اهانت او تحقیر نه ډك سلوك د زغملو نه وو، خو په ځرګنده ئې د څه کولو او څه ویلو جرأت نه درلود، ورو ورو ئې په ارګ کي خپل نفر ځای په ځای کړل، څه موده وروسته د ارګ وضعیت داسي جوړ شو چي له افسرانو نه نیولی تر چای باشي پوري ټول د بدخشان او مخصوصاً د یفتل اوسېدونکی وو، مسعود به په هري غونډې کي پدې وضعیت نیوکي کولی او ویل به ئې چي استاد له یفتلیانو نه پرته په بل چا اعتماد نلري!!

په جګړو کي د شورای نظار د پنجشیری قطعاتو پرله پسې ماتو، دوی دې ته اړ کړل چي له تخار او بدخشان نه ډېر شمېر افراد کابل ته راانتقال کړي، پدې سره رباني ته په کابل کي د خپلو پلویانو د ځای په ځای کولو او د ځان شته کولو موقع په لاس ورغله، هغه د جمهوري ریاست ۳۲۰۰۰ کسیزه ګارد منظورکړ، د جګړي په لومړی خط کي د ګارد کافي شمېر کسان ځای په ځای شول، د دغه تازه نفس افرادو جنګي روحیه، تر پنجشیریانو پدې خاطر قوي او په جګړو کي ئې ونډه او موثریت زیات وو چي د شورای نظار پنجشیری قطعات، د زیات تالان او غارت په نتیجه کي هومره ماړه شوي وو چي نور ئې د جګړو لپاره انګیزه نه درلوده. د رباني پلویان پدې هم وتوانېدل چي د کوهدامن قومندانان د مسعود په خلاف په یوې داسي شوری کي متحد او تنظیم کړي چي اکمال به ئې اکثراً د

(c) ketabton.com: The Digital Library

رباني له خوا په فوق العاده توګه کېدو، دې شورى ته د دهمزنګ لوري ته د جګړې لومړى خط وسپارلى شو، نوموړې شورى اکثرا د اتحاد او جمعیت له جهادي قومندانانو نه جوړه شوې وه، د کمونستو جنرالانو سره ئې حساسیت درلودو، له شوراى نظار نه زيات متنفروو او له حزب اسلامي سره ئې خواخوږي درلوده.

د دې لپاره چي له مسکو نه راتلونکې وسلې او مهمات به د بګرام په هوايي ډګر کي کوزېدل او په بګرام کي د رباني د پلويانو له خوا په ځاى کېدو سره مسعود مخالفت کولو، رباني مجبور شو د خاد له لاري په کابل او د کابل په شا او خوا کي، مهمات په پيسو واخلي او له قاچاقى لارو ئې کابل ته انتقال او په ارګ کي ځاى په ځاى کړي خو د نوموړو مهماتو ټول ډيپوګان، ديوه ستر انفجار په ترڅ کي په يوه وخت يو په بل پسې منفجر شول، د رباني پلويانو پدې انفجار کي د مسعود د پلويانو لاس دخيل ګڼلو او هغه ئې پدې کار تورن کولو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما په کور بمباري

کلکه تبه مې وه، دفتر ته د تلو نه وم، په کورکې پاتې شوم، دوه، درې ځایه مې مخابروی تماسونه درلودل، وروسته د راغلو راپورونو په مطالعی مصروف شوم، د وړی مخابری په ذریعه مې له ورونو نه چاته وویل چې پورته، زما خواته راشې، خاد، همدا مخابروی تماس کشف کړی وو او د (پورته) له کلمې نه پوه شوی وو چه زه د غره ډډی کور کې یم، له مخکې نه ئې زما په کور د بمبارۍ پلان جوړکړې وو، پنځه طیارې ئې د همدې لپاره تیاری کړې وې، موږ ته د طیارو د تیارسی ودرېدو اطلاع راغلې وه خو د بمبارۍ د پلان له څرنګوالی نه دقیقاً مطلع نه وو، د مطالعی په جریان کې مې د اوراګان په شان غږ، د کور خواته احساس کړ، له کور نه راووتم چې و ګورم مرمۍ په کوم ځای لګېدلې، په آسمان کې مې طیارې ولیدی چې یو په بل پسې له هوا نه ځمکې ته راکتونه توغوی او د کور یوې بلې خواته لګېږې، ګڼ شمېر ۵۰۰ کیلوګرامه بمونه ئې واچول، وروسته ئې خوشه ئې بمونه پرېښودل، موږ تقریباً ۲۰ کسان هلته راغونډ وو، انضباطان، ډریوران او نور. د کور خوا ته غونډې ته پورته شوو، یوې خوا بلې خوا ته مو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بمونه ولګېدل، د غونډۍ په سر، د بمبارۍ د تماشا لپاره کښېنستلو، ورونو له لاندې نه محاربوی ماشین راووست ترڅو له منطقې نه ووځو، خو هلته پاتې کېدل مو غوره وګڼل، له کور نه د وتلو په وخت کي یو ځل ستر بم په هماغه ځای ولګېدو چي فقط نیمه دقیقه مخکې هلته ولاړ وو، وروسته مومخی ته بم ولګېدو، په تېږو او دوړو کي پټ شوو، زما مخي ته ولاړ، ورور امیرجان په شا باندي د یوې کیلو په اندازه لوټه ولګېده او په اوچت غږ ئې وویل چي انجنیرصاحب ولګېدم! ما ورته وویل، "چره نه وه لوټه وه" په خپلي ملا ئې لاس راتېرکړ او مطمئن شو، د غره ډډی ته ناست وم او د خاد د وړو مخابرو شبکې مي اورېدلی، زړه مي غوښتل، مسعود ته په مخابری کي ووایم چي دا دی زه له هماغه ځایه خبري کوم چي تاسو ورباندي بمباری کوئ، خپل ټول زور وآزموییئ، زه د خدای په نامه لوړه کوم چي تر پایه به همدلته ناست وم ... خو د دوی د رپیټر مخابره راسره نه وه، بمباري پای ته ورسېده، امیرجان ته مي وویل چي لاندي غږ وکړي او پوښتنه وکړي چي څوك زخمي شوی او که نه، ځواب ئې راکړ چي الحمدلله ټول روغ رمټ دي، هیڅوك ندی زخمي شوی، بې اختیاره خندا راغله، ډېره ډېره عجیبه برېښېده چي په یوه څرګند او ووړ ځای د ۳۲ سترو بمونو، راکټونو او خوښه ئې بمونو له راپرېوتو سره سره دي یوکس هم نه وي زخمي شوی، فقط د کور دوه درې کړکۍ، دروازې او ټولي شیشې ماتې شوې، د کور د احاطی او د یوې خوني دیوار د راکټ په لګېدو نسکور شو او د څو موټرو شیشې ماتې شوې، د زړه په کومي کي مي دا شعور او احساس څپی وهلی چي د بمبارۍ توان او توفیق هم خدای ورکوي او ساتنه هم دی کوي، ډېر ناپوه دی هغه څوك چي له مرګ نه وېرېږي، په خدای باور وکړي چي لدې نه هم خپل ایمان ته شرمنده وم چي ولې له کورنه راووتم او د کور په خوا کي غونډۍ ته پورته شوم.

زه ګمان کوم چي زما د وژلو لپاره چي کوم کوششونه شوي، کوم پلانونه جوړ شوي او کوم مصارف شوي، ښایي د ډېرو کمو انسانانو د وژلو لپاره به دومره هڅي شوې وي، زما عقیده دا ده چي که مرګ له الله نه پرته د بل چا په لاس

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې وی زه به تراوسه سل ځله وژل شوی وم. د سردار داؤد د اقتدار له زمانې نه چې د یوې عسکري کودتا په تور زما د نیولو او وژلو فیصله وشوه او زما په غیاب کې زما د اعدام پرېکړه صادره شوه، بیا تر نن پورې د کابل ټولو واکدارانو او د دوی جاسوسي شبکو او کې جی بی او سي آی ای زما د نیولو، وژلو او د ترور بې انتهاء هڅې کړې دي چې زه دلته د څو نمونو یادول غواړم:

د سردار داؤد په وخت کې دوه ځله زما د اوسېدو ځای محاصره شو، یو ځل په کابل کې د څلورمې فرقې د رئیس ارکان جګتورن شیرعلی خان شهید په کور کې او دوهم ځل په فرزی کې د پاچا صاحب میرصفی الله په کور کې. په لومړی ځل زه د شیرعلی خان شهید کورته مازدیګر په داسې حال کې ورغلم چې دی ئې یو ساعت د مخه نیولی وو، نفر خدمت ئې نه وو پوه شوی چې دی به بې دریشې پولیسو له ځان سره بیولي، نفر خدمت راته وویل چې هغه له څو کسانو سره ولاړ، زه په کورکې ورته منتظر پاتې شوم، شپه مې هلته تېره کړه، سهار له کورنه ووتلم، که ګورم د کور یوې خوا بلې خواته څو کسان ځرك کوي، ما ته ځیر شول، خو زما لونګۍ په سر وه او جیلکه په اوږو، له پولیسانو سره زما د تحصیل د دوری عکس وو، زه ئې ونه پېژندلم، دوی له بهرنه زما راتلو ته منتظر وو، خو زه د کور په منځ کې وم، پدې ترتیب له محاصرې نه ووتلم.

په فرزی کې زما د اوسېدو د ځای د محاصرې او زما د نیولو پلان جوړ شو، د کوماندو یوه قطعه ئې د همدې منظور لپاره د شپې له خوا، میربچه کوټ او له هغه ځایه د فرزی په لور وخوځوله، د کابل د امنیې قومندان سره له یو شمېر پولیسانو پدې عملیاتو کې برخه درلوده، ما یوه شپه د مخه خوب لیدلی وو چې دا کور محاصره شوی او زه د محاصرې له حلقې نه د ختیځ په لوري ووځم، د همدې لپاره مې هغه شپه په بل کور کې تېره کړه، سهار مې لمونځ په تیاره کې وکړ، د پاچا صاحب د کور په لوري راوخوځېدم، توپك او تفنګچه راسره وه، پدې وخت کې کوماندو او مسلح پولیس کور ته داخل شوي او د کور په تفتیش لګیا

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو، غیر مسلح کسان د کور مخې ته د حوض د شا او خوا ونو لاندې ولاړ وو، ما گمان وکړ چې دا به د کابل نه راغلي زموږ ملگري وي، چې کله ورنږدې شوم، د میربچه کوټ د ولسوالۍ د امنیې قومندان له نورو رابېل شو او په مائی غږ وکړ چې دریش ! ما تفنگچه راوایستله او توپك ته مې مرمۍ تېره کړه، هغه ځای په ځای ودرېدو او ماله دېوا نه د یوه باغ خوا ته ټوپ کړل او له محاصرې ووتلم، ټول جریان هماغسې وو چې په خوب کې مې لیدلی وو.

دریم ځل له خالد فاروقی سره یوځای له کابل نه د بس په ذریعه پروان ته روان وم، زما د نیولو لپاره په ټول هېواد کې زما عکسونه خواره شوي وو او د ټولو ولایاتو پولیسو ته زما د نیولو امر شوی وو، په کارته پروان کې پولیس زموږ موټر ته راوختل، زما عکس ئې په لاس کې، ټولې سورلۍ ئې په ځیرځیر له نظره تېرې کړې، د هر چا څېره ئې له عکس سره مقایسه کوله، ما د خپلو سترگو حالت کې معمولي تبدیلي راوستله او د پزې په سر مې گوته داسې ونیوله چې په قیافې کې تغییر راولي، پولیس له موټر نه کوز شو، زما ملگري دا گمان کولو چې موږ ئې حتماً پېژندلي یو، خو د نیولو لپاره ترتیبات په بل ځای کې نیول شوي، د دې لپاره پولیس له موټر نه کوز شو، خو موږ سالم خپل هدف ته ورسېدو.

د کمونستانو د اقتدار په دور کې، ډېر زیات گروپونه د کې جی بی په لاس تربیه او له ضروري وسائلو سره پېښنور ته زما د وژلو لپاره راولېږل شول، خو ځیني ئې په داخل کې ونیولی شول، ځیني ئې پېښور ته له رارسېدو سره سم د بمونو سره زموږ اطلاعاتو ته په لاس ورغلل، ځیني په خپله راغلل او موږ ته ئې د پلان، وسائلو او خپلو نورو ملگرو په هکله معلومات راکړل او ونیولی شول، فقط محدود شمېر ئې پدې وتوانېدل چې ځیني انفجارات وکړي.

یو ځلي له کورنه د دفتر په لوري چې په فقیرآباد کې وو وخوځېدم، خو د دې په ځای چې دفتر ته ولاړ شم بل ځای ته د یوې غونډې لپاره ولاړم، په همدې وخت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کې د دفتر هغه ګاراج ته چې معمولاً به زما موټر پکې ودرېدو، زما د موټر په شان بل موټر داخل شو، لدې سره سم د ګاراج خوا ته بل موټر ودرېدو خو انضباطانو ډریور مجبورکړ چې موټر له هغه ځایه لېري کړي، مخکې تېر شو، بېرته راوګرځېدو او د سړك بلې ژی ته ئې ودرولو او له موټر نه کوز شو، چې څو شېبې وروسته همدا موټر منفجر شو او یو شمېر کسان ئې مړه او ژوبل کړل.

بیا ئې د همدې دفتر د دړی خوا ته په هغه ځای کې چې ډېره ګڼه ګوڼه به وه، یو ستر سمتی بلول چې ډېر باروت پکې تعبیه شوي وو، د سهار په تیاره کې له ګاډی نه کوز اچولی وو، انضباط بې احتیاطی کړې وه، ګمان ئې کړي وو چې د بلدیې کسانو دا بلول راوړی، بلول له باروتو نه ډك وو، دواړو خواوو ته ئې ختنه ورکړې وه، ناڅاپي یو کس بلول ته متوجه کېږي، په ختې کې سیم ګوري، اطلاعاتو ته خبر ورکوي، هغوی بلول لدې ځایه پورته کوي او د سړك بلې ژی ته ئې په یوې ویالی کې اچوی او ورپسې پولیس ته اطلاع ورکوي، پدې وخت کې زه هم دفتر ته راورسېدم. سیداجان زموږ د حمایې یوه مجاهد، بم له ویالې راوایست، خنثی کړی شو، ساعتي بم وو چې پنځلس دقیقی وروسته په **۹:۴۵** د انفجار لپاره عیار کړي شوی وو.

بیا ئې زما لپاره په قرآن کریم کې بم تعبیه کړي وو خو راوړونکی له بم سره یو ځای ونیولی شو.

یو ځل ئې له باروتو ډك موټر، چې د ریموټ کنټرول په ذریعه به منفجرکېدو، زما لپاره د کبابیانو په بازار کې ودرولی وو، زه په هغو ورځو کې د مرکزي شوری د غونډو لپاره ورسك ته هره ورځ په همدې لار تلم راتلم، له موږ نه دا غلطی شوې وه چې څو ورځې پرله پسې مو په یوې لاري تګ راتګ وکړ، بازار ئې د دې لپاره انتخاب کړي وو چې د ګڼه ګوڼې په نتیجه کې عادتاً موټری سوکه کېږي او څوك د دې پوښتنه نه کوي چې ولې موټر بې ډریوره ولاړ دی.

چې کله زما موټر هغه ځای ته ورسېدو، ستر انفجار وشو، خو انفجار

(c) ketabton.com: The Digital Library

پداسي وخت کي وشو چي زما موټر، له بم نه څلورپنځه متره تېر شوی وو او راپسې د حمايې موټر له هغه ځايه پنځه متره فاصله درلوده، زما موټر څو سانتي متره له ځمکي نه د فشار په وجه اوچت کړي شو او کلك په ځمکه ولګېدو او ودرېدو، ټولي شيشې ئې ماتې شوي، خو پدې خاطر موټر د بم له چرو نه خوندي پاتې شوي وو چي زموږ د موټر او بم ترمنځ يو سرويس حائل شوی وو. هغه ځايته زموږ له رارسېدو د مخه همدا بس د سړك په ژی کي د موټر بم مخي ته نږدې ودرېدلی وو، چي کله موږ د بس خواته ورسېدو انفجار وشو، چرې ټولي په هغه بس ولګېدې چي زموږ د موټر لپاره سپر شوی وو، په موږ پسې د حمايې موټر په لمبوکي راتاو شو، په موټر کي د ناستو ورونو سر او مخ معمولی وسوزېدل، څوارلس کسان په پېښه کي مړه او پنځه څلويښت کسان ژوبل شوو چي ټول بازار ته راغلي بيګناه خلك وو.

ما په ابتدا کي دا ګمان کولو چي دا به د نورو انفجاراتو په شان د KGB کار وي خو ډېر وروسته راته معلومه شوه چي دا کار د CIA له خوا د محاذ ملي د يوه قومندان په لاس شوی وو، د انفجار له ځايه لږ آخوا د محاذ ملي دفتر وو.

زما موټر د انفجار په وجه له تلو لوېدلی وو، له موټرنه کوز شوم، د يوه افغان موټر مي مخي ته ودرېدو چي ما له ځان سره واخلي، زه هم موټر ته وختلم، ډريور مي نه پېژندو، څو متره آخوا د حزب يو موټر راغي، هغه مو ودرولو، له هغه افغان نه مي مننه وکړه او د حزب په موټر کي تر ورسك پوري ولاړم او په غونډي کي مي برخه واخستله، ګمان مي کولو چي د غونډي برخه وال به له پېښې خبر وي، يا زما په څېرې کي به د دغي لويي او ناڅاپي پېښې آثار احساس کړي او له ما نه به پوښتنه وکړي خو داسي ونشول، غونډه پيل شوه، وروسته ما په خپله د پېښې په هکله معلومات ورکړل.

د پاکستان پوليس ته د منفجر شوي موټر داسي برخي په لاس ورغلې چي له هغوی نه د موټر او خاوند په هکله معلومات ترلاسه کېدی شو، خو نه پوهېږم چي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ولې پوليسو د تحقيقاتو نتائج له ځان سره وساتل او پدې هکله ئي له څه ويلو نه ډډه وکړه، ډېره موده وروسته ماته داسي معلومه شوه چي انفجار هماغه چا کړی وو چي د پېښي له ځايه د هغه په موټر کي ووتلو، د دې کس د نوم له اخستلو نه پدې خاطر ډډه کوم چي له يوې خوا هغه ژوندی ندی او له بلي خوا د ده خپل اعتراف مي ندی اورېدلی.

خاد د اسلامي دولت ترنامه لاندي هم زما په خلاف خپلو تروريستي هڅو ته ادامه ورکړه چي څو بېلگي ئې دلته يادوم: د اسلام آباد له معاهدې نه وروسته چي کله په سروبي د حملې له نقشې سره جنرال دوستم موافقه ونکړه، خاد د انفجار دوه پلانه ترلاس لاندي ونيول:

۱ - په جلال آباد کي د مشرانو غونډې ته د تلو په ورځ ئې د بني حصار او بگرامي تر منځ، زما مخي ته د انفجار داسي ترتيبات نيولي وو چي د لاري يوه اړخ ته په يوې داسي ژۍ چي له سړك نه تقريباً يومتر لوړه وه، د توپ ۱۱ سرگلولې داسي تعبيه کړې وې چي تقريبا دېرش متره ساحه ئې د سړك په اوږدوکي احتوا کوله او ټولي به په يوه وخت له لېري منفجر کېدلې، اطلاعاتو جريان کشف کړ، ساحه ئې تصفيه کړه او ټول سامان ئې ترلاسه کړ.

۲ - د پروان يوه کس ته ئې ۲۰۰ مليونه افغاني ومنلې، يو مقدار ئې په ابتدا کي ورته وسپارلې، هغه ته ئې باروت، روسي ريموټ کنټرول او لوازم ورکړل، نوموړي په تعليمي غونډ کي د حزب مرکزي قرارگاه له يوې قطعې سره کارکولو، سامان ئې کم کم له کابل نه راانتقال او په مختلفو ځايوکي پټ کړي وو، موږ ته د دې جريان په هکله د شورای نظار يوه غړي اطلاع راکړه، هغه جهادي سابقه درلوده او د خاد مأمور وو، په پټه چهارآسياب ته راغی او موږ ته ئې وويل چي د خاد له معاون انجنير عارف نه مي واورېدل چي فلاني ته مو باروت او ريموټ کنټرول ورکړي هرڅه ئې انتقال کړي، کار ته تيار دئ، نن سبا به د حکمتيار موټر د هغه پله په سر منفجرکوي چي دی هره ورځ وربانديي تگ راتگ

(c) ketabton.com: The Digital Library

کوي، د دې خبري په اورېدو سره ډېر پرېشانه شوم، له ځان سره مي وويل چي عجيبه ده زموږ ټول دفاتر په کمونستانو ډك دي، ستر ستر کمونستان په حساسو ادارو کي زغملی شو، خو د حکمتيار په شان جهادي مشر ته پداسي حال کي د ترور منصوبې جوړوو چي آبله ورځ مو په مکه کي له هغه سره د سولي معاهده امضاءکړه اوښکي ئې په سترګوکي رغړېدلې او ويل ئې چي له تاسونه د دې کار په بدله کي هيڅ نه غواړم او قسم کوم چي د تل لپاره به ستاسو صادقانه مرسته کوم. نوموړی کس د ټول راوړي سامان سره ونيول شو او په هرڅه ئې اعتراف وکړ.

داسي ډېري نوري هڅي زما د وژلو لپاره شوې خو دښمنان ندي توانېدلي چي زما د مرګ ثابته نېټه رامخکي کړي.

د سولي د هڅو بل دور

ائتلافيونو د تل په شان يو ځل بيا د ماتو په وخت کي د روغي جوړي غوښتنه وکړه، خو دا ځل د دوی وضعيت ډېر، ډېر خراب وو د پوهنتون په شمول د کابل ښار ټوله غربي برخه ئې له لاسه ورکړې وه، پدې سمت کي دهمزنګ لوړی خط وو، د کابل په ختيځ کي د کابل دريا حائل خط وو، په جنوب کي له بالاحصار نه پرته ټول حاکم نقاط د مرنجان غونډيو په شمول زموږ په لاس کي وو، د تعرضي جنګ توان ئې کاملاً له لاسه ورکړی وو، له شديد داخلي اختلافاتو سره مخامخ ول، د دولت عالی شوری په قاطع اکثريت له رباني نه د استعفی غوښتنه کوله. استاد سياف د پکتيا او غزني له قومندانانو نه وغوښتل چي د مولوی نظام الدين حقاني په مشری د سولي يوه جرګه کابل ته راولېږي، هغوی ته ئې اطمئنان ورکړ چي موږ د رباني استعفی غواړو او له غير ائتلافي مؤقت حکومت او انتخاباتو سره موافق يو، رباني او ټولي عالی شوری لدې سره توافق کړي، که رباني دا ځل د دې کار سره موافقه ونکړي زه له کابل نه وځم او د دوی له ملګرتيا نه لاس اخلم، هيئت له رباني سره وليدل، هغه هم په ډېر تأکېد سره، حتی د لوړی

(c) ketabton.com: The Digital Library

په يادولو سره هغوی ته وويل چې زه مؤقت حکومت ته د قدرت له انتقال سره موافق يم، حکمتيار صاحب ته زما له خوا سل په سلو کې اطمئنان ورکړې، هغه دې د جمهوري رياست لپاره څو نومونه راولېږي، موږ به يو ترې انتخاب کړو.

موږ د مولوی سلطان عزيز عزيز، استاد شنواری د دعوت او جهاد د پوهنتون رئيس او داکتر فاروق اعظم نومونه ورکړه. خو وروسته نوموړی هيئت د دولتيانو له چلند نه خواشينی شو او په يوې اعلاميې او راډيويي مرکې سره ئې خپل مأموريت ختم کړ، پدې اعلاميې او مرکې کې ئې ټوله پړه په رباني واچوله او هغه ئې د جګړو د دوام عامل وګڼلو.

ورپسې رباني له جنرال حميدګل نه د تلفون له لارې وغوښتل چې منځګړيتوب وکړي، هغه ورته وويل: پدې شرط درځم چې ما ته واك راکړې او لدې نه مې ډاډه کړې چې تاسو د قدرت له انتقال سره موافق ياست، هغه ورته اطمئنان ورکړ جنرال حميدګل له ماسره خبره وکړه، ما ورته وويل چې پدې شرط ستاسو له راتلو سره موافق يم چې رباني د استعفی، مؤقت حکومت او انتخاباتو په هکله تاسو ته کامل اطمئنان درکړې او ستاسو کار يوازې د مؤقت حکومت د غړو په سر د دواړو خواوو تر منځ توافق ترلاسه کول وي. هغه دا خبره ومنله او کابل ته پداسې حال کې راروان شو چې د بېنظيربوتو حکومت د ده له سفر او د سولې له هڅو سره شديداً مخالفت کولو. که په همدې شپو ورځو کې د طالبانو په نامه حرکت نه وی پيل شوی او د غزني او کابل په لوري نه وی خوځېدلی، يقيناً چې په يوه مؤقت حکومت حتماً توافق کېدو او جګړه پای ته رسېده. د کابل چارواکو ته له استعفی نه پرته بله هيڅ لاره نه وه پاتې، معاهده ليکل شوې وه، زموږ له خوا د مؤقت حکومت غړي معرفي شوي وو، د معاهدې د امضاء لپاره هيئتونه په جلال آباد کې راغونډ شوي وو، خو د طالبانو جريان دا بهير تخريب کړ او د مسئلې د حل په ځای ئې د جګړې نوی جبهه پرانستله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د طالبانو حرکت

د طالبانو د حرکت د پیدا ایښت په اړه دوه خبري کېدی شي:

الف: دا حرکت په کندهارکي د ناولی او مفسدی اداري په خلاف یو طبیعي عکس العمل وو، په کندهار کي د ټولني تر ټولو مفسد، بد اخلاق، بیرحمه او لاابالی عناصر، د کمونستانو او ملیشو په شمول په یوې ائتلافي اداري کي چي له کابل نه تمویل کېده راغونډ شوي وو او د کندهار په مسلمان او مجاهد ولس ئې بده ورځ راوستې وه، نه د چا سر خوندي وو، نه مال او نه ناموس، هره شېبه د یوه انفجار انتظارکېدو، که هرچا د دې فساد په خلاف غږ اوچت کړي وی عام ولس او صالح مجاهدینو حتماً د هغه ملاتړ کولو. په حرکت انقلاب اسلامي او د مولوی خالص په اسلامي حزب پوري تړلو ځینو قومندانانو په کندهارکي د یوې تبدیلی راوستلو لپاره ملاوتړله، له وضعیت نه د ناراضه قومندانانو په مرسته ئې په کندهار کي ځانته مرکز پرانستلو، د رباني او سیاف له قوندانانو او بیا په خپله لدوی سره ئې تماسونه ونیول او هغوی ته ئې وویل چي زموږ حرکت ستاسو په

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګټه دی او ستاسو د ملګرتیا لپاره راولاړ شوي یو. هغوی د کافي مقدار پیسو مرسته ورسره وکړه، خپلو قوندانانو ته ئې وویل چې د دې حرکت ملاتړ وکړي او له هغه نه د حزب اسلامي په خلاف استفاده وکړي. د همدې لپاره د کندهار په ښار د جګړې نه پرته مسلط شول او په کندهار کې د حزب قومندان حاجی سرکاتب په خلاف ئې جګړه پیل کړه او د هغه مرکز ئې ونیولو. په کندهار له تسلط نه وروسته، د هلمند له داخلي اختلافاتو نه په استفادی سره، هغه ولایت هم پدې شکل د دوی په لاس کې پرېوت چې د باغران د رئیس تر مشری لاندې یوه ډله لدوی سره یوځای شوه او د خپلې حریفی ډلې په خلاف ئې د طالبانو تر نامه او حمایې لاندې جګړه پیل کړه، پس له کافي مرګ ژوبلی ئې خپل مخالفین وټکول، له منطقې نه ئې وایستل او د طالبانو ترنامه لاندې ئې خپله واکمني هلته اعلان کړه. د ارزګان او زابل په لوري هم دې ته ورته تبدیلی راغله او طالبانو د دغو ولایاتو واګې هم په لاس کې ونیولی، لدې نه وروسته د دوی خوا ته د بهرنیو څواکونو پاملرنه راواووښته، پدې حرکت بهرنۍ پانګه اچول او په وسیع پیمانه د دوی تمویل او اکمال پیل شو.

ب: دا حرکت له ابتدا نه د جنرال بابر په لاس جوړ شو، پلان ئې په اسلام آباد کې د انګلستان پخواني سفیر ورکړ، امریکائیان او سعودیان د بابر او د انګریزانو د ګډو هڅو په نتیجه کې قانع کړې شول چې د دې پروژې سرپرستي او تمویل په غاړه واخلي، انګریزانو چې د دې منطقې د سیاست استادان ګڼل کېږي، امریکائیانو ته همدا مشوره ورکوله چې "د بنسټ پالو مسلمانانو" په خلاف او د دوی له خطر نه دغرب د ګټو د ساتنې لپاره باید له" عنعنوي"، "محافظه کار" "سازش خوښونکي" "او معتدل اسلام !" نه ګټه واخستلی شي، بابر دا دنده په غاړه واخستله، د آی اس آی او مولوی فضل الرحمن له لارې ئې د کندهار ځینې قومندانان ولیدل چې په څو خبرو د دوی ترمنځ توافق وشو:

- د کندهار نیول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- تر تورغونډې پورې ټوله منطقه تصفیه کول او د تجارتي کاروانونو لپاره تر مرکزي آسیا پورې د تلو لار پرانستل.
- د ولس خلع سلاح کول.
- د ظاهرشاه له راتلو سره موافقه.
- هغه کمونست افسران په خپلو لیکو کې تنظیمول چې د سي آی ای لخوا په پاکستان کې تنظیم شوي او ټول جنګي ماشین هغوی ته سپارل.

پاکستان څو کارونه په غاړه واخستل:

- د افرادو روزنه.
- مالي مرسته، تیل، البسه او غذایي مواد.
- څو سوه تکړه او باتجربه کماندو، د دې لپاره چې په هر ځای کې مقاومت وشي، هغوی د شپې په تیاره کې سوق شي او مقاومت وټکوي او د مخکې تګ لپاره لار پرانېزي.
- په جهادي قومندانانو کې د وسیع کار او له طالبانو سره د دوی د یوځای کولو د هځو ټول مصارف په غاړه اخستل.

د طالبانو د حرکت په هکله لدې دواړو تحلیلونو نه کوم یو په حقایقو ولاړ او کوم یو سطحي او ذهني دی؟ ښایي لاندې ټکي پدې اړه له تاسو سره مرسته وکړي:

۱ – له بې نظیر بوتو سره دا وېره راولاړه شوه چې احتمالاً فوځ د دې د حکومت د انحلال په هکله له جمهور رئیس فاروق لغاری سره توافق کوي، د یوه مطبوعاتي کنفرانس په ترڅ کې ئې اعلان وکړ چې که د دې حکومت منحل کړي شي نو هغه به ډېر پټ اسرار افشاء کړي. ځینو دا ګمان وکړ چې ښایي لدې خبرې نه د بې نظیر بوتو مقصد د پاکستان د اتمي بم په هکله هغه اسرار افشاء کول وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چي د پاکستان فوځ ترې وېره لري، خو بې نظیر بوتو په لندن کي له بی بی سي سره د یوې خاصي تلویزیوني مرکې په ترڅ کي د خبريال د دې سوال په ارتباط چي پاکستان څنگه د طالبانو په شان د يوه ارتجاعي ځواك ملاتړ کوي، داسي وويل: پاکستان پدې کار کي یوازي ندي، پلان د انگريزانو، سرپرستي د امریکا، تمويل د خلیج هېوادونو او د طالبانو روزنه پاکستان په غاړه اخستې.

۲ – د یوې گډي جلسې لپاره اسلام آباد ته په هغه وخت کي بلل شوی وم چي د حزب ځواکونه له چهارآسياب نه سروبی ته په شا شوي وو، خو طالبان و نتوانېدل چي چهار آسياب د زياتي مودې لپاره وساتي، د یوې معمولی حملې په نتيجه کي له چهار آسياب نه ووتل، په نورو سيموکي هم د دوی وضعیت ښه نه وو، پاکستانيانو غوښتل چي د "جنبش ملي" او " جنبش طالبان" ترمنځ په گډه کار او گډي اداري توافق وشي، خو جنرال دوستم د هم آهنگي شوری د دريو ډلو: حزب اسلامي، وحدت او جنبش او طالبانو ترمنځ په خبرو آترو، گډ اقدام او گډ حکومت ټينگار کولو، په همدې اړه په اسلام آباد کي د خبرو آترو لپاره بلنه راکړي شوه، په اسلام آباد کي د امریکا سفير غوښتل له ماسره وگوري، د ملاقات لپاره دفتر ته راغي، د خبرو په جريان کي کابل ته د ايران له لوري د مهماتو او وسلو د مرستو په ارتباط وویل شو چي هره شپه له شپږو تر لسو طيارو مهمات، وسائل، غذائي مواد او تیل له مشهد نه کابل ته راانتقال کېږي، ما ورته وویل: لدینه معلومېږي چي تهران د افغانستان په اړه تر پاکستان او د پاکستان تر ملگرو ډېر فعال دی، سفير خپلو ملگرو ته وکتل، مسکی شو او داسي ئې وښودله چي لدې نظر سره موافق ندي!! د دې خبري معنا دا وه چي له طالبانو سره مرسته ترهغه نه ډېره ډېره زیاته وه چي ایران له کابل سره کوله. ده په خپلې مسکا سره غوښتل ووايي چي له هغي خوا يوازي مهمات راځی خوله دې خوا مسلح افرادهم لېږل کېږي.

۳ – له پاکستان سره د جهاد له امانتونو څخه تقریباً یونیم زر پك اپی او لوی

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګاډې پاتې وو ، پدې بهانه ئې هغه له ځان سره وساتل او کابل ته ئې له سپارلو ډډه وکړه چې هلته اختلاف دی، چا ته ئې وسپارو؟ خو له روغې جوړې نه وروسته ئې هم و نسپارل. ما د صدارت په دوران کې څو ځله پدې هکله تأکېد وکړ، خو وروسته معلومه شوه چې د نومړو موټرو زیاته برخه طالبانو ته سپارل شوې.

۴- پداسې حال کې چې د طالبانو لشکری له پاکستانې مدرسو نه د طالبانو د چارواکو په ذریعه راغونډېدل او د افغانستان په لورې خوځېدل او کافې شمېر پاکستانیان د طالبانو تر نامه لاندې افغانستان ته د جنګ لپاره لېږل کېدل، پاکستانې مربوطه ادارو نه یوازې د دې کار مخنیوی ندی کړې بلکې د طالبانو په غوښتنه ئې مدرسې مؤقتاً او د ضرورت په وخت کې بندولې، ترڅو د نومړو مدرسو طالبان، افغانستان ته د جګړو لپاره تلو ته وزګار شې، خو د طالبانو مخالف قوندانان او شخصیتونه ئې په یوه بل صورت تهدید کړې چې له پاکستان څخه به د طالبانو په خلاف له هر ډول هڅو نه ډډه کوې، ځینې ئې له پاکستان نه وایستل، ځینې ئې له هوایې میدانونو نه بېرته ولېږل او خپلو کورونو ته ئې له تلو نه منع کړل او ډېر نور ئې دعوت او تشویق کړل، امکانات ئې ورکړل او له طالبانو سره ئې یوځای کړل.

۵ - د پاکستان په پارلمان کې ډېرو غړو او د پاکستان کورنې او بهرنې سیاسې جریاناتو نه د جنرال میرزا اسلم بیګ په شان مطلع سیاستمدارانو په جنرال بابر تور ولګولو چې هغه د طالبانو لوی درستیز دی. غواړې د "صوبه سند" په شان افغانستان هم د طالبانو په ذریعه فتح کړې. هغه امریکایانو ته اطمئنان ورکړې چې طالبان د ظاهرشاه له راتلو سره موافق دې او دوی کولی شې ټول افغانستان ونیسې.

۶ – په جنوب غرب د طالبانو له تسلط نه وروسته له همدې لارې د جنرال بابر تر مشرۍ لاندې د یوې تجارتې قافلې په شمول، مرکزې آسیا ته د پاکستانې هیئت سفر، یوازې دا خبره په ګوته کوله چې جنرال بابر وتوانېدو له چمن نه تر

(c) ketabton.com: The Digital Library

تورغندۍ پورې تجارتي مهمه لار پرانېزيا!! پاکستاني مطبوعاتو دا "بري" د جنرال بابر د يوه شهکار په حيث منعکس کړ، ځينو د"يوه باور په څېر" او ځينو د"اعتراض" په توګه!!

۷ – د کابل د سقوط د عواملو په هکله مسعود او د ده التقاطی انډيوالانو دا تحليلونه وړاندې کول چې موږ له بنسټ پالو سره د يووالی قرباني شوو!! دې ته مو توجه ونکړه چې د بنسټ پالني په خلاف ستر طوفان راولاړ شوی، د بنسټ پالني ضد دې بين المللي طوفان په څپو کې موږ هم پدې يووالی سره لاهو شوو، مسعود وايي: ماته رابن رافل وويل چې کابل ته د حکمتيار له داخلېدو وروسته، امريکا د افغانستان لپاره خپله مصرفی بودجه درې چنده کړه، د رابن رافل دا خبرې موږ ثبت کړې او اسناد ئې په لاس کې لرو" !!

۸ – د امريکا کانګريس، د ايراني رژيم د تضعيف لپاره شل مليونه ډالر منظورکړل چې لدې څخه يوه برخه د ايران د رژيم ضد ځواکونو ته ورکړې شوه او نوره ئې د جنرال بابر او مولينا فضل الرحمن له لارې طالبانو ته وسپارلی شوه، پاکستاني مطبوعاتو داخبره افشا کړه چې فضل الرحمن د همدې لپاره تقريباً دوه مياشتې په امريکا کې تېرې کړې.

۹ - امريکايي رسمي مقاماتو د طالبانو په هکله لاندې رسمي اظهارات کړې:

- طالبان بنسټ پاله ندي.
- لدوی نه د امريکا ګټو ته کوم خطر ندی متوجه.
- دوی د انقلاب په صادرولو باور نلري.
- که څه هم دوی د "بشری حقوقو" ځينې مخالف کارونه کړي خو په مجموع کې دا يو "مثبت حرکت" وو چې په افغانستان کې ئې د سولې د تأمين په اړه مؤثر کارونه کړي دي، " خلك ئی‌خلع سلاح کړل" دلويو لارو امنيت ئې تأمين کړ او

(c) ketabton.com: The Digital Library

بنسټ پاله ډلې ئې په شا وتمبولې.

- که طالبان د ظاهرشاه له راتلو سره رسماً توافق اعلان کړي د افغانستان د بحران په حل کولو کې به د تاریخي ونډې افتخار ترلاسه کړي او امریکا به د دوی حکومت په رسمیت وپېژني !!
- طالبان پدې پوهېږي چې که له بنسټ پالو سره اتحاد وکړي خپل اعتبار ته زیان رسوي، له بنسټ پالو سره له هر راز یووالی نه ډډه کول د طالبانو د درایت نښه ده !!

۱۰ - جنرال بابر چې د داؤد له زمانې ئې د ظاهرشاه د بېرته راوستلو هڅې کولې، د طالبانو او جنرال دوستم له خوا د اطمئنان تر لاسه کولو نه وروسته، سردار ولې ته بلنه ورکړه چې د ظاهرشاه د راتلو لپاره د لارې آوارولو په خاطر پاکستان ته سفر وکړي، له افغاني او قبايلی مؤثرو شخصیتونو سره لیدنې کتنې وکړي او د کندهار، مزار او ننګرهار دوره وکړي. د دې دورې لاندې اړخونه د توجه وړدي:

الف: جنبش ملي اعلان وکړ چې سردار ولې ته د مزار د دورې بلنه ورکوي. که دا کارشوی وی موږ د هم آهنګۍ شورې منحل کوله، ما جنرال دوستم ته د تلفون له لارې وویل چې لدې کار نه منصرف شي، هغه داخبره ومنله او دا دوره ترسره نشوه.

ب: پاکستانیانو په اسلام آباد کې زموږ نماینده، حاجی منګل حسین، د سردار ولې د استقبال لپاره هوايي میدان ته ورووست، غوښتل مو د دې غلطی په وجه هغه له حزب نه اخراج کړو، خو د ده د سوابقو په خاطر او پدې دلیل چې پاکستانیانو مجبورکړی وو، یوازې د ده په تبدیلی مو اکتفاء وکړه.

ج: د طالبانو یوې ډلې جنرال بابر ته اطمئنان ورکړي وو چې کندهار ته د سردار ولې د تلو په لاره کې کوم خنډ او مانع نشته، هلته به د ده استقبال کېږي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو نورو پدې دليل مخالفت وکړ چې:

- پدی سره د طالبانو اعتبار په ملت کي سقوط کوي.
- هغه طالبان د دوی له څنګ نه بېلېږي چې د اسلامي نظام او د شريعت د نفاذ په نامه لدوی سره يوځای شوي او پدې سره دوی خپل مهم جنګي طاقت له لاسه ورکوي، ځکه د لومړی خط تعرضي ټولګي له همدغو طالبانو نه جوړ شوي.
- په پاکستان کي د امريکا پلوي حلقو دا ګمان کولو چي له چهارآسياب نه د حزب اسلامي د وتلو نه وروسته اوس د ظاهرشاه د تحميلولو په لارکي اصلي خنډ له منځه تللي، بل داسي مؤثر ځواك چي د دې پلان مخالفت وکړي نشته، بايد په همدې فرصت کي د هغه د راوستلو جدي او سريع هڅه وشي، د همدې لپاره د پاچا څوم، سردار ولې ته ئې بلنه ورکړه او پداسي شانداره بڼه کي ئې هغه استقبال کړ چي ګواکي د برحال پاچا استاځی وي. د توجه وړ خبره دا ده چي په اسلام آباد کي د دوی له ښاغلی مېلمه سره د پاکستانيانو دخبرو آترو په ورځ، بل کلنټون د امريکا جمهور رئيس، په سپيني مانۍ کي د ايران مهاجر شهزاده رضا پهلوي خپل حضور ته ومنلو!! د واشنګټن او اسلام آباد دا د يوه وخت او يوه بل ته ورته مذاکراتو دا ښودله چي دواړه د يوه زنځير بېلی بېلی کړی دي او له يوه ځايه تنظيم شوي. په حقيقت کي دواړه مذاکرات سي آی ای تنظيم کړي چي د افغانستان او ايران په هکله د واشنګټن ورته تصميم په ګوته کوي. امريکا په دواړو هېوادونو کي د شاهی منحط نظام احياء غواړي او د اسلام په خلاف د شاه پرستانو نه د کار اخستلو اراده لري، دا ځکه چي دوی پدې دواړو هېوادونو کي بل داسي محور نه مومي چي خپل لاس پوځي ورباندي راغونډ کړي او د اسلامي خوځښت په ضد ئې استعمال کړي.
- د طالبانو ځينو نطاقانو د ملاعبدالرازق په شمول له غربي. آژانسونو سره د خپلو مرکو په ترځ کي داسي اظهارات وکړل چي ښودل ئې د طالبانو حرکت د امريکائيانو له هغي منصوبې سره موافق دی چي غواړي مخلوع پاچا په

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان مسلط کړي. جنرال بابر د بی نظیر بوتو داخله وزیر هم په خپل مطبوعاتي کنفرانس کي وویل: طالبان د ظاهرشاه له راتلو سره موافق دي. د غو څرګندونو د طالبانو په لیکو کي مخلص (خوله اسرارو نه بې خبر) کسان مشوش کړل، طالب چارواکي مجبور شول چي د دغوکسانو د تشویش رفع کولو لپاره په ماته ګوډه ژبه او په مجمل او ذوالوجهین الفاظو داسي څرګندوني وکړي چي د افغانانو په زعم د مخلوع پاچا له راتلو سره د طالبانو د عدم توافق معنا ورکړي خو د امریکائیانو په نزد کي د پاچا له عودت سره د دوی د موافقې په معنا تعبیر شي!! داسي ئې وویل: ظاهرخان کولی شي هېواد ته د یوه افغان په حیث راستون شي خو د هېواد د مشرتابه په هکله به افغان ولس فیصله کوي!! غربي آژانسونو همدا مبهم اظهارات جدي ونیول او یو په بل پسې ئې داسي تبصرې وکړې چي ګواکي پاکستاني چارواکو د طالبانو د ماهیت او اهدافو په هکله غرب ته غیرمؤثق معلومات او غولونکې ډاډینه ورکړې وه!! د امریکا غړ د دې تبصرې سره سم، جنرال بابر یو ځل بیا مطبوعاتي کنفرانس راوغوښت او په هغې کي ئې وویل: د طالبانو په هکله داخبره صحیح نده چي دوی د مخلوع پاچا له راتلو سره مخالف دي، دوی د دې پلان مخالفت نکوي !! د دغو اظهاراتو نه وروسته د طالبانو په هکله د غربي آژانسونو لهجه بدله او خواخوږي کمه شوه، مثبتي تبصرې ئې محدودې شوې او حتی د طالبانو تر تسلط لاندي سیمو کي د ځینو" بشري‌حقوقو" دعدم مراعات په هکله اعتراضات پیل شول، خو په ابتداء کي پدې شکل چي که څه هم د طالبانو تر واکمنۍ لاندي سیمو کي څه ناڅه او په یوه بله بڼه بشري حقوق تر پښو لاندي کېږي خو په مجموع کي دوی پدې خاطر د قدر وړ دي چي وتوانېدل عام ولس د هغه فساد، ظلم، شوکو او بې امنیتي نه وژغورې چي د مجاهدینو په دور کي ورسره مخامخ وو او داسي "ډاډمن امنیت" رامنځته کړي چي د افغانستان په اوږده تاریخ کي سابقه نلري!! دا اعتراضات ورو ورو زیاتېدل او د امریکا له غوښتنو سره د طالبانو د یوه ټولګي د زیاتېدونکې مخالفت په تناسب تشدید کېدو، ترهغه چي د امریکا خارجه وزیرې البرایت د پاکستان د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سفر په جریان کې د مهاجرینو یوې غونډې ته وویل: د بشری حقوقو په اړه د طالبانو سلوك د کرکې وړ دی !!

• د ۱۳۷۶ کال په پیل کې د بادغیس په جبهې کې طالبانو زیات تلفات او ډېره مرگ ژوبله ولیده، لومړی خط ئې مات شو، د بادغیس مرکز ته په شاه شول، اکثرو گروپونو له وېرې او واهمې نه د بادغیس مرکز هم پرېښود او هرات ته کوز شول د طالبانو یو مسئول (چې پدې جگړوکې ئې فعاله ونډه وه) د سترگو لیدلی حالت داسې بیانوی: زموږ وضعیت ډېر خراب وو، په سلهاوو مړی او زخیمان مو درلودل، د لومړی خط مسئول قومندانان، ملا برادر او ملاعبدالرازق مجبور شول چې مرکز ته د دې پرېشان حالت راپور ورکړي، د هرا ت د امنیه قومندانۍ د مخابرې له لارې ئې له ملا محمد عمر سره خبرې وکړې او ورته وئې ویل: فشار ډېر زیات دی، مقاومت نشي کېدی ... په ځواب کې ورته وویل شوو: تر دریو ورځو پورې مقاومت وکړې او دښمن مصروف وساتې، له هغه نه وروسته د لومړی خط قطعات راشاته کړې، موږ لدې ځایه خاص قطعات درلېږو،... درې ورځې وروسته د هرات هوایي ډگر ته ورغلم، ترځو وگورو چې په جهازونو کې څومره او څنگه قطعات هرات ته رالېږل شوې، هیچا ته د دې اجازه نه ورکول کېده چې میدان ته داخل شي، خو زما حیثیت داسې وو چې څوك مې مانع نشي، په هوایي میدان کې مې ډېرکسان داسې وموندل چې په نوو او مخکې تلو وسلو سنبال وو، په پښتو او فارسي نه پوهېدل، په نورو ژبو ئې خبرې کولی، ټول مخامخ او فوراً په ترپالونو پټو موټرو کې د بادغیس په لورې وخوځېدل.. د دې صحنې له لیدلو وروسته د دې حرکت په ماهیت پوه شوم او اوس..."

په حقیقت کې د طالبانو حرکت له لاندې ټولگیو جوړ شوی:

الف: هغه مخلص او مجاهد طالبان چې د اسلام په نامه او د یوه اسلامي حکومت د قائمولو په طمع او د مخکنۍ مفسدې ادارې له شر نه د افغان ولس د ژغورنې لپاره لدې حرکت سره یو ځای شوې، د طالبانو اصلي ځواك له همدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخلصو طلابو نه جوړ شوی.

ب: هغه کسان چې له بهرنیو خطرناکو شبکو سره ټینګې او نږدې اړیکې لري او د پردیو په اشاره او د هغوی د ګټو لپاره کارکوي.

ج: هغه کمونست افسران چې د کابل رژیم له نسکورېدو وروسته، پاکستان ته راکوز شول او هلته د سي آی ای او آی اس آی لخوا تنظیم او له طالبانو سره یو ځای کړې شول، د طالبانو پیلوټان، ټانکستان، توپچي او ټول تختنیکي پرسونل له همدغو افسرانو نه جوړ شوی او د جګړو د سوق او اداري واګې د دوی په لاس کې او د مجاهدینو په ضد د جګړو سخت لیوال دي، دوی دي چې طالبان د مجاهدینو په خلاف جګړو ته هڅوی.

د: هغه کسان چې د کابل له کمونست رژیم سره ئې ملګرتیا کړې او د همدې ملګرتیا په وجه ئې له مجاهدینو نه صدمه لیدلې او اوس لدوی نه د غچ اخستلو په خاطر د طالبانو په لیکو کې ننوتلی.

هـ: د طالبانو بله ډله له هغو افرادو نه جوړه شوې چې د ځینو متعصبو پاکستاني علماوو د لاس نیالګې دي، فکری روزنه ئې د هغوی په لاس ترسره شوې، لکه چې هغوی د څو پیسو او په حکومت کې د څو ذلتناکو چوکیو د لاس ته راوړو لپاره له هرې بې دیني او ملحدی ډلې سره یوځای کېږي خو له اسلامي احزابو سره له ملګرتیا نه ډډه کوي د دوی په غېږ کې روزل شوي طالبان هم له کمونستانو سره ملګرتیا او د مجاهدینو په خلاف جګړه او پدې جګړې کې له کفری ځواکونو نه مرسته غوښتل د ثواب کارګڼي !!

و ـ د طالبانو یوه ډله داسې ده چې نوم ئې طالب دی خو د دین له الف، ب نه هم خبرندي، دین او مذهب له قومي او محلي دود دستور او عرف رواج سره خلط کوي، په ولس کې موجود افکار، معتقدات او عنعنات داسې ورته بربښي لکه دیني او مذهبي اساسات، د مذهب له اصلي غوښتنو او د دین له اساساتو نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هومره بې خبره دي لکه عوام، له دين نه ئې يوازې دومره زده کړي چې وکولی شي په جومات کې امامت وکړي، د ماشوم په غوږ کې آذان وکړي او د ښځې او ميړه نکاح وتړی، له قرآن، حديث، فقه، اسلامي تاريخ، د خپل هېواد تاريخ، ليك لوست، اسلامي نظام، حکومت په اسلام کې، اسلامي اقتصاد، توحيد، معاد، رسالت، قضا او قدر او غوښتنې ئې او له نورو بنيادی مسائلو نه سخت بې خبره دي، اکثراً قرآن د مصحف له مخې نشي لوستلی، د عادي ليك له ليکلو او لوستلو نه عاجز دي، تر هر چا د مخه او له هر چا نه زيات د هر ديني تحول او بدلون مخالفت کوي او د هرې اسلامي مبارزې په خلاف په لومړی صف کې ودرېږي، د دوی د مخالفت وجه نه خاصه مذهبي انگېرنه او نه په کوم دليل او سند ولاړ دريځ وي بلکې اقتصادي عوامل لري، گمان کوي چې په ټولنې کې هره مثبته ديني تبديلی، د دوی هغه اقتصادي گټې په خطر کې اچوی چې له دين نه په بې خبرې ټولنې کې ئې د دين او مذهب په نامه ترلاسه کوي، لدغو منابعو نه د دفاع په خاطر ده چې له هر بېدينه او بې مذهبه ځواك سره يوځای کېږي او له هر اسلامي ځواك سره نه پخلاکېدونکې دښمني کوي. د اسلامي نظام په هکله د دې ډلې تصورات سخت بې بنياده او د اسلامي عقيدی مغاير او په هغو کيسو او نکلونو ولاړ تصورات دي چې د استبدادی امارتونو زېژنده او د همدې غير اسلامي نظامونو د توجيه او له هغوی نه د دفاع په خاطر در باری ملايانو وړاندي کړي. دوی پدې باور دي چې د واکمن د سلطې يوه جائزه او شرعی طريقه دا هم کېدی شي چې څوك د "تغليب" او "بالقوة تسلط" له لارې په ولس مسلط شي او بيا له خلکو نه اجباری بيعت ترلاسه کړي، د دوی له نظره که هغه واکمن چې د زور له لارې مسلط شوی د خپلې خوښې افراد د "اهل الرأی" او "اهل حل او عقد" په نامه راغونډ کړي، د دوی "بيعت" د ټول ولس بيعت وگڼی او لدې لارې خپلې واکمنۍ ته شرعی بڼه ورکړي او د "اميرالمؤمنين" عنوان ترلاسه کړي نه يوازې څه مانع نلري! او د اسلام خلاف کوم کار ئې ندی کړی بلکې سل په سلو کې ئې جائز او قانوني کار کړي!!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوی په مسلك کي د ټول ولس " معلن او بلا اکراه بیعت" هغه بیعت چي د ابوبکر صدیق (رض) او نورو خلفاوو د انتخاب لپاره ترسره شو او اسلام هغه د امارت لپاره "لازمي شرط" ګڼي او له هغه نه پرته د هیڅا امارت مسلم او شرعی نه شمېرې، نه خاص ځای لري او نه کوم اهمیت. بیعت د دوی په "منطق" کي یوازي " شکلی مراسم" او "تشریفاتي عنعنه " ده چي د امیرله ټاکلو نه " وروسته" ترسره کېږي، نه " مخکي".

د طالبانو حرکت یوازي د جګړي د دوام په صورت کي خپل شته والی ساتلی شي هغه هم پدې شرط چي پدې جګړو کي ئې وړیا بریاوی په برخه شي، د جګړي د پای ته رسېدو او یا د طالبانو ضد ځواکونو د یووالی او په یوې متحدی سیاسي، نظامي جبهې کي د دوی د یوځای کېدو په صورت کي نشي کولی خپل شته والی وساتي. که زموږ ولس وګوري چي د طالبانو مخالف جهادي قوتونه په خپلوکي متحد ندي، د بحران د حل لپاره واضح طرحه نلري، د تېرفاسد نظام د اعادي او په افغان ولس د هغه د تپلو هڅه کوي چي کابل ته تر رسېدو وروسته به یو ځل بیا د دوی ترمنځ خونړی جګړي پیل کېږي، تېر ترخه تجارب به تکرارېږي او د ملي شتمنیو د تالان او غارت بازار به ګرم کېږي، طبیعي ده چي پدې صورت کي به یا طالبانو ته ترجیح ورکوي یا به د دوی مرسته کوي او یا به لږ تر لږه د دوی د مخالفینو له حمایت نه ډډه کوي او د طالبانو د استبدادی او ظالمانه سلطې ستونزی او کړاوونه به ګالی او د یوې مجهولي راتلونکې په امید به شپې ورځي سبا کوي.

خوکه د طالبانو د وړیا بریاوو بهیرمتوقف شي، په څو جبهوکي له جدي ماتو سره مخامخ شي او د دوی مخالفین په یوه ډاډمن محور راغونډ شي او د بحران د حل عادلانه طرحه وړاندي کړي، ملت ته د هېواد د راتلونکې په هکله او د تېرو خونړیو پېښو د نه تکرار ډاډ ورکړي، بې له شکه چي پدې صورت کي به طالبان ډېر ژر او سریع له منځه ځی، دا ځکه چي "دا کم عمره حرکت" د پېښو او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

نورو ډلو د اختلاف زيږنده ده چې د وړيا او مسلسل فتوحاتو په نتيجه کې ئې وده وکړه، نه تنظيمي سابقه لري، نه آزمويل شوي افراد او نه داسي متعهدين چې د دې حرکت په شعارونو، اهدافو او تګلارو له زړه نه ټينګ باور ولري، داسي باور چې په هر صورت او هر راز شرائطو کې به د دې "حرکت" مرام او قيادت ته مخلص او وفادار پاتې کېږي او لدې نه په شاکېدل د خپل ايمان او تعهد منافي وګڼي. هغه ډله چې د وړيا فتوحاتو په بستر وده وکړي او غړو ئې د ابتلاءاتو، ستونزو او کړاوونو لوړې ژورې نه وي ليدلې، له ماتو سره د مخامخ کېدو په وخت کې خپل شته والی نشي ساتلی، د جنګي فتوحاتو او برياوو بهير حتماً د پای يوه نقطه لري، د پای دا نقطه به د طالبانو لپاره ډېره خطرناکه ثابته شي.

طالبان نه په جګړو د ټول هېواد د نيولو او د ټولو مخالفو ځواکونو د ځپلو توان لري او نه د هېواد د اداري او د يوه صالح اسلامي نظام د قائمولو استعداد، فهم، بصيرت، تجربه او روزل شوی، امتحان شوی پرسونل. همدا اوس اوس او په واکمنۍ کې د لنډې مودې پاتې کېدو نه وروسته، د دوی په ليکو کې فساد، رشوت، د ملي شتمنيو تالان، په ولس ظلم او د هغوی په مال او عزت تېری، د ناروا امتيازاتو په لاس ته راوړلو کې ناروا مسابقه، له قدرت او نفوذ نه د خپلوانو په ګټه بيدريغه غلطه استفاده په خطرناك ډول پيل شوې او ورځ په ورځ تشديد کېږي.

د طالبانو دا حرکت په اصل کې د هغه ډلي کاپی ده چې د جهاد په دوران کې تر ټولو ډلو ناکامه او وروسته پاتې وه، وسلې ئې خرڅېدلې، مالي امکانات ئې د چارواکو په لاس تالان کېدل، د څو محدودو کسانو ترمنځ وېشل کېدل، د اداري او مالي فساد په وجه د محدود شمېر مجاهدينو له اکمال نه عاجز وه، کمونستانو او بې دينه عناصرو د هغې په ليکو کې ژور نفوذ کړي وو... د طالبانو حرکت په هيڅ صورت کې نشي کولی تردې ډلي غوره ډله جوړه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د حزب اسلامي په ضد
د طالبانو جنګ

چې کله طالبان د چمن ـ سپین بولدك له پولې نه د کندهار په لور واوښتل او په میوندکي ځای په ځای شول، له همغې ورځې نه د کابل له ائتلافي ادارې، مخصوصاً د جمعیت له قومندانانو سره د دوی له اړیکو نه څرګنده وه چې د طالبانو ډله د ائتلافي دولت سره د ملګرتیا اراده لري او یا لږ تر لږه تر یوې مودې به د ائتلافیونو په څنګ کې له حزب اسلامي سره جنګېږي.

د حزب اسلامي په لیکو کې او له حزب نه بهر ځینو کسانو دا انتظار درلود چې د طالبانو ډله به حتماً او باید د حزب اسلامي ملګرتیا وکړي که د ټول هېواد په سطحه نه وي لږ تر لږه په کندهار او جنوب لوېدیځ حوزې کې خو دا کار باید وشي، پدې دلائلو:

الف: په کندهار کې د چارو واګې د هغې مفسدې ادارې په واك کې وې چې له کمونستانو، ملیشو او پروتوکولي قومندانانو نه جوړه شوې جبهه وربانديي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسلط وه، نوميالی جهادي قومندانان او صالح شخصيتونه نه يوازې پدې ادارې کې شامل نه وو او په هغې کې ئې هيڅ ونډه نه وه بلکې نوموړی ائتلافي جبهې د دوی د رټلو او شړلو هڅه کوله.

ب: د دې ادارې مرسته او د هغې کامل تمويل د هغه ائتلافي حکومت په غاړه وو چې طالبان ئې سل په سلو کې غير اسلامي ګڼي او د هغه په خلاف جنګېدل اسلامي جهاد شمېری.

ج: د دې ائتلافي ادارې د چارواکو له فساد، ظلم او غارت نه او له هغې بې امنيتې نه چې دې ادارې راولاړه کړې وه او له هغو پاټکونو چې پدې ادارې کې شامل قومندانانو د لارو په اوږدو کې قدم په قدم اچولی وو، عام ولس پوزې ته رسېدلی وو، که دوی اسلام غوښتلی او د ولس د ژغورنې او د بې امنيتې ختمول ئې هدف وی نو حتماً به ئې د حزب له صالح قومندانانو سره ملګرتيا کړې وه.

طالبانو کندهار ونيولو، د دې مهم ښار د نيولو په دوران کې له کوم خاص مقاومت سره مخامخ نشول، د جمعيت قومندان ملا نقيب الله لدوی سره ملګری شو او خپل ټول وسائل او امکانات ئې دوی ته وسپارل، د ښار له نيولو وروسته ئې د حزب اسلامي د اتل او نوميالی قومندان، حاجی سرکاتب په مرکز له څو خواوو بريد وکړ، د ده مرکز ښار ته څېرمه په يوې مهمې سيمې کې پروت وو، له خونړۍ جګړې نه وروسته ئې دا سيمه ونيوله، بی بی سي چې مسلسل ئې د طالبانو په ګټه تبليغات کول، د جګړې په جريان کې دا جعلی خبر خپور کړ چې حاجی سرکاتب د يو شمېر مجاهدينو په شمول د طالبانو د بريد په ترځ کې په قتل ورسېدو، غوښتل ئې پدې راپور سره د حاجی سرکاتب د مجاهدينو روحيه مړاوی کړي، پداسې حال کې ئې دا خبر خپور کړ چې کلکه جګړه روانه وه او د طالبانو ګڼ شمېر حملې په شا تمبېدلی وې او حاجی سرکاتب له هغه وروسته خپل مرکز پرېښود او د ارزګان له لارې د چهار آسياب په لورې وخوځېدو چې د مرکز حاکم نقاط د طالبانو په لاس کې پرېوتل. د کابل د ائتلافي ادارې راډيو او تلويزيون

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې مدیریت ئې کاملاً د کمونستانو په لاس کې وو، د طالبانو د برياوو راپورونه ورکول او د حاجی سرکاتب د مرکز نیونه ئې د یوه ستر بری په څېر منعکس کړه، په ائتلافي ادارې پورې تړلي قومندانان ئې هڅول چې د طالبانو له حرکت سره یوځای شي.

رباني د يوې مرکې په ترڅ کې د طالبانو په هکله وويل: "حرکت طالبان، حرکت خود جوش و مردمی است" ګڼ شمېر هیئتونه ئې له بوجیو بوجیو پیسو سره د هرات له لارې کندهار ته ولېږل، په هرات کې د دې هیئتونو تود استقبال وشو، تورن اسمعيل د هرات په جامع جومات کې د خپلې وینا په ترڅ کې له کابل نه د سخیداد فایز په مشری د راغلې هیئت په هکله وويل: دا دی زموږ هیئت کندهار ته درومي ترڅو له طالبانو سره دیو والی وروستۍ خبرې وکړي !!

په کندهار له تسلط نه وروسته، په هلمند کې د جمعیت قومندان، مولوی عبدالواحد، چې د باغران د رئیس په نامه شهرت لري او یوه موده له حزب اسلامي سره هم پاتې شوی، له طالبانو سره یوځای شو. طالبانو ته ئې بلنه ورکړه ترڅو هلمند ته راکوز شي، دی وتوانېدو چې له طالبانو نه دخپلو مخکنیو رقیبانو په ضد استفاده وکړي، مخکې پدې نه توانېدو چې له خپلې منطقې ووځي او د هلمند په نورو برخو کې د رقیبانو مقابله وکړي، خو د طالبانو په مرسته او د یوې خونړۍ جګړې نه وروسته د دې ولایت د مرکز په نیولو موفق شو، د حزب اسلامي مجاهدین چې زیاته موده ئې دا ولایت په لاس کې وو او پدې سیمې کې ترټولو ځواکمن او منظم قوت وو، د ولایت له مرکز، لشکرګاه نه وتلوته اړ شول، کابل راډیو دا ځل تر مخکې نه زیات او په ډېر حدت او شدت سره د طالبانو فتوحات منعکس کړل، د هلمند په لورې د طالبانو فتوحاتو او برياوو له څو لحاظه د کابل ائتلافي ادارې مخصوصاً جمعیت اسلامي ته اهمیت درلود:

الف: پدې سره حزب اسلامي په جنوب لوېدیځ کې یو مهم مرکز له لاسه ورکړ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ب: جمعیت ته نږدې قومندانان د طالبانو په پرده کې وتوانېدل پدې سیمې کې خپل رقیبان په شا وتمبوی او د هلمند په راتلونکې کې د فعالی او مؤثری ونډې مجال ترلاسه کړي. له طالبانو سره د باغران د رئیس یو ځای کېدل او د دوی په لیکو کې حساس موقعیت لاس ته راوړل او په لشکر ګاه د ده تسلط، د رباني او مسعود له نظره لویه بریا او سوبه ګڼل کېده، دا ګمان ئې نه کولو چې له حزب نه وروسته به په خپله د دوی په خلاف جنګېږي.

د هلمند له سقوط نه وروسته د طالبانو په لوري د دوی پاملرنه زیاته شوه، یو په بل پسې ئې هیئتونه له کافي مقدار پیسو سره ورولېږل، د دوی په ګټه د کابل د ادارې تبلیغات تشدید شول، د وسلو او مهماتو ورلېږل هم پیل شول.

په زابل او ارزګان کې هم کندهار او هلمند ته ورته پېښې ترسره شوې، په ائتلاف کې د شامل ډلو قومندانان له طالبانو سره یو ځای شول او د حزب اسلامي مجاهدین د خپلو سیمو پرېښودو ته اړ شول، محمدنبي خان د ارزګان قومندان او حمیدالله خان د زابل قومندان له خپلو مجاهدینو سره چهار آسیاب ته ولاړل.

د غزني سقوط

د حرکت انقلاب اسلامي قومندان، قاری بابا ترمشری لاندې، د غزني هغو قومندانانو چې د کابل ائتلافي ادارې اکمالول او د ائتلاف له لارې د غزني په مرکز مسلط شوی وو، لدې خبرې سره موافق نه وو چې د کابل او طالبانو ترمنځ په ګډې جبهې او له یوه بل سره په مرستې او تعاون کار وشي، برعکس پدې ئې ټینګار کولو چې د طالبانو په خلاف دې د جهادې ډلو ګډه جبهه جوړه شي، پدې خبرې د دوی ټینګار هلته زیات شو چې طالبانو لدوی نه وغوښتل: باید طالبانو ته تسلیم شي او خپلې وسلې هغوی ته وسپاری. قاری بابا د مأمور عبدالجبار په لاس حزب اسلامي ته داسې احوال ولېږو چې په هغه کې ئې د ګډې جبهې د جوړولو او له غزني نه د دفاع په خاطر د حزب اسلامي د ځواکونو د لېږلو هیله

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښرګنده کړې وه، د همدې مقصد لپاره کابل ته راغی، له ماسره ئې د لیدو غوښتنه وکړه، خو رباني او مسعود هغه ته اجازه ورنکړه چې چهار آسیاب ته راشي، مجبور شو هیئت راولېږي او له موږ نه وغواړي چې پر غزني باندې د طالبانو د محتمل برید د مخنیوی لپاره کافي شمېر مسلح ځواکونه هغه ولایت ته ولېږو.

غزني ته د قواوو د لېږلو په هکله د حزب په داخل کې د قومندانانو په سطحه او په اجرائیه شورى کې تفصیلي بحثونه وشول، موږ نه غوښتل چې خپل مسلح ځواکونه له کابل نه پرته په بل ځای کې مصروف کړو، که څه هم حزب اسلامي دا توان درلود چه په ډېرو شرقی، جنوبي او جنوب شرقی ولایاتو کې د ائتلافي دولت پلویان خلع سلاح او دا ساحې تصفیه کړي، خو موږ نه د مخالفینو په خلع سلاح او تصفیې باور درلود، نه موجګړه د حل لاره ګڼله، په کابل کې جګړه په موږ تحمیل شوې وه او مجبور وو له ځانه د فاع وکړو، نورو ولایاتو ته د جګړو انتقال مو د ائتلافي ادارې په ګټه ګڼلو، په همدې خاطر مو لدې کارنه ډډه کوله. خو د غزني وضعیت داسې وو چې هلته د ځینو قطعاتو لېږلو ته مجبور شوو، پدې دلائلو:

الف: د غزني قومندانانو له موږ نه د قواوو د لېږلو غوښتنه وکړه ترڅو په ګډه لدې ولایت نه دفاع وکړو.

ب: که غزني پداسې حال کې د طالبانو په ګټه سقوط کړی وی چې د حزب اسلامي او د کابل ائتلافي ادارې ترمنځ کومه روغه جوړه نه وه شوې، حزب ته ګرانه وه چې په دوو جبهو کې له ځان نه دفاع وکړي، مجبور وو له کابل نه لېږي، د طالبانو مخنیوی وکړي او د غزني د سقوط مانع شي.

ج: د وحدت حزب هم دې نتیجې ته رسېدلی وو چې د کابل په لوري د طالبانو مخکې تګ باید په غزني کې متوقف شي، د همدې لپاره ئې یو شمېر قطعات غزني ته ولېږل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزني ته د حزب اسلامي او حزب وحدت د ځواکونو له رسېدو وروسته، د غزني هغه قومندانان چې له کابل نه اکمالېدل له خپلو ژمنو نه په شا شول او د رباني او مسعود په وینا له طالبانو سره ملګري شول او د دوی په ملګرتیا ئې زموږ په ضد جګړه پیل کړه، د جګړو په لومړیو ورځو کې ئې د خپل اټکل خلاف یو شمېر مهم مراکز له لاسه ورکړل، د یونټ په نامه د روسي قواوو مهم مرکز ئې هم له لاسه وووت، د ټول ولایت د فتح کېدو احتمال لحظه په لحظه راڅرګندېدو، که پاتې نقاط هم نیول شوي وی نو د طالبانو راتلونکې حملې په وړاندې له ولایت نه د دفاع کار آسانه کېدو، خو دځینو خاصو عواملو په وجه دا کار ونشو او زموږ ځواکونه دې ته اړ شول چې له غزني نه په شا شي، هغه عوامل دا دي:

- د کابل ائتلافي اداري زموږ سنګرونه د طالبانو په ګټه تر شدید بمبارد لاندې ونیول.
- پداسې شرائطو کې ئې دا کاروکړ چې له حزب اسلامي سره ئې مذاکرات پیل کړي وو، د روغې جوړې طرحه د وروستۍ موافقې او امضاء لپاره تیاره شوې وه، د دواړو خواوو پلاوی د معاهدې د امضاء لپاره په جلال آباد کې راغونډ شوي وو، موږ ته ئې له جلال آباد او کابل نه مسلسل اطمئنان راکولو چې:

الف: موږ لدې معاهدې سره موافق یو او هغه امضاء کوو.

ب: له طالبانو سره د مقابلې په دوران کې به هیڅلکه ستاسو په خلاف کوم حرکت ونکړو، (این نامردی را نخواهیم کرد!!) دا نامردی هیڅلکه نه کوو !!

- طالبانو زیات شمېر تازه نفس قوتونه غزني ته راولېږل او د دولتي قومندانانو په څنګ کې ئې په جګړې لاس پوري کړ.
- زموږ مجاهدین په منطقې کې نابلده وو، د ځای په ځای کېدو او د مناسبو دفاعی تدابیرو نیولو فرصت ئې نه وو ترلاسه کړی.
- د ژمي سخته یخني وه، واوری ورېدلی، د اوسېدو ځایونه مونه درلودل، په

(c) ketabton.com: The Digital Library

سروازو مورچلو کې دوامداره دفاع ګرانه وه.

د غزني له سقوط او دلوګر او میدانشهر په لوري د حزب د ځواکونو له په شا کېدو نه وروسته موږ دوه بدیله په مخکې درلودل:

۱ـ یا باید لدې دواړو خواوو (طالبانو او کابل اداري) له یوې سره توافق ته ورسېږو، پداسي حال کې چې یوه هم داسي کوم معقول توافق ته چمتو نه بریښېده چي جګړه د تل لپاره پای ته ورسوی. له طالبانو سره توافق ممکن نه وو، دوی د حزب په خلاف صحنې ته راایستلی شوي وو، داسي ګمان ئې کولو چې له حزب سره د توافق په نتیجه کي بهرنۍ مرستي وربانديي قطع کېږي. د کابل ائتلافي اداري منافقانه تګلاره غوره کړې وه، له یوې خوا ئې مخامخ له طالبانو سره تماس وو او د دوی مرسته ئې کوله، له بلې خوا امریکائیانو د دوی دواړو ترمنځ وساطت کاوو، امریکائیانو دوی ته اطمئنان ورکړي وو چي پرېږدی طالبان ستاسو اصلي حریف (حزب اسلامي) وټکوي، د جنوب تصفیه ستاسو په ګټه ده، چي کله طالبان کابل ته ورسېږي، موږ منځګړیتوب کوو او ستاسو ترمنځ د معقول توافق شرائط برابروو. له بلې خوا ئې له حزب اسلامي سره خبري آترې پیل کړې وې او داسي ئې ښودله چي د روغي جوړي او د طالبانو په خلاف د ګډې جبهې جوړولو غوښتونکی دی.

۲ـ یا دا چي په دوو جبهو کي د جګړي په ځای، مؤقتاً د جګړي له میدان نه په شا شي، پرېږدی چي طالبان او د کابل اداره له یوه بل سره مخامخ شي، دا مخامخ کېدل به یا د دوی ترمنځ شته یووالی او تنسیق ختموی او یا لږ تر لږه د دوی خپل منځی تفاهم ټولو ته بربنډوی.

وضعیت داسي وو چي د حزب غړي ئې د دوهم بدیل انتخاب ته اړ کول او دا احساس ئې پدوی کي راولاړولو چي په دوو جبهو کي جنګېدل هم ورته ګران دی او هم بې فایدې، ولې باید د طالبانو مخه ونیسي او پدې کار سره له کابل نه دفاع وکړي، پداسي حال کي چي د کابل واکداران عملاً له حزب اسلامي سره جنګېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د طالبانو مرسته کوي؟! دا احساس پدې منتج شو چې د غزني له سقوط نه وروسته وردګ او میدانشهر هم سقوط وکړي که څه هم د دې ولایت په ډېرو برخو مخصوصاً د میدانشهر په شا او خوا کې سختې جګړې او کلک مقاومت وشو.

د طالبانو د حرکت له ماهیت او د راخوټېدو له اصلي لاملونو نه بې خبره کسانو دا ګمان کولو چې د میدانشهر له سقوط نه وروسته به طالب جګړه ماران حتماً د کابل له ادارې سره ونښلي او له همدې لارې به د مرکز په لوري د مخکې تګ هڅه وکړي، دا ئې هیڅکله په خیال کې نه ګرځېده چې د طالبانو جنګیالی به د کابل پولو ته له رسېدو وروسته پداسې حال کې چې د پلازمینې له مرکز نه یوازې ۲۰ کیلومتره لېرې وو، پدې پاخه سړك مخکې تګ متوقف کړي، له حزب اسلامي سره نورو جګړو لپاره دې پنځوس کیلومتره په شا راشي او له سیسی نه دې د لوګر په لوري وخوځېږي !! دوی ته دا کار نه مفید برېښېدو او نه معقول. دوی نه پوهېدل چې د طالبانو ډله په اصل کې د حزب اسلامي په خلاف جوړه شوې، لومړنی مأموریت ئې دا دی چې له حزب سره به جنګېږي او جنوب به له هغو ځواکونو نه تصفیه کوي چې پدې سیمې کې د واشنګټن د طرحو او پلانونو په وړاندې خنډ دی. بی بی سي او امریکا غږ مسلسل او له مخکې نه دا انګېرنه کوله چې طالبان به لدې لارې مخکې نه ځی او د کابل له ادارې سره به نښته نکوي، بلکې د لوګر په لوري به خوځېږي او د حزب اسلامي په خلاف به بله لویه حمله ترسره کوي. ځینو دا تبصری هسې انګېرنې ګڼلی خو په حقیقت کې لدې لارې دوي ته لارښودنه کېده. دا انګېرنه (په حقیقت کې لارښوونه) عملي شوه.

ځیني بیا داسې ګمان کوي چې دا څرخېدل او د استقامت بدلول د دې لپاره ترسره شول چې مسعود په یوه هلیکوپټر کې له دوه دریو انضباطانو سره د طالبانو استقبال ته میدانشهر ته ورغی، د ملا وسله ئې د طالبانو په وړاندې په ځمکه کیښوده او وئی‌ویل: زه تسلیم یم، کابل ستاسو دی، په کومه ورځ چې د کابل جنوب تصفیه کړې او د مزاری او اهل تشیع مشکل حل کړې او کابل د شیعه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ګانو له خطر نه وژغوري، کابل تاسوته تسليموم!! ګواکې طالب چارواکي د مسعود پدې خبرو وغولېدل، د کابل په لوري له مخکې تګ نه منصرف شول، لومړی د غرب په لوري پنځوس کيلومتره په شا شول او له هغه ځايه د لوګر په لوري وخوځېدل. ساده زړي خلك همدا د طالبانو د نوموړې حيرتناك ځرخېدو لامل ګڼي خو حقيقت بل څه وو، بی بی سي او امريکا غږ ترې خبر وو او د همدې لپاره ئې په ډېر ډاډ او قاطعيت سره ويل چې لوګر ته به د حزب اسلامي په مرکزونو د حملې لپاره خوځېږي !!

طالب جګړه ماران له ميدانشهر نه د لوګر په لوري وخوځېدل، څو ځايه په شيخ آباد او سيسی کې ناڅاپي ترحملې لاندې راغلل، له سختو نښتو سره مخامخ شول، وضعيت ئې ډېر پرېشانه شو، خو پدې وتوانېدل چې له پرېشانه حالت نه ځان وباسي او خواره شوي ځواکونه بېرته راغونډ کړي او په سيسی کې د مؤقت ځنډ او توقف نه وروسته، لومړی د دولتي قومندانانو په مرسته ځينې کسان په پټه د برکي برك په حساسو ځايونو کې مستقر کړي او وروسته خپل قطعات په هغه لوري وخوځوی، بی بی سي عمداً او زموږ د مجاهدينو د روحيې د تضعيف لپاره په دروا غو دا خبر خپور کړ چې د لوګر مرکز، پل علم، د طالبانو په لاس کې پرېووت، پداسې حال کې چې طالبان له پل علم نه ډېر لېرې او د برکي برك په ولسوالی کې له سختو نښتو سره مخامخ وو او هلته جګړه په ډېر شدت سره روانه وه، دوه ورځې وروسته ئې دا خبر تکذيب کړ او د خپل خبريال له خولې ئې وويل چې په برکي برك کې سخته جګړه روانه ده، د لوګر ولايت د حزب اسلامي په لاس کې دی، د حزب بيرغونه په ټول ولايت کې رپېږي او د حزب غړې ئې ليدلی چې توپکونه ئې دېوال ته تکيه کړي او په خپلو منځونو کې په خبرو بوخت وو. کابل راډيو د لوګر د نښتو او جګړو په هکله ويل: د جمعيت، اتحاد ، حرکت انقلاب اسلامي او په دولت کې د شامل ډلو قومندانان له طالبانو سره يو ځای او اوږه په اوږه د حزب اسلامي په خلاف جنګېږي او د حزب اسلامي قطارونو ته ځای په ځای کې کمينونه نيسي او يو په بل پسې بريدونه کوي. دولتي

(c) ketabton.com: The Digital Library

قومندانان ئې دې ته هڅول چي په ټول توان طاقت د طالبانو مرسته وکړي، خاد ځينو حرفه ئي داړه مارانو ته وظيفه ورکړې وه چي د جګړو په جريان کي د شپې لخوا، پداسي موټرو ډزی وکړي چي يوازي او له خاص امنيتي تدابيرو نه پرته درومي. يوازي په يوې نقطی کي پدې کار وتوانېدل، د شهيد عالم زيب په موټر ئې د بابوس په دشتي کي دشپې په تياره کي ډزی وکړې، په بريدکي هغه په شهادت ورسېدو او موټر ئې وسوځېدو، شهيد عالم زيب د لومړي خط ليدو لپاره هلته تللی وو او يوازي بېرته راستو ن شوی وو.

زموږ پرېکړه دا وه چي که د برکي برك خط مات شو، د کابل اداري له طالبانو سره مرستوته ادامه ورکړه او د جلال آباد مذاکرات بې نتيجې پاتې او تيار شوي اسناد امضاء نشول، بايد چهارآسياب تخليه کړو او سروبی ته کوز شو.

سروبی ته له تلو د مخه مو په جلال آباد کي د حزب پلاوی ته وويل چي بايد معاهده امضاء شي که نه نو مذاکرات قطع کړي. مقابل طرف منافقت کولو، په معاهدې امضاء ته نه وو تيار، د طالبانو مزيد مخکي تګ ته په طمع وو.

د وحدت حزب پدې ټينګار کولو چي حزب اسلامي او جنبش دي خپل مراکز د کابل لوېديځ، د وحدت حزب تر سلطې لاندي سيمي ته ولېږدوی. ائتلافيونو له هغوی سره هم منافقت کولو، حزب وحدت ته ئې د يوه هيئت په ذريعه اطمئنان ورکړي وو چي نه غواړي د طالبانو د حملې په صورت کي پدوی بريد وکړي، برعکس د طالبانو په خلاف د ګډې جبهې غوښتونکی دی. پداسي حال کي چي دوی له طالبانو سره د حزب اسلامي او حزب وحدت په ضد د ګډو عملياتو پرېکړه کړې وه.

د حزب وحدت مشر، ښاغلی مزاری ته مي وويل: د کابل په لوېديځ کي دفاع ګرانه ده، له دواړو خواوو تر بريد لاندي راځو، محاصره کېږو، د اکمالاتو لاري مو بندېږي، ائتلاف او طالبان به په يوه وخت له دوو خواوو په موږ حمله کوي، بايد په لوګر کي دفاع وکړو او کافي شمېر قوتونه هلته ولېږو. خو هغه نه

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوګرته د ځواکونو له لېږلو سره موافقه وکړه او نه د کابل له غرب نه وتلو سره.

د دوستم جنبش، د طالبانو له جنبش سره د پاکستانيانو له لارې تفاهمات درلودل، د طالب ضد جګړو کې ئې له برخې اخستلو نه ډډه کوله، د دې په ځای چې لوګر ته څوك ولېږي، د کابل له جنوب نه د حزب وحدت لورې ته کده شو، د حزب په خلاف د طالبانو د جګړو له پيل نه د جنبش دريځ داسې وو چې هر چا دا انګېرله چې پاکستانيانو او امريکائيانو دا دواړه جنبشونه په خپلو کې سره جوړ کړي.

ددغو ټولو عواملو په وجه حزب اسلامي دې ته اړ شو چې د برکې د خط له ماتېدو وروسته په ۲۵/ ۱۱/ ۱۳۷۲ د روژې په اولسمه، د شپې لخوا د کابل له جنوب نه خپل ځواکونه وباسي او په سروبی کې مستقر شي.

د سروبی په لورې د حرکت په دوران کې د کابل طيارو زموږ په قطار باندې يو په بل پسې بمونه وورول او په څو نقطو کې ئې خوشه ئې بمونه واچول او د تګاب له استقامت نه ئې په سروبی باندې بريد وکړ چې په شا وتمبېدو.

د هغې شپې په سبا د ۱۰ـ ۱۱ بجو شا اوخوا کې دولتيان چهارآسياب ته ننوتل او دا خبر ئې هرې خواته مخابره کړ چې د حزب اسلامي مرکز د دوی په لاس فتح شو، دا فتحه ئې د خپلې تورې ننبه او د ځان لويه سوبه او بريا وګڼله او هرچا ته ئې د هغې زيری ورکړ او د کابل په ښار او خپلو نورو مراکز و کې ئې د بې شمېره ډزو په ترڅ کې دا فتحه ولمانځله. خو لمانځنه لا نه وه تکميل شوې، د دوی د خوشحالی شبېې لانوی پوره شوې چې ناڅاپې د طالبانو څو (پك اپی) له څو (زی ـ يو) سره چهارآسياب ته راورسېدی او سمدلاسه ئې د دوی په خلع سلاح کولو پيل وکړ او ټول ئې له چهارآسياب نه وايستل او ورپسې د چهار آسياب د سقوط خبر خپور شو، دا خبر د ائتلافيونو په بې ځايه ځوږ او ځوبښ او بې مورده مستې باندې د سړو اوبو توئېدو په څېر وو او دا تشويش ئې پدوی کې راولاړ کړ چې ښايې په کومې لومې کې ننښتی، مبادا د حزب اسلامي غيرمترقبه او ناڅاپې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شاتګ د دې لپاره ترسره شوی وې چې د ائتلافي ادارې او د دوی د نوی دوست (جنبش خود جوش طالبان) ترمنځ موجود یووالی او تنسیق ختم کړي او په خپلو منځونو کې ئې په جګړه بوخت کړي، خو حقیقت داسې نه وو، بلکې دوی په خپلې لومې کې نښتی وو، په خپله د هغې کندې په لور د شپې په تیاره کې روان وو چې د بل لپاره ئې کیندلی وه. له چهارآسیاب نه د ائتلافیونو سریع وتلو په نتیجه کې د طالبانو او دوی ترمنځ جګړه وځنډېده.

ائتلافیونو د هغې پرېکړې سره سم چې له طالبانو سره ئې په میدانشهر کې کړې وه، د کابل په غرب باندې پراخ او وحشتناك عملیات پیل کړل. د دې عملیاتو حدت او شدت هومره وو چې د کابل مظلومو اوسېدونکو دې ته ورته عملیات هیڅکله (حتی د روسانو او کمونستانو لخوا) نه وو لیدلی. په زرهاوو ټُنه بم او باروت ئې د کابل د غرب په ګڼ مېشته سیمو باندې وورول، په سلهاوو کورونه ئې وران کړل، په زرهاوو بې وزله او بې وسلې کسان ئې په خپلو وینو کې لت پت کړل، خو لدې سره سره د دوی ټول بریدونه په شا وتمبولی شول، نه یوازې دا چې د کومې سیمې په نیولو بریالی نشول بلکې ښه ډېر سنګرونه ئې له لاسه ورکړل. انسان نه پوهېږي په کومو الفاظو دا رذالت او دنائت، دوه مخي او منافقت او بیرحمي او قساوت تعبیرکړي. که د وحدت په حزب باندې له دوا ړو خواوو برید نه وی شوي، ائتلافیون هیڅکله پدې نتوانېدل چې د دوی سیمې ونیسي او له دهمزنګ نه مخکې ولاړ شي.

طالبانو له حزب وحدت نه وغوښتل چې دوي ته لار ورکړي، هغوی بله چاره نه درلوده، له طالبانو سره توافق ته ورسېدل، طالبانو غوښتل چې د ریشخور او چهل ستون له لارې د دهمزنګ په استقامت مخکې ولاړ شي، د وحدت حزب دا خبره ومنله، طالبان د دهمزنګ په لورې وخوځېدل، د دولتیانو پوستې د خاص مقاومت نه پرته یوه په بل پسې د دوی په لاس کې پرېوتې. طالبان چې پدې وړیا بریاوو مست شوی وو په پوره بې باکۍ او بې پروائۍ مخکې تلل، ناڅاپي په

(c) ketabton.com: The Digital Library

څلورمې کارتې کې له هغې معاهدې نه د تخلف په وجه چې د وحدت له حزب سره ئې کړې وه، نښته وشوه، چې لمن ئې په ډېره چټکتیا هرې خواته خوره شوه او ټوله سیمه ئې ونیوله. په طالبانو له هرې خوا او له هرې درې، دروازې او دېوا نه ډزې پیل شوې، ډېره مرګ ژوبله ورواوښته، زیات شمېر ئې اسیر شول، پاتې کسان ئې له منطقې نه ووتل، دا د طالبانو لومړی ستره ماتې وه. لدې خونړې پېښې نه وروسته یو ځل بیا د طالبانو او د وحدت حزب ترمنځ خبرې آترې پیل شوې، هیئتونه تبادله شول، د مذاکراتو په یوه پړاوکې مزاری د یوه لوړ رتبه هیئت سره چهارآسیاب ته ولاړ، معلومه نده چې هغه په کوم اطمئنان او په څه دلیل دا کار وکړ؟ ولې له منطقې نه ونه ووت؟ ولې کابل ته نه ولاړ؟ آیا دائی انګېرله چې په طالب اعتماد کېدی شي خو د کابل په ادارې نه؟ د دې پرېکړې لامل چې هرڅه وو هغه په ۱۳۷۳ /۱۲/۲۱ د طالبانو سره د مذاکراتو لپاره چهارآسیاب ته ولاړ او د طالبانو له خوا په ډېره بې مروتې او نامردی ونیولی شو او له خپلو ملګرو سره یوځای د هلیکوپټر په ذریعه د کندهار په لوري وخوځولی شو. لدوی سره د طالبانو درې کسه، دوه مسلح او یو غیر مسلح انضباط هم ولېږلی شو، چې کله هلیکوپټر د غزني ښار ته نژدی شو، د مزاری کسانو پداسې حال کې چې لاسونه ئې تړل شوي وو په مسلح انضباطانو ناڅاپې یرغل وکړ، لدوی نه ئې وسلې واخیستې، پیلوټان ئې تهدیدکړل چې همالته په یوې دشتې کې کوز شي، هلیکوپټر په ځمکه کښېناست او دوی د خواجه عمری په لوري حرکت وکړ، ناڅاپې د طالبانو یوه ډله د پك اپ په سورلی له هغه سیمې تېرېده، په هلیکوپټر ئې سترګې ولګېدې، راتاو شول، مړی ئې ولیدل، له هلیکوپټر نه لېرې څوك په نظر ورغی، ورغلل او له هغه نه ئې د پېښې په هکله پوښتنه وکړه، هغه ورته وویل: دلته هلیکوپټر کوزه شوه، ډزې وشوې او سورلی ئې پدې لوري وخوځېدل، هاغه دي روان دي، پسې ورغلل، ډزې تبادله شوې، ځیني په قتل ورسېدل چې مزاری هم پدې ډله کې وو، ځیني ژوندي په لاس ورغلل چې هغوی ئې وروسته ووژل، د مزاری له نیول کېدو او بیا وژل کېدو نه وروسته د حزب

(c) ketabton.com: The Digital Library

وحدت د جنګیالو روحیه مړاوې شوه، د ائتلاف ځواکونو د دوی په سیمي له دریو خواوو لوی برید پیل کړ، سیمه ئې ونیوله، د برید په ترڅ کي او د سیمي له نیولو نه وروسته ئې بې شمېره کسان په خپلو وینو کي ورغړول، په هیڅا ئې رحم ونکړ، د دې منطقې په مظلوموکسانو ئې هومره ظلمونه کړي چي په اورېدو ئې د انسان ویښتان نیغ شي.

د چهارآسیاب مجدد سقوط

له یوې خوا د کابل په غرب کي د طالبانو لومړی لویه ماته او بې شمېره تلفات، د دوی روحیه مړاوې کړه له بله پلوه د ائتلافیونو بریاوو او د کابل په غرب تسلط د دوی مورال اوچت کړ او مستي ئې زیاته کړه او د طالبانو په خلاف ئې برید ته ذهناً چمتو کړل، شرائط د دوی په ګټه وو، په طالبانو ئې له دریو خواوو د ځمکني او هوایي برید فیصله وکړه، په ۱۳۷۳/۱۲/۲۸ حمله پیل شوه، طالبان د مقاومت په دریغ کي نه وو، د لنډ مقاومت نه وروسته لوګرته په شا شول، له ټول چهارآسیاب، موسیي او د سقاوی له دشتي نه ووتل، که د ائتلاف په ځواکونوکي د مخکي تګ توان وی نو طالبان په لوګر کي هم نشو تم کېدی، خو جګړه متوقف شوه او طالبانو ته فرصت په لاس ورغی چي د سفید سنګ په تنګي کي دفاعی خط جوړکړي، لدې ماتې نه د طالبانو اعتبار ته سخته صدمه ورسېده، په ټول جنوب او جنوب غرب کي دا ذهنیت راولاړ شو چي طالبان د ائتلافي ادارې د مقابلې توان نلري، دا حزب وو چي د دوی مخي ته ودرېدلی وو او څو کاله ئې د دوی د حملو په وړاندي مقاومت وکړ. د دې ماتو څو طبیعي نتائج وو:

۱ـ د پښتنو په سیموکي د طالبانو پلویانو له هغوی نه دا غوښتنه پیل کړه چي باید له حزب اسلامي سره روغه جوړه او د ائتلاف په خلاف ګډه جبهه جوړه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲ـ تورن اسمعيل ئې دې ته وهڅولو چې د طالبانو په خلاف له هغه استقامت نه عمليات پيل کړي.

۳ـ د طالبانو بهرني حاميان ئې دې ته متوجه کړل چې طالبان په يوازې سر د ائتلاف په وړاندې مقاومت نشي کولی بايد لدوی سره د نورو ځواکونو د يو ځای کولو هڅه وشي.

امريکائيانو د ترکيې او ازبکستان له لارې او پاکستان مخامخ په جنرال دوستم کار وکړ او هغه ئې دې ته تيار کړ چې له طالبانو سره مرسته وکړي. د دوی ترمنځ د پاکستانيانو په وساطت خبرې پيل شوې، طالبانو او د دوی پاکستاني ملګرو غوښتل چې خبرې آترې يوازې له جنبش سره وي له نورو سره ئې د توافق امکانات ضعيف ګڼل، خو جنرال دوستم د دوی دواړو ائتلاف کافي نه ګڼلو او پدې ئې ټينګار کولو چې حزب اسلامي او حزب وحدت هم پدې مذاکراتو کې شرکت وکړي او همدا څلور ځواکونه دې ګډه جبهه جوړه کړي. پدې مرحلې کې څو مهمې پېښې رامنځ ته شوې:

الف: د ائتلاف ځواکونو له سروبی نه پرته د کابل ټولې سيمې تصرف کړې، دې فتوحاتو سخت مغرور کړي وو، د سروبی د نيولو لپاره ئې هڅې پيل کړې، ټول توان طاقت ئې دې طرف ته متوجه کړ، ګڼ شمېر حملې ئې وکړې، خو ټولې حملې ئې په شا وتمبېدې، د جلال آباد په قومندانانو ئې کار وکړ، ډېرې پيسې ئې ورکړې. حاجی قدير ئې دې ته چمتو کړ چې د حزب اسلامي په خلاف اقدام وکړي، په يوې مرحلې کې ئې د جلال آباد له لارې د حزب اسلامي د مجاهدينو د تلو راتلو په وړاندې خنډونه راولاړ کړل، خو د دې کار ادامه او په ډاګه د ائتلاف په څنګ کې د حزب په خلاف ودرېدل ئې ځانته ګټور ونه ګڼل، همدا راز ائتلاف، له حزب نه وتلی ځيني کسان دې ته وهڅول چې د دولت نه د دفاع په خاطر قومي قطعات جوړکړي، د حزب په ليکو کې په ضعيف النفسه قومندانانو کار وکړي ترڅو سروبی، تګاب او لغمان دوی ته تسليم کړي. دې کسانو ته ډېرې پيسې او

(c) ketabton.com: The Digital Library

وسلې ورکړې شوې خو په څه کولو ونتوانېدل. د سروبی د نیولو هڅې که څه هم د ائتلافي ادارې یوه اړتیا او مجبوریت وو، دوی ګمان کولو چې اصلي حریف ئې حزب دی که حزب له صحنې ووځي د طالبانو چاره په آساني سره کولی شي، خو دې کار له یوې خوا طالبانو ته فرصت ورکړ چې ځان ښېرته جوړکړي، له بلې خوا ئې په ټولو پښتنو کې جذبات راوپارول او هغوی ئې د ائتلافي خواکونو د خطرناک مخکې تګ عواقبو ته متوجه کړل او دفاع ته ئې وهڅول.

ب: د هرات ځواکونو د طالبانو په خلاف خپل عملیات تشدید کړل، لومړی خط ئې مات کړ، د فراه او نیمروز ولایتونه ئې ونیول، د لشکرګاه په لوري وخوځېدل، طالبانو لشکرګاه تخلیه کړه، د طالب چارواکو وضعیت ډېر خراب وو. ماته د طالبانو د مرکزي شوری یوه غړي قصه کوله چې: ډېر بد حالت وو، د شوری اکثر غړي دې نتیجې ته رسېدلی وو چې مقاومت ممکن ندی، باید له حزب اسلامي سره خبره وکړو او له هغوی نه وغواړو چې راوړاندې شي او د دښمن مخه ونیسي، اکثرو خپلې بسترې ټولولی او د تیښتې په لټه کې وو، خو څو داسې کارونه وشول چې قطعی او حتمي ماته ئې په بریا او فتحی بدله کړه:

لومړی: د جنبش طیارو د تورن اسمعیل په ځواکونو سخته بمباري پیل کړه او د بادغیس له لوري ئې ځمکني بریدونه شروع کړل.

دوهم: د تورن اسمعیل په ځواکونو کې د هراتیانو، فراری کندهاریانو او هلمندیانو ترمنځ شخړه راولاړه شوه، په یوه بل بې اعتماده شول.

دریم: طالب چارواکو قومي مشران او سابقه قومندانان او عام خلك راغونډ کړل او هغوی ته ئې وویل: که دفاع ونکړي سر، مال او ناموس مو په خطر کې دي، یوازې ملایان نه بلکه هیڅوك به خوندي پاتې نشي، د قومونو احساسات راوپارېدل، دفاع ته چمتو شول.

د تورن اسمعیل په ځواکونو ځمکنۍ حمله پیل شوه، د جنبش هوایي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بریدونو د دوی مرسته کوله، لومړی خط مات شو، په تعرضي ګروپونو کې بې نظمي خوره شوه، ټول په تیښته شول، په غربي ولایاتو کې د تورن اسمعیل هغو مخالفانو چې دی ورسره تل او څو څو ځله جنګېدلی وو، د طالبانو ملګرتیا وکړه، ځای په ځای ئې د تورن اسمعیل په قطعاتو حملې پیل کړې، پدوی کې ډېره مرګ ژوبله وشوه، تورن اسمعیل د لومړی خط شاته دفاعی تدابیر نه وو نیولی، ډاډه وو چې سبا بله ورځ به هرومرو کندهار ته ننوځي او د لوی کندهار د فاتح لقب به ګټي. پدې طمع وو چې طالبان د ده په وړاندې مقاومت نشي کولی، په لنډو ورځوکې به د کندهار دفتحی جشن لمانځی او د ده په غاړه کې به د ګلانو هارونه اچول کېږي!! د همدې لپاره د ده خواره واره قطعات په لومړی خط کې له ماتې نه وروسته په هیڅ ځای کې تم نشول، له فراه، شینډنډ او بالآخره له هرات نه پداسې حالت کې د اسلام قلعه له لارې مشهد ته ووتل چې طالبان لا هرات ته نه وو رارسېدلی.

شینډنډ او هرات د طالبانو په لاس کې پرېوتل، په بادغیس او غورکې هم د دوی بیرغونه اوچت شول. د دې سیمې قومندانانو له تورن اسمعیل نه ډېره بده خاطره درلوده، څو څوځله ئې د دوی په سیمو لویې حملې کړې وې، داسې ورځې ته سترګې په لاره وو.

د دې سوبې په نتیجه کې پنځه ولایتونه، د تورغندی او اسلام قلعه دوه ستر بندرونه، له ایران او ترکمنستان سره ټول سرحدات د شینډنډ او هرات هوایي ډګرونه، ډېرې پیسې او کافي وسایل، طالبانو ته په لاس ورغلل.

ج: د څلورو خواوو (حزب اسلامي، د وحدت حزب، جنبش ملي او طالبان) ترمنځ په اسلام آباد کې د پاکستانیانو په وساطت، مخامخ مذاکرات پیل شول. سعودی او امریکا هم د دې مذاکراتو ملاتړ کولو، د سعودی سفیر مذاکره کوونکو استاځو ته مېلمستیا ورکړه او هغوی ته ئې وویل: که تاسو په کوم حکومت توافق وکړ، موږ ئې په رسمیت پېژنو!! امریکائیانو هم دې ته ورته اشاری

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولی. په مذاکراتو کې د بحث محورونه دا وو:

- ګډ عملیات.
- د ګډ حکومت ترکیب.

طالبانو په لومړی سر کې یوازې په ګډو عملیاتو ترکیز کولو او ویل ئې چې د کابل له نیولو نه وروسته به د حکومت په هکله خبره کوو، خو دنورو خواوو د ټینګار په نتیجه کې د حکومت په سر خبرو ته تیار شول. پاکستانیانو په څو خبرو ټینګار کولو:

الف: ګډ عملیات، خو داسې چې د حزب اسلامي ځواکونه به د کابل په لوري نه، بلکې د تګاب په لوري عملیات کوي!!

ب: په حکومت کې د دفاع وزارت باید جنرال دوستم ته وسپارلی شي.

ج: د مشرقي قوتونه به پدې عملیاتو کې برخه اخلي، حاجی قدیر لدوی سره پدې هکله ژمنه کړې وه.

د حکومت او د وزارتونو د وېش په هکله توافق وشو، نیمایي وزارتونه د جمهوري ریاست په شمول طالبانو ته او پاتې د دفاع وزارت په شمول نورو ته ورکړي شول. پاکستانیانو هڅه کوله چې د دفاع وزارت دوستم ته ورکړي شي.

د مذاکراتو او توافق خبر، په ناڅاپي او غیر رسمي توګه، ورځپاڼو ته ورسېدو، سبا ته ورباندې تبصرې وشوې، د طالبانو رسمي نطاق دا خبر تکذیب کړ او وئی ویل: موږ نه له چا سره مذاکرات کړي او نه کوم توافق !!

د طالبانو دې درواغجن تکذیب مشوش کړو، د دوی له هیئت او د دوی له پاکستاني انډیوالانو نه مو پدې هکله پوښتنه وکړه، د دوی ځواب مزید مشوش کړو، دوی ته مو وویل: که غواړئ پدې معاهدې عمل وشي، باید هغه رسماً اعلان شي، خو طالبان او د دوی انډیوالان له اعلان سره موافق نه وو او پدې ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټینګار کولو چې له اعلان نه پرته دې ګډ عملیات پیل شي. خو داسې چې د حزب اسلامي ځواکونه به کابل ته د ننوتلو نه ډډه کوي، د کابل ښار به یوازې طالبانو ته پرېښودل کېږي!! موږ به د تګاب په استقامت عملیات کوو!! د دې خبرو مقصد واضح وو، دې نتیجې ته ورسېدو چې په دغو مذاکراتو کې اخلاص او صداقت نشته، طالبان ولس ته درواغ وایي او له موږ سره ټګي کوي.

ایراني دیپلوماتانو دا انکشافات څارل، د دې معاهدې عواقب ورته خطرناك برېښېدل، د ائتلافي ادارې پرېشانه وضعیت ورته داسې معلومېدو چې یوازې د طالبانو مقابله نشیکولی، د یوې ګډې جبهې مقابله خو آخوا ته پرېږده. د حزب له ځینو کسانو سره ئې تماس ونیولو، یو کس ئې تهران ته وبللو، د کابل استاځې ئې هم تهران ته وغوښت، دوی ئې په ډېره بیړه او عجله سره کېښنول، د تفاهم یو قرارداد ئې پدوی امضاء کړ او همدا خبره ئې ورځپاڼو او راډیوګانو ته وایستله.

ځیني کسان داسې ګمان کوي چې پدې کار سره د اسلام آباد مذاکرات مختل شول او له طالبانو سره خبري آترې په حساس پړاو کې په ټپه ودرېدې، حال دا چې د اسلام آباد مذاکرات د طالبانو د درواغجنو ځرګندونو او د بی نظیربوتو حکومت د چارواکو د غلط سیاست په وجه لادمخه مختل شوی وو، موږ د تهران له اعلان نه وروسته هم طالبانو ته وویل: که په خپلو ژمنو او تعهداتو ودرېږئ او د معاهدې اعلان ته تیار وئ، موږ تیار یو، زموږ له لوري هیڅ مانع او اشکال نشته، خو هغوی دې ته تیار نشول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له رباني او مسعود سره مذاکرات

د کابل اداره له بدی ورځي سره مخامخ وه، له هره اړخه ئې وضعیت خراب او پرېشانه وو، په سالنگ کي له جنبش سره، په بامیان کي د وحدت له حزب سره، د کابل په جنوب او لوېديځ کي له طالبانو سره او په ماهیپر او لته بند کي له حزب اسلامي سره په جګړو بوخت وه. په جنوب شرق، غرب او شمال غرب کي ئې جرړی وتلی وې، له چهارآسیاب نه هم د یوې ناڅاپي حملې په نتیجه کي په شا شوي وو، د جمعیت او شورای نظار ترمنځ اختلافات انتهاء ته رسېدلی وو، نه یوازي د رباني د پلویانو په لیکو کي د مسعود په خلاف سخته کرکه او شدید نفرت لیدل کېدو، بلکي د شورای نظار په منځ کي هم د ده په ضد مخالفتونه په زیاتېدو وو، ډېرو دی د بې مقصده او بې نتیجې جګړو د دوام عامل او د ټولو ماتو باعث ګڼلو، د ده له خام او ماشومانه سیاستونو نه ستړی شوي وو. د کابل په ښار کي د امنیت چاری او د جګړو سوق او اداره د فهیم په لاس کي وه، د کابل اصلي واکمن دی وو چي له مسعود نه بېل شوی او له رباني سره ملګری شوی وو. داکتر عبدالرحمن د شورای نظار معاون هم د رباني خواته تللی وو. له مسعود سره د دوی د اختلاف یوه مسئله دا وه چي دوی له حزب اسلامي سره د تفاهم او روغي

(c) ketabton.com: The Digital Library

جوړي غوښتونکي وو، مخصوصاً د طالبانو د زیاتېدونکي فشار نه وروسته، خو مسعود لدې نه وېره درلوده چې د حزب اسلامي ځواکونه کابل ته داخل شي، دا کار ئې د ځان لپاره په هغه متزلزل موقعیت کي خطرناك ګڼلو، ګمان ئې دا وو چې پدې سره له یوې خوا د کابل په منځ کي د ده په خلاف جوړه شوې جبهه تقویه کېږي، له بلې خوا حزب اسلامي ته د مؤثر او رغنده رول ادا کولو فرصت په لاس ورځي. خو د ده له مخالفت سره سره رباني او د ده ملګرو او د رباني د دولت عالی شوری دا پرېکړه وکړه چې د ایرانیانو په وساطت له حزب اسلامي سره روغه جوړه وکړي او یوه توافق ته ورسېږي.

د هیئتونو تګ راتګ پیل شو، زه په سپیني شګي کي اوسېدم، له هغه ځایه جلال آباد ته ولاړم او هلته مستقر شوم، مذاکرات داسي پړاو ته ورسېدل چې باید د حزب اسلامي له خوا وروستۍ پرېکړه شوې وی، د مرکزي شوری موجود غړي مو د اهل الرأی په شمول د بحث لپاره راغونډ کړل، درې ورځي طولاني غونډه وه، تفصیلي بحثونه وشول، د هېواد حالات، د جګړو وضعیت، بهرنۍ مداخلې، د متحاربو ډلو ماهیت، اهداف او بهرنۍ اړیکي ئې په تفصیل سره وڅېړل شوې، په پای کي له ورونو نه وغوښتل شول چې له لاندي وړاندیزونو نه یو غوره کړي او له هغه نه د ملاتړ په خاطر خپل لاسونه اوچت کړي:

- له طالبانو سره توافق.
- له جمعیت او ملګرو سره ئې موافقه.
- بی طرفی او مناسب فرصت ته انتظار.

د غونډې ټولو غړو د رأیو په اتفاق سره دا پرېکړه وکړه چې له جمعیت سره په څو خبرو توافق وشي:

الف: مؤقت حکومت.

ب: ملي اردو جوړول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ج: انتخابات.

د غونډې ټول غړي دې نتیجې ته رسېدلی وو چې له طالبانو سره نه پدغو اساسي او ضروري ټکو توافق ممکن دی او نه په کومې بلې معقولې طرحې، د همدې لپاره په ټولې غونډې کې هیڅ له طالبانو سره د مذاکراتو پلوي ونکړه. د حزب اسلامي په خلاف د طالبانو مسلسل جګړو، د دوی خصمانه سیاستونو، له مذاکراتو نه انکار، په جګړو ټینګار او د نورو ډلو د حذفولو او ختمولو هڅه، دوی همدې قطعي نتیجې ته رسولي وو. د کابل له چاروا کو سره د پرله پسې خبرو اترو او د ګڼ شمېر پلاوو د تلو راتلو نه وروسته پدغې طرحې توافق وشو:

د معاهدې متن

د ګران اسلام د مصالحو په خاطر او د هېواد د رواني حساسي وضعي په پام کې نیولو او د هغو خطرناکو توطئو د شنډولو لپاره چې زموږ ملي یووالی او د هېواد ځمکنۍ بشپړتیا تهدیدوی، د حزب اسلامي او جمعیت اسلامي پلاوو د ۱۳۷۴ کال د حوت په ۱۳ په لاندې موادو توافق وکړ چې د دواړو خواوو د مشرانو له امضاء او رسمي اعلان نه وروسته به نافذ او مرعی الاجرا وي:

۱ـ افغانستان یو داسي اسلامي هېواد دی چې په هغه کې به د وګړو د ژوند ټول اړخونه د اسلامي شریعت په رڼا کې تنظیم کېږي.

۲ـ د دې هېواد ټول قوانین او مقررات به له اسلام نه اقتباس کېږي، هیڅ داسي قانون او لایحه به د اعتبار وړ نه ګڼل کېږي چې د اسلام له اساساتو سره مغایرت ولري.

۳ـ پدې هېواد کې به ټولې شخړې او مشاجرات شریعت ته محول کېږي، د شریعت پرېکړه به وروستۍ پرېکړه ګڼل کېږي.

۴ـ د افغانستان اسلامي دولت له هیڅ طرف سره د هېواد د کورنیو او بهرنیو چارو په اړه داسي پرېکړه او معاهده نشي ترسره کولی چې د اسلامي اساساتو

(c) ketabton.com: The Digital Library

مغاير وي.

۵- د افغانستان د اسلامي دولت جمهور رئيس د هېواد مشر او د ملي يووالی نښه ګڼل کېږي چې د هېواد چارې به د اسلامي احکامو سره سم مخکې بيايي.

۶- د وزيرانو شورې به د افغانستان د اسلامي دولت د يوازني او متحد اجرايي هيئت په حيث د صدراعظم ترمشرتابه لاندې کارکوي.

۷- د دولت رئيس او صدراعظم به د خپلو صلاحيتونو په محدوده کې د هېواد چارې په مخ بيايي، په کومې قضيې کې د عدم توافق په صورت کې به نوموړې قضيه د دولت رئيس، صدراعظم او د کابينې ګډې غونډې ته وړاندې کېږي.

۸- کابينه د تعيين شوو صلاحيتونو په چوکاټ کې د صدراعظم تر مشرتابه لاندې په ټولو سياسي، اداري او اجتماعي چارو کې د پرېکړو مرجع ده.

۹- د انتخاباتو د څرنګوالی او کيفيت په هکله به د انتخاباتو مستقل او باصلاحيته کميسيون وروستۍ پرېکړه کوي.

۱۰- د مؤقت حکومت په دوران کې به د حکومت تګلاره، دهېواد کلنۍ بودجه، اداري لوائح اومقررات د کابينې په غونډو کې تصويب کېږي.

۱۱- د حکومت د تګلارې، د هېواد دکلنۍ بودجې او د اداري لوايحو او مقرراتو په اړه د کابينې پرېکړې به د منظورۍ او توشيح لپاره جمهوري رياست ته وړاندې کېږي.

۱۲- د کابينې پرېکړې او د مأمورينو د عزل او نصب هغه وړانديزونه چې د جمهوري رياست منظورۍ ايجابوي، يوازې تر يوې مياشتې پورې د مجدد بحث او بياکتنې لپاره ځنډېدی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳. د بانك نوټونو طبع او مربوطه قرارداد ئې د ماليې وزارت په وړانديز، د کابينې په پرېکړه او د جمهوري رياست له موافقې نه وروسته ترسره کېږي.

۱۴. د ملکي او عسکري لوړ رتبه مأمورينو د عزل او نصب صلاحيت به د جمهور رئيس په واك کي وي چي د مربوطه وزارت په وړانديز او د صدراعظم له تائيد نه وروسته به ترسره کېږي، د دغو مأمورينو د عزل او نصب مراتب به د صدارت د دفتر له لاري د منظورى لپاره جمهوري رياست ته محول کېږي.

د جمهور رئيس صلاحيتونه

۱. د ستري محکمې د قضاتو عزل او نصب، د هېواد د مقرراتو مطابق.

۲. جمهور رئيس د هېواد د مسلح ځواکونو اعلى قومندان ګڼل کېږي چي د سولي او جنګ حالت به د کابينې يا اسلامي شورى په مشوره اعلانوى.

۳. د اسلامي شورى د غونډو افتتاح او اختتام.

۴. د ملي يووالى تحکيم، د هېواد د ځمکنۍ بشپړتيا ساتنه، د هېواد او ولس له ګټو نه دفاع، د افغانستان د استقلال، خپلواکي او اسلامي هويت حفاظت.

۵. د شريعت له احکامو سره سم د مجرمينو د اعدام له پرېکړو سره موافقه يا د هغوى لغو.

۶. د دې معاهدې له روحيې سره سم په نورو هېوادونو کي د افغانستان د سياسي استاځو او په بين المللي ټولنو کي د هېواد د دائمي استاځو ټاکل او په افغانستان کي د نورو هېوادونو د سياسي استاځو اعتبار ليك منل.

۷. د دې معاهدې مطابق د لوايحو او مقرراتو توشيح او د بين المللي معاهدو امضاء.

۸. د جمهور رئيس د وفات په صورت کي به د ستري محکمې رئيس، د نوى

(c) ketabton.com: The Digital Library

جمهور رئيس تر ټاکل کېدو د جمهوري رياست چارې په مخ بيائي.

۹- جمهور رئيس کولی شي د خپلو صلاحيتونو ځيني برخي نورو قانوني مراجعو ته انتقال کړي.

۱۰- د پاتې هغو صلاحيتونو ممارست چي قانون په ګوته کړي.

د صدراعظم او کابينې صلاحيتونه

۱- د حکومت د داخلي او خارجي تګلاري تسويد، تصويب او تطبيق، د دې معاهدې مطابق.

۲- د وزارتونو، مستقلو رياستونو او اجتماعي ادارو د چارو اداره، تنظيم او نظارت.

۳- د مقرراتو مطابق اداري او اجرائی تصاميم نيول او د تطبيق چارې ئې سنبالول.

۴- د دې معاهدې مطابق د هېواد کلنۍ بودجه تصويبول، د مالي چارو اداره، د هېواد د اقتصادي انکشاف لپاره مناسب تصاميم نيول او له ټولو مالي زېرمو نه پدې اړه سمه استفاده کول او ډاډمن او با اعتباره مالي سيستم ايجادول.

۵- په بين المللي ټولنوکي د هېواد له اوچتو ګټو نه دفاع او د ملکونو په سطحه د قراردادونو، موافقو او د اقتصادي او عمراني توافقاتو مناقشه او تصويب. ټولي هغه موافقې به د صدراعظم له خوا امضاء کېږي چي د موافقې بل طرف حکومت وي.

په حکومت کي د هري ډلي موقعيت

- په مؤقت حکومت کي جمعيت اسلامي ته لاندي اداري سپارل کېږي:

جمهوري رياست، خارجه وزارت، داخله وزارت، لوی درستيزوال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- حزب اسلامي ته.

عظمی صدارت، د دفاع وزارت، د مالیې وزارت، د خارجه وزارت معینیت، د داخله وزارت معینیت.

- د دواړو خواوو هر هغه متحد تنظیم ته دوه وزارتونه منل کېږي چې پدې تړون او نوی نظام کې شاملېږي.
- د مؤقت دولت د کار موده له شپږو میاشتو نه تر یوه کاله پوري ده، چې په همدې موده کې به انتخابات ترسره کېږي. مؤقت دولت مؤظف دی چې د همدې مودې په ترځ کې، د انتخاباتو د باصلاحیته او مستقل کمیسیون په ذریعه د انتخاباتو کار تکمیل کړي، پدې کمیسیون کې به د دواړو خواوو استاځي او د اعتماد وړ کسان غړیتوب لري.
- که مؤقت دولت د خاصو معاذیرو په وجه د انتخاباتو په اجرا بریالی نشو نو د دواړو خواوو په توافق به نوی اداره جوړېږي او قدرت به له مؤقت دولت نه هغې ته انتقالېږي.
- د هر ولایت اداره به هغه تنظیم ته سپارل کېږي چې ترنورو په هغه ولایت کې زیات نفوذ لري، نور تنظیمونه به د چارو په سنبالولو کې له هغه سره مرسته کوي.
- اسلامي اردو او د پلیسو قطعات به د دواړو خواوو له افرادو نه جوړېږي، د کابل ښار او نورو مهمو ښارونو او د لویو لارو امنیت به د دواړو طرفونو دګړو امنیتي ځواکونو له خوا تأمین کېږي.
- اسلامي شوری به جوړېږي ترڅو په عبوری مرحلې کي د هېواد د پارلمان په حیث عمل وکړي. د دې شوری مربوط لوایح به د دواړو خواوو له استاځو نه جوړ کمیسیون تصویبوی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحکمتیار امضاء　　　　　　د ربانیامضاء

هیئتونو فیصله وکړه چې دا معاهده به د جمعې په ورځ د **۱۳۷۵** کال د جوزا د میاشتې په **۴** نېټې په ماهیپر کې امضاء کېږي. زه د غونډې ځای ته په خپل وخت ورسېدم، مسعود غوښتل چې له رباني نه مخکې له ما سره وګوري، د لیدنې څو برخې د یادونې وړدي:

- غوښتل ئې د دفاع وزارت ده ته وسپارلی شي او د امنیت وزارت په خپل حال پاتې شي او د ده د ډلې په واک کې وي.
- که دا دواړه وزارتونه ده ته ورکړی شي نو دی به خپل صداقت او اخلاص ثابت کړي او د یوه سپاهي په حیث به عمل کوي.
- د خبرو په وخت کې څو ځله ژړه غونی شو او په سترګو کې ئې اوښکې ورغړېدې.
- ویل ئې: ماکه ښه کړي وي که بد خو توانېدلی یم چې له کابل نه دفاع وکړم.

ما ورته وویل:

- ویش د هیئتونو له خوا شوی، له دوو برخو نه د یوې انتخاب تاسو ته سپارل شوی وو، تاسو د جمهوري ریاست برخه انتخاب کړه، که وزرات دفاع غواړئ نو دوهمه برخه غوره کړئ، زموږ له خوا هیڅ مانع نشته، خو د دفاع وزرات او جمهوري ریاست یوه تنظیم ته نشو ورکولی.
- د امنیت وزارت انحلال او د یوه اطلاعاتي ریاست ترسطحې د هغه محدودول ضروري ده، په همدې خبرې هیئتونو توافق کړي، دا وزارت له یوې خوا په ولس کې ډېر بد نوم لري، له کمونست رژیم نه پاتې اداره ده، ټول پرسونل ئې کمونستان دي، له بلې خوا د همدې ادارې شرارتونو دا جګړې راولاړې کړې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- ما ته ووایه چي تا له کابل نه د چا په مقابل کي دفاع کړي، د کوم خارجي ځواك په مقابل کي؟ راځه اوس د دې خبرو وخت ندی، دفاع کوونکي او جنګ کوونکي معلوم دي!!
- موږ په ماتې کښتۍ کي درسره سوربږو، له خطرسره د ګډي مقابلې لپاره کابل ته درومو، نه د څه امتیازاتو لاس ته راوړو لپاره، که پدې طرحی قانع نیاست حکومت ئې ستاسو، راشئ په ګډي جبهې او شپږ میاشتي وروسته انتخاباتو باندي توافق وکړو.

د خبرو په دوران کي څو ځله نفر راغی چي استاد راغلی او منتظر دی، هر ځل د مسعود له خوا په ډېره بې اعتنائی ځواب شو چه صبر وکړئ، زموږ خبري ندي تمامي شوې. د ده ځواب د دوی د واړو د مناسباتو ښه غمازي کوله!!

د معاهدې د امضاء په وخت کي د جګړې له لومړي خط نه مسلسل مخابره کېده چي د بند غازی په لوري زموږ لومړی خط مات شوی، د طالبانو ځواکونه مخکي راروان دي، قطعات خواره شوي، څوك مقاومت نه کوي. د رباني او مسعود حالت ډېر زيات پرېشانه وو، داسي معلومېده چي طالب ځواکونه به یو ځل بیا بندغازی او بتخاك نیسي او تر پلځرخي پوري به رسېږي. مخکي ځل هم طالبانو دا سیمه نیولی وه او جګړه پاخه سړك ته رسېدلی وه خو ناڅاپي د طالبانو مشهور تعرضي قومندان، ملا مشر، په بتخاك کي د زاړه ګمرك په سرای د بمبارۍ په ترخ کي په قتل ورسېدو، د ده ناڅاپي مرګ د طالبانو لپاره سترګذار وو، په همدې سره د طالبانو د تعرضي ټولګیو روحیه ماته شوه، له جګړې ئې لاس واخست او له سیمي نه په شا شول.

د دې وېروونکو راپورونو په اورېدو سره مسعود ما ته مخ کړ او وئی ویل: زه دقیقه اطلاع لرم ... په خپله طالبانو راته ویلي چي بت خاك ته له رسېدو وروسته موږ په کابل د حملې اراده نلرو، د لته بند له لاري په سروبی حمله کوو... تاسو باید خپل قوتونه بتخاك ته راولېږئ ترڅو د دوی مخنیوی وشي!! ماورته

(c) ketabton.com: The Digital Library

وویل: که ستا راپور دقیق وي که نه! موږ له کابل نه دفاع کوو، خو د دې امکان ډېر ضعیف دی چې طالبان به د بتخاك له لاري په سروبی حمله کوي، زه دا غوره گڼم چې د چکرې او خرد کابل له لاري په طالبانو حمله وشي، پدې سره د دوی اکمالاتي لار قطع کېږي او د لومړی خط گروپونه ئې محاصره کېږي.

په هماغه شپه، د بی بی سي او امریکا غږ له خوا د" ماهیپر معاهده" اعلان شوه، طالبانو گمان نه کولو چې حزب او جمعیت دې په خپلو منځونو کې روغه جوړه وکړي. دوی تل د نورو ډلو له اختلافاتو نه استفاده کړې، کله له یوه سره ملگری شوي بل ئې ټکولی او کله له بل سره یوځای شوي د پروني ملگري د ټکولو لپاره! پدې اعلان سره د دوی روحیه هومره مړاوې شوه چې په سبا ئې د چکرې له خوا د حزب اسلامي د مجاهدینو د یوه معمولی‌حرکت په نتیجه کې ټوله سیمه پرېښوده، له بندغازی نه ۴۵ کیلومتره په شا شول، له "مس عینك" نه هم ووتل، که پدې ورځ د چهارآسیاب له لوري عملیات شوي وی او د دوی تښتېدونکي قطعات تعقیب شوي وی تر لوگر پوري له ټولي سیمي نه وتل.

کابل ته تگ

دکابل چاروا کو ټینگار کولو چې موږ ډېر ژر کابل ته راشو، خو موږ غوښتل چې لومړی د حزب اسلامي کافي شمېر قطعات ځای په ځای شي بیا موږ ولاړ شو. د قطعاتو دځای په ځای کېدو په هکله مسعود خنډونه راولاړول، د هغو ځایونو له خالی کولو ئې ډډه کوله چې د خبرو آترو په ترځ کې په نښه شوي وو.

مسعود د دفاع وزارت غوښتو، رباني د خپل جمهوري ریاست لپاره هغه برخه انتخاب کړه چې د دفاع وزارت پکې شامل نه وو، مسعود لدې معاهدې نه ناراضه وو، په خپل هیئت هومره غوصه وو چې د داکتر عبدالرحمن د نیولوحتی ترور فیصله ئې کړې وه، غوښتل ئې دا معاهده تخریب کړي، د رباني پلویانو د ده له شر نه د خلاصېدو لپاره پدې ټینگار کولو چې موږ ژر کابل ته ورشو. ویل ئې

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د قطعاتو د ځای په ځای کېدو مشکل به ورو ورو حل شي.

د ایران ګڼ شمېر هیئتونه جلال آباد او بیا لغمان ته راغلل، دوی له یوې خوا د روغې جوړې پلوي کوله خو له بله پلوه پدې ناراضه وو چې د اهل تشیع احزاب په مذاکراتو کې شامل ندي او په حکومت کې په زړه پوري برخه نده ورکړې شوې. حدادی د ایران سفیر ما ته په لغمان کې وویل:

- مسعود د دفاع له وزارت نه لاس نه اخلي.
- شیعه احزابو ته اعتنا نده شوې، هغوی د زراعت او امور اجتماعي په شان وزارتونو باندي نه قانع کېږي !!
- ما ورته وویل: پکاره ده د دې معاهدې د مخالفت په ځای ملاتړ وکړي، ځکه ستاسو د هلو ځلو په نتیجه کې ترسره شوې. مسعود قانع کړئ چې د دې معاهدې مخالفت ونکړي او دا آخري چانس له لاسه ورنکړي. د اهل تشیع د تنظیمونو قانع کول د رباني کار دی، هغه کولی شي داخله وزارت یا کوم بل کلیدي وزارت ورکړي. که تاسو مرسته وکړي د هغوی مشکل په آساني حل کېږي.

د مسعود له سرغړونو او د ایراني سفیر له څرګندونو نه مي احساس کړه چې د دې معاهدې په وړاندې ډېر خنډونه شته او ښایي په کابل کې له ډېرو ستونزو سره مخامخ شو. خو ما بله چاره نه درلوده، په خدای مي توکل وکړ او کابل ته د تلو فیصله مي وکړه. د ۱۳۷۵ کال د سرطان ۷ د چهارشنبې په ورځ، کابل ته زما د تلو او استقبال بندو بست شوی وو، د کابل ښاریانو ډېر تود او بی نظیره استقبال وکړ، په زرهاوو کسان د ماهیپر تنګي له خولې نه د ښار ترمنځ پوري د سړك دواړو خواوو ته ولاړ وو، لاسونه ئې خوځول او د تکبیر ناری ئې وهلې.

پدی ورځ د طالبانو له خوا، د کابل ښار په ګڼ مېشتو سیمو او هغو ځایونو چې خلك استقبال ته راوتلی وو ډېري راکټې وورېدی او ډېره مرګ ژوبله وشوه، له

(c) ketabton.com: The Digital Library

مسئولینو نه مې د ویشتل شوو راکټو د شمېر او د مرګ ژوبلې د اندازې په هلکه پوښتنه وکړه د دوی له څرګندونو او له وروستیو راپورونو نه راته معلومه شوه چې:

الف: مرګ ژوبله هومره نه وه چې کابل راډیو او تلویزیون ویلې وو.

ب: په اصل کې طالبان د کابل له لورې د راکټونو ویشتلو ته هڅول شوي وو.

ج: د کابل له څو خاصو ځایونو نه چې د مسعود خاص قطعات پکې مستقر وو، هم د طالبانو لورې ته راکټونه ویشتل شوي وو (او هغوی ئې عکس العمل ته هڅولې وو) او هم د کابل په لورې، ترڅو د طالبانو په خلاف حساسیتونه مزید تحریك کړي. ما هیڅکله ګمان نه کولو چې د کابل چارواکې به داسې رذالتونه هم جائز ګڼې او د تبلیغاتي اهدافو لپاره به د هغو مظلومو کسانو قرباني کول روا ګڼي چې د دوی په څنګ کې او د دوی ترتسلط لاندې ژوند کوي.

زه په کابل کې درې میاشتې پاتې شوم، د سرطان له ۲ نه د میزان تر ۴ پورې او د میزان په ۵ کابل د طالبانو په لاس کې پرېووت، د دې لنډې مودې مهمې پېښې دا وې:

۱ـ ما د حکومت تګلاره په کابینې کې مطرح کړه، د رأیو په اتفاق تصویب شوه، د رباني له نظره تېره شوه، دوه اساسي ملاحظات ئې درلودل، غوښتل ئې د کشمېر او چچین په اړه څه ونه ویلی شي، ترڅو د ده دوستان، مسکو او ډهلي ناراضه نشي، ما دا برخې حذف کړې او په عوض کې مې په عامه صیغه چې ده ته هم د منلو وړ وي څه ولیکل، د راډیو او تلویزیون له لارې خپره شوه، سبا ته مسعود له بی بی سي سره مرکه وکړه او وئې ویل: دا "تګلاره" د حکمتیار شخصي نظر وو، له موږ سره پدې هکله مشوره نده شوې...!! پدې مرکې سره مسعود د خپل زړه براسې بهر راوایستې او خلکو ته څرګنده شوه چې دی لدې یووالي ناراضه دی او د معاهدې ماتول غواړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا غوره ګڼم چې د تګلاري مکمل متن ستاسو مخې ته کېږدم:

د تګلاري بشپړ متن

السلام علیکم و رحمة الله و برکاته

الحمد لله و کفی و سلام علی عباده الذین اصطفی و بعد:

ان الحکم الالله امرالا تعبدوا الا ایاه ذلك الدین القیم و لکن اکثر الناس لا یعلمون.

تلك الدار الآخرة نجعلها للذین لایریدون علوا فی الارض ولا فسادا والعاقبة للمتقین. صدق الله العظیم.

درنو هېواد والو!

د الله د دین سرتېرو سپاهیانو !

ورونېو او خویندو!

زموږ ګران هېواد، یو ځل بیا د خپل لرغوني تاریخ یو بل حساس پړاو پیل کوي. جګړه ورو ورو خپل ځای د سولې بهیرته پرېږدي، په جګړې د اصرار او ټینګار منطق خپل پلویان له لاسه ورکوي او د سولې په کاروان کې ځانته ځای لټوي، لکه څنګه چې پرون زموږ مؤمن ملت د جګړې په هغه لوی تاریخي آزمېښت کې، اتلو جنګیالیو ته اړ وو، نن د سولې، روغې جوړې او د هېواد د بیا رغوني اتلانو ته ضرورت لري.

د جګړې له کرغېړنو نتائجو نه د هېواد ژغورنه او په ملك کې داېمن امنیت تأمینول او د سولې په ډګرکې اتلولی، بې له شکه تر جګړې درونډ او ګران کار دی او تر جګړې زیات همت او شهامت غواړي. ډېرکسان جګړه کولی شي خو د هغو کسانو شمېر ډېر کم دی چې د سولې او خبروآترو له لارې د خپل مقدس جهاد د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اهدافو د ترلاسه کولو درایت او حوصله مندي ولري.

حقیقت دا دی چې د جګړو په وجه نن زموږ ملت له سترو سترو کړاوونو سره مخامخ دی، که په هېواد کې بې امنیتي ده، لویې لارې خوندي ندي، د شر او فساد ځواکونه د بې وزلو خلکو په سر، مال، پت او عزت د تېرې جرأت کوي، ظالمان زړه ور او مظلومان په خوف او وېره کې دي، فقر، لوږه، قحطي او قیمتي انتهاء ته رسېدلې، د واحد افغانستان د تجزیې لپاره هڅې رواني دي، له بهرنه زموږ په کورنیو چارو کې لاسوهني کېږي، داسې منظمه اسلامي ملي اردو نلرو چې بهرنۍ لاسوهني دفع کړي او د هېواد د کامل یووالی ساتنه وکړي، د بېلو بېلو مستقلو سیاسي، اجتماعي او فوځي ځواکونو هغه هڅې شنډې کړي چې غواړي ترخپل تسلط لاندې خپلواکې سیمې ولري، مستقل داخلي او خارجي سیاست اعمال کړي، ځانګړي فوځونه ولري او د یوه قوي مرکزي حکومت د جوړېدو مخنیوی وکړي. که مجاهدین ندي توانېدلی سالمه اداره جوړه کړي، اسلامي نظام قائم کړي، اجتماعي عدالت تأمین کړي، د هېواد د بیا ودانولو لپاره اقدام وکړي، مفسد عناصر په خپل ځای کېنېنوي، د ولس په زخمونو پټۍ کېږدي او د دوی دردونه دوا کړي، د دې ټولو مصیبتونو اصلي عامل جګړه ده.

وروڼو او خویندو!

لا تراوسه زموږ د یونیم ملیون شهداوو لوی آرمان ندی تر سره شوی، زموږ په هېواد کې هغه اسلامي نظام ندی قائم شوی د کوم لپاره چې زموږ باایمانه مجاهدینو د ځوارلس کلنې نابرابرې جګړې ټولې ستونزې او کړاوونه وګالل او خپل سرونه ئې د الله په لاره کې د همدې آرمان لپاره نذرانه کړل. دا به لویه اشتباه وي چې څوك یوازې هغې ټولنې ته اسلامي ټولنه ووایې چې واکداران ئې مسلمان وي او شعارونه ئې اسلامي. په حقیقت کې اسلامي ټولنه هغه ده چې هلته د الله دین حاکم وي، شریعت نافذ او حدود جاري وي، داسې ډاډمن امنیت تأمین شوی وي چې هیڅوك د چا په سر، مال او عزت د تېرې جرأت ونشي کړي، حاکم او

(c) ketabton.com: The Digital Library

محکوم د خدای دین ته منقاد وي او شخړې الله او د هغه رسول ته راجع او د شریعت مطابق حل او فصل شي، واکداران د ولس په خوښه له جبر، زور او تزویر نه پرته د ملت د څرګند بیعت په نتیجه کي وټاکل شي، د قدرت واګي ئې د صالح، متقی او امین او ترټولو د غوره کسانو په لاس کي وي، واکداران د ولس باداران نه بلکي خادمان وي، بیت المال وړیا غنیمت ونشمېری، بلکي هغه ستر الهی امانت وګڼی او په هغه کي ناروا تصرف د ځان یا د خپلي ډلي په ګټه حرام وګڼی، واکمنان خلك د ځان غلامان ونګڼی او د هغوی په سر، مال او عزت د لوبی کولو حق ځانته ورنکړي، هیڅوك د شرعی محکمې د واضح حکم نه پرته تعقیب، زنداني او مجازات نشي، د جرم په مقابل کي یوازي مجرم مؤاخذه شي او مجرم ته یوازي هغه جزا ورکړي شي چي شریعت ورته ټاکلې او شرعي محکمې ئې حکم ورکړي، ملت له واکدارانو نه د ټولو تصرفاتو او کړو وړو په هکله د پوښتني او محاسبې حق ولري او د ولس فرد فرد د دوی په غلطو او ناروا اجراءاتو د اعتراض کولو او د حق څرګندولو له کاملي آزادۍ نه برخمن وي، د استبداد، اختناق او تبعیض ټول مظاهر ختم او د انسانانو ترمنځ د ژبی، رنګ، نسب او اجتماعي حیثیت په وجه تفرق او امتیاز حرام وګڼلی شي او ټول وګړی د یوه بل وروڼه او د شریعت په وړاندي برابر وشمېرلی شي.

وروڼو خویندو!

په کومي ټولني کي چي د بې وزلی او مظلوم حق تر پښو لاندي شي، د هغه غږ په سینه کي خفه شي، د هغه په سر، مال او عزت تېری وشي، خو د استغاثی لپاره رؤف او زړه سوانده مرجع ونشي موندلی، د زور او د زر خاوندان د فرد او د اجتماع په حقوقو له څرګند تېری سره سره له مواخذی او نیوني نه خوندي او واکمنان له دوی نه وېره ولري او د دوی د ارضا لپاره سیاسي، اجتماعي او مالي رشوتونو ورکولو ته اړ وي او چیرته چي د الله دین په کامله توګه او د ژوند په ټولو اړخونو کي حاکم نه وي، الهی عدالت او ډاډمن امنیت نه وي تأمین شوی،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که څه هم د داسي ټولني زعما او واکداران ځانته مسلمان وواييي او په خپل شخصی ژوند کي په اسلام عمل وکړي، خو دې ټولني ته په هیڅصورت کي اسلامي ټولنه نشو ویلی.

زما د ایمان او عقیدی وروڼو!

راځی چي د یوې واقعی اسلامي ټولني د جوړولو لپاره ملا وتړو، صادقانه تعهد وکړو چي خپل مظلوم او بې وزلی ولس به له روانو دردونکو ستونزو او کړاوونو څخه ژغورو، جګړه به د تل لپاره پای ته رسوو، تل پاتې ډاډمنه سوله به په خپل جنګ ځپلی هېواد کي تأمینوو، د شر او فساد د ځواکونو په خلاف به د صالح متقی او مؤمنو قوتونو مستحکم او ټینګ صف جوړوو او د خپل وران ملك د ودانولو لپاره به یوه بل ته د وروری او ګډ کار لاس ورکوو، د الله په نامه ژمنه وکړو چي له دې نه وروسته به زموږ رقابت او تنافس، د وسلې په زور د قدرت او امتیازاتو تر لاسه کولو لپاره نه، بلکه خپل دردېدلی ولس ته د خدمت او په هېواد کي د سولي د تأمین په لارکي وي.

درنو وطنوالو!

ما غوښتل چي په یوه غیر منتخب حکومت کي هیڅکله برخه وانخلم، تل مي وړاندیز دا وو چي د ټولو ترمنځ د تفاهم له لاري دي په یوه داسي مؤقت حکومت توافق وشي چي له منل شوو با ایمانه شخصیتونو څخه جوړ شوی وي، مشران په کي برخه وانخلی، د همدې حکومت تر اشراف لاندي، د سولي او امنیت په فضا کي، په همدې مؤقتي مودې کي انتخابات ترسره شي او قدرت یوه منتخب اسلامي حکومت ته انتقال شي او پدې ترتیب زموږ په هېواد کي د مسلحو رقابتونو ځای، مسالمت آمیز سیاسي رقابتونه ونیسي، د جګړو، کودتاګانو اومسلح انقلابونو سلسه د تل لپاره پای ته ورسېږي. خو لکه څنګه چي خبر یاست د اوږدو خبرو آترو نه وروسته، د جوزا د میاشتي په څلورمي نېټې، پر یوې داسي معاهدې امضاء وشوه چي د هغې په اساس به د مؤقت نظام د دولت

(c) ketabton.com: The Digital Library

رئیس محترم استاد برهان الدین رباني او دعظمي صدارت دنده به زما په غاړه وي، په مؤقت حکومت کي به ټولو ډلو ته د شرکت بلنه ورکول کېږي، ګډ فوځ او ګډ امنیتي ځواك به جوړېږي، پدې مودې کي به د مؤقت حکومت تر نظارت لاندي، د یوه مستقل انتخاباتي هیئت په ذریعه، د سولې او امنیت د تأمین په صورت کي انتخابات ترسره کېږي او که انتخابات وځنډېدل، نو د مؤقتي مودې په پای کي به قدرت یوه نوی حکومت ته انتقالېږي. په اصل کي مؤقت حکومت د ضرورت په وجه د منتخب اسلامي حکومت لپاره د مقدمې په حیث منل شوی. موږ د راتلونکي منتخب اسلامي دولت لپاره په لاندي میثاق توافق کړي:

- د افغانستان په اسلامي دولت کي مطلق حاکمیت الله لره مختص دی او د قضایاوو د حل او فصل یوازینی او وروستی مرجع د الله(ج) کتاب او د رسول الله (ص) سنت دی.
- په اسلامي افغانستان کي یوازي د هغه چا سلطه او واکمني جایز او قانوني ګڼل کېږي چي:

الف: په ما انزل الله حکم وکړي.

ب: د ولس د اکثریت له تائید نه برخمن وي او د هغي انتخاباتي عملیې له لاري د ملت د اکثریت په رأیه انتخاب شوی وي چي اساسي قانون به ئې مشخص کوي، هیڅ فرد او ډله حق نلري د زور له لاري، د وسلې د استعمال او د داخلي او یا بهرني ځواك په اتکاء قدرت ترلاسه او په ولس حکومت وکړي.

- د افغانستان اسلامي دولت به شورایي نظام لري چي منتخب رئیس به ئې د ملي یووالی رمز او د هېواد د اجرائیه قوي رئیس وي.
- د هېواد د مقرراتو او لوایحو وضع، د دولت د بودجی او خط مشی تصویب او د هغه په اجراءاتو نظارت د شوری د غونډې له صلاحیتونو څخه دي.
- په اسلامي دولت کي د ټولو قوانینو، مقرراتو، مناهجو او سیاستونو

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوازنی مرجع اسلامي شريعت دی.

- د افغانستان په اسلامي دولت کي قضائيه قوه کاملاً مستقله ده چي وظيفه ئې د شريعت تنفيذ ، د عدالت تأمين او د فرد او اجتماع له حقوقو نه دفاع ده.

- قضائيه قوه حق لري چي د هري هغي فيصلې او قرار ابطال اعلان کړي چي د شريعت مخالف وي او يا د وګړو او اجتماع مسلم حقوق تر پښو لاندي کړي، هر فرد او ډله کولی شي د داسي فيصلو او پرېکړو د ابطال لپاره محاکموته مراجعه وکړي.

- د اسلامي دولت ټول اتباع د هېواد د قوانينو په وړاندي مساوي او يو شانته حيثيت او اعتبار لري او له هر راز تبعيض او امتياز نه پرته له ټولو هغو سياسي او مدني حقوقو او امتيازاتو څخه برخمن دي کوم چي بين المللي اعلاميې او پرېکړي ئې د وګړو او احزابو لپاره لازمي ګڼي او اسلامي شريعت ئې تائيدوی.

- د افغانستان په اسلامي دولت کي د هېواد ټولو اتباعو ته هر راز سياسي آزادي، د بيان آزادي او د اجتماعاتو د تدوير او د احزابو او ټولنو د تشکيل د آزادۍ په شمول، د شريعت په حدودو کي مکفول او مضمون ده، خو هيڅا ته به د دې اجازه نه ورکول کېږي چي لدې حق نه په استفادی سره د ملي يووالی د تضعيف او د هېواد د استقلال او خپلواکي د تهديد او د افغاني ټولني اسلامي هويت ته د تاوان رسولو په لار کي ناوړه استفاده وکړي.

- د افغانسان اسلامي دولت او د هېواد مؤمن اتباع په کلکه هڅه کوي ترڅو د اسلامي جهاد اهداف تحقق وموهي او د ملت جهادي روحيه حفظ او هغې ته مزيد ارتقاء ورکړو. د هېواد د استقلال او خپلواکي نه د دفاع په خاطر او د ټولني د ملي يووالی او د اسلامي هويت د ساتني لپاره به د افغاني جامعی فرد فرد مکلف وي چي د عسکري خدمت قانوني دوره تر سره کړي.

- درنو هېوادوالو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

مؤقت حکومت ته چې د نوموړې معاهدې د تطبيق ترڅنګ کوم ستر ستر فوري وظايف په مخکې دي او پکار ده د خپل لنډ عمر په موده کې ئې تر سره کړي، کولی شم پدې ډول ئې راخلاصه کړم:

د امنيت د تأمين په برخه کې

د جګړې فوري او دائمي خاتمه، په مرکز او اطرافو کې د ډاډمن امنيت تأمين، د لارو پرانيستل او د دولتي منظمو ځواکونو له خوا په لارو کې د مصئون تګ راتګ شرايط برابرول. د دې اهدافو د تحقق لپاره غواړو چې:

الف: ټولې ډلې د سولې لدې بهير سره يو ځای شي، دا معاهده تائيد کړي او په مؤقت حکومت کې عملاً برخه واخلي.

ب: ګډه ډاډمنه امنيتي قوه جوړه شي ترڅو د ښارونو او لويو لارو امنيت د همدې قوې په ذريعه تأمين شي.

ج: ښارونه او کلی له وسله والو ډلو څخه تخليه شي.

د: هغو کسانو ته سخته سزا ورکړې شي چې خلك زوروی، وېره او خوف اچوی، شوکې کوي او د بې وزلو خلکو آرام ژوند تهديدوی.

د دفاعی چارو په برخه کې

د هېواد د خپلواکۍ، استقلال، ځمکنۍ بشپړتيا او ملي حاکميت نه د دفاع لپاره مکلف يو چې منظم اسلامي فوځ جوړکړو. په کار ده ملي فوځ د پخوا په شان د مکلفيت د دوری له لاري جوړ شي او په دې ترتيب د افغان ولس د هر فرد عسکري روزنه وشي او له خپل هېواد نه د دفاع په مقدس کارکې برخه واخلي، خو لدې لارې د فوځ جوړول داسې قوي مرکزي حکومت غواړي چې په ټول ملك ئې تسلط قائم وي او د افرادو جلب او احضار ورته ممکن وي، حکومت داسې يوې مرحلې ته تر رسېدو پورې دې ته اړ دی چې محدود فوځ ولري او هغه هم د

(c) ketabton.com: The Digital Library

استخدام له لارې او د مناسبو حقوقو او امتيازاتو په بدله کې، پدې هکله د حکومت پاليسي دا ده چې:

الف: د مرکز په شمول به هر ولايت ته د هغه د موقعيت، نفوس او نظامي اهميت په نظر کې نيولو سره مناسب قطعات منظور شي.

ب: دا قطعات به په هر ولايت کې د همدې ولايت د جهادي شورى په مشوره، د همدې ولايت د افرادو نه جوړېږي، د اولويت حق به هغو مجاهدينو ته ورکول کېږي چې د هېواد د آزادۍ په قيام کې ئې مخلصانه برخه اخيستې ده.

ج: د دفاع وزارت به د نوموړو قطعاتو د اکمال او د پرسونل د روزنې دنده په غاړه لري.

د: د ولاياتو ادارې به مکلفې وي چې په لنډه موده کې شرايط داسې برابر کړي چې د جلب او احضار له لارې د فوځ د جوړېدو امکانات ميسر شي.

هـ: فوځ به په سياسي مبارزاتو کې له برخي اخستلو نه ډډه کوي، نظامي افسران به دا حق نلري چې د سياسي ډلوغړيتوب ترلاسه کړي. تېرو ترخو تجربو دا ثابته کړه چې په سياست کې د فوځ مداخله او په تنظيمي روحيې د فوځ د قطعاتو تشکيل د خونړيو پېښو باعث، د توپ او ټانك په زور په ولس د حکومت کولو او مخالفين مسلحانه مقاومت ته د رابللو وسيله ده.

و: موږ د ولس د بې وسلې کولو طرفدارنه يو، نه غواړو چې وړه وسله له خلکونه راغونډه شي، دې ته ترجيح ورکوو چې د قانوني سند په مقابل کې هر څوك وکولى شي مجاز وسله د ځان سره وساتي، دنورو ملکونو تجربو همدا ښودلې چې د ولس په لاس کې د وړې وسلې شته والى هيڅکله بې امنيتي نه راولاړوي.

په اداري برخه کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

موږ ته له کمونستي رژيم نه يوه کړکېچنه، ناسالمه او د هېواد د حالاتو سره نامتناسبه اداره په ميراث پاتې ده، د دې ادارې اصلاح، محدودول او د هېواد له اقتصادي وضعيت سره سم، په هغې کي ژوره تبديلي راوستل، يو اهم او ضروري کار دی، لدې کبله چي د دولت امکانات هومره محدود دي چي حتی د مأمورينو د معاشاتو د اجراء لپاره څه په لاس کي نه لري، موږ مجبور يو په محدودو تشکيلاتو اکتفاء وکړو او اضافی غير ضروري تشکيلات حذف کړو او هغو مأمورينو ته چي د تشکيلاتو د تقليل په وجه وزګار پاتې کېږي، د توليدی دندو د تر لاسه کولو شرايط برابر کړو. د مأمورينو معاشات بايد هومره وي چي د دوی ورځيني حياتي ضرورتونه رفع کړي او رشوت او خيانت ته اړ نشي.

کار اهل ته سپارل، د خلکو کارونه له هر راز ځنډ او تأخير نه پرته او د هر راز سفارش او رشوت د اغېزې نه ليری په سمه توګه او په خپل وخت تر سره کول، د اداري فساد په کلکه مخنيوی او د مفسدو او خائنو مأمورينو شديد مجازات، د سالمې اداري لومړنۍ غوښتني دي.

د يوې معتبري درنې مقننه قوې احياء او د ملت رأيي ته د رجوع له لاري د منتخبي شوری تشکيل او د يوې داسي معتمدي قضائيه قوې جوړول چي د ټولني فرد فرد د هغې پرېکړو ته په درنښت وګوري او د ټولني د ټولو فردي او اجتماعي پېښو په هکله د وروستۍ پرېکړي صلاحيت او جرأت ولري، زموږ د حکومت له مهمو اهدافو څخه دي.

اجازه نه ورکوو چي په دولتي محافلو کي بې ځايه مصرفونه وشي، د توجيه وړ نده چي عام ولس دي وچه ډوډۍ نشي موندلی خو د واکدارانو په دسترخوان دي رنګ رنګ طعامونه پراته وي. بايد په دولتي محافلو کي داسي ساده ګي غوره شي چي د عام ولس د اقتصادي ابتر حالت سره متناسب وي.

په اجتماعي برخه کي

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسلام ټول انسانان برابر او د یوه بل وروڼه ګڼي او هغه ژبني، قومي او مذهبي تعصبات حرام شمېرې چې اجتماعي عدالت تهدید کړي او د رنګ، ژبې او مذهب په اساس د چا انساني حقوق تلف کړي. ټول افغانان او د افغان ولس ټولي پرګنې او اقشار، د واحد ملت غړي دي چې اسلامي حکومت به دوی ته په سیاسي، اجتماعي او اقتصادي لحاظ یو شانته شرایط برابروي او د هر راز تعصب او تبعیض جرړې به باسي.

په اسلام کې ښځو ته تر بل هر مسلك نه زیات امتیازات او حقوق منل شوي، باید د ښځو ټول اسلامي حقوق احیاء او تضمین شي او د افغانستان په نوې اسلامي ټولني کې خپل اسلامي رول ترلاسه کړي. امید دی زموږ نوی اساسي قانون د ښځو د اسلامي حقوقو او اجتماعي فعال رول په هکله واضحه فیصله وکړي. موږ غواړو ښځې او نارینه خپل اسلامي هویت او شخصیت وساتي او د پردیو د سپك تقلید پرځای د یوه مستقل، تاریخ جوړونکي قوم د قهرمانو ځامنو په څېر نړیوالو ته نمونه او د تقلید وړ شخصیتونه وړاندي کړي. حقیقت دا دی چې د ښځې سقوط، د ټولني د سقوط مقدمه ده، که ښځه د ایمان او علم په ګڼې سنبال شوه، په خپلې غېږ کې به د تاریخ ستر ستر قهرمانان روزي.

موږ د اسلام په چوکات کې د مذهب په آزادي او د جومات او قضائیه قوې په آزادي باور لرو. همدا راز پداسي حال کې چې د احزابو تر منځ د شخړو او منازعاتو د سوله ایز حل طرفداری کوو، په احزابو کې د سالم سیاسي رقابت او ولس ته د انساني خدماتو په وړاندي کولو او خپل مرام، تګلاري، سیاسي او اجتماعي پروګرام ته د ولس د رابللو او د خیر په کارکي له یوه بل سره د تنافس خورا مساعد شرایط برابرول غواړو. د احزابو د سیاسي فعالیت د کاملې آزادي طرفدار یو. اسلامي سیاسي احزاب کولی شي د قانون سره سم، اخبار، مجلې او نور تبلیغاتي وسایل ولري. دوی حق لري چې د حکومت په کړو وړو او تصرفاتو نظارت وکړي او خپل اعتراض او انتقاد ولس ته وړاندي کړي. په هیڅ ډول

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیاسي او نشراتي فعالیت تر هغه بندیز نشي لګېدی چې د چا په عزت اوکرامت ئې تېری نه وي کړی، د ربښتیا په ځای ئې دروغ نه وي خواره کړي او د هېواد د ګټو په خلاف او د امنیت د مختل کولو لپاره ئې هڅوني او تحریکات نه وي کړي. هیڅ ډله حق نلري دولتي تبلیغاتي وسایل، راډیو او تلویزیون په خپل انحصارکي او د خاصي ډلي په ګټه وڅرخوی، دا وسایل په ټول ملت پوري مربوط دي، واکمن او مخالف احزاب له هغه نه د مساوی استفادی حق لري.

یتیمانو او د شهداوو کورنیو ته جدي پاملرنه، د جهاد له معلولینو سره دوامداره مرسته او د مهاجرینو د بېرته راستنېدو او په خپل ټاټوبی کي د دوی اسکان ته خاصه توجه د دولت د لومړنیو دندو څخه دي.

د ښووني او روزني په برخه کي

موږ په ټول جدیت سره هڅه کوو چي د هېواد د ښووني او روزني نظام په سالمي او اسلامي بڼه کي ډېر ژر فعال کړو. تعلیمي نصاب اصلاح او زموږ د اسلامي ټولني د نوو مقتضیاتو سره سم عیار شي، داسي چي زموږ د تعلیمي مؤسساتو نه د ایمان او عقیدی په وسله سمبال مؤمن افسران، داکتران، انجنیران، د خدای نه وېرېدونکي حاکمان او قاضیان او باایمانه فني او مسلکي پرسونل فارغ شي.

حکومت به خپل طویل المدت تعلیمي پلان داسي جوړوي چي د هېواد په ټولو ولایاتو کي د ابتدایي او عالی زده کړي مناسب شرایط برابر شي، د هېواد د ننه او بهر د ځوانو زده کوونکو د سالمي فکری روزني او ښه تنظیم او د دوی له ځوان ځواك او استعداد نه د اسلامي انقلاب د اهدافو د تحقق په لاره کي ګټه اخستل او د دوی د فکری ودی لپاره داسي مناسب شرایط برابرول چي زموږ ځوان نسل د راتلونکي اسلامي افغانستان لپاره سالم او مؤمن قیادت او مشرتابه وړاندي کړي، د حکومت د سترو اهدافو څخه دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روغتيا په برخه کې

روغتيا او صحت ته پاملرنه ترهغه په زړه پوري نتيجه نشي ورکولی او د ناروغيو د خپرېدو مخه نشي نيولی ترڅو چې د فقر د معالجې لپاره متوازنه هڅه ونشي. فقر د اخلاقی او اجتماعي مفاسدو ترڅنګ د ناروغتيا او رنځ د خپرېدو ستر عامل دی. د روغتونونو او کتنځيو بيا ودانول او د دوا درمل د تسهيلاتو د برابرولو ترڅنګ څنګ، دولت په دې مکلف دی چې د خلکو د اقتصادي ستونزو د حل او د ولس د ژوندانه دسطحی د لوړولو په هکله ګامونه واخلي.

د کرهني په برخې کې

د څوارلس کلني جګړې په ترڅ کي د هېواد کرهني، بندونو، نهرونو، کاريزونو او ځنګلونو ته سخته صدمه رسېدلی او په همدې تناسب مالداری زيانمنه شوې، د هېواد دې اړخ ته جدي پاملرنه د حکومت له مهمو دندو څخه ده. متأسفانه تېرو مفسدو حکومتونو د هېواد د اوبو غني زېرمو، وسيع حاصل خيزو دشتو او د حاصل وړ شاړو ځمکو ته هيڅ پاملرنه نده کړې. زموږ د اوبو زياته برخه بهرنيو ملکونو ته درومي، د اوبو د مهارولو او له هغه نه دشاړو ځمکو د آبادولو په برخه کي هيڅ استفاده نده شوې، زموږ هېواد د کرهني په برخه کي د ډېرې کمې توجه په نتيجه کي د افغانستان د موجوده نفوس په پرتله څو چنده نفوس ته غله او ميوه ورکولی شي، د هېواد لومړنی ضرورت همدا دی چې د غلی له خوا په خپلو پښو ودرېږي، نه يوازې دا چي له بهرنه د غلی او غوړيو او نورو حيواني محصولاتو له واردولو نه وژغورلی شو، بلکي خپلو ګاونډيو هېوادو ته ئې هم صادر کړو. دې هدف ته د رسېدو ټول امکانات شته، په لږ پاملرنه او زحمت سره دا اهداف ترلاسه کېدای شي.

د اقتصاد او تجارت په برخه کي

زموږ هېواد د جګړې او د کمونستانو د تسلط نه د مخه له اقتصادي پلوه د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنيا تر ټولو وروسته پاتې هېواد وو. د جګړې په نتيجه کې زموږ محدود اقتصادي تأسيسات هم له منځه ولاړل، د بې امنيتي په وجه تجارت کلکه صدمه وليدله، تجارانو او بډايانو خپلې شتمنې بهرته انتقال کړې. نن نن زموږ ناداره هېواد له اقتصادي پلوه له سختو ستونزو سره مخامخ دی، د جګړې له پيل نه ترنن پورې دولت د بانك نوټونو د چاپولو له لارې خپل مشکلات حل کړې، پدې سره د افغاني نرخ ورځ په ورځ راټيټ شوی او پدې تناسب قيمتونه لوړ تللي، اتلس کاله د مخه د يوې ډوډۍ نرخ (۲) افغاني وو خو اوس د هغې بيه تر پنځه سوه افغانيو لوړه شوې، له دې دردوونکي حالت نه د هېواد ژغورل دا ايجابوی چې:

الف: د بانك نوټونو د بې دريغه چاپولو نه ډډه او د جعلي نوټونو مخنيوی وشي.

ب: په ملك کې داسې امنيتي شرايط برابر شي چې افغاني تجاران او بډايان خپلې پانګې هېواد ته راانتقال کړې او بهرني پانګې اچووونکي دې ته تشويق شي چې زموږ په ملك کې سرمايه ګوزاری وکړې. موږ د اقتصاد په برخې کې په آزاد بازار باور لرو، دولت په بازار او خصوصي تشبثاتو صرف دومره کنټرول لګولی شي چې له ناجايزو او حرامو تصرفاتو، احتکار، سود، جعلکاری، قمار او دوکې نه مخنيوی وشي او پری نږدې چې په ټولنه کې هغه حرامه راکړه ورکړه رايج شي چې د اسلام د اوچتو اخلاقی معيارونو منافی او بازارته د هغه څه د عرضه کېدو باعث شي چې د انسان صحت او روغتيا ته صدمه رسوی. بايد په شرابو او مخدره موادو کلك بنديز ولګولی شي او ولس ته د مخدره موادو د توليد او تجارت په ځای د معيشت د تأمين پتمنې او حلالی لارې پرانستلې شي. زه خپل مؤمن ولس ته بلنه ورکوم چې د مخدره او نشه ئې موادو په خلاف په پراخ جهاد کې له حکومت سره لاس يو کړې.

موږ له بهرنه د پور د ترلاسه کولو له لارې د دولتي پانګې اچولو په ځای دې ته ترجيح ورکوو چې کورني او بهرني پانګه لرونکي دې ته تشويق کړو چې زموږ

(c) ketabton.com: The Digital Library

په هېواد کي په مثمره او عام المنفعه پروژوکي پانګي واچوی. غواړو چي دولتي تصدیو ته یا انتفاعی بڼه ورکړو او یا ئې خصوصي سکتورته انتقال کړو، په تجارت او پانګي اچوني باندي د دولت هر راز انحصار پای ته ورسېږي او دولتي پانګه اچونه یوازې د ثقیله صنایعو په محدوده کي راخلاصه کړو.

پدې کي شك نشته چي د شوروي اتحاد د زوال او په نویو مستقلو جمهوریتونو د هغه د تقسیم په نتیجه کي زموږ هېواد یو ځل بیا خاص تجارتي او اقتصادي اهمیت ترلاسه کړي. که موږ پدې موفق شو چي ډېر ژر په ملك کي امنیت تأمین کړو او د نوو لارو په پرانستلو سره د مرکزي آسیا نوی جمهوریتونه د افغانستان له لارې له نوري نړۍ سره وصل شول، زموږ هېواد لدې نه د اقتصادي ودی په لار کي په زړه پوري ګټه اوچتولی شي.

د نفت، ګاز او نورو معدنونو د اکتشاف او استخراج او د صنایعو د تأسیس په ساحه کي پانګي اچولو ته په لومړی درجه کي اهمیت ورکوو، خو دا لازمه ګڼو چي لومړی دي نفت او ګاز په نازله بیه د هېواد والو د استفادی لپاره عرضه شي او بیا دي بهرته د صادرولو لارې ولټول شي.

د بهرني سیاست په برخه کي

په بهرني سیاست کي هم په اسلامي اصولو ولاړ، فعال او مؤثر سیاست غوره کول غواړو. له حق نه دفاع، د مظلوم مرسته، د تېری او تجاوز غندنه، دنړۍ ټول وګړی د یوې ستري کورنۍ غړي ګڼل او د ټولو هېوادونو ترمنځ د ښو اړیکو ټینګول، له اسلامي ملکونو سره د دوستي او ورورولی ترټولو ښه روابط ساتل، په نړۍ کي د جګړې، تجاوز او تېری خاتمه، د سولي او اجتماعي عدالت تأمین او ولسونو ته د خپلي عقیدی او ملي مصالحو په رڼا کي د خپل برخلیك د ټاکلو او د خپلي خوښي سیاسي نظام د غوره کولو حق ورکول، د استکباری ځواکونو له خوا په مظلومو بې وزلو ولسونو باندي د پردیو د خوښي د حکومتونو په کلکه غندنه، د نورو په کورنیو چارو کي عدم مداخله او د دوی استقلال، آزادي او

(c) ketabton.com: The Digital Library

ارضی تمامیت ته په درنښت کتل او د بین المللي ستونزو په سوله ایز حل تأکېد کول، زموږ د بهرني سیاست اساسي او اصلي کرښې جوړوي.

موږ له اسلامي هېوادو مخصوصاً پاکستان، ایران او سعودی عربستان او ټولو هغو ملکونو سره چې زموږ د اسلامي جهاد ملاتړ ئې کړي، زموږ مهاجرینوته ئې پناه ورکړي، زموږ په هېواد کې ئې د جګړې د پای ته رسېدو او د سولې د اعادې په لارکې مرسته کړي، د دوستانه اړیکو لازیات ټینګښت غواړو.

د بین المللي سازمانونو غونډو کې به افغانستان د یوه فعال او مؤثر غړي په حیث د خپل اسلامي رول ادا کولو هڅه کوي، داسې چې بین المللي سازمانونه د سترو ځواکونو د اغېزې نه آزاد او د بین المللي شخړو په آوارولو، د جګړو په پای ته رسولو او د بډای او ناداره ملکونو ترمنځ د ژورې فاصلې په راکمولو کې مؤثر نقش ترسره کړي او دنیا ته د یوه نوی عادلانه نظام په وړاندې کولو مؤفق شي.

متأسفانه نن د نړۍ ټولې جګړې په اسلامي ملکونو کې او د مسلمانانو په خلاف رواني دي، د دې جګړو په ترځ کې په اروپا، افریقا او آسیا کې مسلمان مری، د مسلمان کور ورانېږي، مسلمان هجرت ته مجبورېږي او د هغه په ملك کې د جګړې لمبې اوچتې دي. اسلامي هېوادونه د صنعتي ملکونو د وسلو د خرڅلاو او د مصنوعاتو د عرضې په مارکیټ بدل شوي، په اسلامي هېوادونو کې د جګړو، عدم استقرار او سیاسي تشنج ستره وجه همدا ده. لدې دردوونکې حالت نه د امت د ژغورنې لپاره موږ د اسلامي نړۍ د مزید یووالی طرفداریو.

باید په بین المللي پېښو او مخصوصاً هلته چې پر یوه مسلمان هېواد تېری کېږي او د اسلامي امت ګټې تهدیدېږي، ټول اسلامي هېوادونه واحد، قاطع او فعال دریځ غوره کړي.

موږ د کشمېر د آزادې د تحریك سیاسي او اخلاقی ملاتړ کوو او پدې

(c) ketabton.com: The Digital Library

تأکېد کوو چې د کشمېر ولس ته د خپل برخليك د ټاکلو حق ورکړل شي او په هغه ملك کې دې د بې وزله کشمېريانو په خلاف د تشدد او خشونت سلسله بنده شي.

موږ د فلسطين په آزادي او له ټولو اشغال شوو ځمکو څخه د اسرائيلو په وتلو تأکېد او د فلسطينيانو د روا مقاومت ملاترکوو. په تاجکستان کې د کورنۍ جګړې پای ته رسېدل او د برمايي مسلمانانو په خلاف د تشدد اوخشونت خاتمه زموږ د بهرني سياست عاجلې غوښتنې دي.

لکه څنګه چې موږ په خپل هېواد کې سوله، ثبات او استقرار غواړو، پدې سيمې او ټولې نړۍ کې د ثبات او امنيت غوښتونکي يو او له هرهغه حرکت سره مخالفت کوو چې د نورو ملکونو سوله او امنيت او سياسي ثبات تهديد کړي.

ګرانو هېوادوالو!

زه د افغاني ټولنې فرد فرد ته او ټولو هغو ډلو او ځواکونو ته چې پر خپل مظلوم ولس ترحم او عاطفه لري او له خدای نه وېرېږي بلنه ورکوم چې د جګړې د پای ته رسولو او په هېواد کې د تل پاتې سولې د تأمين لپاره لاس يو کړي، د يوې واقعي اسلامي ټولنې دجوړولو لپاره ملا وتړي او د ځوارلس کلن اسلامي جهاد هغه مقدس اهداف ترسره کړي د کوم لپاره چې زموږ زړه ور ولس يونيم مليون شهيدان ورکړل.

په ګران هېواد افغانستان کې د سولې د تأمين او د منتخب اسلامي حکومت د جوړېدو په هيله.

اقول قولی هذا استغفرالله لی و لکم و السلام عليکم و رحمة الله وبرکاته.

- د مسعود انډيوالانو په ټول کابل کې دا افواه خوره کړه چې د حزب اسلامي لخوا معرفي شوي د دفاع وزير د بګرام هوايي ميدان ته د تلو شوق کړي وو خو په نظام قراول کې انضباطانو ودرولو او ورته وئی ويل: دريش: شاګرځ ! غوښتل ئې خلکو ته ووايي چې د ده انډيوالان نه دا معاهده مني او نه د دفاع وزير.

(c) ketabton.com: The Digital Library

• له مانه د مخه چې څوك كابل ته تللي وو متأسفانه خلكوته ئې د ويلو لپاره څه نه درلودل، له ولس سره نشو مخامخ كېدى، د كمونستانو تر تأثير لاندي تللي وو، په ځينو باندي خوكمونستانو داسي لوبى كړي وې چې نور نو د خلكو په وړاندي د اسلام او مسلماني په يادونه شرمېدل، ما دا اراده وكړه چې د هري جمعى لمونځ به د كابل بېلو بېلو جوماتونو ته رسوم، هلته به له خلكو سره يوځاى لمونځ كوم، امامت او خطابت به هم په خپله كوم، په مهمو مسائلو به بحث كوم، د خلكو پوښتنو او سوالونوته به ځواب وايم، زياتره وخت به غونډو، جلسو، وينا گانو، ليدنو او كتنو ته وركوم، له ځوانانو سره تفصيلي غونډې، له مأمورينو سره جلسې، د كابل ښځينه مأمورينو ته ويناگاني، د مختلفو سيمو له قومندانانو، سپينږيرو، مخورو او استاځو سره يوه په بل پسې غونډې. د دې غونډو، لمونځونو، خطبو او ويناگانو راپورونه د راډيو او تلويزيون له لاري خورېدل، په خلكو كي د هغو اغېزې ډېري څرگندي وې. مسعود او رباني لدينه سخت وېرېدل، كوشش ئې وكړ چې د راډيو او تلويزيون له لاري د هغوى د انعكاس مخه ونيسي خو د دوى دا هڅه شنډه شوه، د مسعود زړه هومره پړسېدلى وو چې آخر ئې د بى بى سي له لاري زما د هغې وينا مخالفت وكړ چې د كورنيو چارو د وزارت په لوى تالار كي مي د دولت مأمورينو ته درلوده او په هغې كي مي وويل: د دولت ټول نارينه او ښځينه مأمورين بايد په كلكه او جدي توگه د اسلامي آدابو مراعات وكړي، هغه مأمور چې د اسلام په نسبت التزام نلري، د اسلامي دولت په اداراتو كي د كاركولو حق نلري، ښځي بايد خپل اسلامي هويت وساتي او د دښمنانو تقليد ونكړي، اسلامي حجاب مراعات كړي، په كابل كي بايد كامل امنيت وي، د خلكو سر، مال او عزت بايد خوندي وي، غصب شوي كورونه او املاك بايد خپلو خاوندانو ته مسترد شي، هيڅوك حق نلري د باصلاحيته او شرعى محكمې له حكم نه پرته څوك بندي كړي. شخصي بندي خانې بايد ختمي شي ... د دې وينا د ځينو ټكو په هكله بى بى سيحساسه شوه، له مسعود سره ئې مركه غوښتهء خو هغه د لومړى ځل په څېر د خلكو د حساسيت او مخالفت د راپارېدو له وېرى خپل

(c) ketabton.com: The Digital Library

نطاق معرفي کړ چې هغه وویل: دا د حکمتیار شخصي نظرات وو، موږ ورسره موافق نه یو...!!

- د وحدت سره زموږ په وساطت خبري وشوې په اوربند او د اسراوو په تبادلې او په حکومت کې د شاملېدو په سر توافق وشو او پدې ترتیب د بامیان په لورې جګړه متوقف شوه.

- له جنبش سره مو خبري وکړې، جنګي اسراء تبادله شول، د کابل ـ حیرتان لویه لار پرانستلې شوه، پس له څو کلونو د شمال ولس وتوانېدو چې د سالنګ له لارې کابل ته راشي او له کابل نه شمال ته ولاړ شي.

- له وحدت او دوستم سره د مذاکراتو په هکله مو په کاریزمیرکې جلسه وه، رباني او سیاف هم حاضر وو، زما کوشش دا وو چې مسعود پدې قانع کړم چې په یوه وخت کې په څو استقامتونو جګړه نه ګټوره ده او نه ممکن، د خبرو په دوران کې هغه ما ته مخ کړ او وئی ویل: همدرد ته وظیفه ورکړه چې دوستم ترور کړي!! دوستم د ده له منطقې نه جوزجان ته ځی راځی، ډېر په آساني سره د هغه چاره کولی شي!! دا خبره ئې په داسې وخت کې کوله چې هیئت ئې له دوستم سره په مذاکراتو بوخت وو!! ما ورته وویل: موږ هغه خلك نه یو چې د دوستي په جامه کې دښمني کوي، زموږ دوستي او دښمني څرګنده وي. "ماهمدلته مسعود ښه وپېژندو! خدای خبر چې د څومره کسانو په هکله به هغه په همدې شکل له نورو نه غوښتي وي چې څه چاره ئې وکړي او څومره کسانو ته به ده د مذاکراتو په وخت کې د ترور منصوبې جوړي کړې وي" له هیڅ افغان نه ما د داسې چلند انتظار نه کولو.

- د مخلوع پاچا نطاق وزیری اعلان وکړ چې اعلیحضرت غواړي په لنډو راتلونکو ورځو کې وطن ته ستون شي او د خپل ولس خدمت وکړي. دا اعلان پدې خاطر د پاملرنې وړ وو چې:

(c) ketabton.com: The Digital Library

الف: د لومړۍ ځل لپاره د مخلوع پاچا نطاق د دې خبرې د کولو جرأت کوي.

ب: يوه امريکائي هيئت پدغو ورځو کې د افغانستان او پاکستان دوره کړې وه، له طالبانو، دوستم او مسعود سره ئې ليدلی وو، امريکائي هيئت له ستنېدو وروسته په يوه مطبوعاتي کنفرانس کې وويل چې ټولو هغو افغاني مشرانو د ظاهرشاه له ستنېدو او د مؤقت حکومت له رياست سره موافقه کړې کوم چې دوی پدې سفرکې ورسره ليدلی.

ج: جنرال بابر د بې نظير بوتو د حکومت داخله وزير چې له امريکائيانو سره ئې ډېره نږدې او زړه دوستي وه هر چا ته ويل چې طالبان د ظاهرشاه لشکر دی.

د: طالبانو ټول غربي او جنوبي ولايات نيولی وو او اوس ئې په کابل د يوه بريد لپاره ځان تيارولو.

هـ: په ټولو باخبره حلقو کې دا تبصره کېده چې امريکائيانو د طالبانو، دوستم او مسعود نه دا موافقه ترلاسه کړې چې په کابل کې د ظاهرشاه تر مشرۍ لاندې ائتلافي حکومت جوړ شي.

ما د دولت دعالی شورې په غونډې کې له مسعود نه پوښتنه وکړه چې د ظاهر خان نطاق په کوم جرأت او اطمئنان داخبره کوي، څنګه امريکايي هيئت وايي چې ټولو افغاني مشرانو د پاچا په هکله دوی ته اطمئنان ورکړې، امريکايي هيئت له تا سره هم ليدلی، پدې هکله څه وايې؟ ده په ماته ګوډه ژبه او لالهانده لهجه وويل: له ما نه امريکايي هيئت څوځو ځله د پاچا په هکله پوښتنه وکړه، ما په پای کې ورته وويل چې که مشران موافقه وکړي زه اعتراض نلرم! د شورې نورو غړو ته مې مخ کړ او ومې ويل: زما وړانديز دا دی چې د دې تشويشونو د رفع کولو لپاره بايد رسماً د بدنام پاچا په هکله خپل دريځ څرګند کړو او ولس ته اطمئنان ورکړو چې موږ د پاچا د بيا مسلط کولو د امريکايي پلان په کلکه مخالفت کوو. د عالی شورې اکثرو غړو د دې وړانديز ملاتړ وکړ خو د شورای

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظار غړو لدې سره مخالفت وکړ، د دوی له مخالفت نه څرګنده وه چې دوی په پټه کې له امریکائیانو سره پدې ارتباط ژمنه کړې وه، د دې ژمنې په اساس وو چې شورای نظار د رټل شوي پاچا له پلویانو سره په روم، آلمان او ترکیې کې داسې غونډې جوړې کړې چې ریاست ئې د شاه پرستانو په لاس کې وو.

• د شوروي اتحاد له زواله وروسته د افغانستان په اړه د مسکو ستراتیژی دا وه چې پدې هېواد کې باید جګړه دوام وکړي او د سولې او ثبات د قائیمدو او د یوه اسلامي حکومت د جوړېدو مخه ونیسي، د دې لپاره چې د مرکزي آسیا نوی آزاد شوي هېوادونه د افغانستان له لارې له نوري نړۍ سره وصل نشي او د تیلو ستري زېرمې ئې د روسي کمپنیو په واك کې پاتې شي او دې هېوادونو ته د اسلامي پاڅون څپانده بهیر راانتقال نشي، باید په افغانستان کې جګړه دوام وکړي. کې جی بی مسعود د جګړو د ادامې لپاره د یوې ښې وسیلې په حیث انتخاب کړي وو. د نوی حکومت په دوران کې کې جی بی د سابق په څېر مسعود ته پیسې او وسلې لېږلی او پدې سره ئې غوښتل چې له هغه نه د دې حکومت د تضعیف او ړنګولو په لارکې کار واخلي. د شمال د جبهې ځیني نورو حامي هېوادونو هم له حکومت سره د تعامل په ځای د خپلې خوښې ډلو سره مخامخ معامله کوله او پدې سره ئې د حکومت د کمزوری کولو هڅه کوله.

• مسعود او رباني د معاهدې بند بند نقض کړ، رباني دې ته تیار نه وو چې زموږ مأمورین په دولتي اداراتو کې توظیف شي، د دولت د سقوط تر ورځې ئې د خارجه وزارت او داخله وزارت لپاره زموږ معینان قبول نکړل. مسعود نه غوښتل چې زموږ مسلح قطعات د معاهدې مطابق په کابل کې ځای په ځای شي، په ځای شوي مجاهدین ئې په مختلفو پلمو تنګول.

• د کابل له سقوط نه څو اونۍ مخکې ما د کابینې غونډې وځنډولی او په وروستۍ غونډې کې مې وزیرانو ته وویل: تاسو او دا تالار دې شاهد وي چې دا نظام به حتماً او ډېر ژر نسکورېږي، دې نظام د پاتې کېدو ټول مقومات له لاسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورکړي، که سقوط ونکړي باید تعجب وکړو، ما ته وضعیت داسې معلومېږي چې که په کابل حمله وشوه له هغو ۴۵۰ زره کسانو نه چې اوس ئې مسعود اکمالوي ۴۵۰ کسان به هم د کابل دفاع ته چمتو نشي، زه پدې حالت کې د کابینې د غونډو دائرول عبث او بیهوده کارګڼم. تاسو په خدای سپارم!!

له څو اونیو وروسته طالبانو د ازرې له لارې خپل عملیات پیل کړل، له سختې جګړې نه وروسته ازره د دوی په لاس کې پرېوته، ورپسې جلال آباد د خاص مقاومت نه پرته سقوط وکړ، د جلال آباد په سقوط کې د دې ولایت د مشهورو او نومیالیو قومندانانو په شمول د ۷۲ کسانو یو ځائی وژني لویه ونډه درلوده، دوی له طالبانو سره د خبرو آترو په پلمه تورخم ته وغوښتلی شو، تورخم ته نږدې د مرحوم شمالي خپلوانو او مجاهدینو ورته کمین نیولی وو او ټول ئې د سړك په سر یوځائی په قتل ورسول. حاجی عبدالقدیر پېښور ته وتښتېدو، د حزب په مجاهدینو کې دا توان وو چې له جلال آباد نه دفاع وکړي. خو مسعود دا نه غوښتل چې دحزب ځواکونه فعال شي او د جلال آباد د دفاع قومنده په لاس کې واخلي، هغه د حضرت علی په لاس چې یو غیر پښتون او د مولوی خالص د حزب غړی وو د دې کار تر سره کېدل غوښتل، خو دا کار ممکن نه وو. جلال آباد په ۲۱ / ۲/ ۱۳۷۵ د طالبانو په لاس کې پرېووت.

له کابل نه چې د جلال آباد د دفاع په خاطر کوم دولتي قطعات لېږل شوي وو د درونټې د بند دوو خواوو ته مستقر شول، د لغمان مجاهدین لا د مخه په درونټې کې ځای په ځای وو، طالبانو په جلال آباد کې د لنډ تم کېدونه وروسته په لومړی خط خپل برید پیل کړ، د ډېرکم مقاومت نه وروسته دولتي قطعات په تېښته شول، د دوی خوا ته لومړی خط مات شو، د لغمان مجاهدین له دوو خواوو نه محاصره شول، ډېره مرګ ژوبله وراوښته، په پای کې دا مهمه سیمه د طالبانو په لاس کې پرېوته، ورپسې ئې په دولتي قطعاتو حمله وکړه، د دې حملې په نتیجه کې پدغو قطعاتو کې داسې بدنظمي او ګډوډی خوره شوه چې د تېښتې په

(c) ketabton.com: The Digital Library

وخت کې ټانکستانو څو کسان تر چاینونو لاندې کړل، له تنګې ابریشم او له سروبي نه هم ووتل. سروبي ئې پداسې حال کې پرېښود چې د حزب اسلامي مجاهدین د ازرې او بادپېښ په سنګرونوکې پاتې وو او د سروبي له تخلیه کېدو نه خبر نه وو.

دولت خېل جنګې قطعات جلال آباد او سروبي ته لېږلې وو، له ماتو نه وروسته پدوی کې نه د مقاومت شیمه پاتې وه او نه روحیه. پدې ترتیب طالبانو ته د کابل د فتحې لار پرانستلې شوه. د سروبي له نیولو نه وروسته له دوو لارو، لته بند او ماهیپر نه د کابل په لورې وخوځېدل، مسعود خپلو کسانو ته په مخابرې کې ویل چې د ماهیپر تنګې منفجر کړې، پل والوزوی او لاره بنده کړې، هر ځلې هغوی ورته ویل: صیب باروت مې تیارکړل، دا دی موټر هم تیار شو، همدا اوس خوځېږې، مطمئن اوسئ لار بندوو، خو تر پایه ئې دا کار ونه کړ. طالبان له دواړو خواوو پل څرخې ته راورسېدل. په پل څرخې کې محدود شمېرکسانو د څو محدودو ساعتونو لپاره مقاومت وکړ، کابل عملاً تخلیه شوی وو، ټول قومندانان او مسئولین وتلې وو، زه په صدارت کې وم، ورونو د مسئولینو د وتلو اطلاع راکړه، ارګ ته ولاړم، په ارګ کې له څو انضباطانو نه پرته هیڅوک نه وو، راته وویل شول چې استاد په بلنداژونو کې ستاسو انتظار کوې، هلته ورسېدم، ګورو چې ټولو بار بستره تړلې او د جبل السراج په لورې د خوځېدو لپاره تیارې نیسې. لدوی سره یوځای په هغه لورې وخوځېدو او پدې ترتیب مظلوم کابل په **۱۳۷۵/ ۷/ ۵** د پنجشنبې په ورځ د طالبانو په لاس کې پرېووت او د کابل منحوس ائتلافې حکومت رانسکور شو.

رابن رافیل د امریکا د خارجه وزارت معینې د طالبانو په لاس د کابل د سقوط په اړه وویل: موږ د هغه حکومت په نسکورېدو اوښکې نه تویوو چې حکمتیار ئې صدراعظم وو. هغې مسعود ته په یوې لیدنې کې ویلې وو: له کومې ورځې چې حکمتیار کابل ته ننوت موږ د افغانستان په اړه خپله مصرفې بودجه

(c) ketabton.com: The Digital Library

درې برابره کړه، مسعود وايي: د دې دا خبره مو ر ثبت کړي او کست ئې راسره ده. مس د رابن رافيل په همدې خبري استناد کولو او ويل ئې: د کابل د سقوط اصلي عامل دا وو چې مو ږ د حکمتيار په شان له يوه داسې بنسټ پال سره روغه جوړه وکړه چې امريکا په هيڅ صورت کې هغه نشو زغملی، د همدې لپاره امريکائيانو له طالبانو سره خپلې مرستې درې برابره کړې او کابل د دوی په لاس کې پرېووت.

نور بيا

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مات وزرو خېل کې

هغه شپه مې هېره نه ده
آ سره، تیاره اوږده
ټول په ژور خوب وو ویده
هره خوا چوپه چوپتیا
هد یرې شانته فضا
*****
د ژوندو دې هد یرې کې
نه خوځښت شو چا لیدلی
نه ئې ځوږ شو اورېدلی
د مات ځلي په سر ناست کونګ
وازو سترګو سره ویښ وو
خو ساکت او یخ وهلی

(c) ketabton.com: The Digital Library

****

سپېنکۍ فاختې وې غلې
برګ کارغان شور نه لوېدلي
وزر مات د عقابانو
جګ پرواز نه وو لوېدلي

*****

سیلۍ یخې د سرې شپې
که هیبت د دې تیارې شپې
د ویدو د خوځولو په خاطر چا
د پرتو د هڅولو په غرض چا
نه پوهېږم چا راویښ کړم؟
نه پوهېږم څنګه ویښ شوم؟

****

د ویدو د ویښولو
د پرتو د هڅولو
د کاروان د خوځولو
په دې هیله او خاطر مې
خپل وزرونه وڅنډل کلك
په وار وار مې په اوچت غږ
په هرچا او په هر لوري
دا نارې کړلې اوچتې:
که په منډه راویښ نشو خوبولو
که خوځښت ته تیار نشو یخ وهلو

(c) ketabton.com: The Digital Library

ټول وزرونه کرخت کېږي
لندې پښې مو کنګل کېږي
ننګین مرګ را ته کمین کي
سور صیاد را ته مرصاد کي
*****
باري ربه!
زما دا هیلې دې شېرازه
زما خوبونه دې رښتیا کړل
زما وزرونه دې پیاوړي
زما غږونه دې رسا کړل
*****
چي په چا کي څه شیمه وه
په کوم زړه کي د الوت چي تلوسه وه
په وزر کي ئې چي توان د الوتو وو
چي ئې عزم له تیارو نه د وتو وو
زما په غږ شو رابیداره
خپل وزر به ئې څنډلو
د الوت لپاره څرك او ناقراره
*****
د تیاره سباوون هغه شور او ځوږ
د الوت لپاره هغه تیاری
د یوه بل د هڅولو هغه هڅي
هله هله له هر لوري په جګ غږ
نه شور ځوږ د دې سحر د هېرېدو دئ

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه داستان د دې سفر د هېرېدو دئ

*****

زه اوچت شومه له ځمکې،
د سرلوړو خيل په ما پسې
ځنې نه پرته ټول اوچت شوو په هوا کې
هر يو پوه چې اوږد سفر لرو په مخکې
جگو غرو نه اوښتل لرو په مخکې
خړې وربځې مو په لار کې
د رڼا په لورې تگ دئ له تور تم نه
د خپلواک او ډاډه ژوند او تودې هيلې
گران سفر دئ له ټاټوبي د ماتم نه

*****

ما ويل له دغو تورو غرونو آخوا
آ د سره شامار د ځالې،
جگې څوکې د مغرور غره
سر کوو بل لور ته اوړو
د سفر ياران هك پك شوو
لكه څوك چې خپل وزر کې
نه د لوړ پرواز زور گوري
نه سينه کې د اوږده سفر شور گوري
خو نه کوز شول نه په شا شول
نه له خيل څخه جلا شول

*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

دنګ دنګ غرونه ټول زمونږ تر نظر لاندې
لوړې څوکې ټولې زمونږ تر وزر لاندې
ټولو غرونو نه تېر شوي
مزل پای ته نږدې شوی
سرمنزل راته له لرې ځان ښودلو
زړونه شوق نه دربېدلو
رنې اوښکې د شادۍ مو
په لېمو کې رغړېدلې
*****
ناڅاپي له یوې ګوښې نه
یوه بوډا ، ضعیف، طماع
په پریوتې غږ ناري کړې
د سفر ستړو ملګرو!
نور وزر نشو وهلی
نور مزل نشو کولی
په یوې ساه خو اوږد مزل نشو وهلی
مګر نګورئ چې لاندې په دې خوړ کې
د مرغانو سیل کوز شوی
که له رنګه تور تور برېښي
خو زمونږ له خېله برېښي
*****
اندېښنې ئې راپیدا کړې
دې بلنې د ستړیا او کوزېدا
له ضعیف زړه خوټېدلې دې وینا

(c) ketabton.com: The Digital Library

مخ مي واړاوو ملګرو ته چي پام کړئ
د سفر صبور ملګرو اوچت ګام کړئ
نه دا ځای د کوزېدو دئ
نه دا خيل د ملګرتيا
نور نو يو وزر وهل دئ تر هدفه
نور نو يوه ساه اخستل دئ تر تم ځايه
****
د ضعيف په رفاقت کي
د طماع متابعت کي
يو په بل پسې داسي کوز شول
چي ئې نه کتل زما خوا ته،
نه ئې غوږ وو زما وينا ته
نه ئې پام وو د دې ډلي دود دستور ته
چي له خپل امام نه مخکي کوزېدل ئې
حرام کړي دي هر چاته
*****
له ناچاري ورځي زه هم
هلته کوز شوم
پريشانۍ او انديښنې کي
د سپېره ډاګ يوې ګوښې کي
*****
کله زړه راته ويل چي دا خپل پرېږده
له درنې کرکي نفرت سره اعلان کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې زاري د نيمي لارې له يارانو
يا پرواز کړه د الله په لور يوازي
يا په لټه د بل خېل شه
د ملګرو مصممو وفادارو
*****
زه لا نه وم فارغ شوی له دې فکره
چي ناڅاپه ډزې پيل شوې
له ښي لوري، له کيڼ لوري
له شماله، له جنوبه
له ختيزه، له لوېديزه
له هغو لوريو هم
چي پناه ځای به مو ګڼلو
ځينې پرېوتل په ځمکه
ځينو وخوړل سرونه
د چا ماتې دواړه پښې شوې
د چا مات شول وزرونه
ځيني والوتل پښې ماتې، وزر مات
سرو مرميو ئې بڼکي سوځولې،
د دښمن ناڅاپه ډزو وېرولي
زه هم والوتم ناچاره
د مات زړو، مات وزرو په دې خېل کي
دا دئ ګورئ د هدف په لوري درومو
*****
په دې هيلي چي دا خېل به بيا جوړېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وفا صفا یاران به بیا غونډېږي
تش ځایونه به ډکېږي
دا کاروان به روانېږي
هغه ټول به ئې په لیکو کي ودرېږي
چي پیاوړي ئې وزرونه
له شوق او میني ډک ئې تاوده زړونه
*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

بې رحمه ګاونډي

ګاونډیه خو بې رحمه!
له مېړاني او حیاء نه عاري خصمه!
د مظلوم ګاونډ په ضد دې
له ظالم سره لاس مل کړ
د خپل قصر له جګ بام دې
زما جونګړې کې اور بل کړ
د دې اور د لګولو اورلګیت دې
زما ناپوه ماشوم په جیب کې واچولو
د تالان لپاره راغلې
په پلمه د اور وژلو
*****
د دې مینې په ویجاړو سردرو کې
سوځېدلي ئې کورونه
نسکور شوي دېواونه
د یوه مات ځلي په څنګ کې
د یوې وچې ونې لاندې
ورانې شوې خونې خوا کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شېبې مې آرام پرېږده
لږ د غور فرصت راکړه
یا د کرکې د اظهار لږ مهلت راکړه
له هغو چې ملك ئې وران کړ
په خپل ولس کې ئې د وينو سيل روان کړ
زما د کلیو ورانولو په بها ئې
زما د ورونو د وژلو په قیمت ئې
د غلیم پوره ارمان کړ
*****
لږ مې پرېږده د ستومانه خلکو خوا کې
چې جګړو ځورولي،
فقر وېرې کړولي
ځوریدلي لږ د زړه خواله ته پرېږده
شړل شوي لږ خپل کور کاله ته پرېږده
له یوه بل نه ئې د درد پوښتو ته پرېږده
د زخمونو د علاج پوښتو ته پرېږده
پلار د زوی د پرهارو لیدو ته پرېږده
*****
هغه وران هیواد چې تل ئې په لمن کې
کله ګورو طوفانونه له ختیځه
کله تېزې سیلۍ راشي له لوېدیځه
کله سره سیلونه راشي له ښي لوري
کله واورو د مرګ چیغې له چپ لوري
ټول کورونه راویجاړ کړي
ټولې ځالې کړي راورانې

(c) ketabton.com: The Digital Library

لږ موقع راکړه چې وو ایو په جګ غږ
لږ خاموش شئ سرو اورونو
لږ آرام شئ طوفانونو
ترڅو جوړې ورانې ځالې
ترڅو جوړ کړو وران کورونه
ترڅو وځنډو له مخ نه تور ګردونه
*****
ما تاوده سلام ته پرېږده
د سر لوړې سروې پښو کې
چې ئې سر وې تل اوچت
مخ ئې تل د آسمان لور ته
چې ئې نشي طوفانونه لړزولی
نه سیلۍ ئې شي د ملا تیر کږولی
نه سیلاب ئې شي له ځایه خوځولی
*****
د پښو ماتو وزر سوو په دې خېل کې
چې ئې ځالې طوفانونو ورانې کړې
سرو اورونو ئې منګولې وریتې کړې
نه د ونو په شاخونو کښېښنستی شي
نه وهلی شي وزرونه
نه ګامونه اخیستی شي
پرېږده واورو فریادونه یو د بل
پرېږده پاك کړو سره وزرونه یو د بل
د دعا او اسوېلیو په څپو
اووم اسمان کې د عرش ور وټکوو

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په چيغو چيغو وغواړو له خدايه
دا تياره شپه مو سبا کړې
د دښمن دا سرې لښکرې ټول په شا کړې
زمونږ دا مېنه نور خوندي کړې
له سيليو له طوفانه
د دې مېښې زيړې منې
ته تلپاتې پسرلى کړې
او سمسوره پسرلى ئې
ته ايمن کړې له خزانه
*****
زما ګيله له غليم نشته
زه که ژاړم نو د دوست نادودې ژاړم
آ چې غوږ کې ورته وويل غليم پټ:
که ښيرازه ژوند دې خوښ وې زما خوا کې
که له غچ نه مې ځان غواړې په پناه کې
د ياغيانو د باغيانو قطار پرېږده
د سرتېرو، بې پرواوو قمار پرېږده
د غليم په وينا بېل شو له دوستانو
په غوږو ئې کړه حلقه د غلامانو
دښمن خپل ټوپک د ده په اوږه کېښود
زمونږ په لورې ئې خپل لاس په ماشه کېښود
دا دئ زمونږ وزرونه پښې ئې کړې راماتې
وروستې نسل ته ئې تور تاريخ کړ پاتې
*****

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library